

В.М. Усманов

**Татарские
эпиграфические
памятники**

13-я книга

Азнакаевский район

Казань – 2022

ББК 63.4 (2Рос = Тат)
УДК 902
У 74

Китап авторның үз хисабына нәшер ителде.

Усманов В.М.

Азнакай төбәгенең ташъязма истәлекләре. Унөченче китап = Татарские эпитафические памятники. 13-я книга. (Азнакаевский район) – Казан, 2022. – 645 б.: фоторәс. белән.

Китапта Азнакай төбәгенең гарәп язулы “таш архив” мәгълүматлары бер урынга тупланып бирелде. Бу жыентык татар тарихын һәм мәдәниятен өйрәнүче киң катлау укучылар өчен тәкъдим ителә.

Предлагаемое издание является сводом эпитафических памятников Азнакаевского района Республики Татарстан в виде каталога, составленного из фотографий с сопровождающими краткими текстами. Книга адресована эпитафистам, историкам, краеведам, искусствоведам и широкому кругу читателей.

ISBN .....

© Усманов В.М., 2022

Татарские эпитафические памятники Азнакаевского района

С 1-го по 11-е июля 2019 года и с 31-го мая по 10-е июня 2021 года были организованы научно-комплексные экспедиции ИЯЛИ им. Г.Ибрагимова АН РТ в населенные пункты Азнакаевского района. В результате этой поездки в 43-х населенных пунктах исследовано более 50 старинных кладбищ и зафиксировано не менее 500 арабографических надмогильных камней со снятием габаритных размеров и определением координат.

Найденные эпитафийные объекты относятся к XVII-XX вв., где присутствуют отголоски кипчакско-ногайского компонента (на некоторых стелах имеются изображения родовых знаков, которые сохранились до сегодняшнего дня, в частности в селах Камышлы, Мальбагуш и др.).

Как известно, вклад в изучение Азнакаевских эпитафических памятников до нас внесли предыдущие ученые: «Впервые они были обследованы в 1953 г. Г.В. Юсуповым, ... также в 1976/1977 и 2001 гг. в ходе работ Археографической экспедиции им. Г. Ибрагимова ИЯЛИ АН РТ под руководством М.И.Ахметзянова»¹ была проведена большая работа по введению исторических материалов в научный оборот.

Из датированных артефактов Азнакаевского района самая ранняя относится 1183 году по хиджри, что соответствует 1769-1770 годам по христианскому календарю. Но, это высказывание не означает об отсутствии в этом районе более старых или древних эпитафийных памятников. Нет сомнения, в том что они были (в частности) по берегам реки Ик, где всегда существовали поселения не только оседлых, но и кочевых и полукочевых тюркских племен (кипчаков, ногайцев, ...). Очевидно, в некоторых селах (*Кэкре Елга, Кэтем, Кук Тэкэ, Мэсгуд, Сарлы, Урсай, ...*) несомненно имелись более

---

¹ (Бурханов А.А., Мухаметшин Д.Г. Очерки истории Юго-Восточного Татарстана (Юго-Восточный Татарстан в системе культур Волго-Уралья и Евразии. Древность, средневековье и новое время). // Серия «Восток-Запад. Диалог культур и цивилизаций Евразии». Выпуск 12. Под редакцией А.А. Бурханова. – Казань. Изд-во «Яз», 2014.- С.-31).

ранние кабрташи, о чем говорят легенды и сказания услышанные от жителей этих сел.

В большинстве случаев, среди эпиграфических памятников Азнакаевского района отсутствуют высокохудожественные произведения камнерезного искусства и каллиграфии. Многие из них созданы в различных ремесленных сельских мастерских руками местных умельцев. Да, к тому же, некоторые из них плохой сохранности, в виду того что, естественным способом в течение долгих лет разрушались под воздействием отрицательных природных факторов – отслаивались, выветривались ...

В ходе анализа содержания эпиграфических памятников были выявлены имена некоторых авторов резчиков по камню.

1. Катиб **Ахмедгирей** бин Хусаин - №102-1, №194
2. Катиб мулла **Габделкаххар** - №225
3. Катиб **Гаид-Мухаммед бин** мулла Габдрах[ман], из с.Буралы - №68
4. Катиб **Гали** - №22
5. Катиб **Давлетшах** мулла (1811-1908) бин ... бин Габдессалям (1782-...) бин Хасан (1753-...) бин Кадермет (1724-...) бин Тилянче (1695-...) бин Байкилде бин Туеш - №171-1
6. Катиб Фахрутдинов **Минхажетдин**, его можно причислить к профессиональным хаттатам, который выработал свой индивидуальный рельефный стиль арабского письма, отличный от классических образцов, в основе которого, все таки лежит –почерк *наسخ*. Работы этого мастера (*то, что мною, зафиксировано*) сохранились в юго-восточных районах Республики Татарстан (в частности, в Заинском, Азнакаевском, Альметьевском районах) и на территории Ульяновской области.- №31
7. Катиб **Муслим** бин Мусагид Мусин из деревни Иштиряк. Предположительно, по почерку письма, стиля резьбы и особенностям декора, именно его работы имеются в Муслюмовском, Минзелинском и Азнакаевском районах, которые выявлены в ходе научных экспедиций организованных ИЯЛИ АН РТ. (Видимо, вышеназванный катиб-резчик

работал в ремесленных мастерских деревни Муртыштамак, где имелись карьеры легко обрабатываемого известняка²) - №15

8. Катиб **Мухаммедзакир** бин Мухаммедсадык - №343

9. Катиб **М[ухаммед]нур** бин Шарифулла - №371

10. Катиб **Мухаммедхасан**, его работы сохранились на старом кладбище д. Чалпы.

12. Катиб **Сагындык** -№ 89

13. Катиб **Саямгирей** бин Асадулла бин Габдррафик, “*Азнакай төбәге, Кәкре Елга авылыннан*” - №169

14. Катиб **Сәгъманколы** Байрякий - №170

15. Катиб, мулла **Фаридеддин** ал-Масгуди - № 234

15. Катиб, мулла **Фәхреддин** - №278

16. Катиб **Ханафи**.

17. Катиб **Хафизетдин** бин мулла Габбас - №36

18. Катиб **Хабиб** - № 55

19. Катиб **Хуснутдин** бин дамулла Тахир, из деревни Сай – №274

Список выявленных имен религиозных деятелей

(В первую очередь, катибов-резчиков по камню необходимо искать среди нижеследующего списка)

1. Мулла **Амир** - №361

2. Мулла **Аюб** бин мулла ...ал-эддин - №109

3. Мулла **Ахтям** ал-Уразави -№70, №82

4. Мулла **Бадреддин** ибн мулла Ахтям ал-Уразаи - №70, №80

5 . Мулла **Багман** - №174

6. Мулла **Багауддин** - №329

---

² См.: Материалы по эпиграфике Урало-Поволжья. Вып. 1. Арабографичные эпитафии Илишевского района РБ и Актанышского района РТ. 1682-1964 гг. / Сост. И.М. Васильев. – Уфа: Мир печати, 2017. – С.77).

7. Мулла **Валит** -№ 448
8. Мулла **Габбас** - №36
9. Мулла **Габделкарим** бин Габдулла - №406
10. Мулла **Габделкаххар**, катиб - №225
11. Мулла [**Габдессабур**] бин мулла Халилулла – 373
12. Мулла **Габделгафур** - №392
13. Мулла **Габдрахим** -№ 68
14. Мулла **Габдеррахман** бин Ахмедзян - №458
15. Мулла **Габдессабит** хазрат - №230
16. Дамулла **Гатаулла** бин Габдессабит хазрат - №230
17. Мулла **Давлетшах**, катиб (1811-1908) “*бине ... бине Габдессәлям (1782-...)* *бине Хәсән (1753-...)* *бине Кадермәт (1724-...)* *бине Тиләнче (1695-...)* *бине Байкилде бине Туеш*” - №171-1
18. Мулла **Закизян** бин мулла Мифтахеддин бин Галиакбар бин мулла Юсуф ал-Камави - 320
19. Мулла мударрис **Ибрагим** - № 415
20. Имам **Ибрагим** бин Мадъяр - №423
21. Мулла **Исмагил** - №22
22. Мулла **Камалетдин** - №31
23. Дамулла **Локман** ибн мулла Шарафеддин - №374
24. Мулла **Маскау** - №422
25. Мулла **Махмуд** бин мулла Исмагил - №22
26. Мулла **Минлегали** - №11
27. Мулла **Миргарифан** бин Калямеддин - №31
28. Дамулла **Мифтахеддин** бин Галиакбар бин мулла Юсуф ал-Камави – №316.
29. Имам **Музаффар** бин Габделкарим - №103

30. Мулла мударрис **Мустаким** - № 415
31. Мулла **Мухаммедрахим** - №203
32. Мулла **Мухаммедшах** бин Сагдеддин
33. Мулла **Мухаммедшариф** бин мулла Мухаммедрахим - №203
34. Мулла **Мухаммедшариф** бин мулла Ильяс - № 352
35. [Мулла **Нәдершаһ**] - №179
36. Дамулла **Сәгъдеддин** - №173
37. Мулла **Рафик** - №240
38. Мулла **Таһир** - №219
39. Дамулла **Тахир**, из деревни Сай – №274
40. Мулла **Фаридеддин** ал-Масгуди - № 234
41. Мулла **Фуад** бин Фардеддин Галяведдинов - №348
42. Мулла **Хусейн** [Мурсалим] улы - №432, №433
43. Мулла (шейх) **Шәмседдин** бин Нугайбик - №362
44. Мулла **Шарафеддин** бин Габделмуэммин - №287
45. [Мулла **Шариф**] - №392
46. Мулла **Юлдаш** бине Имангул - № 37
47. Мулла **Юсуф** ал-Камави – №320, №321
48. Мулла **Ягъкуб** - №9
49. Мулла **Яркәй** бине Нугайбәк – №398

Следует отметить, в данной книге акцент делался на один из главных носителей информации (на сколько это возможно) – на наличие качественных изображений эпиграфических памятников.

1. Азнакай авылы

№ 1

1. Сәүдәгәр **Ибраһим** Габдеррәшид угылы каберенә куелган таш³. 1800-1900 еллар арасы. Азнакай шәһәре.

Алгы ягында (калку язулы, өлешчә жуелган):

... ۱۸ یلده سنتبرنک بشنده وفات بولدی سودکار ابراهیم عبدالرشید او علی ۶۵ یاشنده فنادن بقایا نقل
قیلدی رحمة الله تعالی رحمة واسعة ... امّ الندامة ام سم و

Үлчәмнәре: 12×45×138 см.

Координатлары: N 54°51. 978'

E 053° 04. 918'

№ 2

2. Бәдигыльжәмал бинте Шәфи каберенә куелган таш. 1800-1900 еллар арасы. Азнакай шәһәре.

Алгы ягында (уйма язулы):

المرحومه والمغفوره بديع الجمال بنت شفی زوجی عبدالرشید ... تعالی ... ۱۸ مايده

№ 3

3. Габдеррәшид⁴ [Шәмгун] угылы каберенә куелган таш. 1857 ел.

Азнакай шәһәре.

Алгы ягында (уйма язулы):

کفی بالموت واعظاً المرحوم عبدالرشیدبن شمعون ... رحيمهم الله تعالی رحمة وسعة ۱۸۵۷ سنه رمضان
شريف ننک يکرمی بش کوننده ايدي

Үлчәмнәре: 13,5×33,5×87 см.

Координатлары: N 54°51. 985'

E 053° 04. 929'

№ 4

4. **Искәндәр** бине [Габдеррәшид] каберенә куелган таш. [1876]⁵ ел.

³ Чама белән, 1820 нче елларда ясалгандыр.

⁴ Кайбер мэгълүматлар буенча, Габдеррәшид 1857 елда мәрхүм булган, имеш.

Азнакай шәһәре.
Алгы ягында (уйма язулы):

كفى بالموت واعظاً المرحوم المعفور اسكندر ابن عبدالرشيد ١٨٧٤

Үлчәмнәре: 12×51×110 см.

Координатлары: N 54°51. 984’
E 053° 04. 911’

№ 5

5. Хәлилулла кызы⁶ каберенә куелган таш. 1894 ел.

Азнакай шәһәре.
Алгы ягында (уйма язулы):

لا اله الا الله محمد رسول الله ١٨٩٥ نچی سنه ده مارت ننک ٢١ نچی کوننده وفات بولدی شمس نسا حسن
الله جماعتی

№ 6

6. Шәмсениса Хәснулла хатыны⁷ каберенә куелган таш. 1895 ел.

Азнакай шәһәре

Алгы ягында (уйма язулы): لا اله الا الله محمد رسول الله ١٨٩٥ نچی سنه ده مارت ننک ٢١ نچی
کوننده وفات بولدی شمس نسا حسن الله جماعتی

Үлчәмнәре: 6×37×71 см.

Координатлары: N 54°52. 017’
E 053° 04. 723’

№ 7

---

⁵ Жәмил абыйда тарих татасы 1879 дип күрсәтелгән, кара: ⁵ См.: Бурханов А.А., Мухаметшин Д.Г. Очерки истории Юго-Восточного Татарстана (Юго-Восточный Татарстан в системе культур Волго-Уралья и Евразии. Древность, средневековье и новое время). // Серия “Восток – Запад. Диалог культур и цивилизаций Евразии”. Выпуск 12. Под редакцией А.А. Бурханова. – Казань, Изд-во “Яз”, 2014. - С. 42.

⁶ См.: Там же. - С. 37-38.

⁷ Ж.Г.Мөхәммәдшин тәкъдим иткән укылыш: “Шәмәр Сахибулла жәмәгате.” См.: Бурханов А.А., Мухаметшин Д.Г. Очерки истории Юго-Восточного Татарстана ... , 2014. - С. 36-37.

7. **Габдуллажан** бине Габделгалим бине Зәйнелгабеддин⁸ каберенә куелган таш. 1903 ел. Азнакай шәһәре.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
مفتاح الجنة لا اله الا الله	Мифтахел-жәннәт лә иләһә иллә Аллах
كفى بالموت و عطا المرحوم	Кәфә бил-мәүти вагыйзән әл-мәрхүм
و المغفور عبدالله جان	вә әл-мәгъфүр Габдуллажан
بن عبدالعليم بن زين	бине Габделгалим бине Зәйн-
العابدين رحيم الله تعالى	-елгабеддин рәхим Аллаһы Тәгалә
رحمة واسعة ١٩٠٣	рәхмәтән васигатән 1903
نچی یلده ٢٧ نچی مارط	нче йылда 27 нче март
ده ملا عبدالله	дамулла Габдулла ⁹

Үлчәмнәре: 8×32×78 см.

Координатлары: N 54°52. 026'
E 053° 04. 866'

№ 8

8. **Газизгәрәй** бине Сәлимгәрәй каберенә куелган таш. 1909 ел.

Азнакай шәһәре.

Алгы ягында (уйма язулы):

متوفى مرحوم عزيزكراى بن سلم كراى ١٩٠٩ سنه ده ١٢ نچی ماى ده

Үлчәмнәре: 6×26,5×55 см.

Координатлары: N 54°52. 005'
E 053° 04. 917'

№ 9

9. [**Миңлегали**] мулла Ягъкуб угылы каберенә куелган таш. 1911 ел.

⁸ Ж.Г.Мөхәммәдшин тәкъдим иткән укылыш, кара: См.: Бурханов А.А., Мухаметшин Д.Г. Очерки истории Юго-Восточного Татарстана ... , 2014. - С. 38-39.

⁹ Мулла Габдулла – Ташъязманың авторы булуы ихтимал.

Азнакай шәһәре.

Алгы ягында (уйма язулы):

مفتاح الجنة لا اله الا الله محمد رسول الله... سلام على نبي آخر زمان متوفا المرحوم مينكنه على ملا يعقوب
او على ۱۹۱۱ ۶۳ ياشنده

Үлчәмнәре: 13×33×68 см.

Координатлары: N 54°52. 010'

E 053° 04. 873'

№ 10

10. [Нургали] каберенә куелган таш. 1921 ел.

Азнакай шәһәре.

Алгы ягында (уйма язулы):

... ۱۹۲۱ * نور على وافات ۶۰ ياشنده

كل من هو عليها فان و يبقا وجه ربيك ذوالجلال و الاكرام

№ 11

11. Нургали Миңлегали мулла угылы каберенә куелган таш. 1922¹⁰ ел.

Азнакай шәһәре.

Алгы ягында (уйма язулы):

نور على منكلى على ملا او على لا اله الا الله محمد رسول الله كل من عليها فان ويبقى وجه ربك ذوالجلل و
الاكرام مارة ۸ ۱۹۲۲ ۴۶ ياشنده

Үлчәмнәре: 7,5×38×86 см.

Координатлары: N 54°52. 009'

E 053° 04. 872'

---

2. Әгер авылы

№ 12

1. Гыйнаятулла [Һидиятулла] угылы каберенә куелган таш. 1600-2000 еллар арасы. Әгер авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

---

¹⁰ Бәлки, 1982 нче елдыр?

عينايت الله هيد الله او على

Үлчәмнәре: 6×22-28×60 см.

№ 13

2. Кемгә куелганы билгеле булмаган таш. 1600-2000 еллар арасы.

Өгер авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم * بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

№ 14

3. Кемгә куелганы билгеле булмаган таш¹¹. 1859 ел.

Өгер авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

لا اله الا الله محمد رسول الله سنة ١٨٥٩

Үлчәмнәре: 5-11×22-40×58 см.

№ 15

4. Мәргүбә Фәйру[з]ша[h] хәляле каберенә куелган таш. 1877 ел.

Өгер авылы, Азнакай районы. Ташбилгенен авторлары - Сарман төбәгендәге Муртыштамак авылы осталары булган дип аңларга кирәк.¹²

Алгы ягында (калку һәм уйма язулы):

يمر اقرار بي جنبات قبري كان اقبري لم يعرفوني مرعوبه فيروشا حلال

Йәмәрә әкариби жәнәбатә кабри

Кянә әкариби лам йәгърифуни

Мәргүбә Фәйруша[h] хәлял[e]

Уң ягында (уйма язулы): ١٨٧٧ 1877

Үлчәмнәре: 6×15-19×55 см.

¹¹ Язулары бик начар сакланган.

¹² Ташбилгенен авторлары – Муртыштамак кятибләре дип аңларга кирәктер. (Кара: Материалы по эпиграфике Урало-Поволжья. Вып. 1. Арабографические эпиграфии Илишевского района РБ и Актанышского района РТ. 1682-1964 гг. / Сост. И.М. Васильев. – Уфа: Мир печати, 2017. – С.77).

Координатлары: N 54°58. 088'
E 053° 13. 745'

№ 16

5. [Биляледдин] Жәляледдин угылы каберенә куелган таш. 1884 ел.

Әгер авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

مفتاح الجنان لا اله الا الله محمد رسول الله هذا الطالب المسمى بالعه [بلال الدين] بن جلال الدين دارالفنا
... رحلت قلدى ۱۸۸۴ ...

Мифтахел-жәнан. Ля иләһә илля Аллах Мөхәммәд рәсүл Аллах. Һазә әл-талиб әс-мөсәмми балига (үсеп житкән) [Биляледдин] бине Жәляледдин дарелфәна[дин дарелбәкайә] рихләт кылды

Үлчәмнәре: 14×39×90 см.

Координатлары: N 54°58. 094'
E 053° 13. 782'

№ 17

1893 ел.

6. [Гали] каберенә куелган таш.¹³ Әгер авылы, Азнакай районы.

Арткы ягында (уйма һәм калку язулы): منكان نك صو بگنده و بعده ركوب افراس تهان
جهادى بين اعناق رجال

Үлчәмнәре: 7×30×75 см.

Координатлары: N 54°58. 082'
E 053° 13. 729'

№ 18

7. Жәмәледдин Миңлегол угылы каберенә куелган таш. 1895 ел.

Әгер авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

---

¹³ См.: Материалы по эпиграфике Урало-Поволжья. Вып. 1. Арабиграфические эпитафии Илишевского района РБ и Актанышского района РТ. 1682-1964 гг. / Сост. И.М. Васильев. – Уфа: Мир печати, 2017. – С.77).

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
اعوذ بالله من الشيطان الرجيم	Әгузе билләһи мин әш-шәйтән ир-раҗим
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	Бисмиллаһир ир-рахман ир-рахим
لا اله الا الله محمد رسول الله	Ля иләһә илля Аллаһ Мөхәммәд рәсүл Аллаһ
اوشبو ... جمال الدين	ошбу ... Жәмаледдин
منكلى عول او على	Миңлегол углы
١٨٩٥ سنده	1895 сәнә
ثورده ١٢	сәвердә 12

Үлчәмнәре: 9×27-38×58 см.

Координатлары: N 54°58. 081'
E 053° 13. 721'

№ 19

8. Фәсыйхеддин бине Гыймадеддин каберенә куелган таш. 1907 ел.

Әгер авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لا اله الا الله محمد رسول الله

دفن قلندی ١٩٠٧ يلده فصیح الدين بن عيمادالدين

3. Әгерже авылы, 09.06.2021 ел.

№ 20

1. Бикбау Габделжәббар улы каберенә куелган таш, 1853 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
تاريخ مسحية ١٨٥٣ نچی سنه تاريخ	Тарих мәсихияти 1853 нче сәнә тарих
هجريه ١٢٦٩ نچی سنه بر ولداعز بيكباو	һижрияти 1269 нчы сәнә бер валидагыз Бикбау
عبد الجبار ولدى دار الفنادين دار البقايه	Габделжәббар вәлиде дар фәнадин дар бәкая
ارتحال ايلدى ياش وقتده	иртихаль әйләде яшь вакытта

كفاى النظم بو قبرننك صاحبى دن سن خبردار اول... زائر	кемә фи ән-нәзым ¹⁴ бу кабернең сахибедән сән хабәрдар ул заир ¹⁵
ياشى اون تورت اوزدى ... خوب عقباده بولسون اول فاخر	яше ун дүрт узды .. хуб гокбада ¹⁶ булсын
بو استانه بوستان بولسون در آخر	бу әстанә бустан булсын ахыр

7-10x32-40x65 см. N54°49.579' E053°00.616'

№ 21

2. Гыймадеддин Галиулла улы каберенә куелган таш, 1853 ел.

Алгы ягында (калку язулы):

Текст	Укылышы
هذا بو طاش ... مرحوم عمالدين بن مرحوم على الله	Һазә бу таш ... мәрхүм Гыймадеддин бине мәрхүм Галиулла
... جعل ... الجنة	... жәгалә ... әл-жәннәт
... التمش يل وفات اتوز اوچ نچى يل هجرية برله منكده اوچ يوز ده	... алтмыш ел , вафат утыз өченче ел, һижрияти берлә меңдә өч йөз дә
اوشبو ... رحمة الله تعالى عماد الاسلام	ошбу ... рәхмәтуллаһи Тәгалә гыймаделислам

Арткы ягында уйма язулы текст.

15x44x96 см. N54°49.550' E053°00.510'

№ 22

3. Мулла Мәхмүд мулла Исмәгыйль улы каберенә куелган таш, 1854* ел.

Өгерже авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
ان كان حاسعا	...
كفى بالموت واعظا	Кәфә бил-мәүти вагыйзән ¹⁷
و فى هذه الطرف قبر زوجته عزيز وفا	вә фи һазә әт-тараф кабр зәүжәтә Газизвафа
بنت ملا رميم توفيت فى سنة ١٨٥٠ من تاريخ	бинте мулла ... тәвәффият фи

¹⁴ Нәзым – шигырь.

¹⁵ Заир – күрергә килүче.

¹⁶ Гокба – ахирәт.

¹⁷ Кәфә бил-мәүти вагыйзән - Үлем – зирәк укытучы.

	<i>сәнәти 1850 мин тарих</i>
المسحية في ... من هذه الموضع	<i>әл-мәсихияти фи ... мин һазә әл-мәүзийг</i>
و في طرف مغرب اشتافى ا... عشرة أذرع منه	<i>вә фи тараф мәгъриб ...</i>
قبر امام المسلمين ملا عبد الرحمن بن	<i>кабр имам әл-мәслимин мулла Габдеррахман бине</i>
محمود توفى في سنة ستين من تاريخ المذكور عاش	<i>Мәхмүд тәүвәффи фи сәнәти сәттин мин тарих әл-мәзкур га...</i>
ثلثة و ستين سنة غفر الله ذنوبهم و روح ارواح	<i>... вә ситтин сәнәти гафәрә Аллаһу зәнубиһим вә рух ...</i>
و شبا حهم و نور قبور هم و ثقل بالمبارات ميزانهم	...
بر حمته الواسعة	...

Арткы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
<p>بو تربه صاحبي سن توبن نقوشلاره باقسانك بو آستانهء بوستان شفيح ايتسون قيامته</p> <p>ملا ديرسن تابار سن اسمنى خاضر بزنون اولدى بر استاد ... أحفاد لره اولاد</p>	<p><i>Бу төрбә сахибе сән, Түбән нәкышьләрә баксаң. Бу астанәи бостан, Шәфигъ итсен кыямәтдә.</i></p> <p><i>Ля дирсән ятахыр, Табар сән эсемне хазыйр Безнен улды бер остад ... әхфад¹⁸ ләрә әүляд¹⁹.</i></p>
هذه المقبرة الشريفة الامام العام ملا محمود بن	<i>Һазә әл-мәкъбәрәт әл имам әл-гам мулла Мәхмүд бине</i>
اسماعيل قد انتقل من دار الفنا واتصل الى دار	<i>Исмәгыйль кадд интикал мин дар әл-фанә ... дар -</i>
البقا في سنة ثلثة تلتين و ثمانمأة و الف من تاريخ	<i>-әл-бәка фи сәнәти сәләсәт сәләсин вә сәманмәят вә әлеф мин тарих</i>
المسحية و عمر في عالم الدنيا تسعين سنة رحمة الله عليه	<i>әл-мәсихияти вә гомер фи галәм әд-дөнъя тәсгъин сәнәти рәхмәт ... галәйһа</i>
رحمة واسعة و جعل مرقدہ روضة راضية	<i>рәхмәти васигатән вә жәғалә мәркадиһә раудатән радиәт</i>
و السلام على كتابته	<i>вә әс-сәлям, Гали китабәтүһу</i>

10x53,5x78 см. N54°49.547' E053°00.534'

¹⁸ Әхфад – берәүнең оныгы.

¹⁹ Әүляд 1) Бала. 2) Угыл. 3) Нәсел.

Кятиб Гали

№ 23

4. Исмәгыйль Гайнулла улы каберенә куелган таш, 1890* ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
لا اله الا الله محمد رسول الله	<i>Лә иләһә иллә Аллаһ Мөхәммәд рәсүлүллаһ²⁰</i>
كفى بالموت واعظا	<i>Кәфә бил-мәүти вагыйзән²¹</i>

4. Әлкәй авылы, 06.06.2021 ел.

№ 24

1. Солтангали Мәхмүд улы каберенә куелган таш, 1844 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
٤٤٨١ قدامات	<i>1844 ...</i>
صوّلطانعلی بن محمود	<i>Солтангали бине Мәхмүд</i>

8x68x62 см. N54°55.930' E052°46.985'

№ 25

2. Әхмәдшаһ Хөрмәкәй улы каберенә куелган таш, 1889 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
اوشبو متوفى	<i>Ошбу мөтәвәффи</i>
احمد شاه حرمكاي اوغلى	<i>Әхмәдшаһ Хөрмәкәй углы</i>
المسحيه ١٨٨٩	<i>ал-мәсихия 1889</i>

²⁰ *Лә иләһә иллә Аллаһ Мөхәммәд рәсүлүллаһ* – Аллаһтан башка илаһи зат юк, Мөхәммәд Аллаһның илчесе.

²¹ *Кәфә бил-мәүти вагыйзән* - Үлем – зирәк укытучы.

Арткы ягында (калку язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
ماشا الله الدنيا	Машалла ад-дөнъя
ساع... ت	саг... т
يَا وَقفاً بقبري متفكراً	Йа вакыйфән би-кабри мөтәфәккирән
بامري بالامسى	би әмр бил-әмси
كنت مثلك [غدا تصير مثلي]	күнтү мисликә, [гадән тәсайир мисли] ²² .

12x27x58 см. N54°55.913' E052°46.868'

№ 26

3. **Хөббениса** Биктимер кызы каберенә куелган таш, 1899 ел. (Фоторәсеме юк).

5x40x35 см. N54°55.921' E052°46.863'

№ 27

4. [Фәрхеддин] Гыйбадулла [улы] каберенә куелган таш, 1900 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
...	...
هذا ت ... ف[رح...] الدين	Газә ... Фә[рх...]еддин
عباد الله ...	Гыйбадулла ...
١٩٠٠ نچي يلدہ ٢٥ نچي اعوست	1900 нче елда 25 нче август

8x32x72 см. N54°55.962' E052°46.967'

№ 28

5. Төгәл кемнең каберенә куелганы билгесез таш, 1901 ел.

²² Йа вакыйфән би-кабри, мөтәфәккирән би әмри, бил-әмси күнтү мисликә, гадән тәсайир мисли - Әй каберем янына килеп басучы, минем хәлне фикерлә; бүген син шул хәлендә булсаң, иртәгә минем кебек булырсың.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
كفى بالموت	Кәфә бил-мәүти
واعظا المرحوم عبد[ال]و	вагыйзән ²³
الحيد ابن عبد النصير رحمة	... ибне Габденнасыйр ...

9x32x32 см. N54°55.942' E052°46.865'

№ 29

6. Шәмсениса Рәхмәтулла кызы каберенә куелган таш, 1901 ел.

10x22-26x60 см. N54°55.962' E052°46.976'

№ 30

7. Газизә Габдеррәүф кызы каберенә куелган таш, 1901 ел.

5x32x42 см. N54°55.927' E052°46.908'

№ 31

8. Мулла Миргарифан Кәлямеддин улы каберенә куелган таш, 1918 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
ومات مرحوم ملا مير عارفان ابن كمال الدين حضرت	Вә мәет мәрхүм мулла Миргарифан ибне Кәмаледдин
١٣٣٦ نچى سنه هجريه ٢٠ نچى ربيع الآخر	1336 нчы сәнә һижрия 20 нче рәбигыль-ахыр
١٩١٨ نچى الروميه عنور حق تعالى رحمة واسعة	1918 нче сәнә румия гыйнвар, Хак Тәгалә рәхмәтән васигатән
الدنيا فجعلها طاعت ... الموت ...	әд-дөнъя фажгальһа тагатән ... әл-мәүт ...
عاش ... قبر الكاى ... ثمانية سنة من وجه له نه	... сәманият сәнәти мин ...

Арткы ягында (калку язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
الموت] باب و كل الناس داخله و كفى الموت اعظا	Әл-мәү[t] баб вә көллү насин

²³ Кәфә бил-мәүти вагыйзән - Үлем – зирәк укытучы.

امام المسلمين المرحوم	дахилиһи вә кәфә ... имам әл-мөслимин әл-мәрхүм
ملا مير عاريفان ابن ملا كامالالدين ثراه جعل طا الله الجنة مثوه	мулла Миргарифан ибне мулла Камаледдин сараһу вә жәгаләл-жәннәти мәсваһу
له ملك و ... الدنيا ... اله ترجعون ...	ләһү мөлек вә ... әд-дөнъя ... иләһә түржәгунә ...
... دفن ... القبر الهجرة من	... дәфен ... әл-кабр әл-һижрәти мин
و ايمام محمد شريف المصطفى الله تعالى عليه سلم	вә имам Мөхәммәдшәриф әл-Мостафа Аллаһу Тәгалә галәйһи вәссәләм

Уң ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
مير عارفان حضرت ابن ملا كمال الدين	Миргарифан хәзрәт ибне мулла Камаледдин
هجريه ... سنه	һижрия ... сәнә

14x37x72 см. N54°55.952' E052°46.927'

№ 32

9. Мөнир Кәлимулла улы каберенә куелган таш, 1923 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
كه ليم الله او على منير	Кәлимулла углы Мөнир
وافات ۱۹۲۳ يلدہ رابع ل	вафат 1923 елда рәбигыль-
اول اينده ۱۵ كونده	-әүвәл аенда 15 көнендә
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	Бисмиллаһир-рахманир-рахим ²⁴
لا اله الا الله محمد ر	лә иләһә иллә Аллаһу Мөхәммәд р-
سول الله ت ...	-әсүлүллаһ ²⁵

5x26-36x70 см.

№ 33

²⁴ Бисмиллаһир ир-рахман ир-рахим – рәхимле, шәфкатле Аллаһның исеме белән.

²⁵ Лә иләһә иллә Аллаһ Мөхәммәд рәсүлүллаһ – Аллаһтан башка илаһи зат юк, Мөхәммәд Аллаһның илчесе.

10. **Хәбибулла** Нәбиулла улы каберенә куелган таш, 1948 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
بِسْمِ اللّٰهِ	Бисмиллаһ-
الرّٰحْمٰنِ الرّٰحِیْمِ	-ир-рахманир-рахим
قَالُوا اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّا اِلَيْهِ رٰجِعُوْنَ	калә инна лилләһи вә инна лилләһи
حە بيب اللّٰه نه بيو اللّٰه	иләйһә раҗигун
ئولدى ۱۹۴۸ يلدە	Хәбибулла Нәбиулла [углы]
۵[۹] وافات بولده	үлдә 1948 елда
یه شنده	вафат булды 5[9]
	яшендә

Арткы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>
Фельдшер Набиуллин Хәбибулла Набиулла улы, 1893 –ел, 2 – февральда 1848 вафат булды

9x51x60 см. N54°55.935' E052°46.953'

5. Әсәй авылы

№ 34

1. Кемгә куелганы билгеле булмаган тамгалы кабер ташы. 1650-1900 еллар арасы. Әсәй авылы, Азнакай районы.

Үлчәмнәре: 10×12×20 см.

Координатлары: N 54°49. 927'

E 053° 15. 106'

№ 35

2. **Мөхәммәдгәрәй** [**اربطان**] угылы каберенә куелган таш. 1800-1900 еллар арасы. (Фотосы юк). Әсәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

... ننگ کوننده محمدرای اربطان او علی لا اله الا الله محمد رسول الله

№ 36

3. **Тажеддин** мулла Габбас угылы каберенә куелган таш.

Әсәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
...	...
يَلدِه مای... اون توقز	йылда май ... ун туку-
وندا ۵۸ ياشندا وفات	-унда 58 яшендә вафат
بولدى تاج الدين ملا عباس	булды Тажеддин мулла Габбас
او على اليبه نك رحماتو	углы Әлиһәнең рәхмәте-
ندا بولعاى ايدى كاتى به حا	-ндә булгай иде <i>кәтибәһе Ха-</i>
فضالدين بين ملا عباس	<i>-физеддин бине мулла Габбас</i>
مرحوم	мәрхүм

Үлчәмнәре: 11×56×80 см.

Координатлары: N 54°49. 926’

E 053° 15. 166’

№ 37

4. Мулла **Юлдаш** бине Имангол каберенә куелган таш. 1835 ел.

Әсәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
۱۸۳۵ سنبله نك اول	1835 сөнбеләнең әүвәл
كوننده وفات بولدى ملا يولدا	көнөндә вафат булды мулла Юлда-
ش بن ايمانعول	-ш бине Имангол

Үлчәмнәре: 2-3×45×30-40 см.

Координатлары: N 54°49. 926’

E 053° 15. 166’

№ 38

5. Габделмәннаф хатыны каберенә куелган таш. 1847 ел.

Әсәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

يا وفقاً بقبرى متفكاً بامرى بالامسى كنت مثلك غدى تصوير مثلى ۱۸۴۷ نچى يلدِه وفات اولدى عبدالمناف
حاطنى ...

Йа вакыйфән би-кабри, мөтәфәккирән би әмри.

Бил-әмси күнтү мисликә, гадән тәсайир мисли.

1847 нче елда вафат улды Габделмәннаф хатыны ...

№ 39

6. Кемгә куелганы билгеле булмаган тамгалы кабер ташы. 1868 ел.

Әсәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы): *سنة ١٨٦٨ اعوذ بالله من الشيطان الرجيم*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ...

*1868 сәнәдә, әгузе билләһи мин әш-шәйтән ир-раҗим, бисмиллаһир ир-рахман ир-рахим ...*²⁶

Үлчәмнәре: 9×50×68 см.

Координатлары: N 54°49. 941’

E 053° 15. 209’

№ 40

7. [Сахиб]жәмал каберенә куелган таш. 1870 ел.

Әсәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы): *١٨٧٠ يله ماينىك ١٢ وفات بولدى صاحب جمال ... الله رحمت ايتكاي ايدى*

№ 41

8. Әхмәтжан бине Әхмәржан каберенә куелган таш. 1873 ел.

Әсәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы): *١٨٧٣ يله احمт جان بن احمرجان*

Үлчәмнәре: 4×40×30 см.

Координатлары: N 54°49. 963’

E 053° 15. 172’

№ 42

9. [Хәсни-Жәмал Габделвахид кызы], Мөхәммәдгәрәй [хатыны] каберенә куелган таш. 1874 ел.

Әсәй авылы, Азнакай районы.

---

²⁶ Бәкара сүрәсе 255 аять.

Алгы ягында (уйма язулы): ... حسن جمال عبدالواحد ... نچى يلدە وفات بولدى حيد ...
مھدكرای ...

1874 нче елда вафат булды ... [Хөсни]жәмал ... Габделва[хид кызы],
Мөхәммәдгәрәй [хатыны] ...

№ 43

10. Мөхәммәдгәрәй Исмәгыйль угылы каберенә куелган таш. 1878 ел.

Әсәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۸۷۸ يلدە مھدكرای اسماعيل او على وفات بولدى لا اله الا الله محمد رسول الله

№ 44

11. [Хәбибә] Габдессәлям хатыны каберенә куелган таш. 1881 ел.

Әсәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لا اله الا الله محمد رسول الله عبدالعالم جماعتى حبيبته
۱۸۸۱ نچى سنه ده حوتتنك ۸ نچى كوننده

№ 45

12. [Нәфис] каберенә куелган таш. 1883 ел.

Әсәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

اونك ۲۱ نچى يلدە وفات بولدى نفيس ...

№ 46

13. Нәүбәһар Ишкуат [кызы] каберенә куелган таш. 1884 ел.

Әсәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لا اله الا الله محمد رسول الله ۱۸۸۴ نچى يلدە اپرلنك ۲۶ نچى كوننده وفات بولدى
نوبهار ايش قواة

№ 47

14. Мөхибжәмал Сахиб кызы каберенә куелган таш. 1890 ел.

Әсәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы): ۱۸۹۰ نچى يلدە اپريل ۱۴ كنده وفات بولدى محيب جمال صاحب
قزى لا اله الا الله محمد رسول الله

Үлчәмнәре: 19×32×98 см.

Координатлары: N 54°49. 964'
E 053° 15. 172'

№ 48

15. **Биби Гафифә** Ильяс кызы каберенә куелган таш. 1890 ел.

Әсәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۸۹۰ اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ لَا اِلهَ اِلاَّ اللهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللهِ مَرْحُوْمٌ بُوْلْدِی
بیبی عفیفة الیاس قزی

№ 49

16. **Исмәгыйль** Хөсәен угылы каберенә куелган таш. 1892 ел.

Әсәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۸۹۲ نچی یلده وفات بولدی اسماعیل حسین اوعلی

№ 50

17. **Габдулла** Исмәгыйль угылы каберенә куелган таш. 1893 ел.

Әсәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۸۹۳ نچی یلده عبدالله اسماعیل اوعلی وفات بولدی لَا اِلهَ اِلاَّ اللهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللهِ اَوْكْتَبْرَنَك ۱۵ نچی
كوننده

№ 51

18. **Минһажеддин** Кәшшәфеддин угылы каберенә куелган таш. 1893 ел.

Әсәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

متوفی منهاج الدین کشاف الدین اوعلی ۱۸۹۳

№ 52

19. **Фәйру[з]шаһ** [Гыйсмәт]улла угылы каберенә куелган таш. 1895 ел.

Әсәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ فیروشاه عصمتوالله اوعلی وفات بولدی ۱۸۹۵ یلده

Координатлары: N 54°49. 953'
E 053° 15. 184'

№ 53

20. **Әхмәди** Габделбакый угылы каберенә куелган таш. 1900 ел.

Әсәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۹۰۰ يوزنچى يىلدە حوتتک ۲۱ نچى كندە وفات بولدى احمدى عبدالباقي او على الله ننگ رحمتندە
بولغاي ايدى

Үлчәмнәре: 17×25×94 см.

Координатлары: N 54°49. 947'

E 053° 15. 187'

№ 54

21. **Мөхәммәдъяр** исемле мәрхүмгә бәйле кабер ташы. 1900 ел.

Әсәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۹۰۰ يىلدە ... محديار

№ 55

22. **Шәрәф кызы** каберенә куелган таш. 1919 ел. Ташъязманың авторы

Хәбиб исемле кятиб булган дип фараз ителә.

Әсәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

ئسە ى اولينك بهحرناوال نه شره ف قزى ۱۸۹۵ يىلدە آپریلدە توغان ئولدى ۱۹۱۹ يىلدە دیکهبرده
بالادان

حبيب

№ 56

23. **Биби Зөһрә** Шәрәфеддин [кызы] каберенә куелган таш. 1920 ел.

Әсәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن ۱۹۲۰ نچى يلدە ۱ نچى مارطدە وفات بولدى بى بى زهره
شرف الدين

№ 57

24. Мөхәммәдгәрәй [Арыслан] угылы каберенә куелган таш.

Әсәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы): ... ننگ ۱ كوننده محمد كرى اربطان او على لا اله الا الله محمد رسول
الله

---

6. Балан Бүләк (Болан Бүләк) авылы

№ 58

25. Кемгә куелганы билгеле булмаган тамгалы таш. 1600-1900 еллар
арасы.

Үлчәмнәре: 7x21-24x30 см.

№ 59

26. Гыйльмижәмал Шәрәфеддин жәмәгәте каберенә куелган таш.
1946 ел.

Алгы ягында (уйма язулы): 1946 елда Шәрәфетдин жәмәгәте
Гыйльмиямал үлдә

№ 60

27. Салихжан Әхмәджан угылы каберенә куелган таш. 1961 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لا اله الا الله محمد رسول الله ۱۹۶۱ نچى
يلده ماى نك احمدجان او على صالح جان وفات بولدى ۱۹۱۲ نچى يلدە توعان ...

Ахмит ян улы Салих ян кәбере

№ 61

28. Габдрахманова Фатыйма каберенә куелган таш. 1963 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

عه بدر احمان فا فاتيما وفات بولا ۱۹۶۳ جادا ۲۷ نچى مايدا

Үлчәмнәре: 6x26x40 см.

Координатлары: N 55°05. 490'

E 052° 59. 564'

---

7. Балтач авылы, 08.06.2021 ел.

№ 62

1. Корбангали Биккенә улы каберенә куелган таш, 1820* ел.

4x38x36 см. N54°47.406' E053°02.360'

№ 62-1

2. Кемнең каберенә куелганы билгесез тамгалы кабер ташы, 1850* ел.

№ 63

3. Яхин **Хәким** Мостафа улы каберенә куелган таш, 1798-1870.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>
1798 – 1870. Яхин Хаким Мостафа улы, Акбаштан килгән 1829, Бата Чутра, 1755 N54°47.400' E053°02.406'

№ 64

4. **Мөхәммәдвали** Бикмөхәммәд улы каберенә куелган таш, 1887 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
كفى بالموت واعظا لا	Кәфә бил-мәүти вагыйзән, ²⁷ ля
اله الا الله محمد	иләһә илля Аллах Мөхәммәд
رسول الله	рәсул Аллах
محمد ولي بيك محمد او على	Мөхәммәдвали Бикмөхәммәд углы
١٨٨٧	1887

12x36x100 см. N54°47.429' E053°02.333'

№ 65

5. Хужа улы каберенә куелган таш, 1894 ел.

Алгы ягында (калку һәм уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
الدنيا ساعت فجعلها طاعت الدنيا بحر عمق و اكثر الناس فيها عريق	... ²⁸
كفى بالموت واعظا	Кәфә бил-мәүти вагыйзән, әл-мәрхүм ... 1894 ... [Хужа] углы

10x18-21x58 см. N54°47.433' E053°02.373'

²⁷ Кәфә бил-мәүти вагыйзән - Үлем – зирәк укытучы.

²⁸ Дөнья – бер сәгать, шуңа буйсын; дөнья – тирән дингез, һәм андагы кешеләрнең күбесе шунда батачак.

№ 65-1

6. Мөхәммәд [сыйддик] Әхмәдҗан улы каберенә куелган таш, 1895* ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
محمد صبي تيق احمد جان	Мөхәммәд [сыйддик] Әхмәдҗан
اوغلى	улы

Арткы ягында (калку язулы):

Текст	Укылышы
قبور الوري	кобур ...
تحت التراب و الثرى	тәхет әт-тораб ...
رجال تحت	рәҗсаль тәхет
الشيايب قبرى	әш-шәйяб кабри

№ 66

7. Хәлилулла Байбүре улы каберенә куелган таш, 1826-1900.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
اعوذ بالله من الشيطان الرجيم	Әгузе билләһи минәш-шәйтанир-раҗсим ²⁹
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	Бисмиллаһир-рахманир-рахим ³⁰
الله ...	... ³¹
۱۹۰۰ نچى يلدە سينتابر نك بشنچى كونده	1900 нче елда сентябрьнең бишенче көнендә
... 74 نچى يشنده وفات بولدى	... 74 нче яшендә вафат булды
حليل الله بن باى بورى	Хәлилулла бине Байбүре

10x30x80 см. N54°47.409' E053°02.373'

²⁹ Әгузе билләһи мин әш-шәйтанир-раҗсим - Куылган шайтанның явызлыгыннан Аллаһы Тәгаләгә сыгынам (сыенам).

³⁰ Бисмиллаһир ир-рахман ир-рахим – рәхимле, шәфкатле Аллаһның исеме белән.

³¹ Бәкара сүрәсе, 255 нче сүрә.

8. Буралы авылы, 07.06.2021 ел.

1 нче зират .

№ 67

1. Кемгә куелганы билгесез таш, 1810 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
سنه ١٨١٠	1810 сәнә
... الدنيا	әд-дөнъя ...

№ 68

2. Гафифә, мулла Шәмс[еддин] кызы каберенә куелган таш, 1891* ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
١٨	18... [нче елда вафат]
متوفا مر[حومه]	мөтәваффа мәр[хүмә]
انكايمز عفيفه	Еникеев[а]
ملا شمس [الدين]	мулла Шәмс[еддин]
قزى كاتب عيد محمد ملا عبد الرحيم او على	кызы, кятиб Гаидмөхәммәд мулла Габдеррәхим улы

Кятиб Гаид-Мөхәммәд мулла Габдеррәхим улы.

№ 69

3. Габденнасыр [хатыны] каберенә куелган таш, 1891 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
[كفى بالموت و] اعظا المرحومه	Кәфә бил-мәүти вагыйзән ³²
... ز[و]جة	... зәүжәти
عبد الناصر راحمهم الله تعالى	Габденнасыр
راحمة واسعة ١٨٩١ نجى يلداه	[рәхимәһә Аллаһу Тәгалә рәхмәтән васигатән] ³³ , 1891 нче елда

³² Кәфә бил-мәүти вагыйзән - Үлем – зирәк укытучы.

№ 70

4. Мулла Бәдреддин ибне мулла Әхтям әл-Уразаи каберенә куелган таш,
1891 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
صاحب هذه المقبرة	<i>Сахибел-мәкъбәрәти</i>
ملا بدرالدين ابن ملا	<i>мулла Бәдреддин ибне мулла</i>
احتم الورضاى مولودا	<i>Әхтям әл-Вәрзаи мәүлидан</i>
فى الهجرية متوفى	<i>фи әл-хижрия мөтәвәффи</i>
فى سنة الف و ثلاث	<i>фи сәнәти өлеф вә сөлес</i>
مائة و تسع ١٨٩١	<i>миәт³⁴ төсегъ³⁵ 1891</i>
حاج ال ٢٤ ايلول	<i>хажел-хәрәмәен 24 июль</i>

Арткы ягында (калку язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
كفى بالموت واعظ	<i>Кәфә бил-мәүти вагыйзән³⁶</i>
يا وقفا بقبرى متفكراً بامرى بالامسى كنت مثلك غدا تصير مثلى	<i>йа вакыйфән би-кабри мөтәфәккирән би-әмр бил-әмси күнтү мисликә, гадән тәсайир мисли³⁷</i>

11x32x69 см. N55°04.342' E052°50.205'

№ 71

5. Кемгә куелганы билгесез таш, 1873* ел.

³³ *Рәхимәһә Аллаһу Тәгалә рәхмәтән васигатән* - Аңа Аллаһы Тәгаләнең киң рәхмәте ирешсен.

³⁴ *Миәт* – йөз.

³⁵ *Төсегъ* – тугыз (1309 нчы һижри ел).

³⁶ *Кәфә бил-мәүти вагыйзән* - Үлем – зирәк укытучы.

³⁷ *Йа вакыйфән би-кабри, мөтәфәккирән би әмри, бил-әмси күнтү мисликә, гадән тәсайир мисли* – Әй, каберем янына килеп басучы, минем хәлне фикерлә; бүген син шул хәләндә булсаң, иртәгә минем кебек булырсың.

№ 72

6. Кемгә куелганы билгесез таш (фрагмент, аскы өлеше), 1889 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
...	...
راحمهم الله تعالى رحمة	<i>рәхимәһә Аллаһу Тәгалә рәхмәтән</i>
واسعة ١٨٨٩ نجي يله	<i>васигатән</i> ³⁸

№ 73

7. Низамеддин Мифтахеддин улы каберенә куелган таш, 1897 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
1897 يله	<i>1897 елда</i>
نظام الدين	<i>Низамеддин</i>
مفتاح الدين	<i>Мифтахеддин</i>
او على	<i>углы</i>

№ 74

8. Мөхәммәдлэтыйф Мөхәммәдкәрим улы каберенә куелган таш, 1899 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
كفى بالموت واعظ	<i>Кәфә бил-мәүти вагыйзән</i> ³⁹
المرحوم محمد لطيف [بن] محمد كريم ...	<i>Әл-мәрхүм Мөхәммәдлэтыйф [бине] Мөхәммәдкәрим ...</i>
... حداى تعالى ...	<i>... Ходай Тәгалә ...</i>
... ١٨٩٩ ...	<i>... 1899 ...</i>

№ 75

9. Төгәл кемгә куелганы билгесез таш, 1902 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
--------------	----------------

³⁸ *Рәхимәһә Аллаһу Тәгалә рәхмәтән васигатән* - Аңа Аллаһы Тәгаләнең киң рәхмәте ирешсен.

³⁹ *Кәфә бил-мәүти вагыйзән* - Үлем – зирәк укытучы.

يا وقفا بقبري متفكرًا بامري بالامسى كنت مثلك غدا تصير مثلى	йа вакыйфән би-кабри мөтәфәккирән би-әмр бил-әмси күнтү мисликә, гадән тәсайир мисли ⁴⁰
متوفى ... [قىزى]	Мөтәвәффи ... [кызы]
۱۹۰۲	1902

№ 76

10. Мөхәммәдзариф Мөхәммәдкәрим улы каберенә куелган таш, 1905 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
كفى بالموت واعظ	Кәфә бил-мәүти вагыйзән ⁴¹
المرحوم محمد ضاريف بن	әл-мәрхүм Мөхәммәдзариф бине
محمد كريم راحمهم الله تعالى	рәхимәһә Аллаһу Тәгалә
رحمة واسعة	рәхмәтән васигатән

№ 76-1

11. Кемнең каберенә куелганы билгесез таш, 1910 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
... ۱۹۱۰	1910 ...
.... مرحوم بين	.... мәрхүм бине .....

№ 76-2

12. Шәмсежәмал каберенә куелган таш, 1913 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

⁴⁰ Йа вакыйфән би-кабри, мөтәфәккирән би әмри, бил-әмси күнтү мисликә, гадән тәсайир мисли – Әй, каберем янына килеп басучы, минем хәлне фикерлә; бүген син шул хәләндә булсаң, иртәгә минем кебек булырсың.

⁴¹ Кәфә бил-мәүти вагыйзән - Үлем – зирәк укытучы.

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
يلده 1913	1913 елда
متوفا مرحوما	мөтәвәффа мәрхүмә
شمس جمال [سيف الدي ان]	Шәмсежәмал [Сәйфедди]н
لا اله الا الله	ля иляһа иллә Аллах
محمد رسول الله	Мөхәммәд рәсүлүл-аллах

№ 76-3

13. Габдеррәфыйкка нисбәтле кабер ташы, 1913* ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
متوفاة ...ى	Мөтәвәффәт ...
.....	.....
... [عب]اد الرفيق	... [Га]бдеррәфыйк
... ۳ ...	... 3 ...
... [۱] ۴ عنور	гыйнвар [1]4

№ 77

14. Мөнәвәрә Сәидгәрәй кызы каберенә куелган таш, 1914 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
كفى بالموت واعظ	Кәфә бил-мәүти вагыйзән ⁴²
طيب الله ثراه و جعل الجنة مثواه	Таййәбә Аллаһу сәраһу вә жәғалә-л-жәннәти мәсваһу ⁴³
منوره بنت سيد كراى ۱۹۱۴ سنه	Мөнәвәрә бинте Сәидгәрәй, 1914 сәнә

№ 78

15. Миңле каберенә куелган таш, 1892-1914.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
لا اله الا الله محمد رسول	Лә иләһә иллә Аллах Мөхәммәд рәсүл

⁴² Кәфә бил-мәүти вагыйзән - Үлем – зирәк укытучы.

⁴³ Таййәбә Аллаһу сәраһу вә жәғалә-л-жәннәти мәсваһу – Аллах туфрагын яхшы итсен һәм актык урынын жәннәт кылсын.

الله مرحوم منكلو	-уллаһ ⁴⁴ , мәрхүм Миңле
------------------	-------------------------------------

Уң ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
۱۹۱۴ نجى يلدە	1914 нче елда

Сул ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
۲۲ ياشنده	22 яшендә

№ 78-1

16. [Бибигазизә Фәтхулла кызы] каберенә куелган таш, 1914 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
وفات بولدى	Вафат булды
بى بى عزيزه	Бибигазизә
فت قو الله	Фәтхулла
قىزى	кызы
۱۹۱۴ [ايونده]	1914 [июньдә]

№ 79

17. Габдулла Габденнасыр улы каберенә куелган таш, 1848-1920.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
۱۹۲۰ نجى يلدە وفات برنجى اعوسته عبد الله عبد الناصير او على ۷۲ يائده	1920 нче елда вафат беренче августда Габдулла Габденнасыр углы 72 яшендә

Арткы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
-------	---------

⁴⁴ *Лә иләһә иллә Аллах Мөхәммәд рәсүдуллаһ* – Аллахтан башка илаһи зат юк, Мөхәммәд Аллахның илчесе.

بحكمه تعالى اعوذ بالله من الشيطان الرجيم لا اله الا الله محمد رسول الله	Әгузе билләһи минәш-шәйтанир- раҗим ⁴⁵ , Лә иләһә иллә Аллах Мөхәммәд рәсулуллаһ ⁴⁶
---	---

№ 80

18. **Тажелбанат** мулла Бәдреддин хәляле каберенә куелган таш, 1340 һижри сәнә. = 1920 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
كفى بالموت بواعظ	Кәфә бил-мәүти [вагыйзән] ⁴⁷
هجري ١٣٤٠ ١٩٢٠	һижри 1340, 1920
تاج البنات ملا بدر الدين حلالى	Тажелбанат мулла Бәдреддин хәляле
من دا ... قبرى قليق...ء الفاتحة الى روحى	мин кабри ... әл-фатиха ...

13x37x70 см. N55°04.351' E052°50.190'

№ 81

19. [Әхәдзаир Юныс] улы каберенә куелган таш, 1914 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
١٩٢ وفات بولدى احد ضاير يونس او على ...	192... [елда]вафат булды Әхәдзаир Йөз ⁴⁸ углы

№ 82

20. Габделгафур әл-Әстәрли кызы, мулла Әхтям әл-Уразави хатыны каберенә куелган таш,

Алгы ягында (калку язулы):

⁴⁵ Әгузе билләһи мин әш-шәйтанир-раҗим - Куылган шайтанның явызлыгыннан Аллаһы Тәгаләгә сыгынам (сыенам).

⁴⁶ Аллах Мөхәммәд рәсулуллаһ – Аллаһтан башка илаһи зат юк, Мөхәммәд Аллаһның илчесе.

⁴⁷ Кәфә бил-мәүти вагыйзән - Үлем – зирәк укытучы.

⁴⁸ Бу исемне “Юныс” дип укырга кирәктер.

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
متوفية و مرحومة مؤتنة بنت عبد العفور الإه سترلى زوجة ملا احتم اور [ض] اوى ۱۳ ...	<i>Мөтәвәффиять мәрхүмәти [Мәвитәнәт] бинте Габделгафур әл-Эстәрли, зәүжәти мулла Әхтәм Уразави 13 ...</i>

Арткы ягында (калку язулы):

يَا وَقْفًا بقبري متفكًا بامرئ بالامسى كنت مثلك غدى تصير مثلى

2 нче зират.

9. Бүләк (Сасы Күл) авылы (ике зират)

№ 83

1. **Миңлегаян** Габделвәһһаб угылы каберенә куелган тамгалы таш. 1853 ел.

Бүләк авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۸۵۳ نچى يلدە اوكتوبراننك ۱۱ كندە يك شنبه كون ... وفات بولده ميننكه عيان عبدالوهاب او على

1853 нче елда октябернең 11 көнендә якшәнбә көн [тукуыз яшендә]
вафат булды Миңнегаян Габделвәһһаб угылы

Үлчәмнәре: 6×56×34 см.

№ 84

2. **Миңлебай** бине Ибраһим каберенә куелган таш. 1865 ел.

Бүләк авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

كفى بالموت واعظا المرحوم و المعفور مينكنه باى بن ابراهيم رحمهم الله تعالى رحمة واسعة ۱۸۶۵
نويابر ... فقر شاه ك...

Үлчәмнәре: 10×70×70 см.

Координатлары: N 54°58. 864'

E 053° 24. 868'

№ 85

3. Кемгә һәм кайчан куелганы билгеле булмаган таш. 1880⁴⁹ ел.

Бүләк авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

طيب الله ثراه جعل الجنة مثواه ...

Таййәбә Аллаһу сәраһу вә жәғаләл-жәннәти мәсваһу ...

№ 86

4. Мөхәммәдзәбир Зөбәир угылы каберенә куелган таш⁵⁰. 1884-1885 милади еллар / 1302 һижри сәнә. Бүләк авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (калку һәм уйма язулы):

الدنيا ساعت فاجعلها طاعت الدنيا بحر عميق و اكثر الناس فيها عرق محمد زبير زباير اوغلى ١٣٠٢

№ 87

5. Мөхәммәдхарис бине Мөхәммәдшакир каберенә куелган тамгалы таш. 1890 ел. Бүләк авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

١٨٩٠ نچى يلدە ماى نىك ٦ نچى كونندە محمد حارث بن محمد شاکر

لا اله الا الله محمد رسول الله

*1890 нчы елда майның 6 нчы көнендә Мөхәммәдхарис бине Мөхәммәдшакир
ля иләһә илля Аллаһ Мөхәммәд рәсүл Аллаһ*

Үлчәмнәре: 7×47×47 см.

Координатлары: N 54°58. 866’

E 053° 24. 863’

№ 88

6. [Ярмөхәммәд угылы] каберенә куелган таш. 1900* ел.

Бүләк авылы, Азнакай районы.

---

⁴⁹ Тарих елы чамалап кына күрсәтелде.

⁵⁰ Ташбилгенең авторлары – Муртыштамак кятибләре дип аңларга кирәктер. (Кара: Материалы по эпиграфике Урало-Поволжья. Вып. 1. Арабографические эпитафии Илишевского района РБ и Актанышского района РТ. 1682-1964 гг. / Сост. И.М. Васильев. – Уфа: Мир печати, 2017. – С.77).

Алгы ягында (калку һәм уйма язулы):

كفى بالموت واعظا المرحوم ارك بن يارمحمد دارالفنادين دارالبقايه رحلت قلدى الله تعالى رحيم قيلعاى ...
رحمة واسعة ...

Үлчәмнәре: 10-13×39×80 см.

Координатлары: N 54°58. 863'
E 053° 24. 887'

№ 89

7. Сәләмгол бине Миңлегол каберенә куелган таш. 1908 ел.

“Язгучы Сагындык”

Бүләк авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
كفى بالموت وعظا	кәфә бил-мәүти вагыйзән
يا واقفا بقبر متفكرا	йа вакыйфән би кабри мөтәфәккирән
با مرى كنت مثلك تصير ...	би-әмри бил-әмси күнтү мисликә ... тәсайир
غدا امثلى سلام عول	гадән мисли Сәләмгол
بن منكلى عول	бине Миңлегол
۱۹۰۸ نچى نويابرنگ	1908 нче ноябернең
۳۰ نچى كوننده	30 нчы көнендә
ياز عوچى صاعندق	язгучы Сагындык

Үлчәмнәре: 13×35×64 см.

Координатлары: N 54°58. 872'
E 053° 24. 867'

№ 90

8. [Шәрифжәмал] каберенә куелган таш⁵¹.

⁵¹ Ташбилгенең авторлары – Муртыштамак кятибләре дип аңларга кирәктер. (Кара: Материалы по эпиграфике Урало-Поволжья. Вып. 1. Арабиграфические эпитафии Илишевского района РБ и Актанышского района РТ. 1682-1964 гг. / Сост. И.М. Васильев. – Уфа: Мир печати, 2017. – С.77).

Бүлөк авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

كفى بالموت واعظا شرف جمال جلال القلم قزى

Үлчәмнәре: 10-13×39×80 см.

10. Вахитов авылы

№ 91

1. **Ягъкуб** Габдеррәфикъ угылы каберенә куелган таш, 1926 ел.

Вахитов авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

زياراتقا بو قبرده ۱ نچى قويلعان ياعقوب عبدالرضيق اوغلى ۱۹۲۶ – ۱۸۵۳ شىگر ريون چرشه له
اولى

*Зияратка 1 нче бу кабердә куелган Ягъкуб Габдерразыйк угылы
1853-1926 [Шеңәр районы Чәршәле] авылы*

Арткы ягында (уйма язулы):

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لا اله الا الله محمد رسول الله

Үлчәмнәре: 13×42×56 см.

Координатлары: N 54°51. 182’

E 053° 24. 226’

№ 92

2. **Асылжан** Әхмәджан угылы Шәймәрданов каберенә куелган таш. 1934 ел.

Вахитов авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
۱۹۳۴ نچى يىل	1934 нче йыл
۱۸ نسى نيونده وافات	18 нче июньд[ә] вафат
بولدى ناسل جان	булды Асылжан
شایماردانف	Шәймәрданов
ناحمدجان	Әхмәджан

Үлчәмнәре: 6×37×35 см.

Координатлары: N 54°51. 186’
E 053° 24. 251’

11. Елгабаш авылы, 01.06.2021 ел – 0 таш.

12. Илбәк авылы, 31.05.2021 ел.

№ 93

1. Исеме билгесез мулла хатынына куелган кабер ташы, [18]18 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
كفى بالموت واعظا	Кәфә бил-мәүти вагыйзән
المرحوم[ه ... بنت ادهم]	әл-мәрхүм[ә ... бинте Әдһәм]
... و زوجة ملا	... зәүжәти мулла
عبد ال ... [الله] تعالى رحيم	Габдел... [Аллаһы] Тәгалә рәхим
قلعاى ... رحمة واسعة	кылгай ... рәхмәтән васигатән
١٨ [١٨]	18[18]

Үлчәмнәре: 12x40x90 см.

№ 94

2. Габделвәһһаб каберенә куелган таш, 1832 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
كفى بالموت واعظا المرحوم عبد الوهاب [بن عبد الله] ١٨٣٢ يلدہ دار ...	Кәфә бил-мәүти вагыйзән, әл-мәрхүм Габделвәһһаб [бине Габдулла] 1832 елда дар ...

№ 95

3. Габдеррахман бине Вәлид бине Сәгыйд каберенә куелган таш, 1844 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
كفى بالموت واعظا	Кәфә бил-мәүти вагыйзән

المرحوم عبد الرحمن بن	эл-мәрхүм Габдеррахман бине
وليد بن سعيد الله تعالى	Вәлид бине Сәгъид Аллаһы Тәгалә
رحيم قلعاى ايدى	рәхим кылгай иде
رحمة واسعة 58 سنه	рәхмәтән васигатән 58 сәнә
۱۸۴۴ يلدە ئورننك ۳	1844 елда сәвернең 3

Үлчәмнәре: 6x37x85 см.

№ 96

4. Имам Габдеррахман бине [Закуан] каберенә куелган таш, [1845] ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
كفى بالموت واعظا المرحوم	Кәфә бил-мәүти вагыйзән
امام مسلمين عبد الرحمن بن	эл-мәрхүм Габдеррахман бине
اشمعو ان رحمهم الله تعالى	[Шәмгу]н рәхимәһә Аллаһу Тәгалә
رحمة واسعة 63 ياشنده	[рәхмәтән васигатән] 63 яшендә
۱۸۴۵ يلدە ... ننگ ۲۸	[1845] елда ...ның 28

Үлчәмнәре: 13x40x97 см.

№ 97

5. Вәлид Сәгъидь улы каберенә куелган таш, 1848 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
كفى بالموت واعظا	Кәфә бил-мәүти вагыйзән
المرحوم وليد بن سعيد	эл-мәрхүм Вәлид бине Сәгъид
الله تعالى رحيم قلعاى	Аллаһы Тәгалә рәхим кылгай
ايدى رحمة واسعة	иде рәхмәтән васигатән
۱۸۴۸ يلداه ماھى محرم دا	1848 елда маһи мөхәррәмдә

Үлчәмнәре: 11x33x80 см.

№ 98

6. Шәмсекамәр бинте Габдлкәрим, 1857 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
كفى بالموت واعظا	Кәфә бил-мәүти вагыйзән
المرحومه شمس قمر بنت	эл-мәрхүмә Шәмсекамәр бинте

عبد الكريم و زوجة وليد	Габделкәрим вә зәүжәти Вәлид
الله تعالى رحيم قلعاى ايدى	Аллаһы Тәгалә рәхим кылгай иде
رحمة واسعة	рәхмәтән васигатән
يلىدا جدى دا ۱۸۵۷	1857 елда жәдидә

Үлчәмнәре: 9x38x97 см.

№ 99

7. [Габделкәрим бине Габделләтыйф улы] каберенә куелган таш, 1858 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
لا اله الا الله محمد رسول الله	Лә иләһә иллә Аллаһ Мөхәммәд рәсулуллаһ
كفى بالموت واعظا	Кәфә бил-мәүти вагыйзән
المرحوم بن	Әл- мәрхүм бине
عبد الطف عبد الكريم	Габделләтыйф Габделкәрим
الله تعالى	Аллаһу Тәгалә
رحمة واسعة ۵۸ سنه	рәхмәтән васигатән

Үлчәмнәре: 7x31x47 см. N55°01.917' E052°51.500'

№ 100

8. Әхмәдҗан Вәлид улы каберенә куелган таш, 1861 ел. (Фотосы юк).

Үлчәмнәре: 12x37x85 см.

№ 101

9. Хафизә Фазыл кызы каберенә куелган таш, 1864 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
كفى بالموت واعظا المرحومه	Кәфә бил-мәүти вагыйзән, әл- мәрхүм
حافظه بنت فاضل و زوجت	Хафизә бинте Фазыл вә зәүжәти
شريف الله رحمتهم رحمت	Шәрифулла рәхимәһем рәхмәтән
واسعة ۱۸۶۴ سنه رجب ۲۵	васигатән 1864 сәнә рәҗәб [2]5

Үлчәмнәре: 11x6-46x106 см.

№ 102

10. Шарафулла Габделмәҗид улы каберенә куелган таш, 1866 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
كفى بالموت واعظا المرحومه	<i>Кәфә бил-мәүти вагыйзән, әл-мәрхүм</i>
شرف الله بن عبدالمجيد رحمة	<i>Шәрафулла бине Габделмәҗид рәхимәһем</i>
الله تعالى رحمة واسعة ١٨٦٦ سنه	<i>Аллаһу Тәгалә рәхмәтән васигатән 1866 сәнә</i>
رجب ننى ١٥ ننده	<i>рәҗәб 15 ндә</i>

Үлчәмнәре: 8x49x102 см.

№ 103

12. Имам **Мозаффар** Габделкәрим улы каберенә куелган таш, 1868 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
كفى [بالموت واعظا المرحوم]	<i>Кәфә бил-мәүти вагыйзән, әл-мәрхүм</i>
امام المسلمين مظفار ابن	<i>имам әл-мөслимин Мозаффар ибне</i>
عبد الكريم رحمة الله تعالى رحمة	<i>Габделкәрим рәхимәһем Аллаһу Тәгалә рәхмәтән</i>
... واسعة ١٨٦٨	<i>васигатән 1868 ...</i>

Үлчәмнәре: 7x47x83 см.

№ 104

13. **Гайнежәмал** Мөхәммәд Ризаев кызы каберенә куелган тамгалы таш, 1870* ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
كفى بالموت واعظا	<i>Кәфә бил-мәүти вагыйзән,</i>
المرحومه عين جمال	<i>әл-мәрхүмә Гайнежәмал</i>
محمد رضاياف و زوجة	<i>Мөхәммәдзариф вә зәүҗәти</i>
حاجي رحمة الله	<i>Хажҗи, рәхимәһем Аллаһу</i>
تعالى رحمة واسعة	<i>Тәгалә рәхмәтән васигатән</i>

Арткы ягында (калку язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
يَا وَقفا بقبري	йа вакыйфэн би-кабри
متفكًا بامري	мөтәфәккирэн би-әмри
كنت امسى كنت مثلك	бил-әмси күнтү мисликә
غدى تصير مثلى ...	гадэн тәсайир мисли ...

Үлчәмнәре: 8x32x75 см.

№ 105

14. [Нурлыгаян бине Хәйреддин] каберенә куелган таш, 1871* ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
... ايون ٢٢	... июнь 22
كفى بالموت واعظا	Кәфә бил-мәүти вагыйзән,
المرحوم نور العين	әл-мәрхүм Нурел-гаян
[بن] حير الدين رحمهم ...	[бине Хәйреддин, рәхимәһем Аллаһу Тәгалә рәхмәтән васигатән]

Үлчәмнәре: 6x42x48 см. N55°01.909' E052°51.519'...

№ 106

15. Мөхәммәдшакир каберенә куелган таш, 1873* ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
كفى بالموت واعظا المر	Кәфә бил-мәүти вагыйзән, әл-мәр-
حوم محمد شاكير بن	-хүм Мөхәммәдшакир бине
...	...

Үлчәмнәре: 6x35x49 см. N55°01.912' E052°51.517'

№ 107

16. Габдессаттар Сәгыйдь улы каберенә куелган таш, 1874 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
كفى بالموت واعظا المر حوم عبد الستار	Кәфә бил-мәүти вагыйзән, әл-

	<i>мәрхүм Габдессаттар</i>
<i>ابن سعيد رحمهم الله تعالى رحمة</i>	<i>ибне Сәгъид, рәхимәһем Аллаһу Тәгалә рәхмәтән</i>
<i>واسعة رمضان شريفه ١٨٧٤ سنه</i>	<i>васигатән рамазан шәрифдә 1874 сәнә</i>

Үлчәмнәре: 6x50x85 см.

№ 108

17. Вазыйга Габделвахид кызы каберенә куелган таш, 1875* ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
<i>كفى بالموت</i>	<i>Кәфә бил-мәүти</i>
<i>واعظا المر حومه</i>	<i>вагыйзән, әл-мәрхүмә</i>
<i>وضيعه بنت عبد</i>	<i>Вазыйга бинте Габд-</i>
<i>الواحد و زوجة على</i>	<i>-елвахид, зәүжәти Гали-</i>
<i>[[كبر رحمهم الله تعالى</i>	<i>[-ә]кбәр, рәхимәһем Аллаһу Тәгалә рәхмәтән</i>
...	...

Үлчәмнәре: 7x20-32x51 см. N55°01.927' E052°51.541'

№ 109

18. Мулла Әюб мулла ...әл-әддин улы каберенә куелган таш, 1889 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
<i>١٨٨٩ نچي يلدہ</i>	
<i>كفى بالموت واعظا لا اله الا الله</i>	<i>Кәфә бил-мәүти вагыйзән, лә иләһә иллә Аллаһ</i>
<i>محمد رسول الله المر حوم</i>	<i>Мөхәммәд рәсүлүллаһ⁵² әл-мәрхүм</i>
<i>ملا ايوب بن ملا...و الدين الله</i>	<i>Мулла Әюб бине мулла ...әддин, Аллаһы</i>

⁵² *Лә иләһә иллә Аллаһ Мөхәммәд рәсүлүллаһ* – Аллаһтан башка илаһи зат юк, Мөхәммәд Аллаһның илчесе.

تعالی رحیم قلعاى ایدی رحمت	Тәгалә рәхим кылгай иде, рәхмәт
واسعة مارت ننک ۲۶ کنده	васыйгатән, мартның 26 көнендә

Үлчәмнәре: 8x38x46 см. N55°01.913' E052°51.521'

№ 110

19. Мөхәммәдгали Мөхәммәдкәрим улы каберенә куелган таш, 1889 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
۲۰ نچی دیکابردہ کفی بالموت واعظا المرحوم محمد علی بن محمد کریم ... [الله تعالی رحیم قلعاى ایدی رحمت واسعة] ... ۱۸۱۹ نچی ...	20 нче декабрьдә, кәфә бил-мәүти вагыйзән, әл-мәрхүм Мөхәммәдгали бине Мөхәммәдкәрим, ... Аллаһы Тәгалә рәхим кылгай иде, рәхмәт васыйгатән, ... 1819 ⁵³ нче ...

Үлчәмнәре: 5x18-40x70 см. N56°01.847' E049°35.353'

№ 110-1

20. Биби[җиһан] Габделкадыйр кызы каберенә куелган таш, 1900 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
۱۹۰۰ نچی یلده	1900 нче ел
بی بی [جهان] مرحوم	Биби[җиһан] мәрхүм
عبد القادیر قزی	Габделкадыйр кызы
الله الله الله	Аллаһу, Аллаһу, Аллаһу,
بسم الله الر	Бисмиллаһир-
حمن الرحیم	-рахманир-рахим ⁵⁴
[شهادت] لا	[шәһадәт]: Лә
اله الا الله محمد رسول الله	иләһә иллә Аллаһ Мөхәммәд рәсүлуллаһ ⁵⁵

⁵³ 1819 – мәрхүмнең туган елы дип аңларга кирәк.

⁵⁴ Бисмиллаһир ир-рахман ир-рахим – рәхимле, шәфкатле Аллаһның исеме белән.

⁵⁵ Лә иләһә иллә Аллаһ Мөхәммәд рәсүлуллаһ – Аллаһтан башка илаһи зат юк, Мөхәммәд Аллаһның илчесе.

№ 111

21. Галиэкбәр Искәндәр улы каберенә куелган таш, 1891 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
كفى بالموت واعظا	Кәфә бил-мәүти вагыйзән,
المرحوم على اكبر	әл-мәрхүм Галиэкбәр
بن اسكندر رحمة	бине Искәндәр рәхимәһем
الله تعالى رحمة واسعة	Аллаһу Тәгалә рәхмәтән васигатән
١٨٩١ نجي يله	1891 нче елда

Үлчәмнәре: 12x27x80 см.

№ 112

22. Хәлилулла [Габделмәжид] улы каберенә куелган таш, [18]98 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
كفى بالموت واعظا المرحوم	Кәфә бил-мәүти вагыйзән, әл-мәрхүм
حليل الله بن عبد المجيد رحمة	Хәлилулла бине Габделмәжид рәхимәһем
الله تعالى رحمة واسعة	Аллаһу Тәгалә рәхмәтән васигатән
... سنه [١٨٩٨]	18[98] сәнә ...

Үлчәмнәре: 8x37-50x42 см. N55°01.919' E052°51.523'

№ 113

23. Гатиятулла Миңлегол улы каберенә куелган таш, 1899 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
لا اله الا الله محمد رسول	Лә иләһә иллә Аллаһ Мөхәммәд рәсүл-
الله كفى بالموت واعظا المرحوم	уллаһ, кәфә бил-мәүти вагыйзән, әл-мәрхүм
عتية الله بن منكلو قل	Гатиятулла бине Миңлегол
رحمة ... الله تعالى رحمة	рәхим[әһем] Аллаһу Тәгалә рәхмәтән
واسعة ١٨٩٩ نجي يله	васигатән, 1899 нчы елда

مارط [ئىنىك] ۱۹ ... دە	март[ның] 19 көнендә
------------------------	----------------------

Үлчәмнәре: 13x25-30x53 см. N55°01.901' E052°52.500'

№ 114

24. Маһиәсмә Габдел ... кызы каберенә куелган таш, 1900 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
كفى بالموت واعظا	кәфә бил-мәүти вагыйзән, әл-мәрхүм
المرحومه ماهى اسما	әл-мәрхүмә Маһиәсмә
بنت عبد القا...	бинте Габделка ...
۱۹۰۰ نچى يلدە	1900 нче елда
ديكابردە	декабрьдә ...

Үлчәмнәре: 9x28-45x55 см. N55°01.907' E052°51.495'

№ 115

25. Биби [Лотфи]жиһан Ибраһим кызы каберенә куелган таш, 1901 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
كفى بالموت واعظا	кәфә бил-мәүти вагыйзән,
المرحومه بى بى لطفى جهان	әл-мәрхүмә Бибилотфижәһан
بنت ابراهيم رحمهم الله	бинте Ибраһим рәхмәһем Аллаһу
تعالى رحمة واسعة	Тәгалә рәхмәтән васигатән
۱۹۰۱ نچى يلدە	1901 нче елда

Үлчәмнәре: 4x35-38x70 см. N55°01.905' E052°51.490'

№ 116

26. Габделжәмил Габделкадыйр улы каберенә куелган таш, 1910 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
كفى بالموت	кәфә бил-мәүти
واعظا المرحوم	вагыйзән, әл-мәрхүм
عبد الجميل بن	Габделжәмил бине
عبد القاير ۱۹۱۰ نچى يلدە	Габделкадыйр 1910 нче елда
۶ نچى ايولده	6 нчы июльдә

Үлчәмнәре: 8x26-34x45 см. N55°01.903' E052°51.498'

№ 117

27. **Хәсән** Хисмәтуллин каберенә куелган таш, 1916 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
صاحب القبر	Сахибел-кабр
حسن حسمتو الين	Хәсән Хисматуллин
١٩١٦ يلدە ٣ مايدە	1916 елда 3 майда

Үлчәмнәре: 8x45x97 см.

№ 118

28. **Бикчәнтай** кызы каберенә куелган таш, 1917* ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
كفى بالموت واعظا ...	кәфә бил-мәүти
والمغفور ... ت	вагыйзән, әл-мәрхум
بك چنتى ...	Бикчәнтай ...
رحماهم الله تعالى رحمة واسعة	рәхимәһем Аллаһу Тәгалә рәхмәтән васигатән

№ 118-1

29. [**Жәһүд**] Колый углы каберенә куелган таш, 1942 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم لا اله الا الله محمد رسول الله لا اله الا الله محمد رسول الله جهود قولى او على وفات ١٩٤٢	Әгузе билләһи минәш-шәйтанир-раҗим ⁵⁶ Бисмиллаһир ир-рахман ир-рахим. Лә иләһә иллә Аллаһу Мөхәммәд рәсүлуллаһ, Жәһүд Колый углы вафат 1942

⁵⁶ Әгузе билләһи мин әш-шәйтанир-раҗим - Куылган шайтанның явызлыгыннан Аллаһы Тәгаләгә сыгынам (сыенам).

№ 118-2

30. Кемгә куелганы билгесез таш, 1964 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
وفات يل	<i>Вафат , ел</i>
۸۰ ياشنده ۱۹۶۴	<i>1964, 80 яшендә</i>

13. Каенлыкүл авылы. 10.06.2021 ел.

№ 119

Алгы ягында (калайга язылган текст):

Бу зиратта 1900-1932 елларда Каенлы Кул авылы кешеләре күмелгән.
Аларның якты истәлеге мәңгелек саклансын.

14. Камышлы авылы

№ 120

1. **Әнвәр** Газизжан улы каберенә куелган тамгалы таш. 1927-1970 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۸۳۴ نجی يل

1965 ел. Кемгә куелганы билгеле булмаган кабер ташы.

Арткы ягында (уйма язулы):⁵⁷

سنتبردا ۲۵ ۱۹۶۵ وفات ... لا اله الا الله محمد رسول الله

Үлчәмнәре: 6×16-24×43 см.

Координатлары: N 55°03. 808'

E 053° 01. 162'

№ 120-1

2. Фатыйхова **Бибизәкия** Фатыйх кызы каберенә куелган тамгалы таш, 1910-1999.

⁵⁷ Хаталы текст.

№ 120-2

3. Гатина **Гөлсинэ** Сэгыйть кызы каберенэ куелган тамгалы таш, 1936-2002.

№ 120-3

4. Фазлыев **Шэймөхөммэд** Фазлыймөхөммэт улы каберенэ куелган тамгалы таш, 1911-1998.

№ 121

5. Кемгэ куелганы билгеле булмаган тамгалы кабер ташы. 1927-2010 еллар арасы.

№ 122

6. Кемгэ куелганы билгеле булмаган тамгалы кабер ташы. 1927-2010 еллар арасы.

№ 123

7. Кемгэ куелганы билгеле булмаган тамгалы кабер ташы. 1927-2010 еллар арасы

№ 124

8. Хафизов **Фэрхетдин** Хафиз улы (1898-1979 һәм Хафизова Фатыйма Биккол кызы (1903-1988) каберенэ куелган тамгалы таш.

№ 125

9. **Рэзинэ** Габдулла кызы (1940- 01. 07.1976) каберенэ куелган тамгалы таш.

№ 126

10. Хафизов **Фэрхетдин** Хафиз улы (1898-1979) каберенэ куелган тамгалы таш.

№ 127

11. Динмөхөммэтова **Сажидэ** Фэтхелислам кызы (1885-1982) каберенэ куелган тамгалы таш.

№ 128

12. **Әхмәдсалих** Садыйк улы Латыпов (1909-1983) каберенэ куелган тамгалы таш..

№ 129

13. Мөхәммәтҗанов **Шәвәли** Мөхәммәдҗан улы (1900-1986) каберенә куелган тамгалы таш.

№ 130

14. Мөхәммәтҗанов **Асгат** Шәвәли улы (1943-1990) каберенә куелган тамгалы таш.

№ 131

15. **Сажидә** Ризәәддин кызы Мостафина (1910-1991) каберенә куелган тамгалы таш.

№ 132

16. Әхмәтов **Галиәхмәт** Миннәхмәт улы (1919-1991) каберенә куелган тамгалы таш.

№ 133

17. Локманова **Сания** Тухбағали (1906-1992) каберенә куелган тамгалы таш.

№ 134

18. Әхмәдиев **Габделғалим** Габдулла улы (1918-1993) каберенә куелган тамгалы таш.

№ 135

19. Исламов **Галиәкбәр** Закир улы (1938-1995) каберенә куелган тамгалы таш.

№ 136

20. Галләмова **Камилә** Локманхәким кызы (1911-1996) каберенә куелган тамгалы таш.

№ 137

21. Латыпов **Әскәр** Әхмәтсалих улы (1940-1997) каберенә куелган тамгалы таш.

№ 138

22. Локманов **Сабирҗан** Газизҗан улы (1928-1998) каберенә куелган тамгалы таш.

№ 139

23. Якубов **Миргасим** Якуб улы (1914-1999) каберенэ куелган тамгалы таш.

№ 140

24. Мөхәммәджанова **Нурия** Мөхәддин кызы (1905-1999) каберенэ куелган тамгалы таш.

№ 141

25. Фазлыев **Илгиз** Вагиз улы (1933-1999) каберенэ куелган тамгалы таш.

№ 142

26. Яруллин **Мөхәммәддин** Шәйхразый улы (1930-1999) каберенэ куелган тамгалы таш.

№ 142-1

27. Фатыйхова Бибизәкия Фатыйх кызы (1910-1999) каберенэ куелган таш.

№ 143

28. Әхмәдиев **Клим** Габделгалим улы (1948-2000) каберенэ куелган тамгалы таш.

№ 144

29. Мөхәммәтшина **Нәгыймә** Хәлилулла кызы (1904-2000) каберенэ куелган тамгалы таш.

№ 145

30. Хәйруллин **Миннефатих** Габделхак улы (1926-2001) каберенэ куелган тамгалы таш.

№ 146

31. Закиров **Галимжан** Миннехан улы (1943-2002) каберенэ куелган тамгалы таш.

№ 147

32. Гатина **Гөлсинә** Сәгыйт кызы (1936-2002) каберенэ куелган тамгалы таш.

№ 148

33. Шәйхетдинова **Мөсәвара** Шәйхеддин кызы (1915-2003) каберенә куелган тамгалы таш.

№ 148-1

34. Гыймазетдинова **Нурлыгаян** Мәүлетбай кызы (1928-2003) каберенә куелган тамгалы таш.

№ 149

35. Мөхәммәджанова **Миңнесәүдә** Мөхәммәджан кызы (1915-2003) каберенә куелган тамгалы таш.

Координатлары: N 55°03. 808’

E 053° 01. 157’

№ 150

36. Хәйруллин **Дилбәр** Габделхак улы (1943-2004) каберенә куелган тамгалы таш.

№ 151

37. Шәрәфетдинова **Миннегаян** Гариф кызы (1923-2005) каберенә куелган тамгалы таш.

№ 152

38. Габделхаков **Фәйзелхак** Габделхак улы (1929-2010) каберенә куелган тамгалы таш.

---

15. Камышлыкүл авылы. 02.06.2021 ел. – 0 таш.

16. Карамалы авылы

№ 153

1. **Биби Халидә** каберенә куелган таш, 1881 ел.

Карамалы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язугы).⁵⁸

بىبى حلىده وافات بولدى اون جدى ياش متوا قبل ان تموتوا الدنيا صاعتا فجعلها طاعتا ...

---

⁵⁸ Хаталы текст.

№ 154

2. Дәүләтшаһ бине Кыдрач угылы каберенә куелган таш, 1881 ел.

Карамалы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

لا اله الا الله محمد رسول الله المتوفى و مرحوم دولت شاه بن قدراچ نور الله مرقدہ

Арткы ягында (уйма язулы):

... وان الله ... من في القبور توفى ... سنة ١٨٨١ فى ...

№ 155

3. Фәйзхан Фәйзулла угылы каберенә куелган таш. 1881 ел.

Карамалы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
ان ال ...	Инна ...
لا اله الا الله محمد رسول	Ля иләһә илля Аллах Мөхәммәд рәсүл
الله و مرحوم فيضحان	Аллаһ вә мәрхүм Фәйзхан
فيضوالله او على ١٨٨١ يله	Фәйзулла угылы 1881 йылда
شعبان ... يومنده	шәгъбан ... йәүмендә

Үлчәмнәре: 9×27-38×58 см.

№ 156

4. Билгесез хатын-кыз каберенә куелган таш. 1881 ел.

Карамалы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

لا اله الا الله محمد رسول الله المرحومة ...

Арткы ягында (уйма язулы):

... من في القبور توفى ... سنة ١٨٨١ فى ... برج الحمل لعل عمر ...

№ 157

5. Кемгә куелганы билгеле булмаган кабер ташы. [1885 ел].

Карамалы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

... لا اله الا الله محمد رسول الله سنة ١٨٨٥ .... مرحوم ...

№ 158

6. **Гайнекамал** каберенә куелган таш. 1899 ел.

Карамалы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
Н ١٨٩٩	1899 ...
عين كمال	Гайнекамал

Үлчәмнәре: 7×21×30 см.

№ 159

7. [**Нәсиб**]камал каберенә куелган таш⁵⁹. 1900 ел.

Карамалы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы): متوفى و مرحومه بى نسيب كمال

Алгы ягында (калку язулы):

لا اله الا الله محمد رسول الله دارالفنادين داربقايه رحلت قيلىدى

№ 160

8. [**Хәсәншаһ**] Мөхәммәдкол улы каберенә куелган таш. 1912 ел.

Карамалы авылы, Азнакай районы.

Арткы ягында (уйма язулы):

... بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لا اله الا الله محمد رسول الله حسن شاه محمد قل او على [١٩١٢] ...

№ 161

9. **Касим** каберенә куелган таш. 1912⁶⁰ ел.

Карамалы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

⁵⁹ Ташбилгене ясаучылар – Сарман төбәгендәге Муртыштамак осталары дип фараз итәргә кирәк. (Кара: Материалы по эпиграфике Урало-Поволжья. Вып. 1. Арабографические эпитафии Илишевского района РБ и Актанышского района РТ. 1682-1964 гг. / Сост. И.М. Васильев. – Уфа: Мир печати, 2017. – С.149).

⁶⁰ Елы билгеле түгел, датасы шартлы рәвештә генә күрсәтелде.

كفى بالموت واعظا المرحوم و المرحوم و المغفور ... القاسم بن فيض الله ...

17. Карамалы Елга авылы. 02.06.2021 ел.

Рәфис Галиев (~1940-2020), кул эшенә бик оста кеше булган, шәрык мэдәнияте, татар әдәбияте белән кызыксынып яшәгән; бакыр калайга чүкеп ясалган ижади эшләре күп һәм, шулай ук, мәрмәр плитәгә язган истәлек тактасы сакланып калган.

№ 162

1. Миңлеәмал Ләтәйфулла кызы каберенә куелган таш, 1867-1934. Карамалы Елга авылы.

Алгы ягында (уйма язулы):

توعان يل ۱۸۶۷ نچى يلدە ميگ [ى] كمال لاتيفو الله قزى دنيا دان كوچكه ن ... ۱۹۳۴ نچى يلدە ۲۰ نچى ايول كُنن [ى]

№ 163

2. Хәлилулла Мәһди улы каберенә куелган таш, 1877-1966. Карамалы Елга авылы.

Үзе исән чакта үзенә кабер ташы язып калдырган.

Алгы ягында (уйма язулы):

... حليل الله بن مهدى ... ۱۸۷۷ يلدە ۸۶ ياشته

Шәжәрә: Хәлилулла (1877-1966) бине Мәһди (1818-1905) бине Габденнасыр (1781-?) бине Яркәй (1731-?) бине Ямкәй

18. Кәкре Елга авылы. 04.06.2021.

Мулла зираты.

№ 164

Басу уртасындагы бер калкулыкта урнашкан борынгы изге каберлек, бер-ике кисәк таш кисәкләреннән башка, калган язулы өлеше сакланмаган. 1680 нче елларга карый дип фараз итәргә кирәк.

N54°55.495' E052°59.293'

Авыл зираты -13 таш. 04.06.2021.

№ 165

1. Габделгазиз кызы каберенә куелган таш, 1883 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
۱۸۸۳ یلده	1883 елда
عظی ...	Газый ...
عبد العزیز قزی	Габделгаз[и]з кызы

4x32x29 см. N54°56.482' E052°54.424'

№ 166

2. Габделгазиз Габделжәббар улы каберенә куелган таш, 1885 ел.

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
اشهدان لا اله الا	Әшһәдү әл-ләә иләһә илләл-лаһү
اله و شهدان محمد	вә әшһәдү әннә Мүхәммәдән
عبده و رسوله كفى	габдүһү вә расүлүһ
بالموت و غظ عبد	билмүт ....
العزیز بن	әл-Газиз бине
عبد الجبار	Габделжәббар
۱۸۸۵ نچی سنده	1885 нче сәнәдә
۲۰ نچی ماى ده	20 нче майда

4x21-28x66 см. N54°56.477' E052°54.518'

№ 167

3. Кемнең каберенә куелганы билгесез тамгалы таш, 1886* ел.

8x27x28 см. N54°56.472' E052°54.548'

№ 168

4. Кемнең каберенә куелганы билгесез таш, 1865-1891.

Алгы ягында (уйма язулы):

بالموت مسحيه ١٨٩١ اوشبو متوفى قد توفى ١٨٦٥ نچى نويابر ٢٣ نده كينته ابو الامام [صيلون] هو ابنه

Арткы ягында (уйма һәм калку язулы):

منبر حظيرة القدس

ماشالله الدنيا ساعت فاجعلها طاعت الدنيا بحر عميق فما الثراناس فيها عريق هجريه ايلان ١٣٧١

Машалла. Өд-дөнья сәгатүн фә-әжгальһа тагатән – Нинди яхшы. Дөнья бер сәгатълек, аны гыйбадәт белән үткәр.

12x40x105 см. N54°56.484' E052°54.611'

№ 169

5. Әсадулла Габдеррәфыйк улы каберенә куелган таш, 1892 ел.

وفاط 1892 يلدە بولدى اسد الله عبد رافق او على

اشبونى ياعوچى سلم گراى اسد الله او على

Кятиб Сәләмгәрәй бине Әсадулла бине Габдеррәфыйк, Азнакай төбәге Кәкре Елга авылыннан.

9x38x48 см. N54°56.470' E052°54.464'

№ 170

6. Хәбибә каберенә куелган таш, 1893* ел.

... قزى حبيبته قبر ... ماه شريف [رمضان] ... كون [يكرمي تورتنچى] ياشنده وفات اولمشدر رحمة الله عليها كتبت سعمانقلى بيركى

Кятиб Сәгъманколый Бәйрәкий.

7-10x18-27x48 см. N54°56.487' E052°54.478'

№ 171

7. Хөснеддин [Ишхуат улы] каберенә куелган таш, 1894* ел. (Фоторәсеме юк).

11x40x68 см. N54°56.501' E052°54.434'

№ 171-1

8. Мулла Дәүләтшаһ каберенә куелган таш, 1811-1908.

Кятиб Дәүләтшаһ язган таш, 1895 ел.

Шәжәрә: **кятиб Дәүләтшаһ мулла** (1811-1908) бине ... бине Габдессәлям (1782-...) бине Хәсән (1753-...) бине Кадермәт (1724-...) бине Тиләнче (1695-...) бине Байкилде бине Туеш (Бу мәгълүмат М. Әхмәтжанов хезмәтләреннән алынды).

Кара: Гульсум Хисамиева Гульсум. Надгробие как исторический документ: региональный аспект. Эхо веков/Гасырлар авазы. 2007, №1. С. 27-33, С.32.

№ 172

9. **Кемнең каберенә куелганы билгесез тамгалы таш**, 1896* ел.

8x27x28 см. N54°56.472' E052°54.548'

№ 173

10. **Бәдриәхмәд дамулла Сәгъдеддин улы каберенә куелган таш**, 1897* ел.

كفى بالموت واعظا المتو[فى] بدرى احمد بن داملا سعد الدين رحمه الله تعالى رحمة واسعة سنة ١٣٠١
٢٨ محر هذه

5x90x48 см. N54°56.468' E052°54.486'

№ 174

11. **Бәһаведдин мулла Бәһман улы каберенә куелган таш**, 1891 ел.

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم لا اله الا الله محمد رسول الله
١٨٩١ آذنجى مؤذنين ملا بهاءالدين بهامان او على

*Әгузе билләһи минәш-шәйтанир-раҗим.⁶¹ Лә иләһә иллә Аллаһ
Мөхәммәд рәсүлуллаһ – Аллаһтан башка илаһи зат юк, Мөхәммәд Аллаһның
илчесе.*

14x20-24x36 см. N54°56.483' E052°54.612'

№ 175

12. **Жәмаледдин Ибраһим улы каберенә куелган таш**, 1825-1909.

---

⁶¹ Әгузе билләһи мин әш-шәйтанир-раҗим - Куылган шайтанның явызлыгыннан Аллаһы Тәгаләгә сыгынам (сыенам).

اوشبو قبر جمال الدين ابراهيم او على ننگ ۱۹۰۹ نچى يلدە وفات ۸۴ ياشنده بو توغانلر اولدى
توماغان تىك بو...

11x40x68 см. N54°56.501' E052°54.434'

№ 176

13. **Мөхәммәдгали** Габделгаян улы каберенә куелган таш, [1920] ел.

...۰ نچى [يلده] ... ۶ نچى كوننده

لا اله الا الله محمد رسول الله محمد على عبد العین او على قبور شريفى...

5x34-38x65 см. N54°56.487' E052°54.430'

№ 177

14. **Кәмәледдин** каберенә куелган таш, 1922 ел. (фоторәсеме юк).

15x25x100 см. N54°56.538' E052°54.559'

19. Кәтем авылы зираты, 04.06.2021.

№ 178

1. **Фәтхулла** Мотыйгулла улы каберенә куелган таш, [1840] ел.

۱۸۴۰ يلدە شول ننگ اون دە وقت بولدى فتحوالله مطعه او عل

شرف الله

№ 179

2. **Фәхрессәлям** [мулла Нәдершаһ] улы каберенә куелган таш, 1851 ел.

... ۱۸۵۱ يلدە ... فخر السلام ملا ندرشه او على

№ 180

3. **Бибигазизә** Фәхрессәлям кызы каберенә куелган таш, 1838-1858.

لا اله الا الله محمد رسول الله ۱۸۵۸ نچى يلدە حمل ننگ ۱۴ ش؟

№ 181

4. Кемгә куелганы билгесез тамгалы таш, 1867*⁶² ел.

№ 181-1

5. Кемгә куелганы билгесез тамгалы таш, 1867* ел.

Язулары жуелган.

№ 181-2

6. Кемгә куелганы билгесез тамгалы таш, 1867* ел.

№ 182

7. Кемгә куелганы билгесез тамгалы таш, 1868 ел.

№ 183

8. Кемгә куелганы билгесез таш, 1869* ел.

№ 184

9. Кемгә куелганы билгесез тамгалы таш, 1870* ел.

№ 185

10. **Фәхрениса** бинте Бикчэнтай каберенә куелган таш, [1877] ел.

هذه التربة فخرنسا بنت بيك چنتى المتوفا فى سنة ١٨٧٧ عفر الله ذن...

№ 186

11. **Мөкәrrәмә** Шәйхелислам кызы каберенә куелган таш, 1882 ел.

هذه التربة مكرمه بنت شيخ الاسلام المتوفى فى سنة ١٨٨٢ ... لا اله الا الله محمد رسول الله

№ 187

12. Кемгә куелганы билгесез (“Аятелкөрсиле”) таш, 1884 ел.

№ 187-1

13. **Корбан** Хәбибрахман улы каберенә куелган таш, 1885* ел.

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم - дип уеп язылган текст башлана.

№ 188

---

⁶² * Бу билге, ел саннарын - даталарны чамалап кына күрсәтүне аңлата.

14. [Әфлятулла] каберенә куелган таш, [1889] ел.

Алгы ягында (уйма язулы): بالمسحيه [١٨٨٩] متوفى فادول... افلاتو الله

Арткы ягында (калку язулы): حنطرة القدوس

يم يا وقفاً بقبري متفكراً بامري * بالامسى كنت مثلك غدا تصير مثلى الدنيا ساعتاً

№ 189

15. Габд... [Габдеррахман] улы каберенә куелган таш, 1894* ел.

№ 189-1

16. [Аит улы] каберенә куелган таш, 1894* ел.

... بن ايظ

20. Кызыл Бүләк авылы - 0 таш. (01.06.2021 ел.).

---

21. Күк Тәкә авылы (5 зират).

№ 191

1. Кемгә куелганы билгеле булмаган тамгалы кабер ташы. 1650-1900 еллар арасы. Беренче зират. Күк Тәкә авылы, Азнакай төбәге.

Алгы ягында (уйма язулы): ... عبدالمن بن ...

Үлчәмнәре: 18×46×92 см.

Координатлары: N 55°00. 099'

E 053° 23. 593'

№ 192

2. Кемгә куелганы билгеле булмаган тамгалы кабер ташы. 1650-1900 еллар арасы. Дүртенче зират. Күк Тәкә авылы, Азнакай төбәге.

Алгы ягында уйма тамга.

№ 193

3. Кемгә куелганы билгеле булмаган кабер ташы. 1830 ел. Дүртенче зират. Күк Тәкә авылы, Азнакай төбәге.

Алгы ягында (уйма язулы): ... ۱۸۳۰ سنه ... باي بور

Координатлары: N 55°00. 175'
E 053° 22. 227'

№ 194

11. [Мәслига] каберенә куелган тамгалы таш, 1869 ел. Дүртенче зират. Күк Тәкә авылы, Азнакай төбәге. *Кятиб Әхмәдгәрәй бине Хөсәен.*

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
اعوذ بالله من الشيطان الرجيم	Әгузе билләһи минәш-шәйтанир-раҗим ⁶³ . Бисмиллаһир-рахманир-рахим ⁶⁴
لا اله الا الله محمد رسول الله اشهدان لا	Лә иләһә иллә Аллаһ Мөхәммәд рәсүлуллаһ ⁶⁵ әшһәдү әл-лә
اله الا الله و اشهدان محمدا عبده و رسوله	иләһә иллә Аллаһу вә әшһәдү әннә Мүхәммәдән габдүһү вә расүлүһә ⁶⁶
وفات بولدى مسلعا زوجة حسين كاتيبه احمد	вафат булды [Мәслига] зәүжәти Хөсәен, кәтибәһү Әхмәд-

⁶³ Әгузе билләһи мин әш-шәйтанир-раҗим - Куылган шайтанның явызлыгыннан Аллаһы Тәгаләгә сыгынам (сыенам).

⁶⁴ Бисмиллаһир ир-рахман ир-рахим – рәхимле, шәфкатле Аллаһның исеме белән.

⁶⁵ Лә иләһә иллә Аллаһ Мөхәммәд рәсүлуллаһ – Аллаһтан башка илаһи зат юк, Мөхәммәд Аллаһның илчесе.

⁶⁶ Кәлимәи шәһадәт: бер Аллаһтан башка илаһи зат юклығын һәм Мөхәммәд аның илчесе булуын таныйм.

کرای بن حسین ۱۸۶۹ نجی یلده نویابرینک ۲۶	-гәрәй бине Хөсәен 1869 нчы елда ноябернең 26
کوندە	көнөндә

Үлчәмнәре: 7-11x47x53 см.

Координатлары: N 54°59. 922’

E 053° 23. 498’

№ 195

5. [Гата] каберенә куелган таш⁶⁷. 1900 ел. Өченче зират. Күк Тәкә авылы, Азнакай төбәге (өч зират).

Алгы ягында (калку язулы):

يَا وَفَقًا بَقْبِرِي مَتَفَكًا بَامْرِي بِالْأَمْسِي كُنْتَ مِثْلَكَ غَدِي تَصِيرُ مِثْلِي ... عَطَا ...

№ 196

6. Габделкадыйр кызы каберенә куелган таш. 1900 ел. Өченче зират. Күк Тәкә авылы, Азнакай төбәге (өч зират).

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۹۰۰ نجی یلده بی بی ... مرحوم عبد القادیر قزی الله الله الله بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ...

№ 197

7. Кемгә куелганы билгеле булмаган кабер ташы. 1905 ел. Өченче зират. Күк Тәкә авылы, Азнакай төбәге (өч зират).

Алгы ягында (уйма язулы): ... ۱۹۰۵ یلده ...

№ 198

8. Гыйльмеддин Бәдреддин угылы каберенә куелган таш. 1909 ел. Икенче зират. Күк Тәкә авылы, Азнакай төбәге (өч зират).

⁶⁷Ташбилгене ясаучылар – Сарман төбәгендәге Муртыштамак осталары дип фараз итәргә кирәк. (Кара: Материалы по эпиграфике Урало-Поволжья. Вып. 1. Арабографические эпитафии Илишевского района РБ и Актанышского района РТ. 1682-1964 гг. / Сост. И.М. Васильев. – Уфа: Мир печати, 2017. – С.149).

Алгы ягында (уйма язулы):

علم الدين مرحوم بدرالدين اوغلى ۱۹۰۹

Үлчәмнәре: 6×26×30 см.

Координатлары: N 55°00. 325'

E 053° 23. 195'

№ 199

9. **Давыд** Колый угылы угылы каберенә куелган таш. 1942 ел. Өченче зират.
Күк Тәкә авылы, Азнакай төбәге (өч зират).

Алгы ягында (уйма язулы):

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لا اله الا الله محمد رسول الله داود قولى اوغلى وفات
۱۹۴۲

№ 200

10. Кемгә куелганы билгеле булмаган кабер ташы. 1964 ел. Өченче зират.
Күк Тәкә авылы, Азнакай төбәге (өч зират).

Алгы ягында (уйма язулы):

وفات يل ۱۹۶۴ ۸۰ ياشنده

№ 201

11. **Хөсәен** Давыд угылы каберенә куелган таш. 1968 ел. Өченче зират. Күк
Тәкә авылы, Азнакай төбәге (өч зират).

Алгы ягында (уйма язулы):

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لا اله الا الله محمد رسول الله داود اوغلى ۱۹۶۸
۱۸۶۵

22. Мәлбагыш авылы, 01.06.2021 ел.

Беренче (әүвәлге) зират.

№ 202

1. Әмир кызы каберенә куелган таш, 1806 ел.

۱۸۰۶ لا اله الا الله محمد رسول الله منور [ه] امير قزى

№ 203

2. Мулла **Мөхәммәдшәриф** мулла Мөхәммәдрәхим улы каберенә куелган таш, 1809 ел.

لا اله الا الله محمد رسول الله ملا محمد شريف ملا محمد رحيم او على ۱۸۰۹ سنه دلو يولدزنىك ۲ نچى

№ 204

3. **Сафиулла** Гыйсмәтулла улы каберенә куелган таш, 1841 ел.

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لا اله الا الله محمد رسول الله

قبر صفيو الله بن عصمت الله ۱۸۴۱ سنه

№ 205

4. **Хәлилулла** Фәйз[улла] улы каберенә куелган таш, 1873 ел.

كفى بالموت واعظا المرحوم حليل الله بن فيض الله ... الله تعالى [رحمت] واسعة ۱۸۷۳ سنه

8x49x60 см. N54°53.340' E052°49.259'

№ 206

5. **Мөхәммәдзариф** Габделхалик улы каберенә куелган таш, 1896 ел.

محمد ظاريف عبد الخاليق او على * اوشبو طاشنى قوعوچى الكاى اولننىك كياوى

8x34x48 см. N54°53.297' E052°49.275'

№ 207

6. Кемнең каберенә куелганы билгесез таш, 1895* ел.

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لا اله الا الله محمد رسول الله ...

№ 208

7. Кемнең каберенә куелганы билгесез таш, 1896 ел.

№ 209

8. **Гыйлемша** Муса кызы каберенә куелган таш, 1897 ел.

№ 210

9. **Биктә** [Мәмәткол] улы каберенә куелган таш, 1898*.

لا اله الا الله محمد رسول متوفى مرحوم بيكته [ممت قول] او على

№ 211

10. [Гыйзәтулла] улы каберенә куелган таш, [1899] ел.

№ 212

11. Әхмәдҗан Биккенә улы каберенә куелган таш, 1900 ел = 1317 һижри ел.

كفى بالموت واعظا متوفى مرحوم احمد جان بيكنه او على دار الفنادين دار البقايه نقل ايلدى رحمه الله
تعالى ١٩٠٠ يلدە مسيحيه رحمة واسعة ايلان ١٣١٧ نچى سنه ذالحجه ١٠ نده

16-18x52x70 см. N54°53.302' E052°49.324'

№ 213

12. Мәргүбә биби Мөхәммәдҗан кызы каберенә куелган таш, 1903 ел.

يم يا وفقاً بقبرى متفكراً بامرى * بالامسى كنت مثلك غدا تصوير مثلى
مرحومه بنت محمد جان بى بى مرعوبه ١٩٠٣ سنه

7-9x16-32x85 см. N54°53.304' E052°49.287'

№ 214

13. Шәмсебану Гобәйдулла кызы каберенә куелган таш, 1903 ел.

١٩٠٣ يلدە شمس بانو عبید واللہ قزى

8x38x50 см. N54°53.300' E052°49.324'

№ 215

14. Ләтыйфә Фәхреддин кызы каберенә куелган таш, 1911 ел.

بحکم اللہ اوشبو اوشبو قبره مدفون لطيفه بنت فخر الدين هبة الله بن بيكملا جماعتى ١٩١١ نچى يلىنگ
١١ نچى اوكتابر نده ١٣٢٩ سنه ذوالقعدة «٢» نده سهشنبہ كون

Икенче зират.

№ 216-1

1. Кемгә куелганы төгәл билгеле булмаган таш.

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

...مرحوم...

5x21-24x42 см. N54°53.107' E052°49.445'

№ 217

2. Кемгә куелганы төгәл билгеле булмаган тамгалы таш.

№ 217-1

3. Муса улы **Якуп** каберенә куелган таш, 1873-1927.

№ 217-2

4. **Гыйлемша** Муса кызы каберенә куелган таш, 1911 ел.

19x16x42 см. N54°53.100' E052°49.448'

№ 217-3

5. Кабер бура белән уратып алынган.

№ 217-4

6. **Мөхәммәдзакир** Нәжмеддин улы каберенә куелган таш, 1875-1961.

Алгы ягында (уйма язулы): *محمد ذاكير نجم الدين او على*

Мөхәммәдзакир Нәжметдин улы, туды 1875, вафат 1961.

Арткы ягында (уйма язулы):

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لا اله الا الله محمد رسول الله * ابو بكر * عمر * عثمان * على * رض الله عنهم

№ 217-5

7. Ногман улы **Закуан** каберенә куелган таш, 1875-1966.

№ 217-6

8. Миңлегалиева **Миңлесорур** Миңлебай кызы каберенә куелган таш, 1910-1973.

№ 217-7

9. Ибраһим улы **Харрас** каберенә куелган таш, 1886-1973.

№ 217-8

10. Газизжанов **Әнәс** Зәкижан улы каберенә куелган таш, , 1941-1974.

№ 217-9

11. Юнысова **Газизә** Закир кызы каберенә куелган таш, 1884-1974.

№ 217-10

12. Миңлярова **Мәчтүрә** Вәлиулла кызы каберенә куелган таш, 1891-1976.

№ 217-11

13. Ибраһимова **Мөкәтдимә** Хәлиулла кызы каберенә куелган таш, 1891-1977.

№ 217-12

14. Гарипова **Сабира** Исхак кызы каберенә куелган таш, 1902-1979.

№ 217-13

15. Галиев **Галим** Тимергалиевич каберенә куелган таш, 1888-1979.

“Старый революционер”

№ 217-14

16. Габделкаюм кызы **Шәмснижум** каберенә куелган таш, 1895-1981.

№ 217-15

17. Муллагалиев **Миңлегали** Муллагали улы каберенә куелган таш, 1910-1982.

№ 217-16

18. Хәйруллина **Жәмлиха** Хәйрулла кызы каберенә куелган таш, 1913-1984.

№ 217-17

19. Кемгә куелганы төгәл билгеле булмаган тамгалы таш.

№ 217-18

20. Кемгә куелганы төгәл билгеле булмаган тамгалы таш.

№ 217-19

21. Кемгә куелганы төгәл билгеле булмаган тамгалы таш.

№ 217-20

22. Кемгә куелганы төгәл билгеле булмаган тамгалы таш.

№ 217-21

23. Кемгә куелганы төгәл билгеле булмаган тамгалы таш.

№ 217-22

24. Кемгә куелганы төгәл билгеле булмаган тамгалы таш.

№ 217-23

25. Кемгә куелганы төгәл билгеле булмаган тамгалы таш.

№ 217-24

26. Нурмыева **Сорур** каберенә куелган таш, 1917-1987.

№ 217-25

27. Ишмухамедов **Минаж** Галим улы каберенә куелган таш, 1913-1986.

№ 217-26

28. Галимова **Зөбәржәт** Мирсәяф кызы каберенә куелган таш, 1906-1986.

№ 217-27

29. **Гайшә** Искәндәр кызы каберенә куелган таш, 1909-1986.

№ 217-28

30. Төхфәтуллин **Сәйфулла** Шәрифүлла улы каберенә куелган таш,
1875-1935. *“Әтием тыныч йокла. Син безнең күңелдә. Балаларың”*

23. Мәндәй авылы, 07.06.2021 ел.

№ 218

1. **Хәлимулла** Хәсән улы каберенә куелган таш, 1841 ел.
6-9x32x70 см. N55°07.637' E052°52.984'

№ 219

2. **Фәхрижәмал** мулла Таһир кызы каберенә куелган таш, 1891 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

... اوشبو ... فحرى جمال [ملا ظاهر قزى زوجه ملا رستم

Арткы ягында (калку язулы):

كفى بالموت واعظا يم يا وقفاً بقبرى متفكراً بامرى * بالامسى كنت مثلك غدا تصير مثلى

6-9x32x70 см. N55°07.637' E052°52.984'

№ 219-1

3. Кемнең каберенә куелганы билгесез таш, 1901 ел.

Язулары жуелган.

№ 219-2

4. Кемнең каберенә куелганы төгәл билгесез таш, 1902* ел.

يا وقفاً بقبرى متفكراً بامرى * بالامسى كنت مثلك غدا تصير مثلى [فرح سرور] احمد جان قزى [وفات]
۱۹ نچى يل ۳ فيو[ر]ال

24. Мәсгуд авылы. 03.06.2021 ел.

Изгеләр каберлеге.

№ 220

1. Кемнең каберенә куелганы билгесез таш, 1680* ел.

... بوزازک ...

16x54x85 см. N55°00.260' E052°53.816'

№ 221

2. Кемнең каберенә куелганы билгесез икенче таш, 1680* ел.

10-16x26x46 см. N55°00.258' E052°53.819'

Авыл зираты .

№ 222

1. Габделмәжид Мансур улы каберенә куелган таш, 1828 ел.

لا اله الا الله محمد رسول الله صاحب مقبره عبد المجيد منصور او على وفات ۶۱ ياشندا ۱۸۲۸ يلدا عنوار
يولدوزننک اول کونندا حاتمہ الله تعد بالخير و الحنى دع الحرص على الدنيا و فى العيش فلا تطمع و لا
تجمع من المال و لا تدرمى لمن تجمع

№ 222-1

2. Кемнең каберенә куелганлыгы билгесез таш, 1831 ел.

بِالله و احد يا ... لا اله الا الله محمد رسول الله اشهدان .... ۱۸۳۱ ...

№ 222-2

3. Кемнең каберенә куелганлыгы билгесез таш, 1832* ел.

دفن صاحب هذه الحجر بالهجرية [النبي] ... وسلم ... فى يوم ماهى رجب ... محمد ... حسن شا[ه] ... ۲
ياشنده

№ 222-3

4. Кемнең каберенә куелганлыгы билгесез таш, 1833* ел.

№ 222-4

5. Кемнең каберенә куелганлыгы билгесез таш, 1833* ел.

... يتمش بيث ياشنده وفات ...

№ 223

6. Мотыйга әби Минзәләбаш Таһир хатыны каберенә куелган таш, 1834 ел.

منزله باشى ظاهر حلالى مطيعه ابى وفات ۱۸۳۴ يلدە اييون ننگ كونلارندا

№ 224

7. [Хажәри Әмескәй] кызы каберенә куелган таш, 1834 ел.

اوشبو مقبره ننگ صاحبي حجرى امسكاي قزى وفات ۱۸۳۴ يلدە عنوار يولدوزننگ اول كونلارنده ...
عرور اول...

10x26x100 см. N55°00.172' E052°54.664'

№ 225

8. Мулла Габделкаһһар кызы каберенә куелган таш, 1837 ел.

۱۸۳۷ يلدا ماه رجب ننگ ... دا الباق... ننگ ۴ كونندا وفات ملا عبد القاهر قزى ببي لطيفه ۱ ياشندا طاب
الله تراها و جعل الجنة...توا ... يا معرور اولما عمر و نكنى باقى صاتم [عشر] ين محرم و اولوب
طاموعدا منكو قالما

2-6x19-40x40 см. N55°00.177' E052°54.674'

Кятиб мулла Габделкаһһар.

№ 226

9. [Вәлид] Сәгъид улы каберенә куелган таш, 1841 ел.

صاحب مقبره عزتلو... اتكايمز [وليد] سعيد او على وفات ۱۸۴۱ نچى يلدا ربيع الاول ننگ ۲۷ نچى كونى
جوزه ننگ ۶ كوننده طاب الله و جعل الجنة مثواه كتب ابنة عبد القاهر ...

6x49x67 см. N55°00.185' E052°54.668'

Кятиб мулла Габделкаһһар.

№ 227

10. **Хөснежиһан** каберенә куелган таш, 1851 ел.

لا اله الا الله محمد رسول الله ... وفات ۱۸۵۱ [يلدا] ... حسن جهان

20x62x135 см. N55°00.258' E052°53.819'

№ 228

11. **Хәсәншаһ** Миңлегол улы каберенә куелган таш, 1862 ел.

كفى بالموت واعظاً المرحوم حسنشاه بن منكنعول رحيمهم الله تعالى رحمة واسعة رمضان شريف ۱۸۶۲
سنه ننگ اول كوننده

№ 229

12. **Юныс** Хәсәншаһ улы каберенә куелган (икенче) таш, 1266 һижри ел.

بالحجرية النبى صلى الله عليه وسلم فى ۱۲۶۶ سنه يونس بن حسن شا ابن ميكلى على ... فى ماهى
رجب

№ 229-1

13. **Биби Сабира** Габдессаттар кызы каберенә куелган таш, 1877 ел.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لا اله الا الله محمد رسول الله ببى صابيره عبد الستار قزى وفات اولدى ... ياشنده
۱۸۷۷ نچى يلده

№ 230

14. **Дамулла Гатаулла** Габдессабит хәзрәт улы каберенә куелган таш, 1878 ел.

صاحب مقبرا كافا بالموت واعظا المرحوم متوفا داملا حضرت عزتلو اتكاي عطاء الله عبد الثابت تبرس
مرحوم حضرت او على رحلت دار الفنادان دار البقاعا سنهء ميلادى ۱۸۷۸ شعبان ننگ ۱۵ نده

7x47x50 см. N55°00.185' E052°54.667'

№ 231

15. **Бәдрисафа** Нигъмәтулла хатыны каберенә куелган таш, 1887 ел.

۱۸۸۷ یلده وفات بولدی مارت ننک ۲۲ سنده بدریسفا نعمت الله [حلالی]

10x68x50 см. N55°00.229' E052°54.783'

№ 232

16. Габделхаликъ Вәлид углы каберенә куелган таш, [1898] ел.

[كفى بالموت واعظا] عبد الخالق بن وليد ... ياشنده الله تعالى رحيم قيلعای ...

№ 233

17. Мәрфуга каберенә куелган таш, 1898 ел.

كفى بالموت واعظا المرحومه مرفوعه بنت مح...ظى احمد الله [قتلى احمت... ۱۸۹۸ نچی یلده

№ 234

18. Әхмәдзья бине мулла Фәридеддин әл-Мәсгуди каберенә куелган таш, 1905 ел.

۱۹۰۵ ... كفى بالموت واعظا المتوفى مرحوم احمد ضياء بن ملا فريد الدين المسعودى مولداً و مسكناً
رحمهم الله تعالى رحمة واسعة بحرمة حبيبه و نبيه محمد مصطفى صلى الله عليه و على اليه واصحابا...
اجمعين آمين

4-6x33-40x48 см. N55°00.158' E052°54.707'

№ 235

19. Сәгъдеддин углы каберенә куелган таш, 1905 ел.=1334 h.ел. (Фоторәсеме юк). 8x48x52 см. N55°00.167' E052°54.733'

№ 236

20. Каһтаран Каһарман улы каберенә куелган таш, 1906* ел.

قهتاران قهرمان او على وفات ۳ ياشنده

№ 237

21. Шәрифүлла Сәгъдеддин улы каберенә куелган таш, 1912 ел.

صاحب هذا القبرى كافا بالموت واعظا المرحوم متوفى شريف الله سعد الدين مرحوم او على رحلت دار
الفنادان دار البقاعا سنه ميلادى ۱۹۱۲ محرم الحرام ننک ۲ نچی يومندا طاب الله ثراه بالجنة مثواه
رحمهم الله على رحمتاً واسعاً

9x46-69x73 см. N55°00.195' E052°54.666'

№ 237-1

22. Кемнең каберенә куелганы билгесез таш, 1912 ел.

... بنت ... دی مارت ... ۱۹۱۲ یلده ۱۹ ذوالقعدة

№ 237-2

23. Кемнең каберенә куелганы билгесез таш, 1921 ел.

... [صلاح الدين كشاف الدين اوغلى ۱۹۲۱

№ 238

24. Баһаведдин Гыймадеддин улы каберенә куелган таш, 1923 ел.

۱۹۲۳ نجى يل مارة ۱۵ * اوشبو متفا بهاء الدين عيماد الدين اوغلى دار فنادين دار باقيه
کوچدی

25. Митрэй авылы авылы

№ 239

1. Сәид Юныс угылы каберенә куелган таш.⁶⁸ 1763-1764 милади еллар /1177
һижри сәнә. Митрэй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

تاریخ مننکده یوز یتمش یدنج یاشنده اوفی اویازیننک قازان یولننک یوسف کمانده .... یونس اوغلى
سیددر

Үлчәмнәре: 11×62×97 см.

Координатлары: N 54°49. 182'

E 053° 17. 605'

№ 240

2. Мулла Рафик угылы Халид каберенә куелган таш.⁶⁹ 1769-1770 еллар
милади еллар /1183 һижри сәнә. Митрэй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

---

⁶⁸ Әхмәтҗанов М.И. XVII-XVIII гасыр татар ташбилгеләре. Казан, 2011.- Б.121, Б.220 (№39).

⁶⁹ Әхмәтҗанов М.И. XVII-XVIII гасыр татар ташбилгеләре. Казан, 2011.- Б.122, Б.221 (№40).

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
معلوم اولنه	Магълум улына
تاریخ منکده یوزده	тарих меңдә йөздә
سکسان	сиксән
اوچنچی یلننک اچنده	өченче елның эчендә
قازان اویازننک الاط	Казан өязенең Алат
یولی ننک میرضالار	юлының Мирзалар
اوروسیننک ملا رفیق	Орысының мулла Рәфыйк
او علی خالد قبری دور	углы Халид кабредер

Үлчәмнәре: 21×57×128 см.

Координатлары: N 54°49. 187'

E 053° 17. 587'

№ 241

3. Кемгә куелганы билгеле булмаган кабер ташы. 1770-1771 еллар милади еллар /1184 һижри сәнә. Митрәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
۱۲۸۹ [۱] اپریل ننگ ۱۵ نچی کونن [ده]	1289 [a]прельнең 15 нче көнен[дә]
... قزای دور	... кыз[ы]дыр

№ 242

4. Кемгә куелганы билгеле булмаган тамгалы кабер ташы. 1800-1900 еллар арасы. Митрәй авылы, Азнакай районы.

№ 243

5. [Гыйззәтулла] каберенә куелган тамгалы таш. 1800-1920 еллар арасы.

Митрәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
عزات	...
عزة الله	Гыйззәтулла

№ 244

6. Габделвахид Монасиб угылы каберенә куелган таш. 1819 ел.

Митрэй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
۱۸۱۹ یلده ماینک ۲۷	1819 елда майның 27
کوننده عبد الوحید مناسیب او علی	көнөндә Габделвахид Монасыйб углы
... الو مرحوم	... мәрхүм

Үлчәмнәре: 6×40×50 см.

Координатлары: N 54°49. 189’

E 053° 17. 574’

№ 244=1

7. [Габдулла Миңлегөл] угылы каберенә куелган таш. 1853 ел. (Фоторәсее
начар сыйфатта)

Митрэй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۸۵۳ یلده عبد [الله] مکی علی او علی

№ 245

8. Габдеррәхим Мөхәммәдрәхим угылы каберенә куелган таш. 1868 ел.

Митрэй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۸۶۸ نچی یلده ماه رمضان ننگ ۲۲ نچی یومنده متوفی عبد رحیم محمد او علی ننگ تربتی

№ 246

9. Кемгә куелганы билгеле булмаган кабер ташы. 1883 ел.

Митрэй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۷۱ * ۱۸۸۳

№ 247

10. Шәмсебану Ибраһим кызы каберенә куелган таш. 1889 ел.

Митрэй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۸۸۹ یلده شهر بانو ایبراهیم قزی

Үлчәмнәре: 11×61×66 см.

Координатлары: N 54°49. 191’

E 053° 17. 558’

№ 248

11. Гөлжәмал Мөхәммәджан кызы каберенә куелган таш. 1907 ел.

Митрэй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۹۰۷ نچى يلدە ايون ۲۳ مرحوم كل جمال محمد جان قزى لا اله الا الله محمد رسول الله

№ 249

12. Гыйльминиса Ильяс кызы каберенә куелган таш. 1914 ел.

Митрэй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۹۱۴ نچى يلدە ۲۳ نچى اوكتابردە وافات بولدى علمنساء الياس قزى

Үлчәмнәре: 3×35×40 см.

Координатлары: N 54°49. 185’

E 053° 17. 600’

№ 250

13. Шәһид [Миңнезаһид угылы] каберенә куелган таш. 1916 ел.

Митрэй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۹۱۶ نچى يلدە وفات بولدى شهيد ميكنه زاهد او على ...

№ 251

14. Шәриф угылы каберенә куелган таш. 1927 ел.

Митрэй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۹۲۷ نچى يلدە ۸ نچى مارت وفات بولدى ...وى شريف او على

---

26. Сарлы авылы (4 зират)

№ 252

1. Кемгә куелганы билгеле булмаган тамгалы кабер ташы. 1600-1900 еллар арасы.

Сарлы авылы, Азнакай районы.

№ 253

2. Кемгә куелганы билгеле булмаган кабер ташы. 1700-1900 еллар арасы.

Сарлы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

№ 254

3. **Айыт-Мәмәт** бине Ишмәмәт бине Атнагол каберенә куелган таш.⁷⁰ 1783 миляди ел / 1197 һижри сәнә. Сарлы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
سنه ۱۷۸۳	1783 сәнә
۱۱۹۷ يئنده	1197 йылында
سرطان ننگ ۱۳	Саратанның 13 йәү-
... ماهی راجب ننگ ۱۵	-мендә, маһи рәжәбнең 15
يومئده وافت بولدی	йәүмендә вафат булды
ایط ممت بن اشمنت	Аит-Мәмәт бине Ишмәмәт
بن اتناعول كل نفس ذائقة	бине Атнагол, көлли нәфсин заикател мәүти
لاالموت لا تدری كل نفس باى ارض	.....
تموت قال النبی يوم الدنيا مزرعة ساعة	
... جعلها طاعت قال النبی يوم	
...	

⁷⁰ Әхмәтҗанов М.И. XVII-XVIII гасыр татар ташбилгеләре. Казан, 2011. - Б.125, Б.223 (№43);

Үлчәмнәре:30-40×37×120 см.

Координатлары: N 54°57. 364'
E 053° 27. 880'

№ 255

4. **Сафия** Гомәр кызы, Миндекәй хатыны каберенә куелган таш.⁷¹ 1792
миляди ел / 1206 һижри сәнә. Сарлы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

تاریخ عربیہ سنہ ۱۲۰۶ * ۱۷۹۲ سنہ اوشبو صفیہ عمر قزی مندوکای حاتونی ماہ شعبان وفات
بولدی یولڈز سور

№ 256

5. Галим **Тажеддин** бине Мөрсәлим каберенә куелган таш. 1809 ел.

Сарлы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۸۰۹ یلده محرم ای ننک ۱۵ یومنده وفات اولدی [طالب] العلمتاج الدین بن مرسلّم ...

Үлчәмнәре:18×28×60 см.

Координатлары: N 54°57. 354'
E 053° 27. 868'

№ 257

6. Кемгә куелганы билгеле булмаган кабер ташы. Язулары жуелган.

1800-1900 еллар арасы. Сарлы авылы, Азнакай районы.

№ 258

7. Кемгә куелганы билгеле булмаган кабер ташы. 1810-1899 еллар арасы.

Сарлы авылы, Азнакай районы.

№ 259

8. **Миңле-Хәбиб** бине Габделмәннан каберенә куелган таш. 1823 ел.

Сарлы авылы, Азнакай районы.

---

⁷¹ Әхмәтҗанов М.И. XVII-XVIII гасыр татар ташбилгеләре. Казан, 2011.- Б.125, Б.223 (№43).

Алгы ягында (уйма язулы):

هذا مينلى حبيب بن عبد المنان حوت ۲۴ كوندە

Үлчәмнәре: 25×40×56 см.

Координатлары: N 54°57. 345’

E 053° 27. 882’

№ 260

9. Аийыт угылы **Миндекәй** каберенә куелган таш. 1825 ел.

Сарлы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۸۲۵ لا اله الا الله محمد رسول الله آيات او على منداى

№ 261

10. **Бәдигыльжәмал** Сатый кызы, Миндекәй хатыны каберенә куелган таш.
1838 ел. Сарлы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۸۳۸ يلدە جوزننك ۱۰ كوندە ماهى صفرننك ۲۶ كوندە وفات اولدى بديعول جمال صاطى قزى
منداى حانتى غفر الله ذنوبهم لا اله الا الله محمد رسول الله

Үлчәмнәре: 14×74×106 см.

Координатлары: N 54°57. 355’

E 053° 27. 854’

№ 262

11. [**Маһи Әсма** Исхак] кызы каберенә куелган таш. 1897 ел.

Сарлы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۸۹۷ ماهى اسما اسحاق قزى

№ 263

12. **Биби Кәмал** Исхак кызы, Мөхәммәди хәляле каберенә куелган таш. 1901
ел. Сарлы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

يَا وَقْفًا بقبري متفكًا بامري بالامسى كنت مثلك غدى تصوير مثلى بيبي كمال اسحاق قزى محمدى حلالى رحلت
ايلدى ۴۰ ياشنده ... ۱۹۰۱ نچى سنده

Үлчәмнәре: 9×38×55 см.

Координатлары: N 54°57. 354’

E 053° 27. 940’

№ 264

13. **Әхмәд-Хәбиб** Мөхәммәдзариф угылы каберенә куелган таш. 190[6] ел.

Сарлы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۹۰۶ نچى [يلده] احمد حبيب محمد ظريف او على وفات اولدى

Уң ягында (уйма язулы): بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Үлчәмнәре: 16×23×50 см.

Координатлары: N 54°57. 337’

E 053° 27. 893’

№ 265

14. Кемгә куелганы билгеле булмаган кабер ташы. 1922 ел.

Сарлы авылы, Азнакай районы.

Үлчәмнәре: 8×18×45 см.

Координатлары: N 54°57. 943’

E 053° 27. 233’

№ 266

15. [Мамдуга Макәрим кызы] каберенә куелган таш. 1929 ел.

Сарлы авылы (икенче зират), Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۹۲۶ يىل ۲۱ مايدە وفات بولدى ماکاريم قزى مامدوعه ۱۹۲۶ * ۷ ياشنده

---

27. Сәпәй авылы (ике зират)

№ 267

1. **Нәжмеддин** бине Габд[елкәрим] каберенә куелган таш. 1788 ел.

Сәпәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
۱۷۸۸ یلده ماه	1788 йылда маһ
شوالینک ۲۸ کوننده	шәүвәлнең 28 көнендә
نجمالدين بن عبد...	Нәжмеддин бине Габд[елкәрим]
دارفنادان دار بقا...	дарелфәнадән дарелбәка...

Үлчәмнәре: 5×37×46 см.

Координатлары: N 54°58. 086’

E 053° 13. 702’

№ 268

2. Ярмөхәммәднең уллары - **Монасиб** һәм **Рафик** каберләренә куелган таш. 1818 ел. Сәпәй авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

دفن ۱۸۱۸ یلده ۸۲ یاشنده مناسیب بن یارمجد ... اونک یاعنده [ایاق اوچنده] رفیق بن یارمجد

Үлчәмнәре: 7×43×44 см.

Координатлары: N 54°54. 128’

E 053° 08. 129’

№ 269

3. **Бүләк** бинте Мәсгуд каберенә куелган таш. 1821 ел.

Сәпәй авылы Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۸۲۱ نچی یلده شعبانآینده وفات بولدی بولک بنت مسعود لا اله الا الله محمد رسول الله

№ 270 (фотосы юк).

4. **Гыйнаятулла** каберенә куелган таш. 1850-1920 еллар арасы.

Сәпәй авылы Азнакай районы.
Координатлары: N 54°58. 120'
E 053° 13. 725'
№ 271

5. **Миңлесафа** бинте Биктаһир каберенә куелган таш. 1852 ел.

Сәпәй авылы Азнакай районы.
Алгы ягында (уйма язулы):

۱۸۵۲ نچى يىلدە مىنكىنى صفا بىنت بىك طاهر دار الفنادين دار البقايه رحلت ايلدى الله تعالى ايمانن
روزى قىلغاي ايدى

№ 272

6. Кемгә куелганы билгеле булмаган таш. 1876 ел.

Сәпәй авылы Азнакай районы.
Алгы ягында (уйма язулы): ... يىلدە ۱۸۷۶

№ 273

7. **Фатыйма** бинте Габделләтыйф, хажи Рәхмәтулла хатыны каберенә куелган таш. 1887 ел. Сәпәй авылы Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы): كفى بالموت واعظاً المرحوم بىبى فاطمه بنت عبد الطيف و زوجى ء
حاج الحرمین رحمة الله رحمة الله

Арткы ягында (уйма язулы): لا اله الا الله محمد رسول الله

Уң ягында (уйма язулы): نچى يىلدە ۱۸۸۷

Сул ягында (уйма язулы): ... الدنيا دار الفنا

Үлчәмнәре: 6×22×44 см.

Координатлары: N 54°58. 086'
E 053° 13. 702'
№ 274

8. **Насыйр** ибне Исмәгыйль каберенә куелган таш. 1888 ел.

Сәпәй авылы (икенче зират), Азнакай районы.
Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
نصير ابن	Насыйр ибне
اسماعيل كه مكتوب	Исмәгыйльгә мәктүб

اولدى بو حجر هرکم	улды бу хәжәр һәр кем
اوقوب دعا قىلسه	уқыб дога кылса
حدای بیرسون کوب اجر	Ходай бирсен күб әжер

Арткы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
و حلفه الدنيا	...
وراء ظهره مرهوم	... мәрхүм
اسماعيل بن عبد	Исмәгыйл бине Габд-
الناصر ۱۸۸۸ نچى	-еннасыр 1888 нче
يلده حمل ۲۷ سنده ۷۵	йылда хәмәл 27 сәндә 75
ياشونده وفات كاتبه	яшендә вафат кәтәбәһе
حسن الدين ولد	Хәснәддин вәләд
داملا ظاهر صاى ايلي	дамулла Таһир Сай иле

Үлчәмнәре: 6×33×95 см.

Координатлары: N 54°54. 121’

E 053° 08. 111’

№ 275

9. **Фәсыйхеддин** бине Гыймадеддин каберенә куелган таш. 1907 ел.

Сәпәй авылы Азнакай районы.

Үлчәмнәре: 9×44×60 см.

Координатлары: N 54°58. 111’

E 053° 13. 719’

№ 276

10. Ачлык афәтеннән вафат булганнарның каберенә куелган таш. 1921-1922 еллар. Сәпәй авылы Азнакай районы.

№ 277

11. **Мөхәммәдшаһ** бине Вилдан каберенә куелган таш. 1922 ел.

Сәпәй авылы Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۹۲۲ نچى يل ۱۹ نچى اپريل ۲۱ نچيده شعبان چهارشنبه كون محمد شا بن ويلدان

Үлчәмнәре: 9×26×50 см.

Координатлары: N 54°54. 126'
E 053° 08. 130'

28. Сөендек авылы
№ 278

1. Биби Жәмилә мулла Фәхреддин кызы каберенә куелган таш⁷². 1895 ел.

Сөендек авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (калку язулы): **كفى بالموت واعظاً**

يا وقفاً بقبري متفكراً بامري بالامسى كنت مثلك غدى تصير مثلى اوشبو متوفى ببي جميله ملا فحر الدين
قزى وفات قاوس ننگ ۱۶ نچى كوننده بالمسحيه ۱۸۹۵ نچى سنده ۳۳ يشنده

Арткы ягында (калку язулы): **الموله ملك ينادى كل يوم لد و اللموت و ابنو
الخراب قليل عمر نا فى دار دنيا و مرجعنا الى بيت التراب يمر اقاربى جنبات قبرى كان
اقاربى الحر بعز فونى**

Үлчәмнәре: 14×44×117 см.

Координатлары: N 54°55. 800'
E 053° 28. 693'
№ 279

2. Әхмәд бине Сәгъид каберенә куелган таш.⁷³ 1903 ел.

Сөендек авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
بحكم الله تعالى	Бихәкме лилләһи Тәгалә
احمد بن سعيد	Әхмәд бине Сәгъид
۶۳ ياشنده ۱۹۰۳ نچى	63 яшендә 1903 нче
سنده رحمه الله رحمت	сәнәдә рәхимәһе Аллаһу рәхмәтән
واسعت	васигатән

Үлчәмнәре: 7×36×64 см.

Координатлары: N 54°55. 820'
E 053° 28. 670'

⁷² Ташбилгенең авторлары – Муртыштамак кятйбләре дип аңларга кирәктер. (Кара: Материалы по эпиграфике Урало-Поволжья. Вып. 1. Арабиграфичные эпитафии Илишевского района РБ и Актанышского района РТ. 1682-1964 гг. / Сост. И.М. Васильев. – Уфа: Мир печати, 2017. – С.77).

⁷³ Ташгъязманың авторы билгесез. Моңа охшаш кабер ташлары бик күп төбәкләрдә сакланган, мәсәлән: Минзәлә, Мөслим, Актаныш, Мамадыш һ.б. районнарда.

№ 280

3. Кемнең каберенә куелганы билгеле булмаган тамгалы таш. 1800-1920 еллар арасы. Сөендек авылы, Азнакай районы.

---

29. Сукаеш авылы

№ 281

1. Кемгә һәм төгәл кайчан куелуы мәгълүм булмаган тамгалы кабер ташы. 1600-2000 еллар арасы. Сукаеш авылы, Азнакай районы.
Үлчәмнәре: 13×37×39 см. Координатлары: N 54°59. 326'
E 053° 08. 571'

№ 282

2. Кемгә һәм төгәл кайчан куелуы мәгълүм булмаган кабер ташы. 1827 ел. Сукаеш авылы, Азнакай районы.
... ۱۸۲۷ نجى [يلده] ... على ...
Үлчәмнәре: 13×37×39 см.

№ 283

3. **Хәбибулла** бине Гобәйдулла каберенә куелган таш. 1857 ел. Сукаеш авылы, Азнакай районы.
... لا اله الا الله محمد رسول الله و هذا تربة المرحوم حبيب الله بن عبيد الله عفر الله تعالى ذنوبهم نور مرقد ...
ماته ۱۸۵۷ نجى يله ۱۰ عنوارده ...
Үлчәмнәре: 6×28×77 см. Координатлары: N 54°59. 344'
E 053° 08. 584'

№ 284

4. Кемгә һәм төгәл кайчан куелуы мәгълүм булмаган кабер ташы. [1859] ел. Сукаеш авылы, Азнакай районы.
Алгы ягында (калку язулы):
... لا اله الا الله محمد رسول الله ... او على دار الفنادين دار البقاية كوچدى الله تعالى رح... ايدى رحمة واسع ۷۸
يشنده ايدى ۱۸۵۹ يله
حملنىكى ۱۹ نده
Үлчәмнәре: 16×42×84 см. Координатлары: N 54°59. 316'
E 053° 08. 576'

№ 285

5. Гыйльмижәмал Хәбибрахман кызы каберенә куелган таш.

Сукаеш авылы, Азнакай районы. 1889 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ لا اله الا الله محمد رسول الله اوشبو متوفه عیلمی جمال حبیب الرحمن حلالی کوچتدی ۱۸۸۹ نجی یلده ماه رجب ننگ باشی ... [۱] یلان ۱۳۰۷ سنده

Үлчәмнәре: 5×38×48 см. Координатлары: N 54°59. 347'

E 053° 08. 632'

№ 286

6. Габделмәннан Габденнасыр угылы каберенә куелган таш.⁷⁴ 1889 ел.

Сукаеш авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (калку язулы):

بالمسحیه ... ۱۸ متوفی عبد المنان عبد الناصر اوعلى حاج الحرمین کلدّم اول دنیایه عرین بن کلدکم ...
کمجه... لدی همان

Арткы ягында (калку язулы): كفى بالموت واعظاً

يا وقفاً بقبري متفكراً بامرئ بالامسى كنت مثلك غدى تصير مثلى * الهجریه ایلان ۱۳۰۷

Үлчәмнәре: 15×38×81 см. Координатлары: N 54°59. 345'

E 053° 08. 639'

№ 287

7. Мулла Шәрәфеддин бине Габделмәмин каберенә куелган таш.

Сукаеш авылы, Азнакай районы. 1908 миляди ел / 1326 һижри сәнә.

Үлчәмнәре: 8×44×96 см. Координатлары: N 54°59. 390'

E 053° 08. 608'

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
كل نفس ذائقة الموت	Көлли нәфсин заикател-мәүт
... ۱۳۲۶ ... تاريخ هجرة ...	тарих һижрәти ... 1326 ...
در ماه رجب در... متوفى مرحوم	-дыр маһ рәжәбдер ... мөтәвәффи мәрхүм
ملا شراف الدين بن عبدالمؤمن	мулла Шәрәфеддин бине Габделмәмин

⁷⁴ Ташбилгене ясаучылар – Сарман төбәгендәге Муртыштамак осталары дип фараз итәргә кирәк. (Кара: Материалы по эпиграфике Урало-Поволжья. Вып. 1. Арабографические эпиграфии Илишевского района РБ и Актанышского района РТ. 1682-1964 гг. / Сост. И.М. Васильев. – Уфа: Мир печати, 2017. – С.149).

الاحمدى دارالفنادين دارالبقا...	эл-Әхмәди дарелфәнадин дарелбәкая ...
۴۰ ياشنده رحلت قیلدی	40 яшендә рихләт кылды

№ 288

8. **Габделвәһһаб** Габделвахит угылы каберенә куелган таш. 1914 ел.
Сукаеш авылы, Азнакай районы.

عبد الوهاب عبد الواحد اوعلى 1914 - 1826

Үлчәмнәре: 10×45×46 см. Координатлары: N 54°59. 328'
E 053° 08. 577'

№ 289

9. **Галия** Мөхәммәддәмин жәмәгәте каберенә куелган таш. 1921 ел.
Сукаеш авылы, Азнакай районы.

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لا اله الا الله محمد رسول الله اشهد ان لا اله الا الله
واشهد ان محمد عبده ورسوله * مرحوم عاليه محمد دميين جماعتي ۱۹۲۱ نجى يلدہ قربان آبی باشنده

Үлчәмнәре: 8×64×54 см. Координатлары: N 54°59. 354'
E 053° 08. 608'

№ 290

10. Кемгә һәм төгәл кайчан куелуы мәгълүм булмаган тамгалы кабер ташы.
Сукаеш авылы, Азнакай районы.

30. Татар Шуган авылы, 05.06.2021 ел.

№ 291

1. Кемгә куелганы билгеле булмаган таш, 1851 ел. ۱۹۵۱
5x50x65 см. N55°08.856' E053°02.685'

№ 292

2. Кемгә куелганы билгеле булмаган таш, 1871 ел. ۱۸۷۱ سنده

№ 293

3. **Бибифатыйма** Нигъмәтулла кызы, Мөх[әммә]дьяр бине Габделхалил әл-Чалпави хатыны каберенә куелган таш, 1876 ел.

كفى بالموت واعظا المسمى هذه القبر ببي فاطمه بنت نعمتو الله حلالى محمد يار بن عبد الخليل المرحوم
الجالبوى غفر الله ذنوبهم يوم القيامة ۱۳۰۵ نجى ... ۵ نجى صفر

11x40-48x120 см. N55°08.843' E053°02.709'

№ 294

4. Кемгә куелганы билгеле булмаган тамгалы таш, [1879] миляди сәнә = [1308] һижри ел.

№ 295

5. Шаһиәхмәдкә бәйле таш, 1881* ел. ... شاهى ... ۸۱ نچى سنه

№ 296

6. **Мәгъшукжиһан** Хәлилулла кызы каберенә куелган таш, 1887 ел.

مرحومه معشوق جيهان خليل الله قزينك ترر وفات بولدى ۱۸۸۷ يلدە

10-14x50x70 см.

№ 297

7. **Бибифатыйма** Нигъмәтулла кызы, Габделмәннаф хатыны каберенә куелган таш, 1892 ел.

كفى بالموت واعظا هذه القبر المسم ببى فاطمه نعمتو [الله قزى] حلالى عبد المنا[ف] ... ۱۸۹۱ نچى يلدە

...

8x48x60 см. N55°08.874' E053°02.692'

№ 298

8. **Камәренниса** Әхмәджан кызы, каберенә куелган таш, 1893 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

تاريخ هجرتنك ۱۳۲۲ نچى سنه ده ماه سفرنك ۱۲ نچى يومنده عزيزه انكامز قمر النساء بنت احمد جان دار الفندان دار البقايه انتقال ايلدى امين بحرمة سيد المرسلين

Арткы ягында (уйма язулы):

كفى بالموت واعظا الله تعالى لا اله الا الله محمد رسول الله تمت

8x45x86 см. N55°08.860' E053°02.638'

№ 299

9. **Гатиятулла** Нигъмәтулла улы каберенә куелган таш, 1893*ел.

عتيت الله نعمة الله [او على]

№ 300

10. **Бибифатыйха** Мөхәммәдсиддыйк хатыны каберенә куелган таш, 1894 миляди сәнә = 1323 һижри ел.

تاريخ هجرتنك ۱۳۲۳ نچى سنه ده ماه جمادى الاول نك ۲۱ نچى يومنده بى بى فاتحه ... زوجته محمد صديق دار الفندان دار البقايه انتقال ايلدى امين بحرمة سيد المرسلين

7x48x68 см. N55°08.874' E053°02.617'

№ 301

11. **Сәидгәрәй** ...күбай улы каберенә куелган таш, 1894 миляди сәнә = 1323
һижри ел.

... هجرتنک ۱۳۲۳ نچی سنه ده ماه رمضان ننک ۲۴ نچی کوننده سيدگری بن...کو بای دار الفنادن
دارالبقایه انتقال ایلدی

6x23x60 см. N55°08.864' E053°02.684'

№ 302

12. **...уллаһ** Гыймран улы каберенә куелган таш, 1895* ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

... ابن عمران دار الفنادن دار البقایه انتقال ایلدی آمین بحرمة سيد المرسلین

Уң ягында (уйма язулы): ... تاریخ میلادی ...

№ 303

13. **Габделғалим** Габделгазиз улы каберенә куелган таш, 1913 ел.

N55°08.882' E053°02.686'

№ 304

14. **Хөснежәмал**, Габделхәлим Габделгазиз улының хатыны каберенә куелган
таш, 1913 ел.

9x58x58 см. N55°08.885' E053°02.675'

№ 305

15. **Хөснежәмал** [Зәйнелгабеддин] кызы каберенә куелган таш, 1913 ел.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ هذه القبری [حسنی] جمال [زينرا عابیدین] قزی عبد العزیز او علی عبد العلم ننک
حلالی ننک و افاتی ۱۹۱۳ نچی یلده

№ 306

16. **Фатиха** Миңлегол кызы, Баһман Сөләйман улының хатыны каберенә
куелган таш, 1914 ел.

ارحم هذه القبری فاتیحا منکلو عول قزی بهمان سلمان او علننک حلالی

6-8x44x60 см. N55°08.886' E053°02.674'

№ 307

17. **Госман** Идрис улы каберенә куелган таш, 1920 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

صاحب هذه القبر المسمى عثمان ابن ايدريس المرحوم رحيم قيلعائى الله رحمة واسعة

Арткы ягында (уйма язулы):

تاريخى ميلاديه ننگ ۱۹۲۰ نچى سنه ده دار الفنادن دار البقايه انتقال ايلدى آمين

10x30x70 см. N55°08.896' E053°02.759'

№ 308

18. Сахибжәмал Сәгъдеддин хатыны каберенә куелган таш, 1929 ел.

Алгы ягында (уйма язулы): ۱۹۲۹ نچى يلدە [ايون ننگ ۱۹ نچى] كوننده [صا]جب سعد الدين
حلالى وفات بولدى الله تعالى ايمانن يولداش قيل سن آمين

Арткы ягында (уйма язулы): ... قوات ... هيم العلى ... عظيم

19x19x58 см. N55°08.898' E053°02.763'

31. Туйкә авылы. 02.06.2021 ел.

№ 309

1. Төгәл кемгә куелганы билгеле булмаган таш, 1848 ел.

... عبد ال... يى كاي ... ۱۸۴۸

№ 310

2. Хәбибжәмал Миндекәй кызы каберенә куелган таш, 1849 ел.

Алгы ягында (уйма язулы): كفى بالموت واعظا لا اله الا الله محمد رسول الله هذا حجرامنا حبيب
جمال بنت منداى رحمهما الله تعالى

Арткы ягында уйма язулы гарәпчә текст.

11x31x74 см. N54°48.719' E053°04.794'

№ 311

3. Нигъмәтулла Ишбулды улы каберенә куелган таш, 1849 ел.

Алгы ягында (уйма язулы): المرحوم نعمة الله بن اشبولدى ... المتوفى فى ۱۸۴۹ سنة فى
.... الحمل

Арткы ягында (уйма язулы): ... تولد فى ۱۷۸۹ سنه و توفى ۱۸۴۹ سنه

11,5x35x116 см. N54°48.718' E053°04.792'

№ 312

4. Юныс Кәмалетдин улы каберенә куелган таш, 1911 ел.

۱۹۱۱⁷⁵ یلده یونس کمل الدین او علی * اعوذ بالله من الشیطان الرجیم بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ...

12x40-45x84 см. N54°48.696' E053°04.801'

**32-а. Түбән Эстәрле авылы
№ 313**

1. Кемнең каберенә һәм кайчан куелганы билгеле булмаган таш.

Түбән Эстәрле авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
	(нәсел тамгасы)
اعوذ بالله من الشیطان الرجیم ...	Әгузе билләһи мин әш-шәйтанир-ражим ...
...	....

Үлчәмнәре: 7×47×65 см.

Координатлары: N 54°53. 839'

E 053° 30. 418'

№ 314

2. Кемнең каберенә һәм кайчан куелганы билгеле булмаган таш.

Түбән Эстәрле авылы, Азнакай районы.

Үлчәмнәре: 8×36×56 см.

Координатлары: N 54°53. 641'

E 053° 30. 406'

33. Тымытык авылы⁷⁶

№ 315

3. Төгәл кемнең каберенә куелганлыгы билгеле булмаган таш.⁷⁷ [1830] ел.

Тымытык авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы): ۱۸۳۰ اوشبو ... بر حلیم دوست قظی حلیم جان ننگ اوله

۱۸۳۰

⁷⁵ Аятел Көрсі.

⁷⁶ Тымытык авылының дин галимнәре Эстәрлебаш муллалары белән тыгыз бәйләнештә булганнар.

⁷⁷ Ташбилгенең язуын аңлаешлы итеп укып, төшенеп булмады.

Үлчәмнәре: 11×42×40 см.

Координатлары: N 55°01. 197'
E 053° 17. 796'

№ 316

4. Дамулла **Мифтахеддин** бине Галиәкбәр бине мулла Йосыф әл-Камәви каберенә куелган таш. 1847 миляди ел./ 1263-1264 һижри сәнәләр.

Тымытык авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	Бисмилляхир ир-рахман ир-рахим
لا اله الا الله محمد رسول الله	Ля иләһә илля Аллах Мөхәммәд рәсүл Аллах
تاريخ هجرت النبي صلى الله عليه و سلم ١٢٦٣ سنه	тарих хижрәт ән-нәби салаллаһу галәйһә вәс-сәләм 1263 сәнә
ماهي محرّمه شنبه كون رحلت قيلى ٥٨	маһи мөхәррәмдә шинбә көн рихләт кылды 58
ياشئده قالو انالله و انا الله راجعون حق سبحانا	яшендә калу инна лилләһи вә инна иләйһи ражигун Хак Сөбханә
و تعالى عريق رحمت قلعاى ايدى امين بحرمتى	вә Тәгалә гарикъ рәхмәт кылгай иде амин ...
...مقبره شريف تمطق اولنده	... мәкъбәрә шәриф Тымытык авылында
امام المسلمين و مدرس داملا مفتاح الدين	имам әл-мөслимин вә мөдәррис дамулла Мифтахеддин
حضرتلارنىك ابن داملا على اكبرالمرحوم	хәзрәтләрнең ибне дамулла Галиәкбәр әл-мәрхүм
القاموى درروميه ١٨٤٧ سنه	әл-Камәвидер румийя 1847 сәнә

Үлчәмнәре: 18×49×94 см.

Координатлары: N 55°01. 140'
E 053° 17. 888'

№ 317

5. Төгәл кемнең каберенә куелганлыгы билгеле булмаган таш.⁷⁸ 1850-1851
миляди еллар / 1267 һижри сәнә.

Тымытык авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы): *مفتاح الجنة لا اله الا الله محمد رسول الله در تاريخ هجرت النبي صلى
الله عليه وسلم ١٢٦٧ سنه ده ماهى جمادى الاخرننك ١٩ نچى شنبه كون دارالفنادين دارالبقايه رحلت
قيلىدى ٦٢ ياشنده انا اليه رجعون حق سبحا نه و تعالى خلل الجناته مشرفه قيلعاى ايدى امين بحرمته سيد
المرسلين و اكرم النبيين و اين مقبرهء لطيفه و مكرمه مشريفه بلقيس آبصطايينك بنت ... داملا مفتاح
الدين ... ١٨٥٠ سنه اپريلينك ١٠ نچى يومنده*

Үлчәмнәре: 14×50×108 см.

Координатлары: N 55°01. 139'
E 053° 17. 880'

№ 318

6. Гыйззениса каберенә куелган таш. 1862-1863 миляди еллар / 1279 һижри
сәнә. Тымытык авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (калку язулы):⁷⁹

بشرى اذ السلامة حل... هذه التربة المباركة لا... عز النساء بنت داملا طيب...

Үлчәмнәре: 13×88×71 см.

Координатлары: N 55°01. 142'
E 053° 17. 892'

№ 319

7. Ихсан ибне Габделмән каберенә куелган таш. 1873 ел.

Тымытык авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

*كفى بلموت واعظا المرحوم و المغفور احسان ابن عبد المن رحماهم الله تعالى رحمة واسعة عنوارنك ٨
نده ١٨٧٣ سنه*

*Кәфә бил-мәүти вагыйзән әл-мәрхүм вә мәгъфүр Ихсан ибне Габделмән ...
Аллаһы Тәгалә рәхмәтән васигатән гыйнварның 8 ндә 1873 нче сәнә*

⁷⁸ Ташбилгенең язуын аңлаешлы итеп укып, төшенеп булмады. Кабер ташының иясе мәрхүмә Ләтыфә абыстай, дамулла Мифтахеддин бине Галиәкбәр бине мулла Йосыф әл-Камәвинең (1789-1847) хатыны булгандыр дип фараз кылына. Бу фикерне исбатлар өчен метрикә дәфтәрләренә мөрәжәгать итәргә кирәк булчак.

⁷⁹ Ташбилгедәге дүрт юллы текст гарәп һәм фарсы телләрендә язылган. Киләчәктә бу китаба тулысынча укылып дигән өметтә калабыз.

№ 320

8. Мулла **Зәкижан** бине мулла Мифтахеддин бине Галиәкбәр бине мулла Йосыф әл-Камәви каберенә куелган таш. 1887-1888 миляди еллар / 1305 һижри сәнә. Тымытык авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (калку язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
كفى بلموت واعظا تاريخ هجرية ١٣٠٥	Кәфә билмәүти вагыйзән тарих һижриять 1305
فى نصف شعبان دارالبقايه رحلت	фи нисыф шәгъбан дарелбәкая рихләт
قيلدى ملا زكى جان بن ملا	кылды мулла Зәкижан бине мулла
مفتاح الدين بن ملا على اكبر	Мифтахеддин бине мулла Галиәкбәр
بن ملا يوسف القاموى	бине мулла Йосыф әл-Камәви

Үлчәмнәре: 11×60×64 см.

Координатлары: N 54°58. 141'
E 053° 13. 887'

№ 321

9. Мөхәммәдшамил бине [Ягъкуб] бине мулла Йосыф әл-Камәви каберенә куелган таш. 1920 ел.

Тымытык авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

... محمد شاميل بن يعقوب [القموى] مدفون ١٩٢٠ يل [آغوست] يوم جمعه

Үлчәмнәре: 10×55×60 см.

Координатлары: N 55°01. 169'
E 053° 17. 785'

---

34. Уразай авылы.

№ 322

1. Кемгә куелганы билгеле булмаган кабер ташы.
Уразай авылы, Азнакай районы. 1650-2000 еллар арасы.

Үлчәмнәре: 6×19×24 см.

Координатлары: N 54°52. 285’

E 053° 09. 518’

№ 323

2. Мөслимә каберенә куелган таш. 1833 ел.

Уразай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы): ... متوفى مسلمة بنت [ماش] يا عا في ... [۱۸۳۳]

Үлчәмнәре: 18×39×110 см.

Координатлары: N 54°52. 257’

E 053° 09. 583’

№ 324

3. Рәхмәтулла Йосыф угылы каберенә куелган таш. 1836 ел.

Уразай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы): ... ۱۸۳۶ يله متوفى رحمة الله يوسف اوعلى ...

Үлчәмнәре: 14×32×86 см.

Координатлары: N 54°52. 259’

E 053° 09. 583’

№ 325

4. Гөлгозар Кунакый кызы каберенә куелган таш. 1837 ел.

Уразай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
۱۸۳۷ يله متوفى كل عزار	1837 йылда мөтәвәффи Гөлзар
قوناقى قزى ننگ قبرى اوشبودور	Кунакыйның кабере ошбудыр

Үлчәмнәре: 9×40×82 см.

Координатлары: N 54°52. 261’

E 053° 09. 579’

№ 326

5. Габделләтыйф бине Габдеррахман каберенә куелган таш. 1854 ел.

Уразай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

عبد اللطيف بن عبد الرحمن المتوفى ١٨٥٤ نچى يلدە ٢٤ نچى كىندە ايول نىك

Үлчәмнәре: 14×31×62 см.

Координатлары: N 54°52. 293'
E 053° 09. 593'

№ 327

6. Кемгә куелганы төгәл билгеле булмаган [Әбүбәкер бине Ишмөхәммәд - ?]
кабер ташы. 1864 ел.

Уразай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

... ابو بكر بن اشمحمد المرحوم وهما متوفى ١٨٤٤ قربان اى نىك ٣ نچى كوننده * ١٨٤٤ نچى
اپريل ٢٨ نچى كون

Үлчәмнәре: 9×38×57 см.

Координатлары: N 54°52. 277'
E 053° 09. 586'

№ 328

7. Миңлеямал ..., 1866* ел.

١٨٤٤ يلدە وفات بولدى [منگلى يامال

№ 329

8. Мулла **Баһаведдин** [кызы] каберенә куелган таш. 1866 ел.

Уразай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

... ١٨٤٤ المرحومة المتوفى ملا بها الدين [عبد] الله ...

Үлчәмнәре: 8×28×33 см.

№ 330

9. **Шәрәфеддин** бине Шәрифулла каберенә куелган таш. 1872 ел.

Уразай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

كفى بالموت واعظا المرحوم شراف الدين بن شريف الله .... [١٨٧٢] يل اييون نىك ٢١ نچى كون دفن
قىلندى ...

Үлчәмнәре: 12×36×36 см.

Координатлары: N 54°52. 266'
E 053° 09. 550'

№ 331

10. **Шәмгун** бине Мортаза каберенә куелган тамгалы таш. 1878 ел.
Уразай авылы, Азнакай районы.
Алгы ягында (уйма язулы):

كفى بالموت واعظا المرحوم شمعون بن مرتضى رحمهم الله تعالى رحمة واسعة ١٨٧٨ يلدہ

Үлчәмнәре: 14×31×130 см.

Координатлары: N 54°52. 273'
E 053° 09. 607'

№ 332

11. **Биби Хәмидә** бинте Габделмәннан каберенә куелган таш. 1879 ел.
Уразай авылы, Азнакай районы.
Алгы ягында (уйма язулы):

استعد الله كل من عليها فان و يبقى وجه ربك ذوالال و لا اكرام مفتاح الجنة لا اله الا الله محمد رسول الله كفى
بالموت واعظا المرحومة ببي حميده بنت عبد المنان رحمهم الله تعالى رحمة واسعة في تاريخ في المسحية
١٨٧٩ نجى [يلده] ٢ نجى ماى ده

Үлчәмнәре: 11×23×89 см.

Координатлары: N 54°52. 288'
E 053° 09. 598'

№ 333

12. **Биби Мәлихә** Сәйфеддин жәмәгәте каберенә куелган таш. 1879 ел.
Уразай авылы, Азнакай районы.
Алгы ягында (уйма язулы):

١٨٧٩ نجى يلدہ وفاط بولدى ببي مليحه سيف الدين جماعتى

Үлчәмнәре: 7×35×44 см.

Координатлары: N 54°52. 302'
E 053° 09. 639'

№ 334

13. Кемнең каберенә куелганы билгеле булмаган таш.⁸⁰ 1880-1920 еллар арасы. Уразай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы): متوفى

Арткы ягында (калку язулы):

يَا وَقْفًا بِقَبْرِى مَتَفَّكًا بِأَمْرِى بِالْأَمْسِ كُنْتَ مِثْلَكَ غَدَى تَصِيرُ مِثْلَى

Үлчәмнәре: 12×30×65 см.

№ 335

14. **Сабит** бине Хәмид каберенә куелган таш. 1887 ел.

Уразай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

المتوفى ثابت بن حميد ١٨٨٧ سنة

Үлчәмнәре: 12×46×75 см.

Координатлары: N 54°52. 310'

E 053° 09. 627'

№ 336

15. **Хөснижәмал** бинте Исмәгыйль каберенә куелган таш, 1887 ел.

Уразай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

كفى بالموت واعظا المرحوم حسن جمال بنت اسماعيل و زوجة حليل الله المرحومين رحمهم الله رحمة
واسعة ١٨٨٧ سنة ده هجرة مسيحية ده ...

Үлчәмнәре: 8×45×48 см.

Координатлары: N 54°52. 240'

E 053° 09. 612'

№ 337

16. **Габит** Сабит угылы каберенә куелган таш. 1894 ел.

---

⁸⁰ Ташбилгене ясаучылар – Сарман төбәгендәге Муртыштамак осталары дип фараз итәргә кирәк. (Кара: Материалы по эпиграфике Урало-Поволжья. Вып. 1. Арабографические эпиграфии Илишевского района РБ и Актанышского района РТ. 1682-1964 гг. / Сост. И.М. Васильев. – Уфа: Мир печати, 2017. – С.149).

Уразай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (калку язулы):

يَا وَقْفًا بقبري متفكًا بامري بالامسى كنت مثلك غدى تصوير مثلي * عبيت سابيت او على ١٨٩٤

Үлчәмнәре: 8×30×63 см.

Координатлары: N 54°52. 307'

E 053° 09. 628'

№ 338

17. **Гафифә** бинте Гыйсмәтулла каберенә куелган таш. 1906 ел. (Фоторәсемә юк). Уразай авылы, Азнакай районы.

Үлчәмнәре: 9×28-38×120 см.

№ 339

18. **Рәшидә** Гандәлиев Әшрафеддин кызы каберенә куелган таш. 1906 ел.

Уразай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

1906 نر راشيده عه نده ليف نه شرافتدين قزلارى ناياق .. نوچن ...

Үлчәмнәре: 9×24-36×80 см.

№ 340

19. **Гафифә** бинте Гыйсмәтулла каберенә куелган таш. 1906 ел.

Уразай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

يَا وَقْفًا بقبري متفكًا بامري بالامسى كنت مثلك غدى تصوير مثلي

متوفى و مرحومه بى بى عفيفه بنت عصمة الله دار الفنادين دار البقايه رحلت ايتدى ١٩٠٦ نچى سنه ده شوال نك ٢٨ نچى كوننده ...

Үлчәмнәре: 9×28-38×120 см.

№ 341

20. **Биби Сәкинә** бинте Шәйхелислам каберенә куелган таш. 1908 ел.

Уразай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

بى بى سكينه بنت شيخ الاسلام ١٩٠٨ سنه ٢١ نچى فيورال ده

Үлчәмнәре: 9×28-38×120 см.

№ 342

21. Хәлимә Миңлехан кызы каберенә куелган таш. 1919 ел.
Уразай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

... متوفى و مرحوم ۱۹۱۹ رجبىنگ ۱۵ كنده حليمه ميكنو [حان قزى]

Үлчәмнәре: 6×38×38 см.

Координатлары: N 54°52. 271’

E 053° 09. 605’

№ 343

22. Фәхренниса каберенә куелган таш. 1921 ел. Уразай авылы, Азнакай районы.

“Язгучы Мөхәммәдзакир Мөхәммәдсадыйк угылы”.

Алгы ягында (уйма язулы):

... متوفه مرحومه فخر نيسا شمس ... ة

Арткы ягында (уйма язулы):

يازوچى محمد ذاكير او على محمد [صديق] بو مقبر ياصالدى 1920 نچى يلدە 21 نچى يلدە اچلق بولدى شول
يلدە كشى ...

Үлчәмнәре: 7×19×24 см.

Координатлары: N 54°52. 470’

E 053° 09. 956’

№ 344

23. Кемнең каберенә куелганы билгеле булмаган таш. 1925 ел.

Уразай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

... كفى بالموت واعظا ۱۹۲۵ نچى ميلادى ۲۱ [يشنده] وفات [عبد الله] ...

№ 345

24. Гайнелхәят Фазледдин кызы каберенә куелган тамгалы таш. 1962 ел.

Уразай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

فازلتدين قزى عين الحيات 1895 – يلدە تودى 1962 [يلدە وفات]

№ 346

25. Мәүләведдин Исламов каберенә куелган тамгалы таш. 1966 ел.
Уразай авылы, Азнакай районы.
Алгы ягында (уйма язулы):

№ 347

26. Кемнең каберенә куелганы билгеле булмаган тамгалы таш. 1966⁸¹ ел.
Уразай авылы, Азнакай районы.
Алгы ягында уеп ясалган нәсел тамгасы.

Үлчәмнәре: 6×19×24 см.

Координатлары: N 54°52. 285’
E 053° 09. 518’

№ 348

27. “Шушы авыл кешесе” мулла **Фуад Фәрдеддин** угылы Галяведдиновның
нәсел тамгасы. 1966⁸² ел.
Уразай авылы, Азнакай районы.

35. Урманай авылы

№ 349

1. **Зөләйха** Гомәр кызы каберенә куелган таш, 1820 ел.

Урманай авылы, Азнакай районы.
Алгы ягында (калку язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
تاریخ رومیہ الا ۱۸۲۰	Тарих румия илә 1820
نچی یلده زلیحه عمر	нче йылда Зөләйха Гомәр
قزی التمش بش یاشنده	кызы алтмыш биш яшендә
دارالفنادین بقایه نقل قلدی	дарелфәнадин бәкая нәкыль кылды

Үлчәмнәре: 12×36×79 см.

Координатлары: N 54°50. 092’
E 053° 20. 834’

⁸¹ Вафат елы билгеле түгел (бу саннар шартлы рәвештә генә күрсәтелде).

⁸² Тарих саннары шартлы рәвештә генә күрсәтелде.

№ 350

2. **Хәррәмшаһ** [...⁸³] уҗлы каберенә куелган таш. 1825 ел.

Урманай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (калку язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
۱۸۲۵ یلده	1825 елда
خرامشاه خاظم	Хәррамшаһ [...]
او علی التمش یاشنده	угылы алтмыш яшендә
دار الفنادین بقایه نقل قیلدی	дарелфәнадин бәкая нәкыль кылды

Үлчәмнәре: 10×42×123 см.

Координатлары: N 54°50. 095’

E 053° 20. 834’

№ 351

3. **Хәбибулла** бине Хәррамшаһ каберенә куелган таш. 1851 ел.

Урманай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
کفی بالموت واعظا المرحوم	Кәфә бил-мәүти вагыйзән әл-мәрхүм
حبيب الله ابن خرامشاه مرحوم	Хәбибулла ибне Хәррамшаһ мәрхүм
...تعالی رحمة وسعة	... Тәгалә рәхмәтән васигатән
۱۸۵۱ یلده دیکابر ننگ ۴ نده	1851 йылда [декабер]нең 4 ндә

Үлчәмнәре: 10×45×82 см.

Координатлары: N 54°50. 097’

E 053° 20. 825’

№ 352

4. Мулла **Мөхәммәдшәриф** мулла Ильяс уҗлы каберенә куелган таш. 1854 ел. Урманай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
--------------	----------------

⁸³ Бәлки, “Хатиб”, йә “Салих”, яисә башкачадыр?

...	...
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	[бисмилляхир] ир-рахман ир-рахим
لا حول و لا قوة الا بالله ...	Ля хуаль вә ля куәт ...
لا اله الا الله محمد رسول الله و انا اليه راجعون	Ля иләһә илля Аллах Мөхәммәд рәсүл Аллах инна лилләһи вә инна иләйһи ражигун
اوشبو مقبره ننگ صاحبى مرحوم ملا محمد شريف	ошбу мәкьбәрәнең сахибе мәрхүм мулла Мөхәммәдшәриф
ملا الياس اوغلى داربقايا رحلت ايلادى	мулла Ильяс углы дарелбәкая рихләт әйләде
تاريخ روميه ايلان ۱۸۵۴ نچى سنه ده	тарих румия илән 1854 нче сәнәдә
نور الله تعالى مرقدہ وطاب ماء و يا و جعل الجنة	нәвәрә Аллаһу Тәгалә мәркадиһә вә ... вә жәгаләл-жәннәти
مقبرة مثو...	мәкьбәрәт [мәсваһа вә мәэваһа]

Үлчәмнәре: 14×58× 78см.

Координатлары: N 54°50. 078'

E 053° 20. 804'

№ 353

5. Сахибжәмал бинте Ярмөхәммәд, Хәбибулла хатыны каберенә куелган таш. 1863 ел. Урманай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы): كفى بالموت واعظا المرحومه صاحب جمال بنت يارمحمد زوجي حبيب الله رحمهم الله ... رحمة واسعة ۱۸۶۳ عنوارننگ ۲۳ نده اطنا كيچ مدفون

Үлчәмнәре: 11×48×75 см.

Координатлары: N 54°50. 086'

E 053° 20. 815'

36. Урсай авылы

№ 354

1. Кемнең каберенә куелганлыгы билгесез тамгалы таш (беренче зираттан). 1000-1900-1=A. Урсай авылы, Азнакай районы.

№ 355

2. Кырмәкәй Ногайбәк угылы каберенә куелган таш. [1820] ел.

Урсай авылы (икенче зираттан), Азнакай районы.

Алгы ягында (калку язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
بو قبر قرمكاي	Бу кабер Кырмәкәй
نوعيباق او على	Нугайбак угылы
ننک ... ۱۸۲۰	[ның ... 1820]
عينوارننک ۱ كونندا	гыйнварның 1 көнөндө
...	...

Үлчәмнәре: 9×47 ×86 см.

Координатлары: N 55°04. 742'

E 053° 13. 754'

№ 356

3. Нугайбәк углы **Тәвәккәл** каберенә куелган таш (икенче зират). [1820/1235] ел. Урсай авылы, Азнакай районы.

هذه الهجرة علامة الصاحب هذه القبر المسمى توكل بن [نوعيباق] ... ۱۲۳۵ سنه العربيه و بحساب الروميه في ۱۸۲۰ سنه

Үлчәмнәре: 9×47 ×86 см.

Координатлары: N 55°04. 742'

E 053° 13. 754'

№ 357

4. Кемнең каберенә куелганлыгы билгесез таш (икенче зираттан). [1827] ел. Урсай авылы, Азнакай районы.

... يمانعول ... وفات اولدى ۱۸۲۷ دكاير

Үлчәмнәре: 8×46 ×80 см.

Координатлары: N 55°04. 743'

E 053° 13. 745'

№ 358

5. [Нушанем Рабига] кызы каберенә куелган таш (икенче зираттан). 1828 ел. Урсай авылы, Азнакай районы.

تاريخ روميه ايلان ۱۸۲۸ نچى يلدە [نو] [شا] [نم] رابعاً التمش بش ياشنده دار الفنادن دار البقايه نقل قيلدى

Үлчәмнәре: 16×53×102 см.

Координатлары: N 55°04. 739'
E 053° 13. 750'

№ 359

6. Дәүләтшаһ Кырмәкәй угылы каберенә куелган таш (икенче зираттан),
1830 ел.

Урсай авылы, Азнакай районы.

تاریخ رومیہ ایلان ۱۸۳۰ یلده سعادت دولت شاه قرمکای او علی ایلی یاشنده دار الفنادن دار البقایه
رحلت قیلدی ... واسعة

Үлчәмнәре: 15×49×133 см.

Координатлары: N 55°04. 738'
E 053° 13. 757'

№ 360

7. [Биби Шәмсениса] каберенә куелган таш (икенче зираттан), 1837 ел.
Урсай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (калку һәм уйма язулы):

Текст	Укылышы
رمیه ۱۸۳۷ سنه	... 1837 ...
قوس بروجی بتل... ایکی کون ده	кауvas боружы ... көндә
تاریخ عربیة ...	тарих гарәбия ...
المرحومة المغفورة ...	әл-мәрхүмәт әл-мәгъфурәт ...
شمس [النساء]	Шәмсениса
دار الفنادن دار البقایه...	дарелфәнадән дарелбәка...
... قیلدی	... кылды
....	...

Арткы ягында (калку һәм уйма язулы):

Текст	Укылышы
یا وقفا بقبری متفکرا بامری * بالامسی کنت مثلك غدا تصیر مثلی	йа вакыйфән би-кабри мәтәфәккирән би-әмр бил-әмси күнтү мисликә, гадән тәсайир мисли ⁸⁴
	...
....	...

⁸⁴ Йа вакыйфән би-кабри, мәтәфәккирән би әмри, бил-әмси күнтү мисликә, гадән тәсайир мисли – Әй, каберем янына килеп басучы, минем хәлне фикерлә; бүген син шул хәлэндә булсаң, иртәгә минем кебек булырсың.

Үлчәмнәре: 8,5×72×102 см.

Координатлары: N 55°04. 736'

E 053° 13. 750'

№ 361

8. Бәдрениса Габдеррәфигъ кантон кызы, Әмир мулла хатыны каберенә куелган таш (икенче зираттан). 1845 ел. Урсай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	Бисмиллаһир-рахманир-рахим ⁸⁵
يَا وَقفا بقبري متفكراً بامري * بالامسى كنت مثلك غدا تصير مثلي	Йа вакыйфән би-кабри мәтәфәккирән би-әмр бил-әмси күнтү мисликә, гадән тәсайир мисли
بو قبر... المرحومة المغفورة بدر النساء	Бу кабр... әл-мәрхүмәти әл-мәгъфурәт Бәдренниса
امام ... زوجه سي امير	имам ... , зәүжәсе әмир
المؤمن كالظنون عبد الرافغ	әл-мәэмин ... Габдеррәфигъ
... ۳۷ ... در الفنادن دار البقيه رحلت قبلى	... [37 яшендә] дарелфәнадән дарелбәк [ая 37 яшендә рихләт] кылды
كچى جمعه ماه صفر ننگ ۲۰ يومنده جمعه كون	кече жомга маһ сәфәрнең 20 йәүмендә жомга көн
مدفون اولدى تاريخ روميه ايله ۱۸۴۵ سنه ده فؤال ننگ ۱۵ نچى كوند	мәдфүн улды тарих румия илә 1845 сәнәдә ... 15 нче көндә
ا و مرحومى دعا ايلا كوركل مبارك روحى شاد	... мәрхүме дога илә күргел мөбәрәк рухымы шад

Үлчәмнәре: 12×47×112 см.

Координатлары: N 55°04. 731'

E 053° 13. 770'

№ 362

9. Шәех [Шәмседдин] бине Нугайбик каберенә куелган таш (икенче зираттан), 1269 h.e./1852 милади ел.

⁸⁵ Бисмиллаһир ир-рахман ир-рахим – рәхимле, шәфкатле Аллаһның исеме белән.

Урсай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (калку һәм уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
كفى بلموت واعظا	Кәфә билмәүти вагыйзән
هذه التربة للشيخ الامام الصوفى	Һазә әт-төрбәт лил-шәех әл-имам әс-суфи
مريد الخليفة قطاب الاقطاب	мөридел-хәлифәт котабел-котаб
الشيخ الامام الاسترلى باش	әш-шәех әл-имам әл-Әстәрлебаш
النقشبندى رحمه الله تعالى امين شمسالدين	ән-нәкышбәнди рәхимәһе Аллаһу Тәгалә амин Шәмседдин
بن نوعايبك ... عة	бине Ногайбик ...
فى سنة الف ... امين	Фи сәнә әлф... амин
۱۲۶۹...	... [1269]
...	

Үлчәмнәре: 18×48×104 см.

Координатлары: N 55°04. 730'

E 053° 13. 766'

№ 363

10. Гобәйдулла бине Габделхәким каберенә куелган таш, 1854 ел.

Урсай авылы (өченче зират), Азнакай районы.

Үлчәмнәре: 14×28×56 см.

Координатлары: N 55°04. 383'

E 053° 13. 850'

№ 364

11. Сәрвижәмал Төхфәтулла хатыны каберенә куелган таш каберенә куелган таш (икенче зираттан). 1869 ел.

Урсай авылы, Азнакай районы.

... محمد رسول الله المرحوم المغفور سرولى جمال تحفتو الله زوجه سى ۱۸۶۹ نچى يلدە

Үлчәмнәре: 8-16×38×43 см.

Координатлары: N 55°04. 733'

E 053° 13. 763'

№ 365

12. Биби Фатыйма бинте Габдессәлям, Хәлилулла хатыны каберенә куелган тамгалы таш (икенче зираттан). 1869 ел. Урсай авылы, Азнакай районы.

كفى بالموت واعظا المرحومه و المغفور ببى فاطمه بنت عبد السلام و زوجة حليل الله رحماهم الله تعالى
رحمة واسعة ١٨٦٩ سنة سنتبر انك ٨ نده

Үлчэмнэре: 9×54×67 см.

Координатлары: N 55°04. 727'
E 053° 13. 773'

№ 366

13. **Әхмәдгәрәй** бине Сахибгәрәй каберенә куелган таш, 1870 ел.

Урсай авылы, Азнакай районы.

كفى بالموت واعظا المحوم المغفور احمدكراى بن شاهينكراى دار الفنادين دار البقايه رحلت قلدی
١٨٧٠ يلده ايون ١٠ يومنده ...

Үлчэмнэре: 12×62×61 см.

Координатлары: N 55°04. 728'
E 053° 13. 753'

№ 367

14. **Шаһингәрәй** Кырмәкәй угылы каберенә куелган таш. 1879 ел.

Урсай авылы, Азнакай районы.

كفى بالموت واعظا المحوم و المغفور شاهينكراى بن قرمكاي دار الفنادين دار البقايه رحلت قيلدى ...
١٨٧٩ [سنه نك] ١٣ نچى يومنده ..... ياشنده

Үлчэмнэре: 11×56×87 см.

Координатлары: N 55°04. 730'
E 053° 13. 735'

№ 368

15. **Солтангәрәй** бине Шаһингәрәй каберенә куелган таш, 1881 ел.

Урсай авылы, Азнакай районы.

كفى بالموت واعظا المحوم و المغفور سلطانكراى بن شاهينكراى دار الفنادين دار البقايه رحلت قيلدى
حق تعالى رحمه واسعة ... ١٨٨١ نچى سنتبر ٢٥ [نچى كون]

Үлчэмнэре: 12×32×80 см.

Координатлары: N 55°04. 736'
E 053° 13. 744'

№ 369

16. **Зөлкарнән** бине Сиражәддин каберенә куелган таш, 1887 ел.

Урсай авылы (икенче зират), Азнакай районы.

Үлчэмнэре: 12×48×54 см.

№ 370

17. **Фәрухшаһ** Вәлишаһ уғылы каберенә куелган таш⁸⁶. 1888 ел.

Урсай авылы (беренче зират), Азнакай районы.

الحکم لله تعالیٰ فروح شاه ولی شاه او علی ۷۲ یاشنده ۱۸۸۸ سنده رحم الله رحمة واسعة

Үлчәмнәре: 7×38×44 см.

№ 371

18. **Хәлилулла** Төхфәтулла уғылы каберенә куелган таш (икенче зират). 1899 ел. “Язгучы Шәрифутта уғылы ...” Урсай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язуды): ۱۸۹۹ نچى سنده صفر ننگ ۲۳ يومنده مدفون اولندى حليل الله
تحتت الله او علی جمعه كون تعالیٰ حسن حامة بير ...

Арткы ягында (уйма язуды): یاز عوچى ... حز نور شريف الله او علی

Үлчәмнәре: 12×40 ×75 см.

Координатлары: N 55°04. 723’

E 053° 13. 752’

№ 372

19. Ногайбәков Хәлилулла уғылы каберенә куелган таш⁸⁷ (икенче зират). 1902-1903 миляди ел /1320 һижри ел. Урсай авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма һәм калку язуды):

.... حاضرة حليل الله او علی لواء الحمد نوعايباكوف
هجريه ايلان ۱۳۲۰ سنده شهر سفر ننگ ۱۲
قالو ان لله وان اليه رجعون
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
لا اله الا الله محمد رسول الله

Арткы ягында (калку язуды):

كفى بالموت واعظا ... بيت التراب الحكم لله تعالیٰ ...

Үлчәмнәре: 12×45 ×85 см.

Координатлары: N 55°04. 725’

E 053° 13. 764’

№ 373

⁸⁶ Мәктәп музееда саклана.

⁸⁷ Ташбилгене ясаучылар – Сарман төбәгендәге Муртыштамак осталары дип фараз итәргә кирәк. (Кара: Материалы по эпиграфике Урало-Поволжья. Вып. 1. Арабиграфические эпиграфии Илишевского района РБ и Актанышского района РТ. 1682-1964 гг. / Сост. И.М. Васильев. – Уфа: Мир печати, 2017. – С.149).

20. Мулла [Габдессабур] бине мулла Хәлилулла каберенә куелган таш,
[1908] миляди ел / [1235] һижри сәнә. Иске Урсай авылы, Азнакай районы.

Үлчәмнәре: 13×42,5×86 см.

Координатлары: N 55°04. 722’

E 053° 13. 766’

37-б. Урта Эстәрле авылы

№ 374

1. Дамулла Локман ибне мулла Шәрәфеддин каберенә куелган таш. 1903 ел.

Урта Эстәрле авылы, Азнакай районы.

№ 375

2. Мөхәммәдхарис бине Мөхәммәдшакир каберенә куелган таш. 1890 ел.

Бүләк авылы, Азнакай районы.

Үлчәмнәре: 14×41×81 см.

Координатлары: N 54°54. 487’

E 053° 29. 384’

№ 376

3. Мөхеддин Мифтахеддин угылы каберенә куелган таш. 1914 ел.

Урта Эстәрле авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
۱۹۱۴	1914
محي الدين	Мөхеддин
مفتاح الدين	Мифтахеддин
او على نك قبريدر	углының кабередер

Үлчәмнәре: 7×44×40 см.

Координатлары: N 54°54. 508’

E 053° 29. 302’

№ 377

4. Әхмәдгали каберенә куелган таш. 1915 ел.

Урта Эстәрле авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۹۱۵ نجى [يلده] وفات بولدى احمد على

Үлчәмнәре: 12×26×30 см.

38-в. Үрге Эстәрле авылы

№ 378

1. Кемгә куелганы билгеле булмаган тамгалы кабер ташы. 1600-1920 еллар арасы. Үрге Эстәрле авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

Үлчәмнәре: 9×48×50 см.

Координатлары: N 54°54. 237'

E 053° 27. 984'

№ 379

2. Кемгә куелганы билгеле булмаган кабер ташы. 1700-1920 еллар арасы.

Үрге Эстәрле авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

مفتاح الجنة لا اله الا الله محمد رسول الله

Үлчәмнәре: 9×48×82 см.

Координатлары: N 54°54. 198'

E 053° 27. 965'

№ 380

3. **Шаһиәхмәд** Мифтахеддин угылы угылы каберенә куелган таш. 1800-1930 еллар арасы.

لا اله الا الله محمد رسول الله شاهى احمد مفتاح الدين او على

Үрге Эстәрле авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

№ 381

4. **Мәкъсуд** Мансур угылы каберенә куелган таш. 1819⁸⁸ ел.

Үрге Эстәрле авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

لا اله الا الله محمد رسول الله اوشبو قبر مقصود منصور او على ننگ ترور [۱۸۱۹]

⁸⁸ Бәлки, 1816 нчы елдыр?

Үлчәмнәре: 21×44×100 см.

Координатлары: N 54°54. 269'
E 053° 27. 959'

№ 382

5. **Гөлзәмига** бинте Гобәйдулла каберенә куелган таш. 1857 ел.

Үрге Эстәрле авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

... هذه القبر كل زميعه بنت عبید الله ۱۸۵۷ نجی یلده

Үлчәмнәре: 6×43×48 см.

Координатлары: N 54°54. 269'
E 053° 27. 944'

№ 383

6. **Хәбибулла** Әһлиулла угылы каберенә куелган таш. 1896 ел.

Үрге Эстәрле авылы, Азнакай районы.

مفتاح الجنة لا اله الا الله محمد رسول الله در تاريخ هجرة النبي صلى الله عليه وسلم ۱۲۱۳
نجی یلده ماهی ... کوننده رحلت قیلدی ... مقبره شریف حبیب الله اهل الله او علی ننگ ...
۱۸۹۶ نجی یلده عنوار

Үлчәмнәре: 9×68×80 см.

Координатлары: N 54°54. 199'
E 053° 27. 967'

№ 384

7. **Шаһвәли** Фәхреддин угылы каберенә куелган таш. 1903 ел.

Үрге Эстәрле авылы, Азнакай районы.

№ 385

8. Кемгә куелганы билгеле булмаган кабер ташы. 1912 ел.

Үрге Эстәрле авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

لا اله الا الله محمد رسول الله ... ۱۹۱۲

№ 386

9. **Мәрдәншаһ** бине Габделкәрим каберенә куелган таш. 1926 ел.

Үрге Эстәрле авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

مردانشاه بن [عبد ال] كريم لا اله الا الله محمد رسول الله نوشبو مه قبرده مهدفون نستته رلى
ناولى مه ردنشاه بن عه بد اله ريم
Арткы ягында (уйма язулы): ۱۹۲۶

Үлчәмнәре: 20×73131 см.

Координатлары: N 54°54. 252'
E 053° 27. 901'

№ 387

10. Мосафир биби [М-б-т...] [...тулла] кызы каберенә куелган таш. 1935 ел.

Үрге Эстәрле авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

وفات 1935 يل 19 سينته بر ... نوشبو قه بر ... كوملمش مسافير ببي مبت... تو الله قزى ... 187

№ 388

11. Хатирә Мусин[a] каберенә куелган таш. 1940 ел.

Үрге Эстәрле авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۱۹۴۰ نچى يل ۲۳ نچى عنوارده موسين حهتيره وافات بولدئ

---

39. Үчәлле авылы

№ 389

1. Кемгә куелганы билгеле булмаган тамгалы кабер ташы. 1650-1900 еллар арасы. Үчәлле авылы, Азнакай районы.

№ 390

2. Кемгә куелганы билгеле булмаган тамгалы кабер ташы. 1650-1900 еллар арасы. Үчәлле авылы, Азнакай районы.

№ 391

3. Кемгә куелганы билгеле булмаган кабер ташы. 1800-1920 еллар арасы. Үчәлле авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы): طيب الله ثراه جعل الجنة مثواه ...

№ 392

4. [Мулла Шәриф кызы, мәрхүм мулла Габделгафур хатыны] каберенә куелган таш. 1800-1920 еллар арасы (бәлки, 1882 елдыр).

Үчөлле авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لا اله الا الله محمد رسول الله ... مرحوم
عبد العفور [قزى .... رحلت قیلدی ۱۸۸۲ نچی یلده]

№ 393

5. Мөхәммәдшәриф угылы каберенә куелган таш. 1900-1930 еллар арасы.

Үчөлле авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

۹ یوزده... ۳ یاشنده دفن [قیلندی] ... محمد شریف اوعلى

№ 394

6. Кемгә куелганы билгеле булмаган таш. 1800-1920 еллар арасы.

Үчөлле авылы, Азнакай районы.

№ 395

7. Хөснижәмал Фәтхулла кызы, Солтангали хатыны каберенә куелган таш. 1891 ел. Үчөлле авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

کلی نفس ذائقة الموت لا اله الا الله محمد رسول الله تاریخ مسیحیہ ۱۸۹۱ سنده ۱۹ نچی
عنوارده در ماهی جماد الاحر متوفی مرحومه حسنی جمال فتح الله قزى زوجه سلطان على
دار الفندان دار البقایه ارتحال ایلدى تاریخ هجریه ۱۰۳۷ سنده دار الفنا و ... رحلت ایلدى

№ 396

8. Хөснежәмал Габделвахид кызы каберенә куелган таш. 1902 ел.

Үчөлле авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
۱۹۰۲ نچی یلده	1902 нче йылда
وفات بولدى عبدالوا	вафат булды Габделва-
حد قزى حسن جمال	-хид кызы Хөснежәмал
لا اله الا الله محمد	Лә иләһә илля Аллах Мөхәммәд
رسول الله	[рәсүл Аллах]

Үлчәмнәре: 7×30×28 см.

Координатлары: N 54°54. 645’

E 053° 17. 888’

№ 397

9. Кемгә куелганы билгеле булмаган кабер ташы. 1903* ел.

Үчөлле авылы, Азнакай районы.
Алгы ягында уйма язулы текст.

№ 397-1

10. Кемгә куелганы билгеле булмаган кабер ташы. 1903 ел.

Үчөлле авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ... ١٩٠٣ نجى [يلده] ٢٢ [ياشنده]
وفات

40. Чалпы авылы

№ 398

1. Мулла **Яркэй** бине Нугайбэк каберенә куелган таш. 1772-1773 милади еллар / 1186 hijри ел. Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

سنه ١١٨٨ ... علامة ... ملا يركاى مرحوم بن نوعايباق ... ولد سنه ١١٦٤ و مات سنه ١١٨٦ ...

сәнә 1188 ... галямәтән ... мулла Йәркәй мәрхүм бине Нугайбак ... вәләд 1164 вә мәйәт сәнә 1186 ...

Үлчәмнәре: 8-17×45-55×84 см.

Координатлары: N 55°05. 017'

E 053° 04. 505'

Искәрмәләр: 1). Яңартып язылган мәрмәр плитәдәге текст: *Йәркәй бине Нугайбек, 1751-1773.*

2). М. Әхмәтжанов китабында: “Чалпы авылының иске зиратында сакланган Йәркәй (Жәркәй) Нугайбек углының кабер ташы (1840 ел)” дип күрсәтелгән.

3) Безнең фараз: Мулла Нугайбак 1750-1751 милади елда (ягъни, 1164 hijри сәнәдә) туып, 22 яшендә 1772-1773 милади елларда (1186 hijри елда) вафат була, ә, ташбилге 1188 hijри сәнәдә ясалгандыр.

№ 399

2. Кемгә куелганы билгеле булмаган кабер ташы. 1796-1797 милади еллар / 1211 hijри ел. Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
تاريخ مسحيه ١٧٩٦	тарих мәсихия ...
...	...
... ١٢١١ ...	... 1211 ...
... شعبان ...	... шэгъбан

№ 400

3. [Әлмәмәт] бине Мәсгуд бине Тимкә бине Пулат каберенә куелган таш. Чалпы авылы, Азнакай районы. 1799 ел.

Алгы ягында (калку язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
هذه القبر	һазә әл-кабер
الامت بن مسعود	Әлмәмәт бине
بن تيمكه بن يولاظ	бине Тимкә бине Пулат
ولد ١٧٢٨ متو	вәләд 1728 мөтәвә-
في ١٧٩٩ سنه اپريل	-әффи 1799 сәнә апрель-
ننک ٢٧ کوننده ...	нең 27 көнендә ...
	... [Әлмәмәт]

Үлчәмнәре: 14×42-48×95 см.

№ 401

4. Кемгә куелганы билгеле булмаган таш. 1800-1900 еллар арасы. Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
... رحمت ... الله تعالى ...	Аллаһу Тәгалә ... рәхмәт ...

№ 402

5. Мозаффар каберенә куелган таш, 1800-1849 еллар арасы. Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	Әгузе бил-ләһи мин әш-шәйтән ир-ражим, бисмилләһир ир-рахман [ир-рахим]
لا اله الا الله محمد رسول الله	Лә иләһә илля Аллаһ

	Мөхәммәд рәсүл Аллах
... قبر مضافار بن ...	... кабер Мозаффар бине ...
... ١٨٤ ...	... 184... ⁸⁹

№ 403

6. **Хәмит** бине Халит каберенә куелган таш, 1800-1900 еллар арасы, (1874-?).

Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>
قال النبي صلى الله عليه وسلم الدنيا ساعة
فاجعلها طاعة المرحوم حميت بن حليت دار
البقايه كوجدى الله تعالى رحيم قيلعائ ايدى

№ 404

7. **Ләтыйфә** бинте Сәлтәш каберенә куелган таш, 1800-1900 еллар арасы.

Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында: كفى بالموت واعظا المرحومه لطيفه بنت سلتاش... رحمهم الله تعالى رحمة و سعة
سنه ١٨... مدفون

Кәфә бил-мәүт вагызән әл-мәрхүмә Ләтыйфә бинте Сәлтәш ...

№ 405

8. **Ногайбәк** бине [Хәсән] каберенә куелган таш, 1216 h.e./1802 милади ел.

Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
... سنه ١٢١٦ ...	Сәнәи 1216 ...
... نوعا ساق ...	Ногайб[ак бине Хәсән]
... يا وقفا ... بقبرى...	йа вакыйфән би-кабри мөтәфәккирән
... كنت ... مثلك	би-әмри бил-әмси күнтү мисликә гадән тәсайир мисли

№ 406

9. Мулла **Габделкәрим** Габдулла угылы каберенә куелган таш. 1810 ел.

⁸⁹ 1840-1850 нче еллар арасы.

Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (калку язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
تاریخ رومیہ ایلان	Тарих румия
۱۸۱۰ نچی یلده	1810 нчы йылда
ملا عبدالکريم عبدالله او علی	мулла Габделкәрим Габдулла углы
سکسان یتي یاشنده دار الفنادین	сиксэн йите яшендә дарелфәнадин
دار البقایه ...	дарелбәкая ...

Үлчәмнәре: 11×49×109 см.

Координатлары: N 55°05. 034’
E 053° 04. 499’

№ 407

10. Габдеррәшид каберенә куелган таш. 1817 ел.

Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
قال النبي صلى الله عليه سلم	Калә ән-нәби саллалаһу галәйһи [вәс-сәлләм]
الدنيا ساعة فاجعلها طاعة	әд-дөнйә сәгатүн фә-әжгальһа тагатән
المرحوم عبدالرشيد بن يادع	әл-мәрхүм Габдеррәшид бине [Йадгар]
دار الف ...	дарелф ...
...	...
سنه ۱۸۱۷	1817 сәнә

№ 408

11. [Мәсгуд бине Мәүлекәй] каберенә куелган таш. 1818-1819 еллар.

Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
لا اله الا الله	Лә иләһә илля Аллах
تاریخ محمدية ۱۲۳۴ یلده	тарих Мөхәммәдиять 1234 йылда
مسعود بن مولکاي	Мәсгуд бине Мәүлекәй
دار الفنادین دار ...	дарелфәнәдин дар[елбәкайә ...]

№ 409

12. **Хөсәен** бине Әлмәт каберенә куелган таш. 1820 ел.

Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	Бисмилләхир ир-рахман ир-рахим
لا اله الا الله محمد الرسول الله	Лә иләһә илля Аллах Мөхәммәдәр-рәсүл Аллах
تاريخ ١٨٢٠ سنه	тарих 1820 сәнә
هذه القبر حسين بن المت	һазә әл-кабер Хөсәен бине Әлмәт

№ 410

13. **Хөсәен** бине Әлмәт каберенә куелган таш. 1822 ел.

Чалпы авылы, Азнакай районы.

Арткы ягында (уйма язулы): *Габделваһаб бине Нугайбек, 1822.*

№ 411

14. **Сахибжәмал** Мәкьсуд кызы каберенә куелган таш. [1826] ел.

Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
تاريخ سنه ١٨٢٦ يلد	Тарих сәнә 1826 йылда
صاحب جمال مقصود قزى	Сахибжәмал Мәксуд кызы
دار الفنادين دار البقايا رحلت قيلى	дарелфәнадин дарелбәкая рихләт кылды
رحمت الله تعالى ...	Рәхмәтуллаһи Тәгалә ...

№ 412

15. **Рәхмәтулла** бине Мәмәт каберенә куелган таш. 1829 ел.

Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

... هذه القبر رحمة الله بن ممت وليده ١٧٧٣ متوفا ١٨٢٩

№ 413

16. **[Гаделшаһ]** каберенә куелган таш. 1830-1900 еллар арасы.

Чалпы авылы, Азнакай районы.
Алгы ягында (уйма язулы): ... راجعون ... عدالشاہ ...

... раҗсигун ... [Гаделшаһ] ...

№ 414

17. Нуреддин Мэнди угылы каберенә куелган таш, 1830-1900 еллар арасы.

Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لا اله الا الله محمد رسول الله نورالدين مندى او على
دارالفنادين دارالبقايه رحلت ...

Әгузе бил-ләһи мин әш-шәйтән ир-раҗсим, бисмилляһир ир-рахман ир-рахим,
лә иләһә илля Аллаһ Мөхәммәд рәсүл Аллаһ мөтәвәффи Нуреддин Мэнди углы
дарелфәнадин дарелбәкая рихләт ...

№ 415

18. Бәдигылҗәмәл бинте мулла мөдәррис Мөстәкыйм, мулла мөдәррис
Ибраһим хатыны каберенә куелган таш, 1830-1900 еллар арасы. Чалпы
авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы): المرحومه بديع الجمال بنت ملا مدرس مستقيم و زوجة ملا مدرس
ابراهيم المرحوم الجالپوي موطناً البيركاوي مولدا دارالفنادين دارالبقايه رحلت ايلدى ... رحيم قلعاى ايدى

...әл-мәрхүмә Бәдигылҗәмәл бинте мулла мөдәррис Мөстәкыйм вә зәүҗәти
мулла мөдәррис Ибраһим әл-мәрхүм әл-Чалпави мәватанаи әл-Бәйрәкәви
мәвәлләдә дарелфәнадин дарелбәкая рихләт илде ... рәхим кылгай иде

№ 416

19. Сәлтәш Ногайбәк угылы каберенә куелган таш. 1833 ел.

Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст	Укылышы
المرحوم سلتش نوعيباق	Әл-мәрхүм Сәлтәш Ногайбак
او على الله تعالى رحيم قلعای ايدى	угылы Аллаһы Тәгалә рәхим кылгай иде
۱۸۳۳ نوپيرده	1833 ноябердә

Үлчәмнәре: 11×44-47×75 см.

Координатлары: N 55°05. 015'

E 053° 04. 491’

№ 417

20. **Ярмөхөммэд** бине Ногайбэк каберенэ куелган таш. 1833 ел.

Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (калку һәм уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
كفى بالموت واعظا	Кәфә бил-мәүти вагыйзән
المرحوم يارمحمد بن نوعايبك	әл-мәрхүм Ярмөхөммэд бине Ногайбэк
دارالفنا دين دارالبقايا	дарелфәнадин дарелбәкая
رحلت قيلدى الله تعالى رحيم	рихләт кылды Аллаһы Тәгалә рәхим
قيلعاى ايدى رحمة واسعة	кылгай иде рәхмәтән васигатән
۱۸۳۳ يلدە سنتبرده	1833 йылда сентябердә
محمد گارای خراجتى برله	Мөхөммэдгәрәй харажәте берлә
صنعت فقير و ... خنفي	сонгыти фәкыйрь вә ... ханәфи

Үлчәмнәре: 11×44-47×75 см.

Координатлары: N 55°05. 015’

E 053° 04. 491’

№ 418

21. **Ярмөхөммэд** Бикба[у] угылы каберенэ куелган таш. 1836 ел. Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
لااله الا الله	Ля иләһә илля Аллаһ
يارمحمد بيكباو اوعلی وفات اولدى	Ярмөхөммэд Бикбау углы вафат улды
الله تعالى رحيم قلعاى ايدى	Аллаһы Тәгалә рәхим кылгай иде
رحمة واسعة فبراير ننگ ۲ نچى	рәхмәтән васигатән февральнең 2 нче
کوننده ۱۸۳۶ نچى يلدە	көнөндә 1836 нчы йылда ...
... قاضى ايدى	... казый иде
...	...

Арткы ягында (уйма язулы):

۷۴ ياشنده	74 яшендә
-----------	-----------

№ 419

22. **Монасы́йб** бине Габделжәлил бине Мансур бине М ... каберенә куелган таш. 1838 ел. Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
المرحوم	Әл-мәрхүм
مناسب بن عبدالجليل	Монасы́йб бине Габделжәлил
بن منصور بن مسكوى	бине Мансур бине [Мәскәви]
١٨٣٨ سنه ثورده	1838 сәнә сәвердә

№ 420

23. **Сахибжәмал** Гомәр кызы, Сәлтәш хатыны каберенә куелган таш. 1846 ел. Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
المغفوره صاحيب جمال عمر	Әл-мәгъфурә Сахибжәмал Гомәр
قزى سلتاش حاطنى رحلتى	кызы Сәлтәш хатыны рихләте
٢٥ ايلده عنوارننك ١٨٤٦	1846 йылда гыйнварның 25

№ 421

24. **Шәмсуан** бинте Мөхәммәдәмин, Габделмәжид бине Юлдаш хатынын каберенә куелган таш. 1847 ел. Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
اعوذ با الله من الشيطان	Әгузе билләһир ир-рахман
الرجيم ... عليها فان	ир-рахим [көллү мән галәйһа фанин
و يبقى وجهه ريبك ...	вә йәбка вәжһү Раббикә зөл-Жәлали вәл-Икрами]
هذه قبر شمس وان بنت محمدا مين	һазә кабер Шәмсуан бинте Мөхәммәдәмин
و حلال عبد المجيد بن يولداش	вә хәләл Габделмәжид бине Юлдаш
المتوفى فى تاريخ ١٨٤٧ سنه ماه	әл-мөтәвәффи фи тарих 1847 сәнә маһ
رمضاننك ١٤ كوننده	рамазанның 14 көнендә

№ 422

25. **Хөснебану** мулла Мәскәү кызы каберенә куелган таш. 1847 ел.

Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
لااله الا الله	Ля иләһә иллә Аллах
حسن بانو ملا مسكاو	Хәснәбану мулла Мәскәү
قزی دارالفنادين	кызы дарелфәнадин
دارالبقايه رحلت	дарелбәкая рихләт
قيلدى الله تعالى رحيم	кылды Аллаһы Тәгалә рәхим
قيلعاى ايدى رحمة واسعة	кылгай иде рәхмәтән васигатән
۶۴ ياشنده يكشنبه كون	64 яшендә якшәнбе көн
دفن اولندى مارط ننگ	дәфен улынды мартның
۳۰ كوننده ۱۸۴۷سنه	30 көнөндә 1847 сәнә

Үлчәмнәре: 18×48×85 см.

Координатлары: N 55°04. 977’

E 053° 04. 487’

№ 423

26. Имам **Ибраһим** бине Мадйар каберенә куелган таш. 1852 ел.

Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язуды): لااله الا الله محمد رسول الله امام المسلمين ابراهيم بن مديار دارالفنادين دارالبقايه رحلت قلدى الله تعالى رحيم قلعاى ايدى رحمة واسعة ۱۸۵۲ نجى يلده حوط ننگ طوقوزنجى كوننده

Ля иләһә иллә Аллах Мөхәммәд рәсүлуллаһ Аллах, имам әл-мөслимин Ибраһим бине Мадйар дарелфәнадин дарелбәкая рихләт кылды, Аллаһы Тәгалә рәхим кылгай иде, рәхмәтән васигатән, 1852 нче йылда хутның тукузынчы көнөндә

№ 424

27. **Сахибжәмал** бинте Миңлегол, Шәйхелислам хатыны каберенә куелган таш. 1858 ел. Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язуды): كفى بالموت واعظاً المرحوم صاحب جمال بنت منكل عول و زوجى شيخ السلام رحهم الله تعالى رحمة واسعت ۱۸۵۸ يلده حمل ننگ اول كوننده يكرمى اوچ ياشنده ايدى

№ 425

28. [Сахибжәмал] Әхтәм хәляле каберенә куелган таш. 1862 ел.

Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язуды):

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قال النبي ﷺ رحمة واسعة المرحومه اسقب جمال احتم حلالى مديار دارالفنادين
دارالبقايه ١٨٦٢ نجى يله محمد حسن طاشى

*Бисмиллаһир ир-рахман ир-рахим, Калә ән-нәби салаллаһу галәйһә вә сәләм,
рәхмәтән васыйгатән, әл-мәрхүмә Сахибжәмал Әхтәм [кызы], хәляле
Мадйар дарелфәнадин дарелбәкая ... 1862 нче йылда, Мөхәммәдхәсэн ташы⁹⁰*

№ 426

29. **Мәрданшаһ** бине Габдеррәшид каберенә куелган таш. 1863 ел.

Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

كفى بالموت واعظا المرحوم مردنشاہ بن عبد الرشيد ... ١٨٦٣ سنه ماہى محرمنك

№ 427

30. **Моратхужа** бине Тимеркәй каберенә куелган таш. 1872 ел.

Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ كفى بالموت واعظا المرحوم مراط حوجه بن
تيمركاى ... وفات بولدى ١٨٧٢ يله سنتبر نك ...

*Әгузе билләһи мин әш-шәйтән ир-раҗим, бисмиллаһир ир-рахман ир-рахим,
кәфә бил-мәүт вагыйзән әл-мәрхүм Моратхужа бине Тимеркәй ... вафат
булды 1872 йылда сентәбернең ...*

№ 428

31. Кемгә куелганы билгеле булмаган кабер ташы. 1878 ел. Чалпы авылы,
Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

... دارالفنادين دارالبقايا رحلت فيلدى ... ١٨٧٨ يله...

... [Бәхтияр] ... дарелфәнадин дарелбәкая рихләт кылды ... 1878 йылда ...

№ 429

32. **Сафиулла** Габдеррәшид угылы каберенә куелган таш. 1880 ел.

Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

متوفى و مرحوم صفى الله عبدالرشيد او على دارالبقايه نقل ايلدى الله تعالى رحمت قلعاى ايدى ١٨٨٠
سنه

⁹⁰ Мөхәммәдхәсэн таш язгучы кятиб булган дип фараз ителә.

*мәтәвәффи вә мәрхүм Сафиулла Габдеррәшид угылы дарелбәкәя нәкылә
итде ... 1880 сәнә*

№ 430

33. **Биби Газизә** Гали кызы, Эстәрле авылының Шәрифулла жәмәгәте каберенә куелган таш, 1889 ел. Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

*كفى بالموت واعیظا لاله الا الله محمد رسول الله ... ببی عزیزه علی قزی استرلی اولی ننگ شریف الله
جماعتی ... ۱۸۸۹ نجی یلده ...*

*Кәфә бил-мәүт вагыйзән, лә иләһә иллә Аллаһ Мөхәммәд рәсүлүл-лаһ,
[сахибел-хәҗәр] биби Газизә Гали кызы, Эстәрле авылының Шәрифулла
жәмәгәте ... 1889 нчы йылда ...*

№ 431

34. **Биби Зөбәйдә** Сәйфулла кызы, Мәнди Ишмөхәммәд угылының хәләле каберенә куелган таш. 1891 ел. Чалпы авылы, Азнакай районы.

Алгы ягында (уйма язулы):

*كفى بالموت واعیظا لاله الا الله محمد رسول الله صاحب احجرببی زبیده سیفوالله قزی مندی ایش محمد او علی
ننگ حلالی وفات ۱۸۹۱ نجی یلده رمضان شریف ننگ ۱۱ نجی کوننده ....*

*Кәфә бил-мәүт вагыйзән, лә иләһә иллә Аллаһ Мөхәммәд рәсүлүл-лаһ,
сахибел-хәҗәр биби Зөбәйдә Сәйфулла кызы, Мәнди Ишмөхәммәд угылының
хәләле вафат 1891 нче елда рамазан шәрифнең 11 нче көнендә ...*

41. Чобар Абдул авылы, 07.06.2021 ел.

1 нче зират

№ 432

1. Мулла **Хөсәен** [Мөрсәлим] улы каберенә куелган таш, 1798 ел.

[ملا] حسین بن مرسلیم وفات اولدی ۱۷۹۸ یلدا *کل علیها فان و یبقی ...

5-13x25-48x65 см. N55°05.649' E052°53.752'

№ 433

2. Мулла **Хөсәен** кызы каберенә куелган таш, 1806 ел.

مرحو [مه] ... ملا حسین [قزی] ...

5-9x25-38x55 см.

№ 434

3. **Фатыйма** бинте Габдеррәшид, Нәзир хатыны каберенә куелган таш,
[1809] ел.

كفى بالموت واعظا المرحومه فاطمه بنت عبد الرشيد... [وزو] جة نذير ... [١٨٩٩] سنه أو عوسطه

№ 435

4. **Сахибжәмал** Шәммас кызы каберенә куелган таш, 1814 ел.

صاحب جمال شماس قزى ١٨١٤

5-13x32x65 см. N55°05.649' E052°53.747'

№ 436

5. **Нуреддин** Шәммас улы каберенә куелган таш, 1815* ел.

نور الدين بن شماس

5-17x28x65 см. N55°05.650' E052°53.752'

№ 437

6. **Фатыйма** каберенә куелган таш, 1816* ел.

فاطمه

8x28x55 см.

№ 438

7. **Жәһребан** Мәүлекәй хатыны каберенә куелган таш, 1824 ел.

١٨٢٤ نچى يلدە عيال مولكاي جهريان دار الفنادين دار البقايه رحلت قلدی

7x28x55 см. N55°05.662' E052°53.782'

№ 439

8. Кемгә куелганы билгесез таш, 1856 ел.

١٨٥٦ ... او على

N55°05.669' E052°53.801'

№ 440

9. **Бурагол** Рэфыйк хатыны каберенә куелган таш, 1860* ел.

بوراعل رفیق جماعتی وفات بولدی ۱۸۶۰ نجی یلده الله تعالی رحمة ...

7x28x63 см. N55°05.668' E052°53.798'

№ 441

10. **Мозаффар** Морза улы каберенә куелган тамгалы таш, 1862 ел.

مظفر مرضّ او علی وفاة بولدی ۱۸۶۲ سنده فبرلده

№ 442

11. Кемгә куелганы билгесез таш, 1866 ел.

№ 443

12. **Габделфәиз** Габдеррәхим улы каберенә куелган таш, 1868 ел.

.... ۱۸۶۸ عبد الفيض عبد الرحيم او علی دار الفنادان دار البقايه رحلت حق تعالی حضرتی ایمان ...

№ 444

13. **Шәмселбанат** Фәхреддин хатыны каберенә куелган таш, 1870 ел.

۱۸۷۰ نجی یلده شمس البنات فخر الدين حلالی دار الفنادین دار البقايه رحلت ایلدی

№ 445

14. **Шәмсениса** Гыйсмәтулла кызы каберенә куелган таш, 1874 ел.

(Фоторәсеме юк).

N55°05.657' E052°53.795'

№ 446

15. **Фәхреддин** Гаделшаһ улы каберенә куелган таш, 1874 ел.

۱۸۷۴ نجی یلده فخر الدين عدلشه او علی دار الفنادین دار البقايه رحلت ایلدی

№ 447

16. **Рәбига** Хәлилулла кызы каберенә куелган таш, 1877 ел. (Фоторәсеме юк).

N55°05.658' E052°53.794'

№ 448

17. **Шәмсуан**, мулла Вәлит кызы каберенә куелган таш, 1878 ел.

... هذه القبر شمسوان ملا وليت قزی عبد الفيض حلالی رحلت قیلدی ۱۸۷۸ یل ۱۱ رجب

№ 449

18. **Габделләтыйф** Габдеррахман улы каберенә куелган таш, 1882 ел.

... هذه القبر عبد اللطيف عبد الرحمن اوغلی مرحوم اولدی ۱۸۸۲ نچی یلده ...

9x30-36x55 см.

№ 450

19. **Сәрвижәмал** каберенә куелган таш, 1889 ел.

کفی بالموت واعظا المرحومه سروی جمال عبد [الرحيم] قزی ... ۱۸۸۹ نچی یلده ... یاشنده ماینک اول
کوننده ...

N55°05.658' E052°53.794'

№ 451

20. **Габделбакый** Миңлегол улы каберенә куелган таш, 1888 ел.

... ۱۸۸۸ نچی یلده ... عبد الباقي ميکلی عول اوغلی ...

10x35x68 см.

№ 452

21. **Хәҗи Миңлегол** Салих улы каберенә куелган таш, 1890 ел.

17x55x68 см. N55°05.710' E052°53.798'

№ 453

22. **Габденнасыр** хатыны каберенә куелган таш, 1891 ел. (Фоторәсеме юк).

№ 454

23. **[Хөбби]жәмал** Миңнебай хәляле каберенә куелган таш, 1892 ел.

۱۸۹۲ یلده رمضان ای تنک ۱۴ وفات مينکنو باي خلالي حيبی جمال

10x29x90 см.

№ 455

24. **Әхмәдшаһ** Мөхәммәдҗан улы каберенә куелган таш, 1892 ел.

... صاحب القبر محمد جان احمد شاه اوغلی وفات بولدی ۱۸۹۲ نچی جلد

№ 456

25. **Бибирэхимә** Габделвәһһаб кызы каберенә куелган таш, 1893* ел.

دار الفنادين دار البقايه رحلت قيلى بى بى رحيمه عبد الوهاب قزى

№ 457

26. **Гарифулла** Фәтхулла улы каберенә куелган таш, 1895 ел.

۱۸۹۵ نچى يلدە وفات بولدى عريف الله بن فتقو الله او على ...

№ 458

27. Мулла **Габдеррахман** Әхмәдҗан улы каберенә куелган таш, 1896 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

ملا عبد الراحمين احمد جان اوغلى ۵۴ ياشنده ۱۸۹۶

Арткы ягында (калку язулы):

يا وقفاً بقبرى متفكاً بامرى بالامسى كنت مثلك غدى تصوير مثلى

9x30-36x115 см. N55°05.664' E052°53.767'

№ 459

28. **Сәрбижәмал** [Ислам хәляле] каберенә куелган таш, 1897 ел.

يا وقفاً بقبرى متفكاً بامرى بالامسى كنت مثلك غدى تصوير مثلى * سربى جمال ايسلام حلالى * ۱۸۹۷

10x29x90 см.

№ 461

29. **Фәсхеддин** Габделкәрим улы каберенә куелган таш, 1901 ел.

۱۹۰۱ نچى يلدە اپريل ننگ ۳۱ نچى كوننده... [وفات] بولدى فسح الدين عبد الكريم او على

№ 460-1

30. [Газиз] каберенә куелган таш, 1899 ел.

۱۸۹۹ يلدە عزيز ...

№ 462

31. **Нәзифә** Мөхәммәдҗан кызы каберенә куелган таш, [1906] ел.

۱۹۰۶ یلده ایون ۸ وفات نزیفه محمد جان قزی ...

№ 463

32. **Ләтыйфә** Садык кызы каберенә куелган таш, 1921 ел.

۱۹۲۱ یلده وافات بولدی لاتیفا سادیق قزی ...

№ 464

33. **Хәлимулла** Хәсән улы каберенә куелган таш, 1922 ел.

لاله الا الله محمد رسول الله ... 192 وفات بولدی حلیم الله حسن اوعلی

10x29x48 см.

42. Якау авылы (01.06.2021 ел.)

№ 465

1. **Бибисәрвәр** [Дәүләтшаһ кызы] каберенә куелган таш, 1869 ел.

اعوذ بالله من الشیطان الرجیم بسم الله الرحمن الرحیم لاله الا الله محمد رسول الله

بی بی سرور بنت [دولت شاه] ۱۸۶۹

№ 466

2. [Кунакбай] каберенә куелган таш, 1876 ел.

اعوذ بالله من الشیطان الرجیم بسم الله الرحمن الرحیم لاله الا الله ...

[قوناق بای] ... ۱۸۷۶

№ 467

3. **Жиһангир** Дәүләтшаһ угылы каберенә куелган таш, 1877* ел.

جهان کیر ابن دولتشه وفات بولدی ... یلده

5-9x40x50 см. N54°53.880' E052°48.021'

№ 468

4. **Байбүре** Әфлятун улы каберенә куелган таш, 1837-1897 ел.

بايبوری افلاتون اوعلی ...

Бу [кэвэдэ⁹¹] Якый авылы Афлятун улы Байбүре, туа 1837, улэ 1897.

18x55x80 см. N54°53.865' E052°48.053'

№ 469

5. Кемгэ куелганы билгеле булмаган тамгалы таш, 1915 ел.

لااله الا الله محمد رسول الله ١٩١٥ نچى يلدە ٨ نچى حوت

5x20x60 см. N54°53.881' E052°48.056'

№ 469-1

6. Кемгэ куелганы билгеле булмаган таш, 1915* ел.

... اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم لااله الا الله محمد رسول الله...

№ 470

7. Кемгэ куелганы билгеле булмаган таш, 1916 ел.

... اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم لااله الا الله محمد رسول الله ١٩١٦ نچى يلدە
رمضان شريف ننگ ...

№ 471

8. Мөхәммәдхәбир Әхмәдгәрәй улы каберенә куелган таш, 1918 ел.

١٩١٨ نچى يلدە وفاط محمد حبير احمدگرای او علی ٣٠ ياشنده

№ 472

9. Әхмәджан Дәүләтшаһ улы каберенә куелган таш, 1846-1919.

احمد جان دولتشه او علی وفات بولدى ١٩١٩ يل * توعان يل ١٨٤٦ يل

№ 473

10. Зәкижан Гәрәйшаһ улы каберенә куелган таш, 1882-?.

بحکم الله تعالى اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم لااله الا الله محمد رسول الله ... متوفى
مرحوم گرايشاه او علی زکی جان توعان 1892

43. Яхшыбай авылы. 03.06.2021 ел

⁹¹ Кабердә.

№ 474

1. **Фазлийәхмәд** каберенә куелган таш, 1921 ел.

5x30-33x48 см. N54°59.377' E052°49.863'

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
ك[فى بالموت	Кәфә бил-мәүти
واعظا المرحوم	вагыйзән ⁹² әл-мәрхүм
قطلى] احمد بن	[Котлы]әхмәд бине
... محمد رحمة	...Мөхәммәд [...] ⁹³ .
١٩٢١ نجي سنده	1921 сәнәдә

№ 475

2. **Саля[хеддин]** Кәшшафетдин углы каберенә куелган таш, 1921 ел.

5x25x48 см. N54°59.376' E052°49.859'

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
...	...
صلا] ح الدين	[Саля]хеддин
كشا [ف]الدين ا[و على	Кяшшә[ф]едд[ин у-]глы
... ١٩٢١	1921 ...

№ 476

3. **Габдулла** Мифтахеддин углы каберенә куелган таш, 1922 ел.

5x40x40 см. N55°59.377' E052°49.860'

Алгы ягында (уйма язулы):

⁹² Кәфә бил-мәүти вагыйзән⁹² - Үлем – зирәк укытучы.

⁹³ Аңа

Аллаһының

рәхмәте

ирешсен.

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
...	...
[عبدالله بن ميفتاح الدين ١٩٢٢ نجى يلدە]	[Габд]улла бине Мифтах- -еддин 1922 нче йылда

№ 477

4. Сәрбижиһан каберенә куелган таш, 1930 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

<i>Текст</i>	<i>Укылышы</i>
كفى بالموت واعظا	Кәфә бил-мәүти вагыйзән ⁹⁴
داع... المرحومه سربى جهان بنت] ...]	Даг... әл-мәрхүмә Сәрбижиһан бинте [...]
الله تعالى رعمة واسعة]	Аңа Аллаһы Тәгаләнең киң рәхмәте ирешсен] ⁹⁵ .
١٩٣٠ نجى يلدە	1930 елда

4x38x52 см. N54°59.382' E052°49.869'

Библиография

Әхмәтҗанов М.И. XVII-XVIII гасыр татар ташбилгеләре. Казан, 2011. - Б.125, Б.223 (№43).

Бурханов А.А., Мухаметшин Д.Г. Очерки истории Юго-Восточного Татарстана (Юго-Восточный Татарстан в системе культур Волго-Уралья и

⁹⁴ Кәфә бил-мәүти вагыйзән⁹⁴ - Үлем – зирәк укытучы.

⁹⁵ واسعة رعمة عليه رحمة الله رحمة - Аңа Аллаһының киң рәхмәте ирешсен.

Евразии. Древность, средневековье и новое время). // Серия “Восток – Запад. Диалог культур и цивилизаций Евразии”. Выпуск 12. Под редакцией А.А. Бурханова. – Казань, Изд-во “Яз”, 2014.

Материалы по эпиграфике Урало-Поволжья. Вып. 1. Арабографичные эпитафии Илишевского района РБ и Актанышского района РТ. 1682-1964 гг. / Сост. И.М. Васильев. – Уфа: Мир печати, 2017. – 488 с..

Хакимзянов Ф.С. Эпиграфические памятники Волжской Булгарии и их язык. – М., 1987, Наука. 192 с.

«Пункты распространения болгарских эпиграфических памятников XIII-XIV вв. № п/п. Кладбища с надгробиями. Урсаевское (Количество-3), Старошукуровское (Количество-1), (Место нахождения - Азнакаевский район)» - С.80.

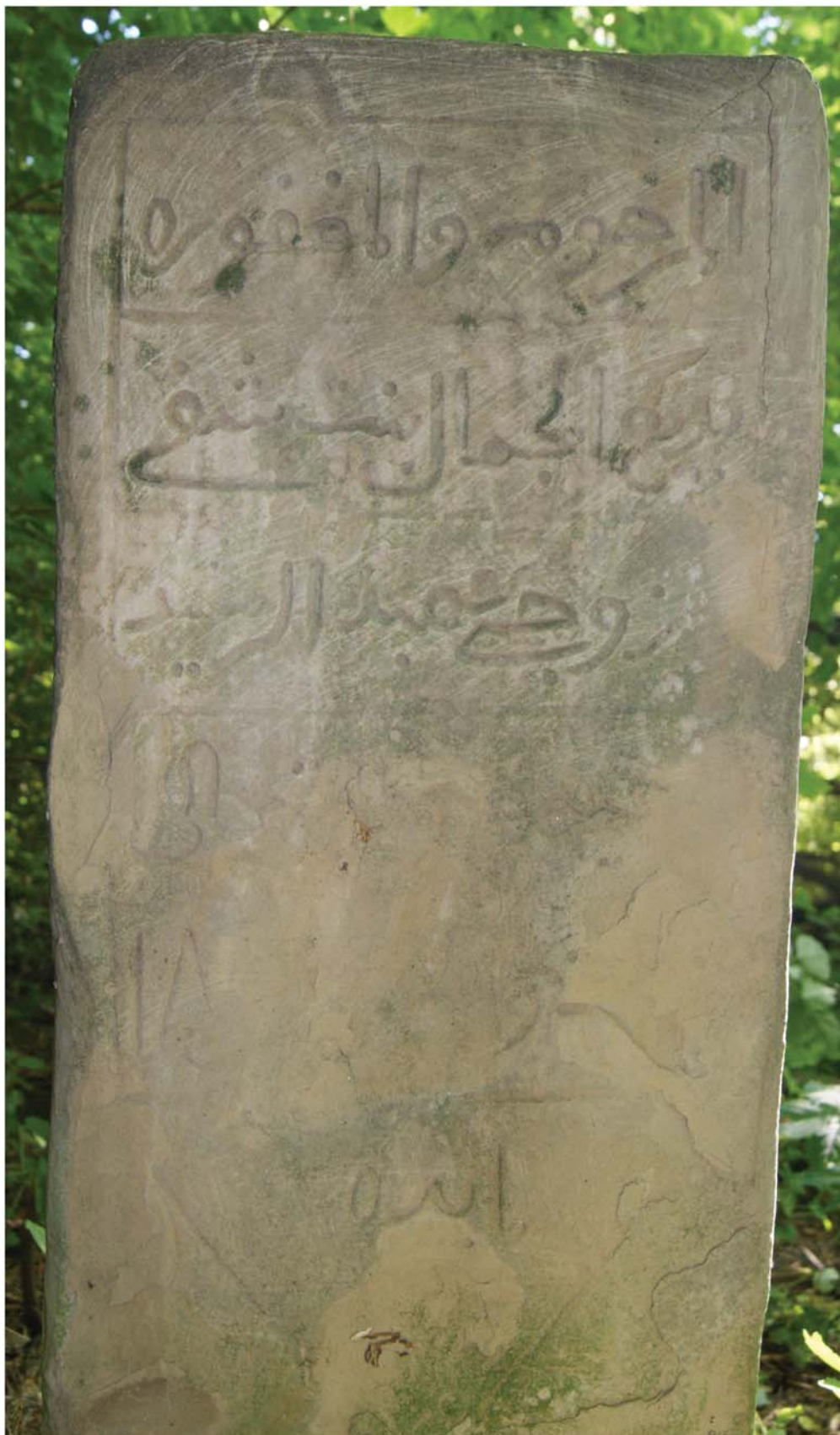
Пункты распространения татарских эпиграфических памятников второй половины XVII-XVIII вв. № п/п. Название насел. пункта. Саралы (Район-Азнакаевский. Количество-1)» - С.83. (См.: *Мухаметшин Д.Г.* Татарские эпиграфические памятники. Региональные особенности и этнокультурные варианты. Серия «Археология евразийских степей». Выпуск 6. Казань: Институт истории АН РТ, 2008. 132 с. илл.).

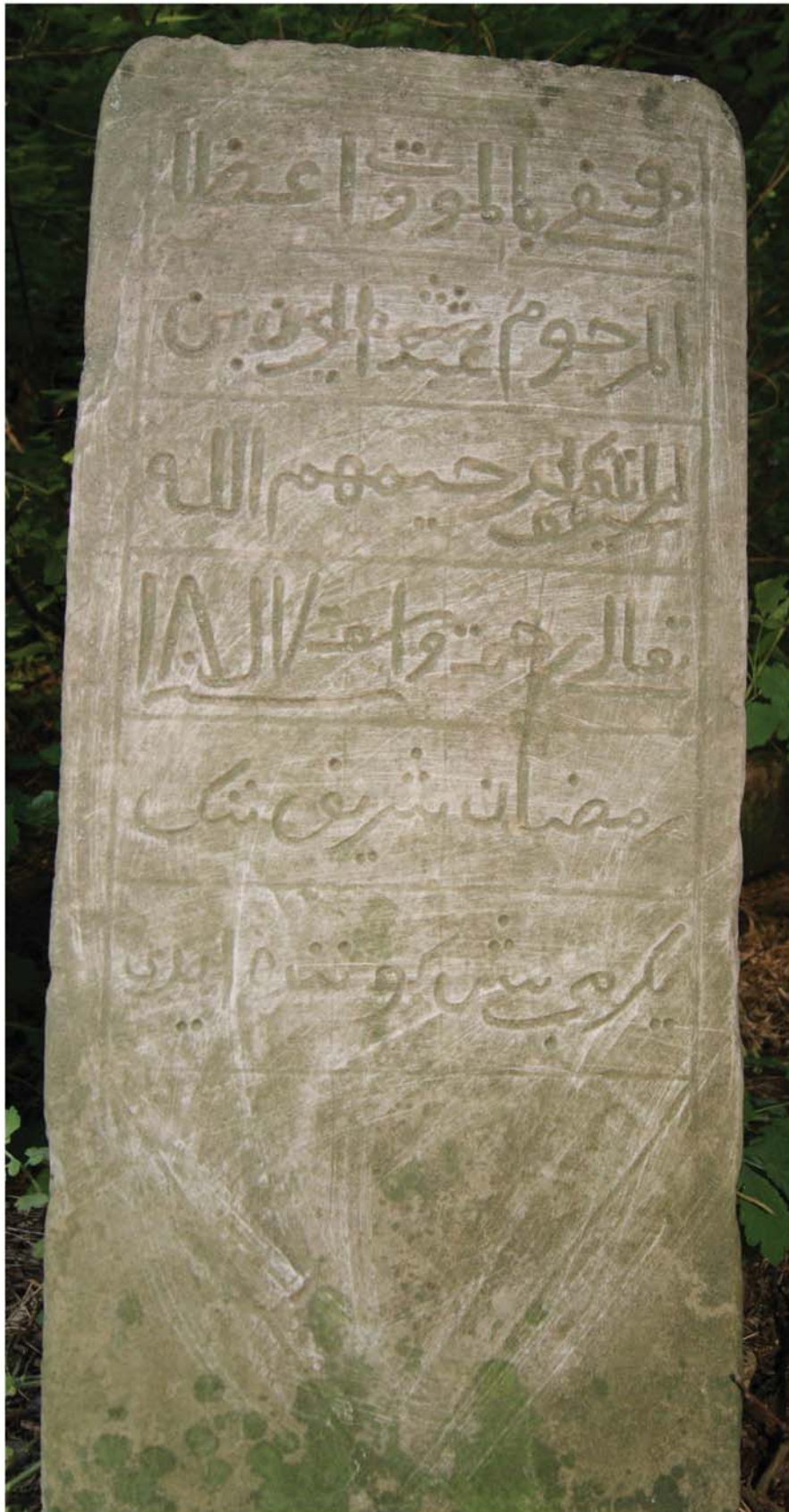
1=A

Азнакай шәһәре

2=A
Азнакай шәһәре

3=A

Азнакай шәһәре

6=A

Азнакай шәһәре

7=A
Азнакай шәһәре

8=A
Азнакай шәһәре

9=A
Азнакай шәһәре

10=A
Азнакай шәһәре

11=A
Азнакай шәһәре

12=A
Әгер авылы

13=A
Өгер авылы

14=A
Әгер авылы

15
Әгер авылы

15=A
Өгер авылы

16=A
Әгер авылы

17=A
Әгер авылы

17=В
Әгер авылы

18=A
Әгер авылы

19=A
Әгер авылы

20=A
Әгерже авылы

21=A
Әгерже авылы

21=B
Өгерже авылы

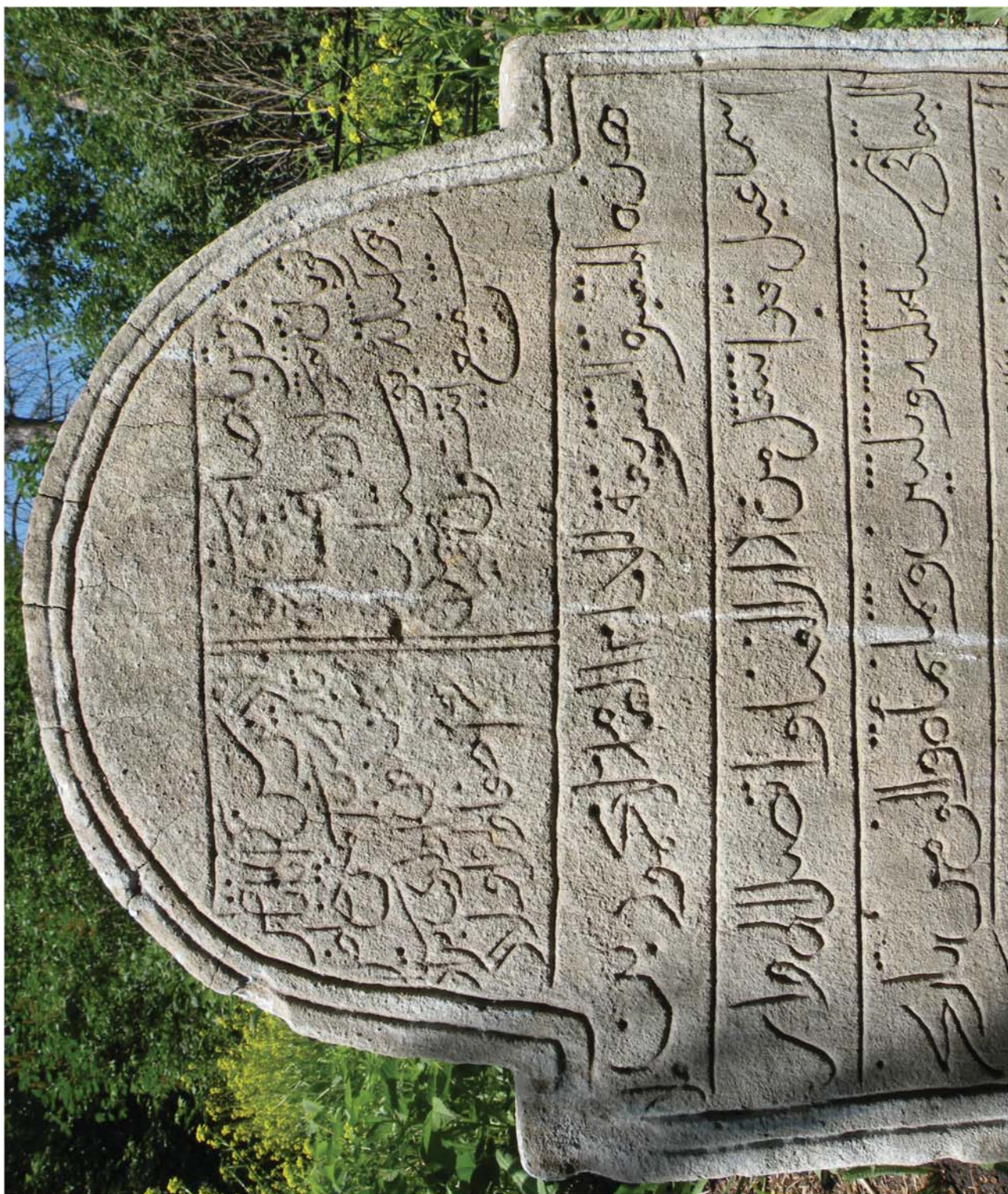

22=A

Әгерже авылы

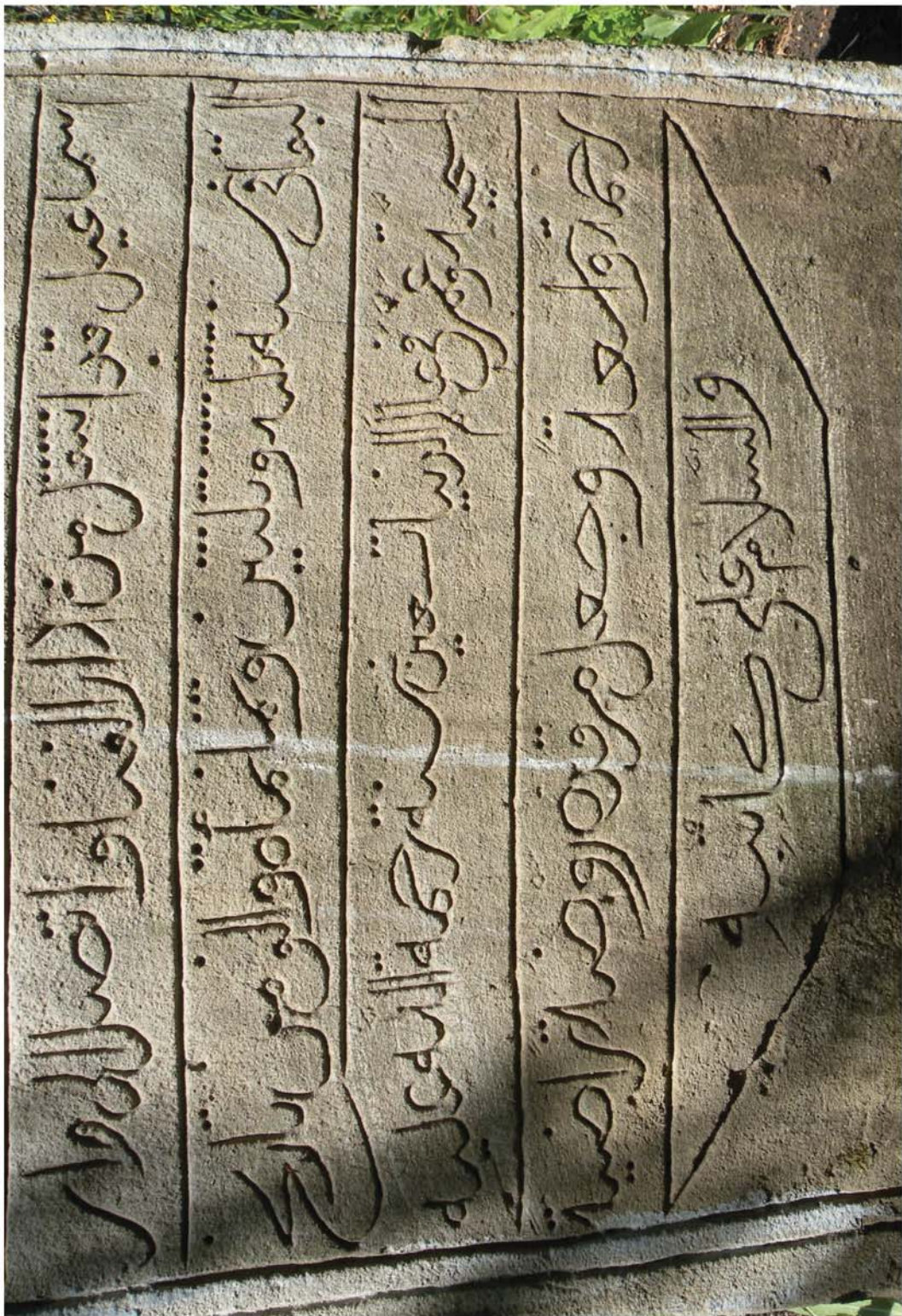

22=B=a

Әгерже авылы

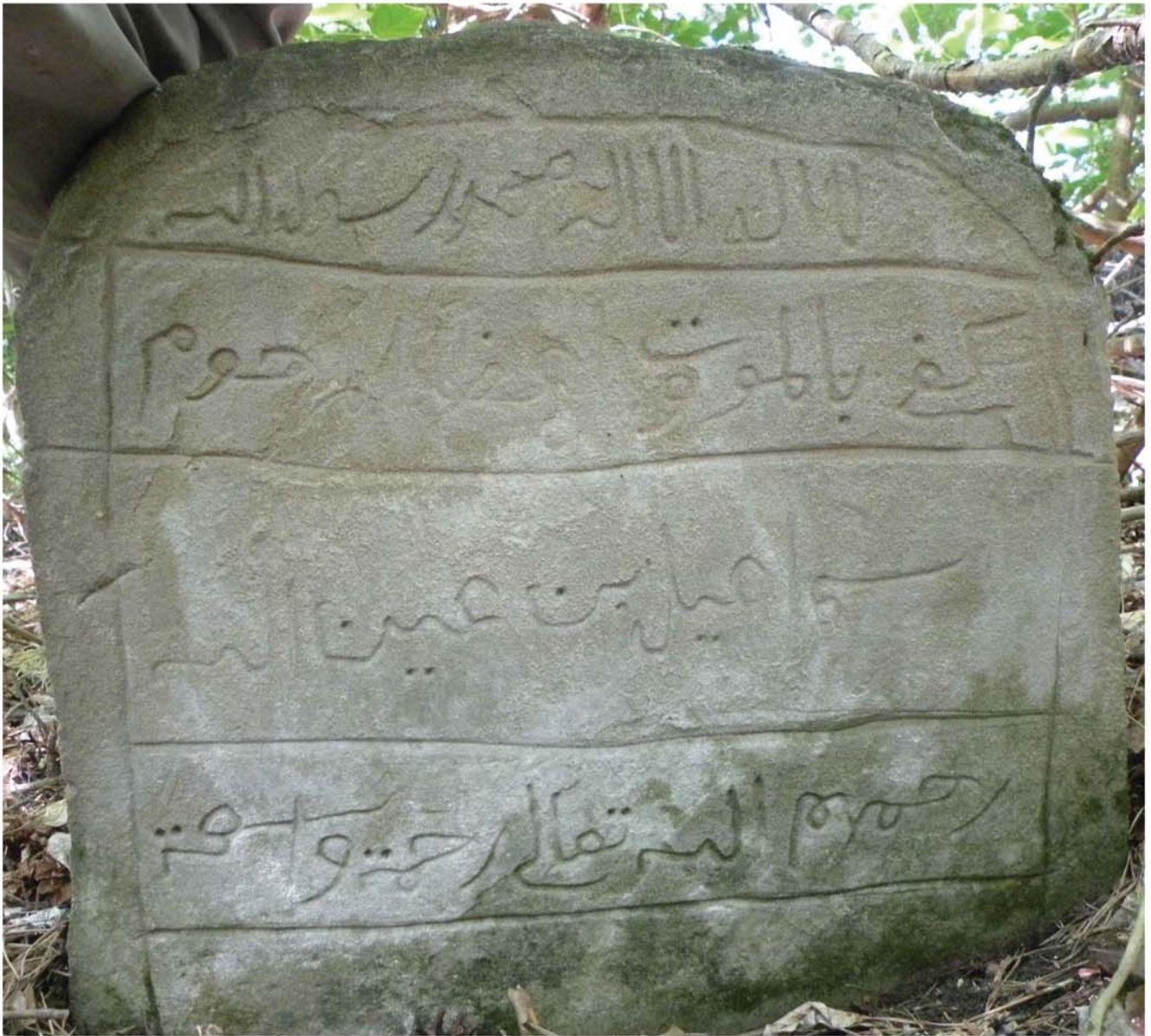

22=B=6

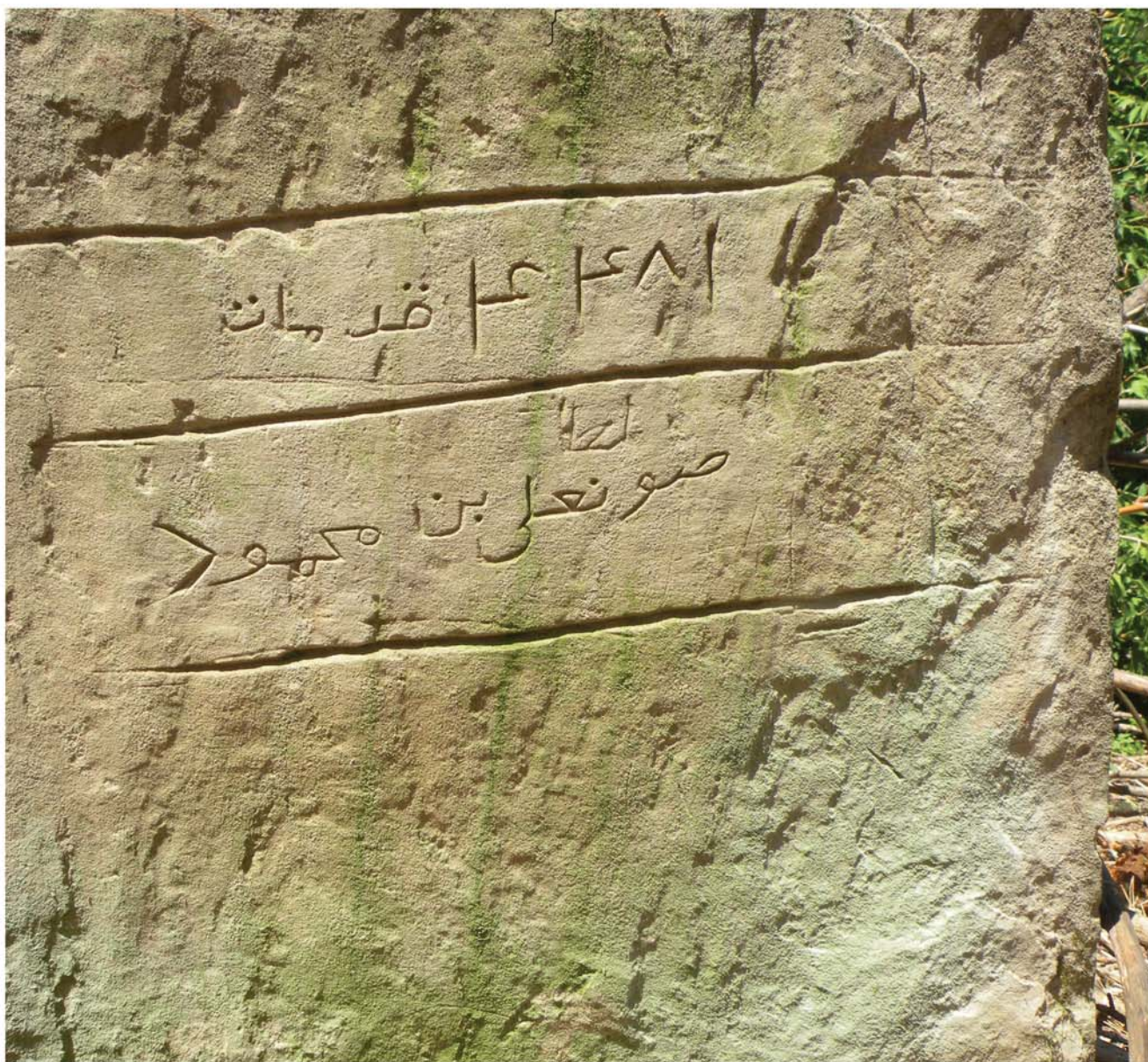
Әгерже авылы

23=A
Әгерже авылы

24=A
Әлкәй авылы

25=A
Әлкәй авылы

25=B
Әлкәй авылы

27=A
Әлкәй авылы

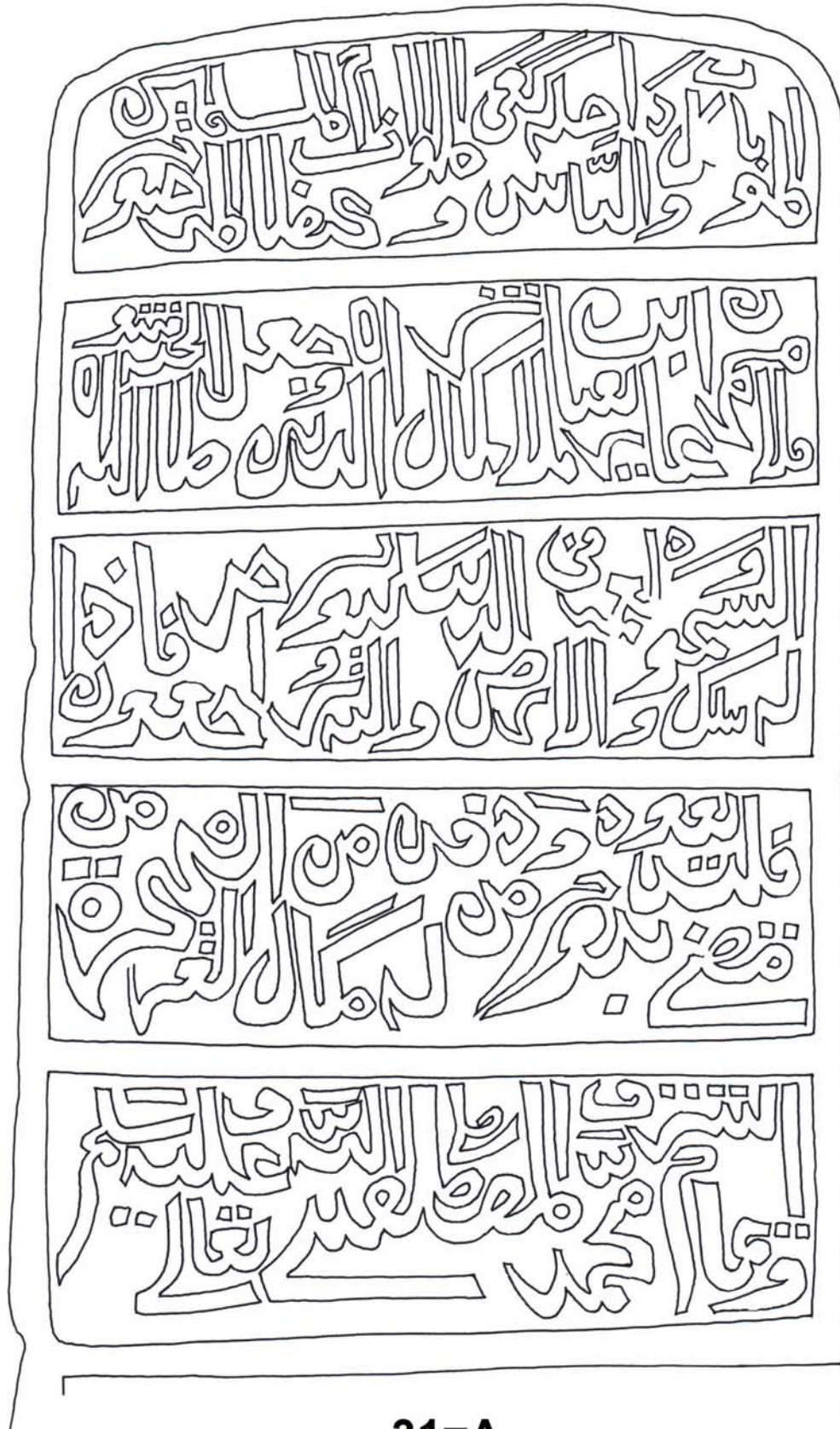
28=A
Әлкәй авылы

31
Әлкәй авылы

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ

إِنَّا أَنشَأْنَاهُ
مِنْ نَارِ عِزٍّ مِّنْ عِزِّ رَبِّهِ

إِنَّا أَنشَأْنَاهُ
مِنْ نَارِ عِزٍّ مِّنْ عِزِّ رَبِّهِ

وَأَنشَأْنَاهُ
مِنْ نَارِ عِزٍّ مِّنْ عِزِّ رَبِّهِ

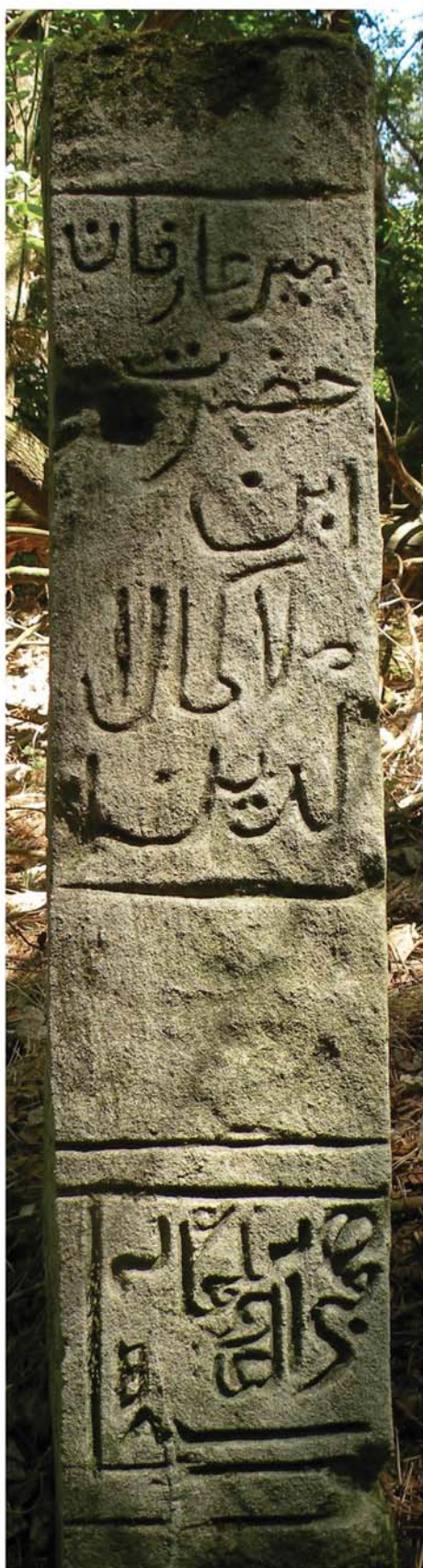
وَأَنشَأْنَاهُ
مِنْ نَارِ عِزٍّ مِّنْ عِزِّ رَبِّهِ

31=A
Әлкәй авылы

31=A
Әлкәй авылы

31=Б
Әлкәй авылы

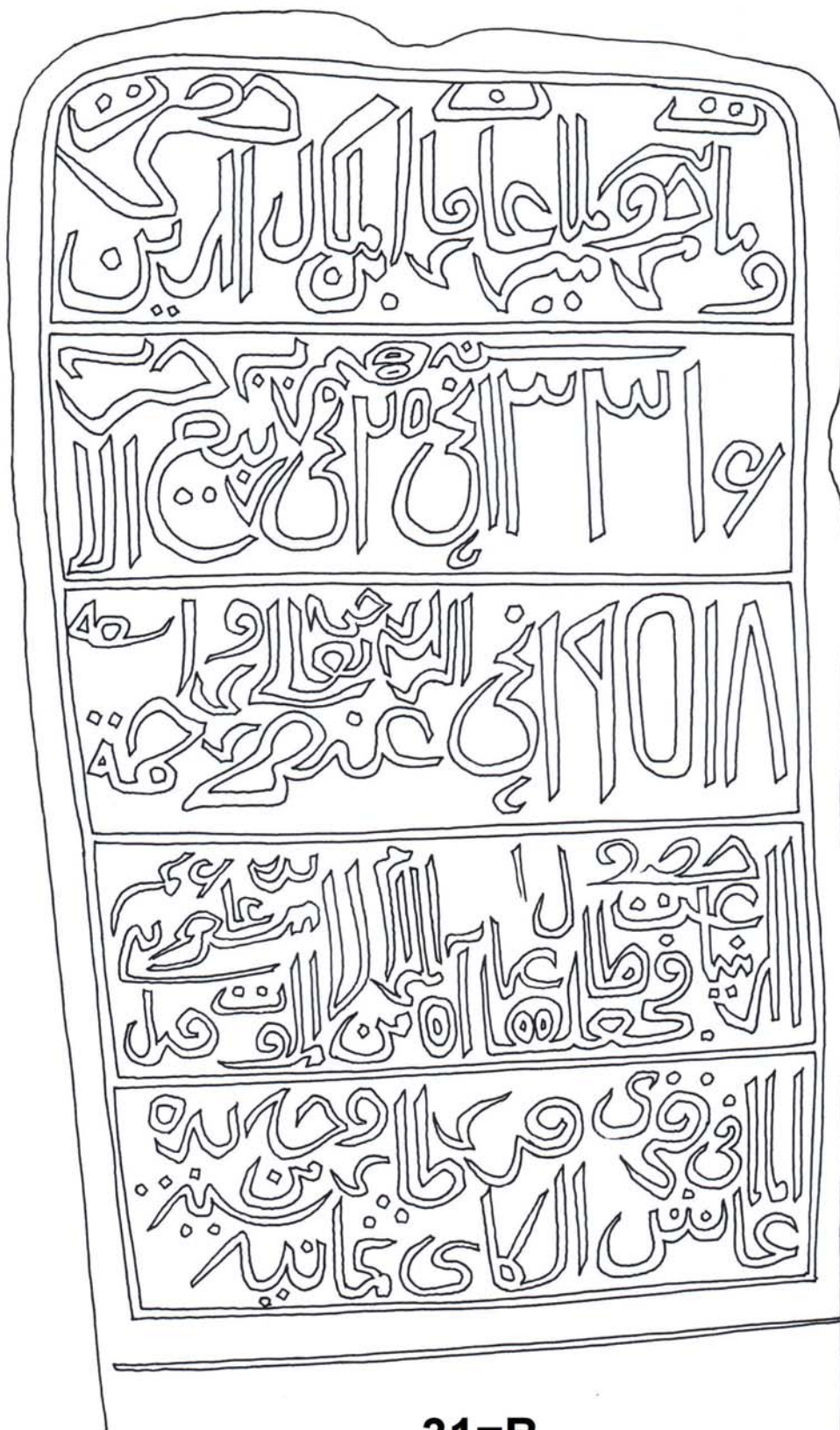

31=В

Әлкәй авылы

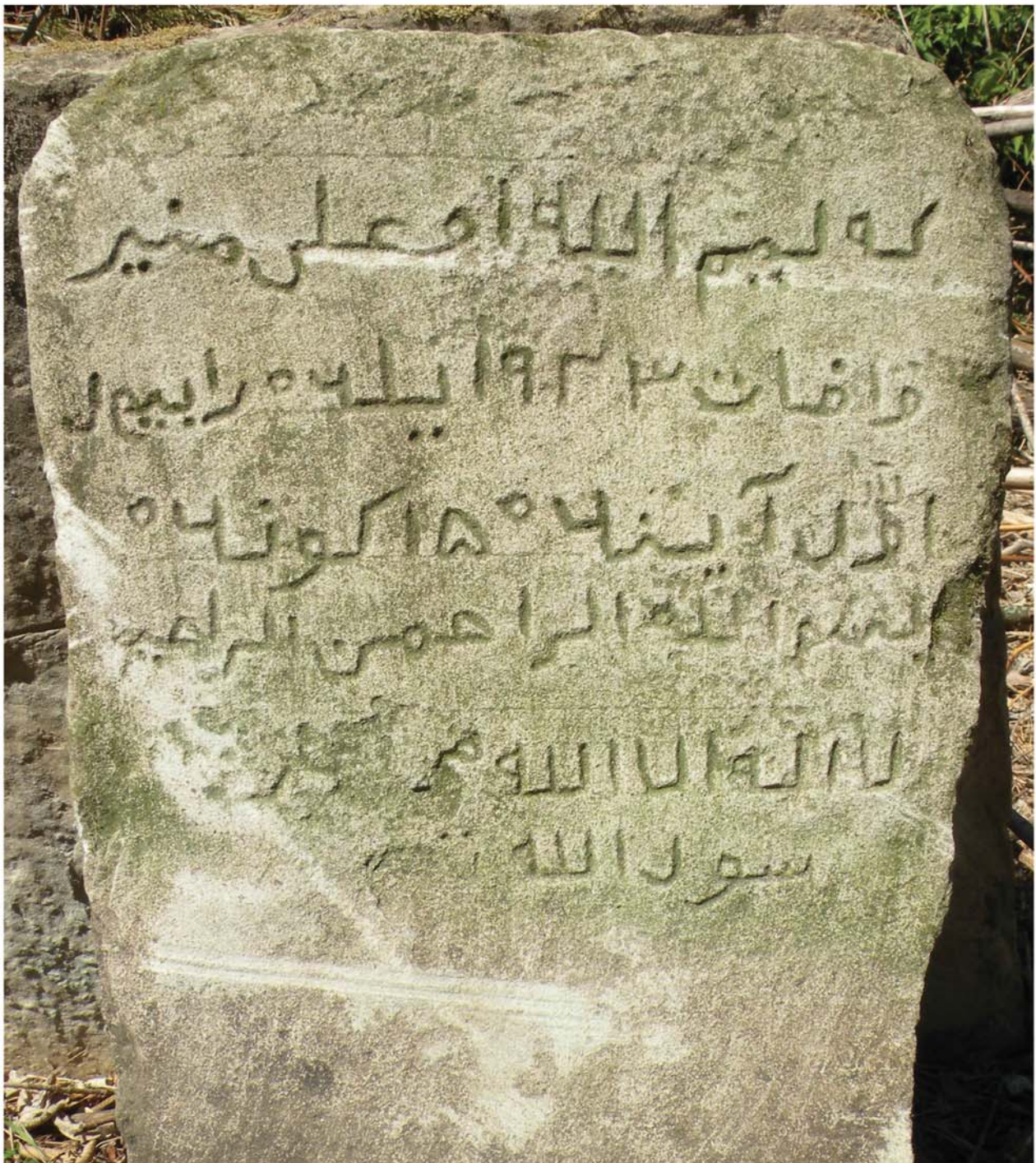

31=B

Әлкәй авылы

32=A

Әлкәй авылы

33=A
Әлкәй авылы

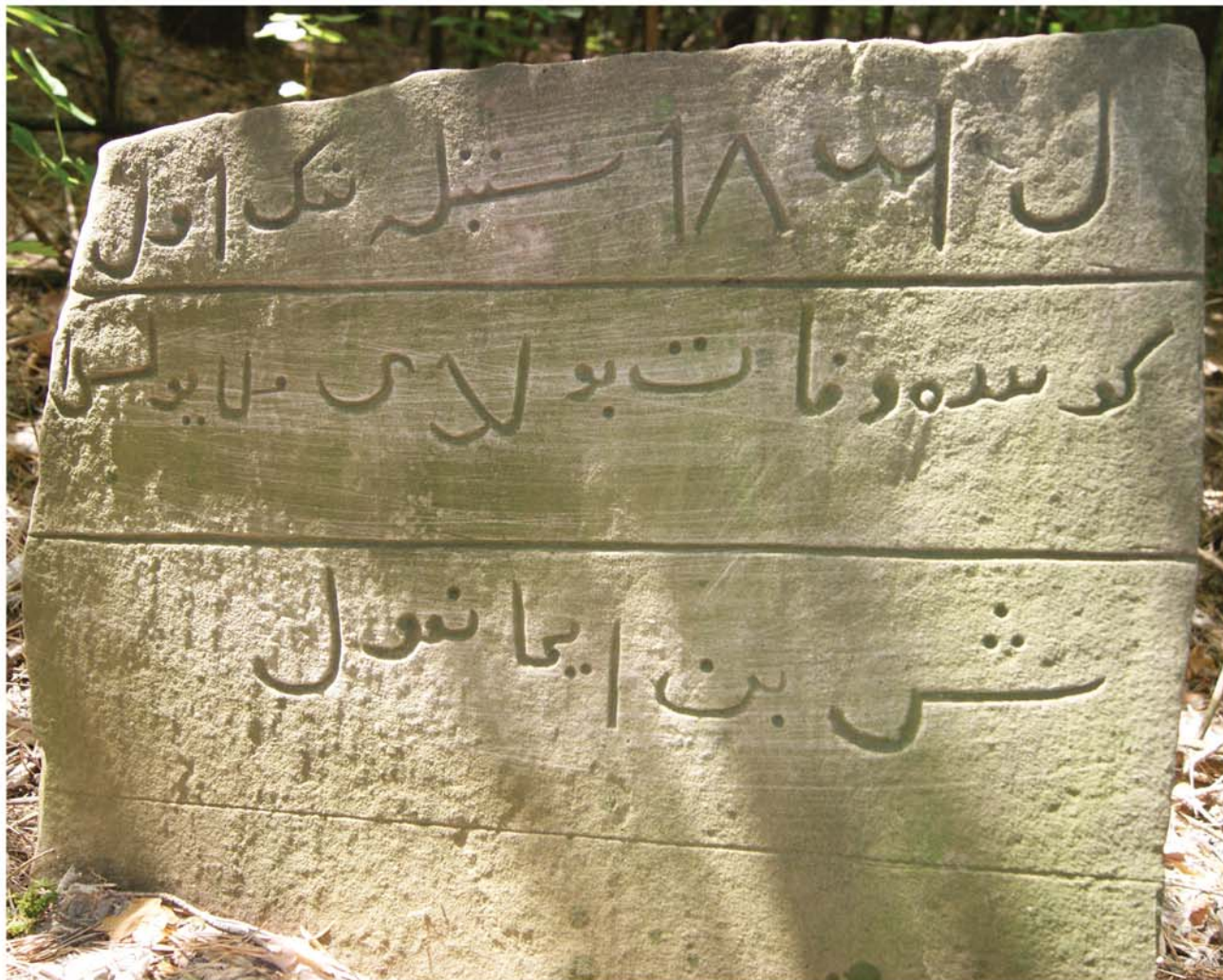
34=A
Әсәй авылы

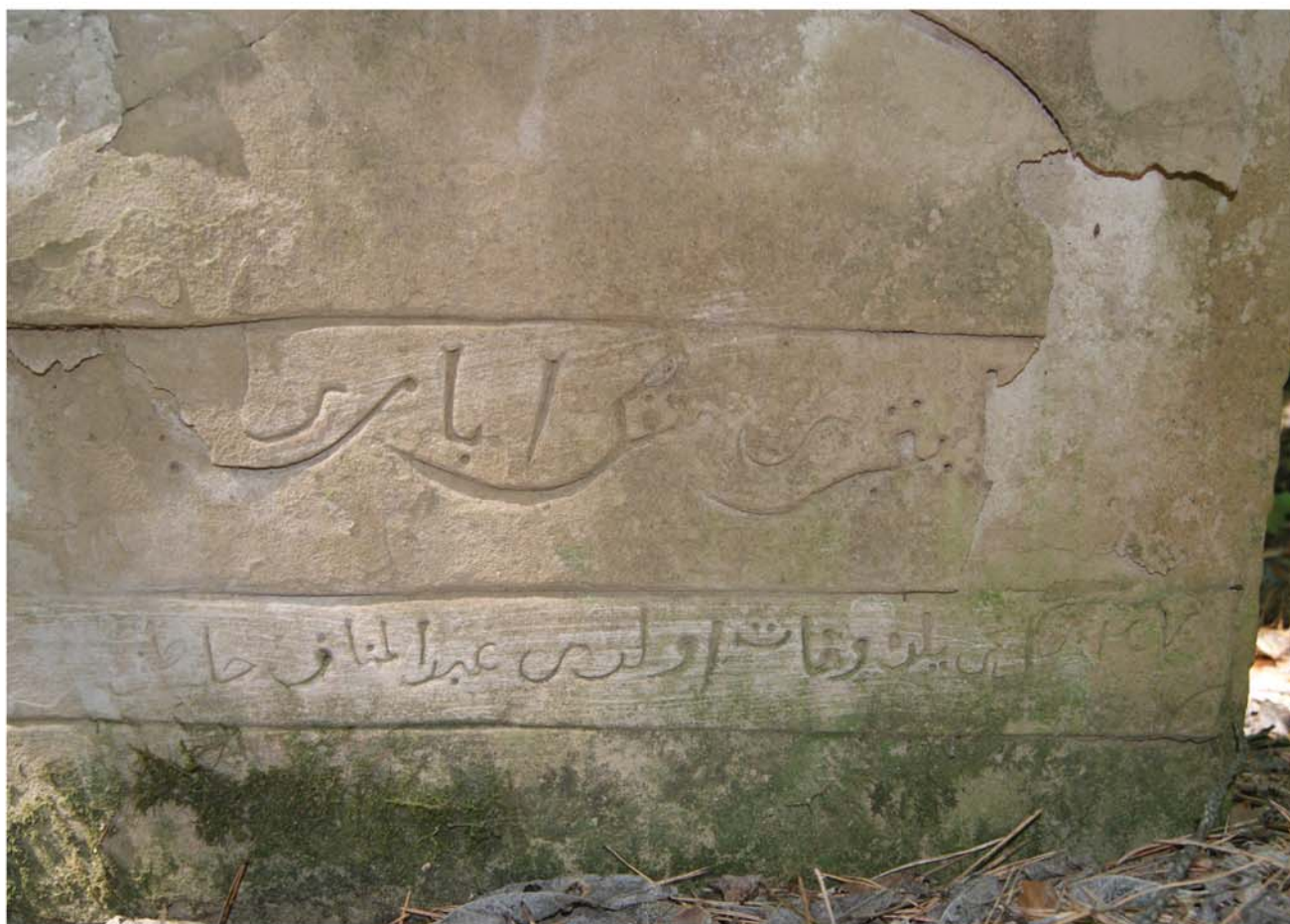
36=A
Әсәй авылы

37=A
Әсәй авылы

38=A
Әсәй авылы

39=A
Әсәй авылы

40=A
Әсәй авылы

41
Әсәй авылы

42=A
Әсәй авылы

43=A
Әсәй авылы

44=A
Әсәй авылы

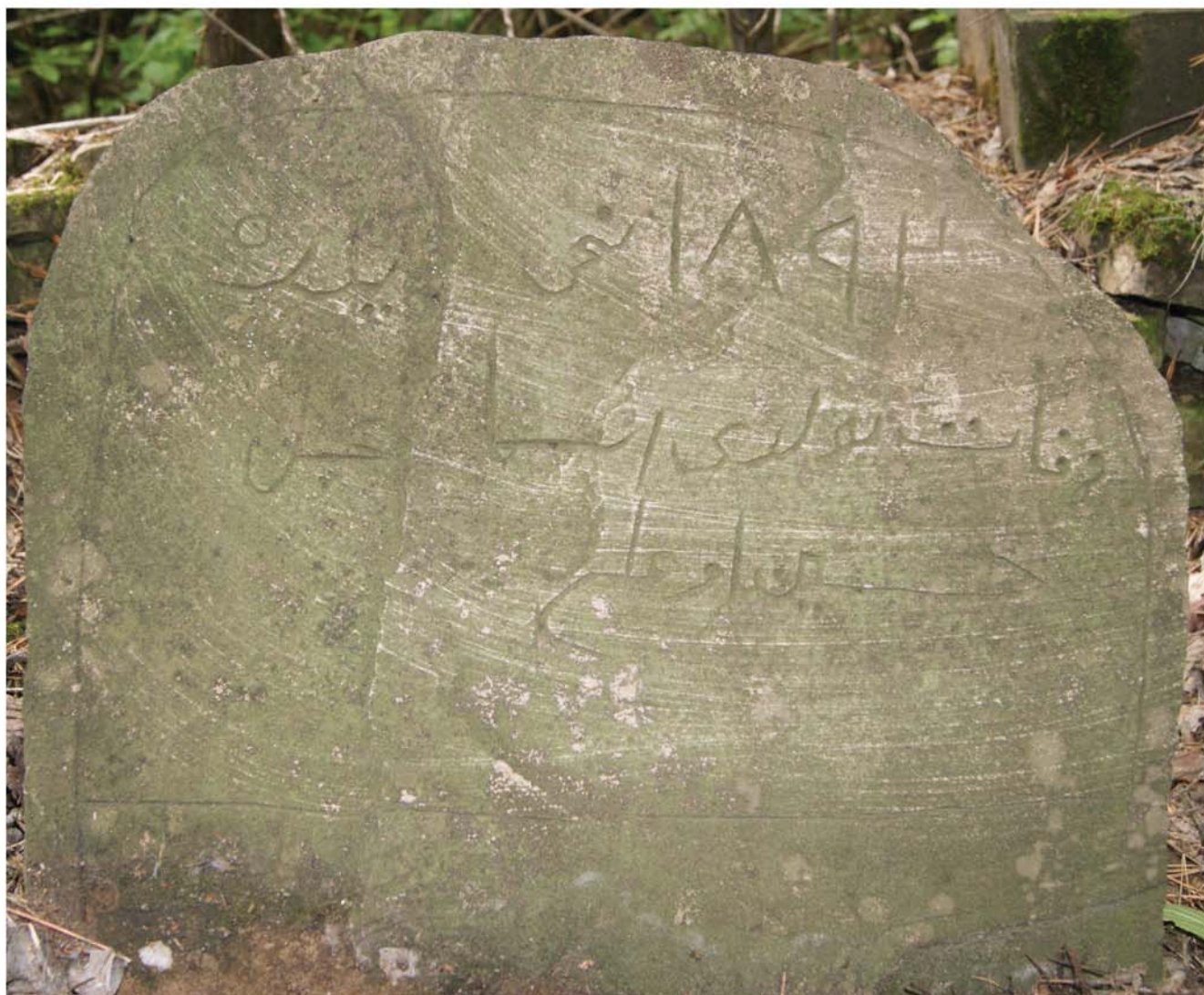

47=A
Әсәй авылы

48=A
Әсәй авылы

49=A
Әсәй авылы

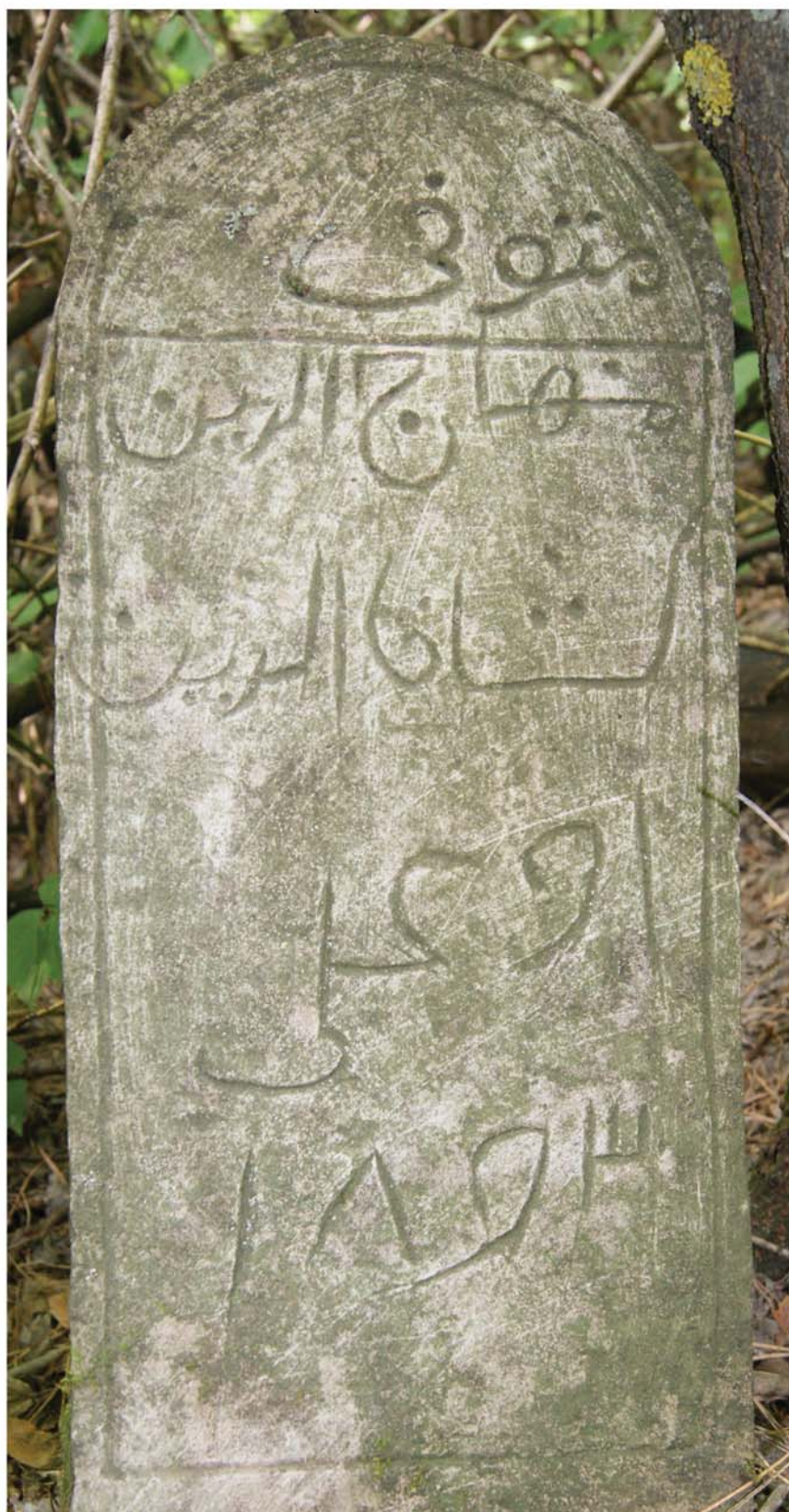

50=A

Әсәй авылы

51=A
Әсәй авылы

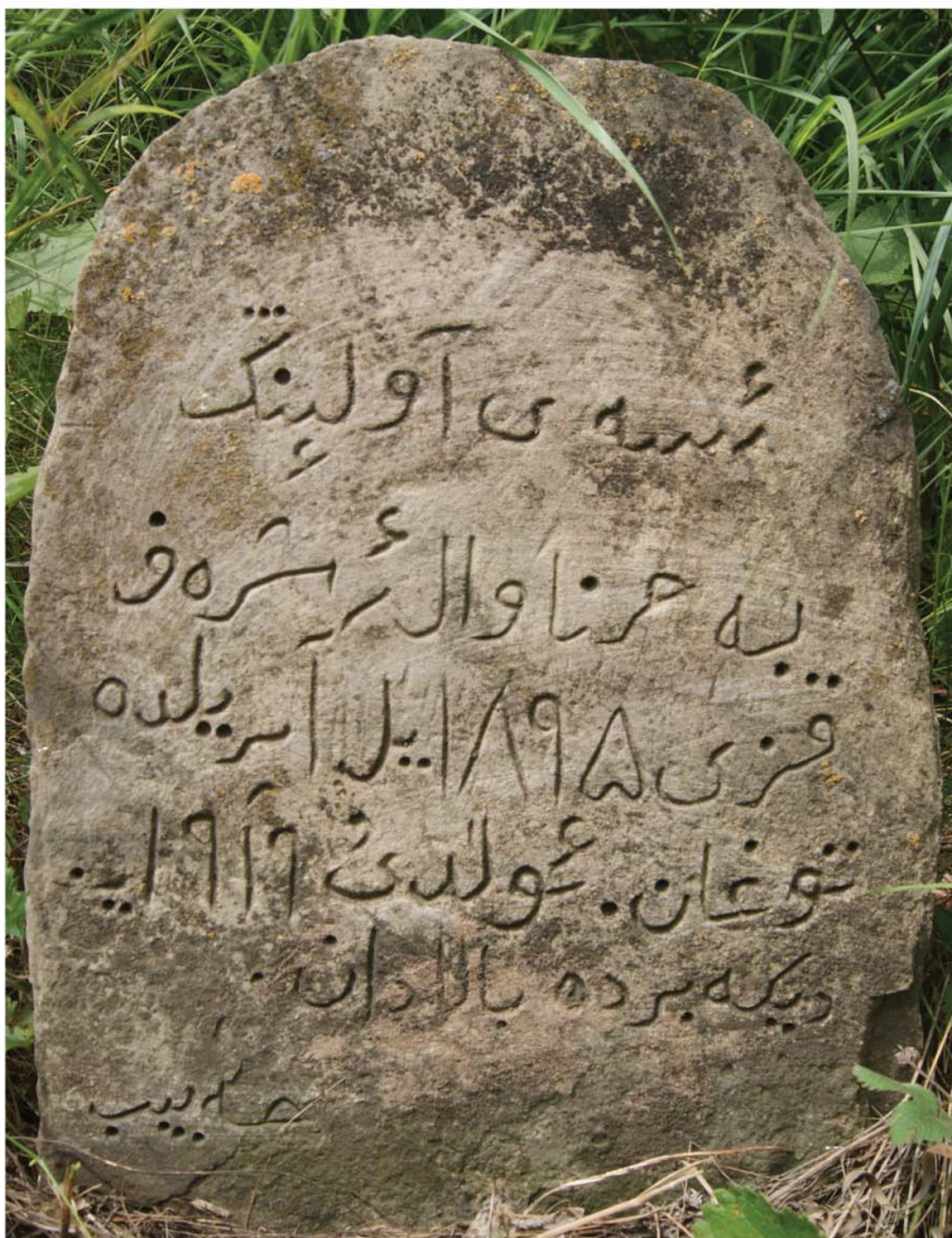

53=A
Әсәй авылы

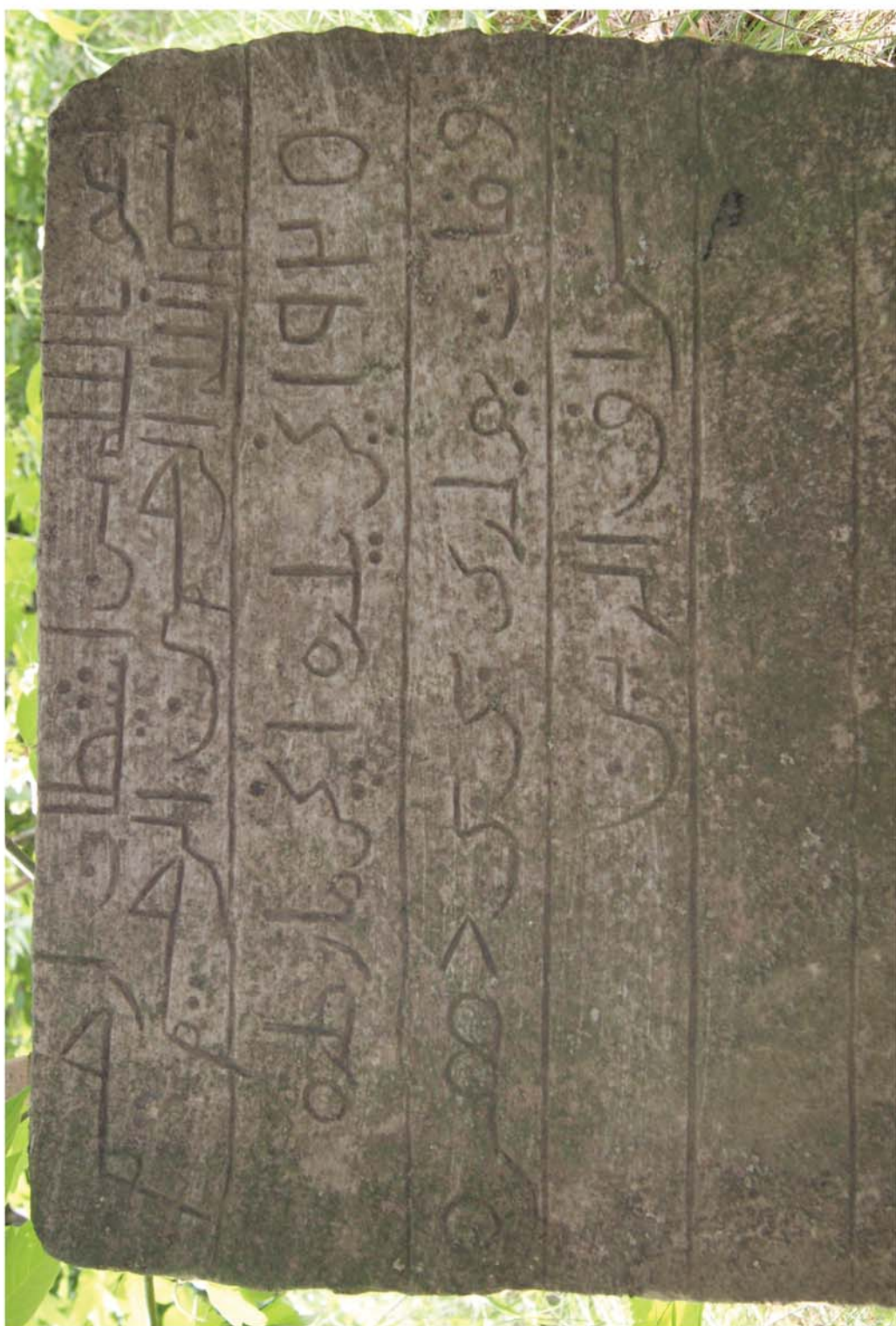
54=A
Әсәй авылы

55=A
Әсәй авылы

56=A
Әсәй авылы

57=A
Әсәй авылы

58=A
Балан Бүлэк авылы

59=A
Балан Бүлөк авылы

60=A
Балан Бүлөк авылы

61=A
Балан Бүлөк авылы

62-1=A
Балтач авылы

63=A
Балтач авылы

64=A

Балтач авылы

65=A
Балтач авылы

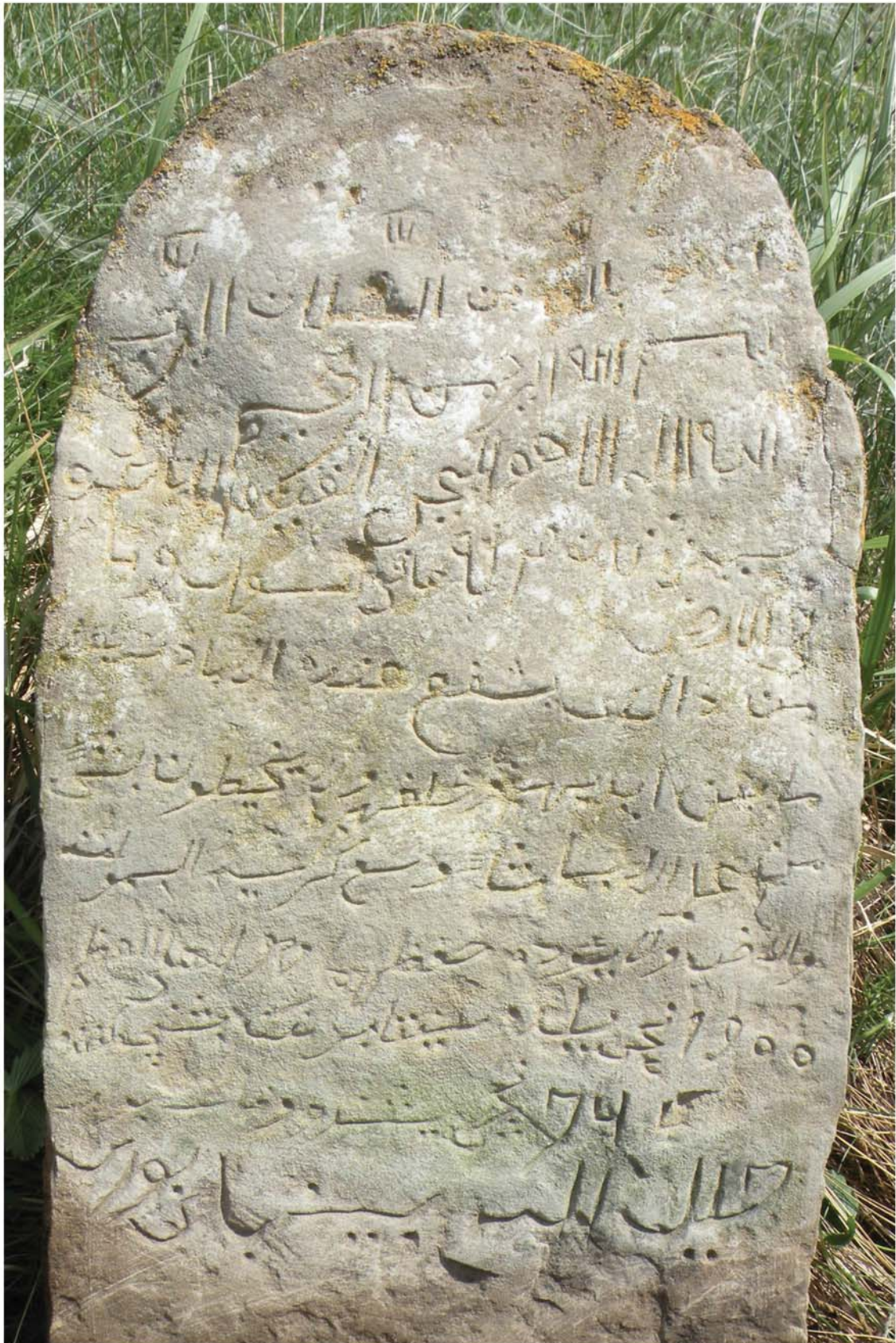
65-1=A
Балтач авылы

65-1=В
Балтач авылы

66=A

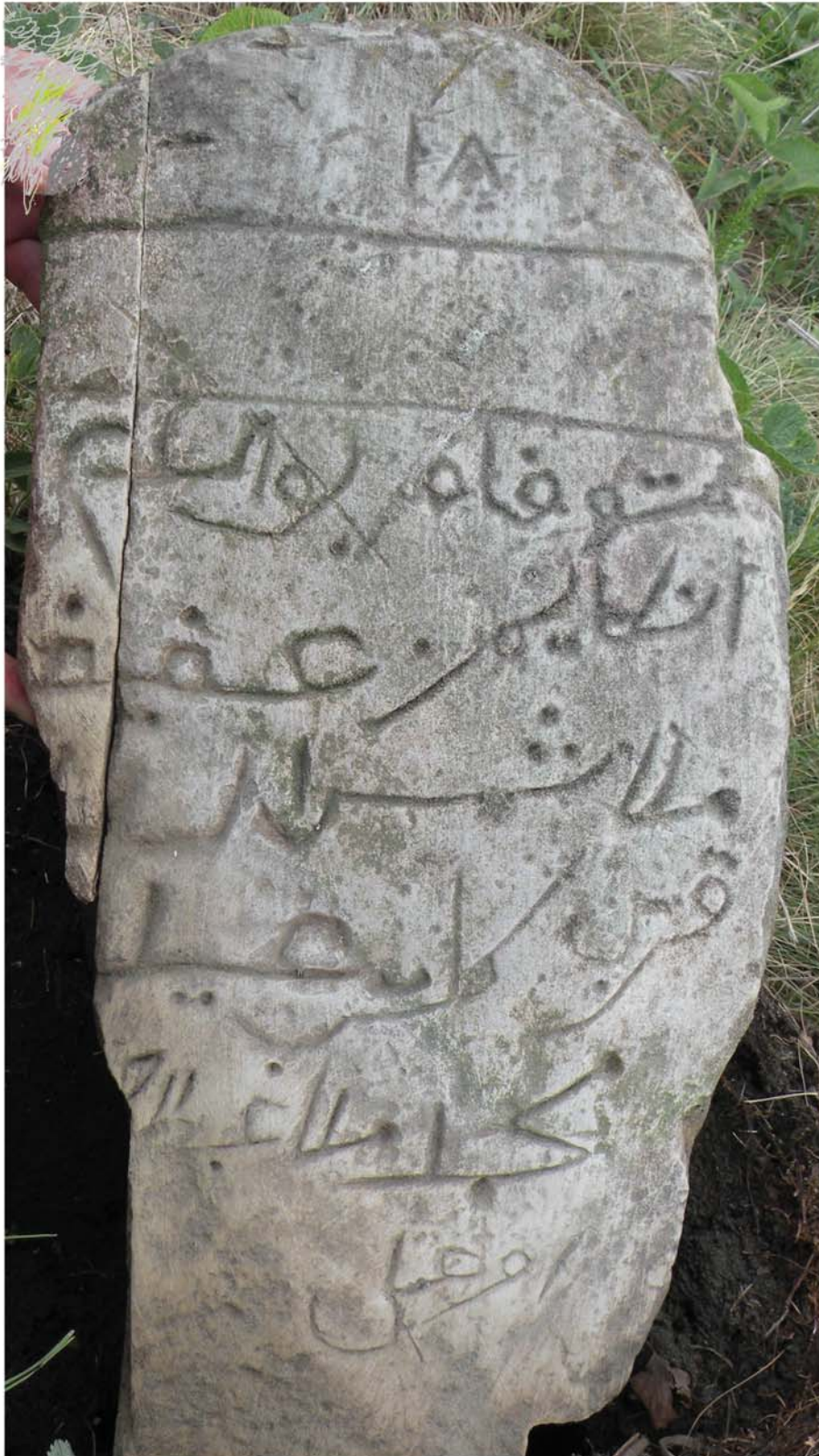
Балтач авылы

67=A
Буралы авылы

68=A

Буралы авылы

69=A

Буралы авылы

70

Буралы авылы

70=A

Буралы авылы

72=A
Буралы авылы

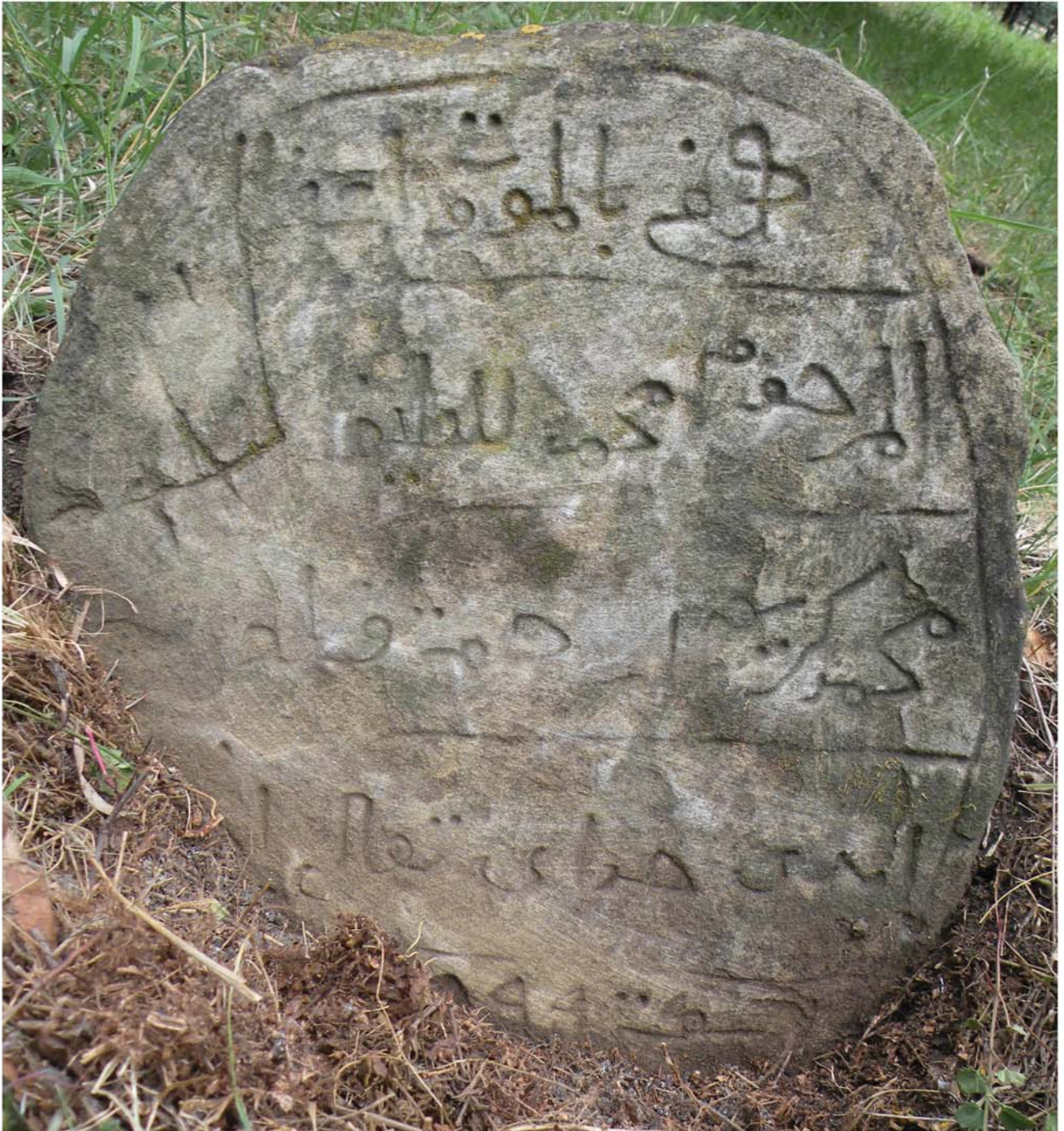

73=A

Буралы авылы

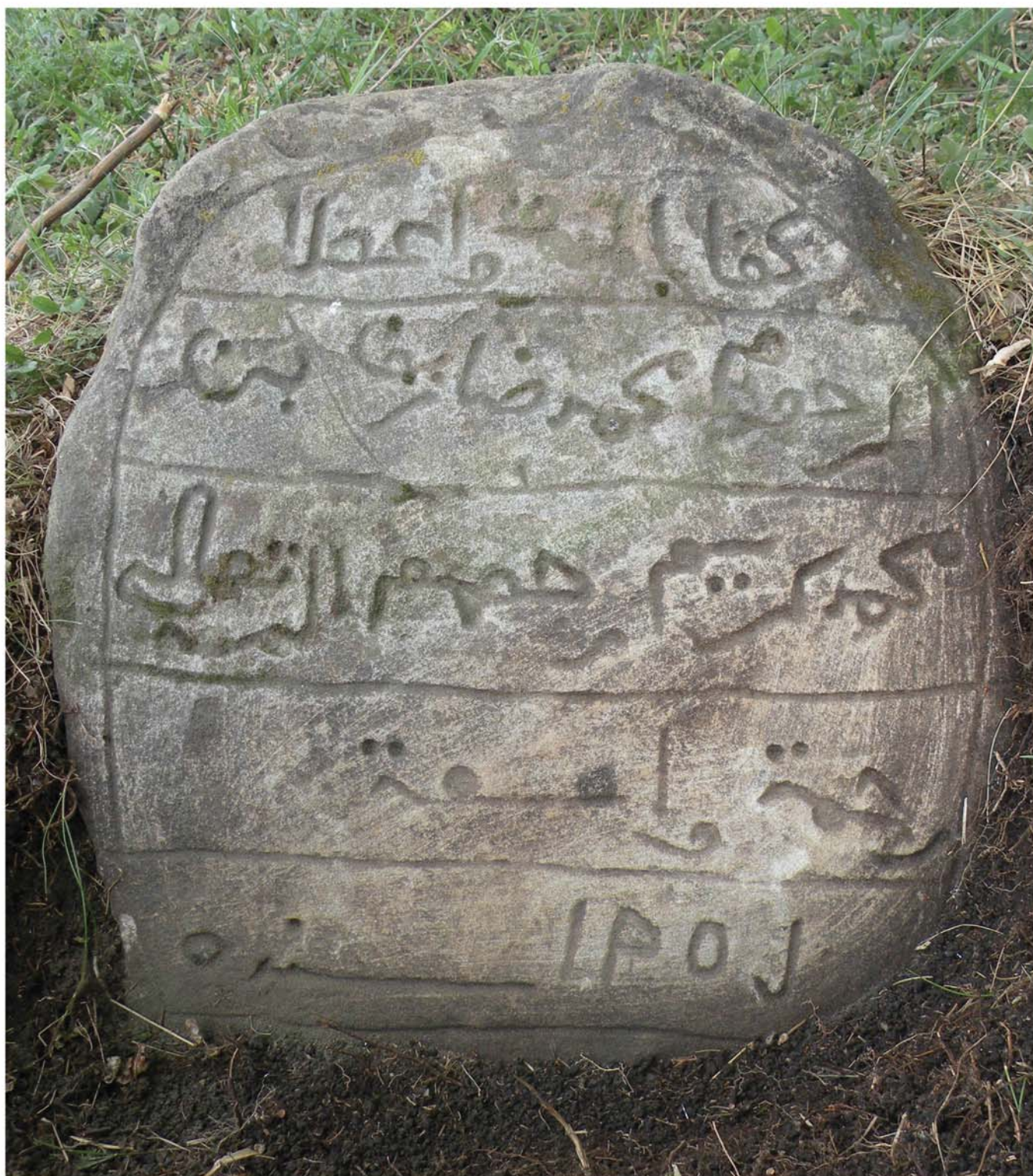
74=A
Буралы авылы

75=A
Буралы авылы

76=A

Буралы авылы

76-1=A
Буралы авылы

76-2=A

Буралы авылы

76-3=A
Буралы авылы

77=A
Буралы авылы

78
Буралы авылы

78-1=A
Буралы авылы

79=A

Буралы авылы

79=B

Буралы авылы

80=A
Буралы авылы

80
Буралы авылы

81=A

Буралы авылы

82

Буралы авылы

82=A

Буралы авылы

83=A
Бүләк авылы

84=A
Бүләк авылы

85=A
Бүләк авылы

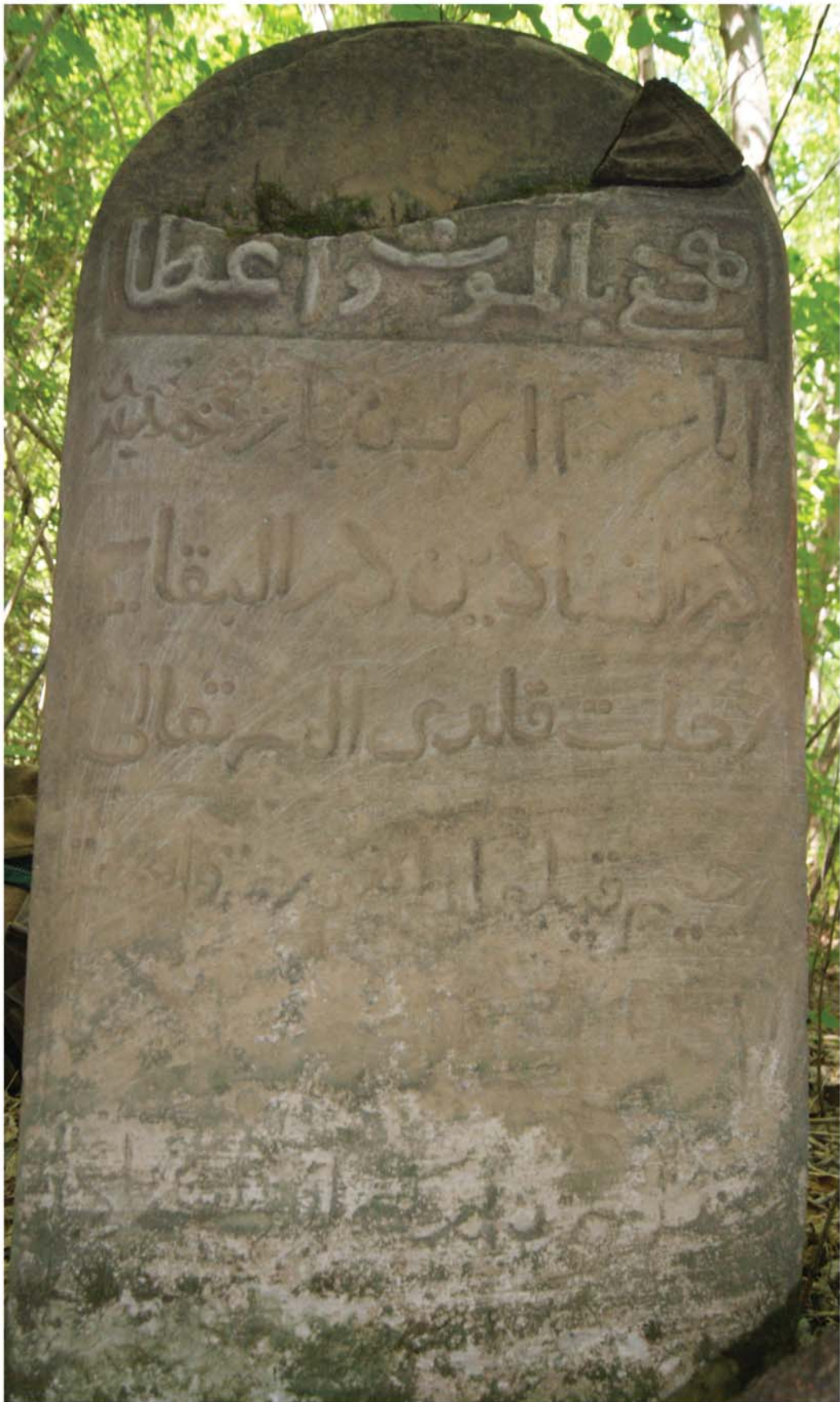

86=A
Бүләк авылы

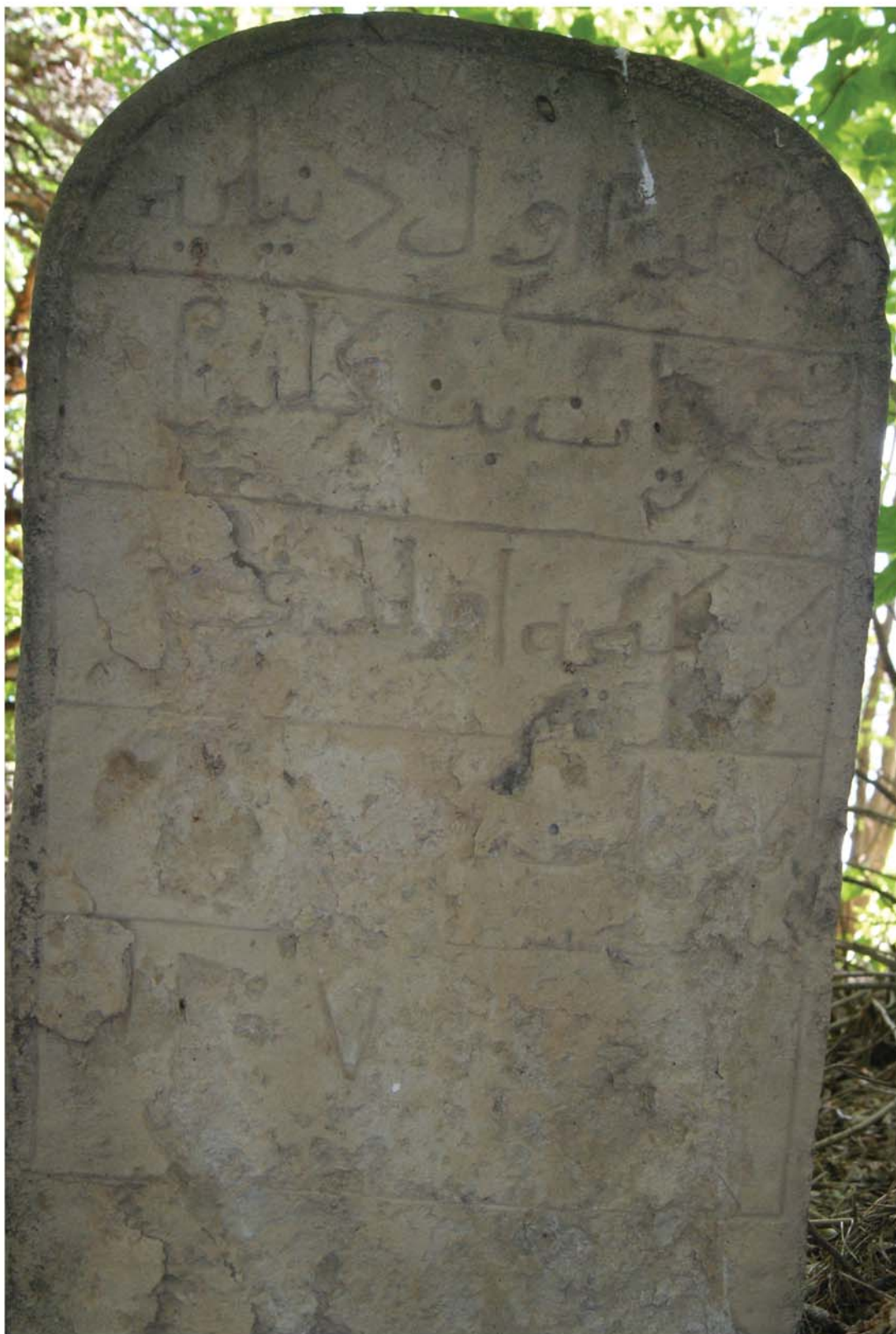

87=A
Бүләк авылы

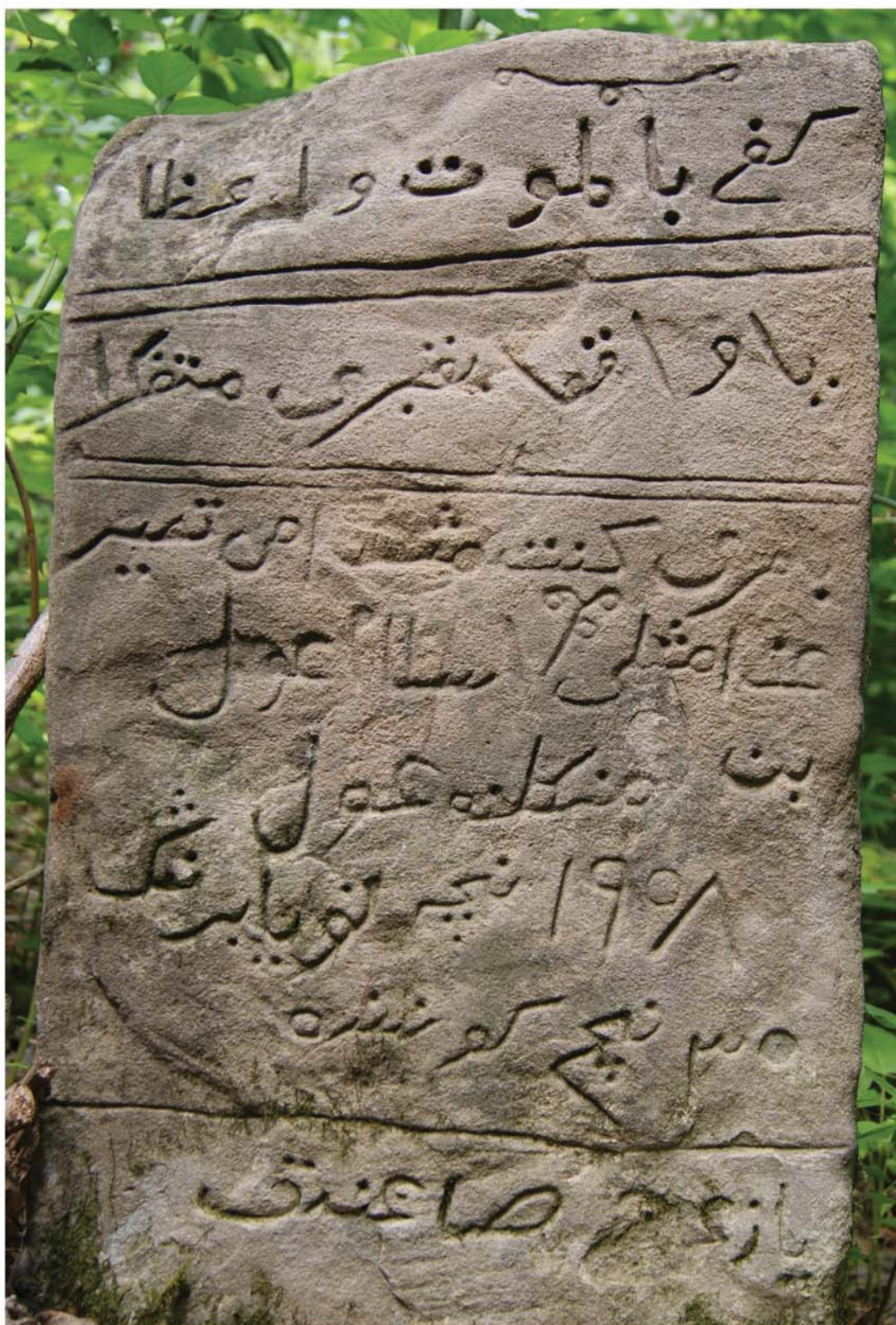
88=A
Бүләк авылы

88=В
Бүләк авылы

89=A

Бүлөк авылы

90=A
Бүләк авылы

91=A
Вахитов авылы

91=В
Вахитов авылы

92=A

Вахитов авылы

93=A
Илбәк авылы

94=A
Илбәк авылы

95=A
Илбәк авылы

96=A

Илбәк авылы

97=A

Илбәк авылы

98=A

Илбәк авылы

99=A
Илбәк авылы

101=A
Илбәк авылы

102=A
Илбәк авылы

103=A
Илбәк авылы

104=A
Илбәк авылы

104=В
Илбэк авылы

105=A
Илбәк авылы

105=A=v
Илбәк авылы

106=A
Илбәк авылы

107=A
Илбәк авылы

108=A
Илбәк авылы

109=A
Илбәк авылы

110=A
Илбәк авылы

110=A
Илбәк авылы

111=A
Илбәк авылы

112=A
Илбәк авылы

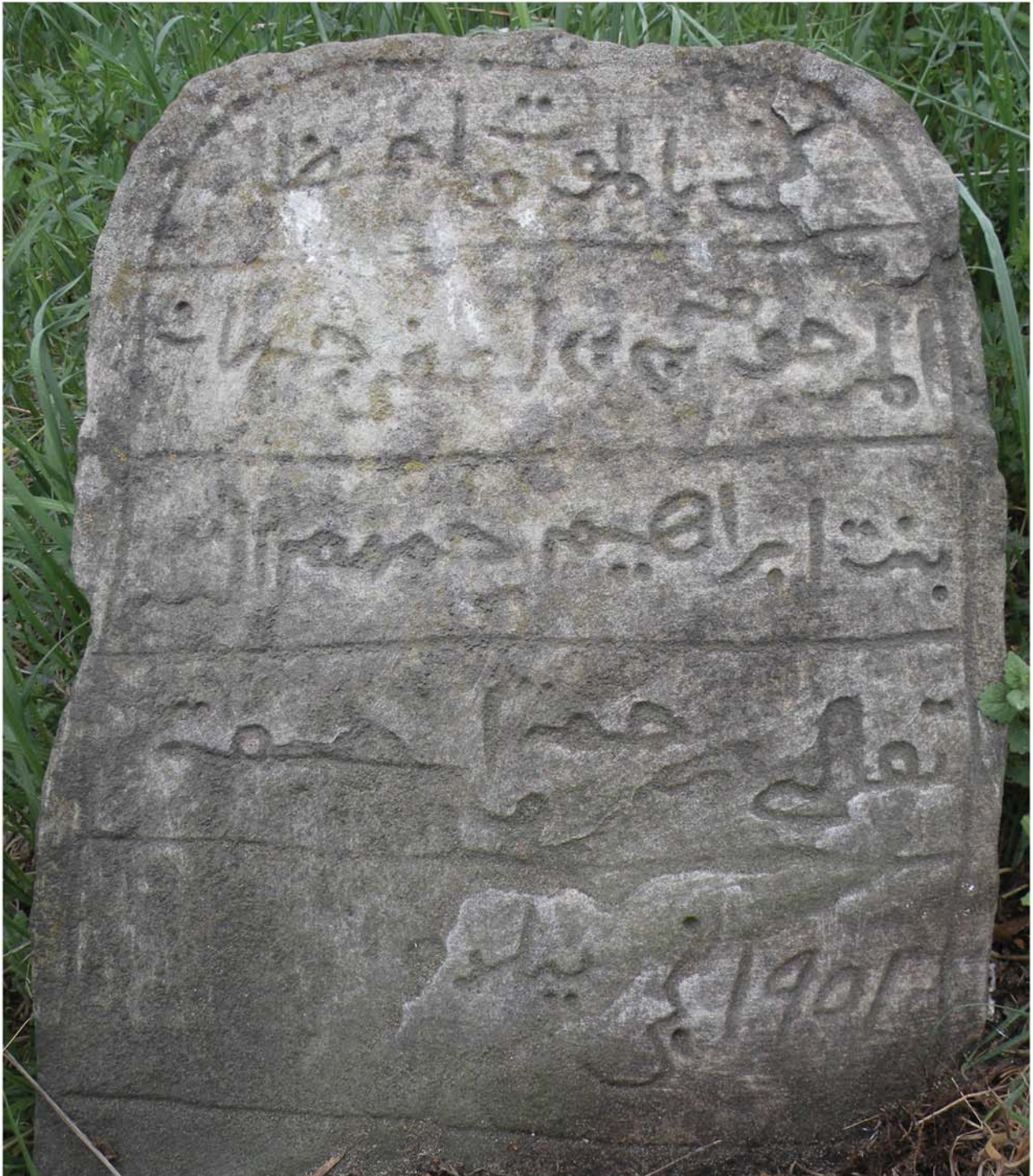
113=A
Илбәк авылы

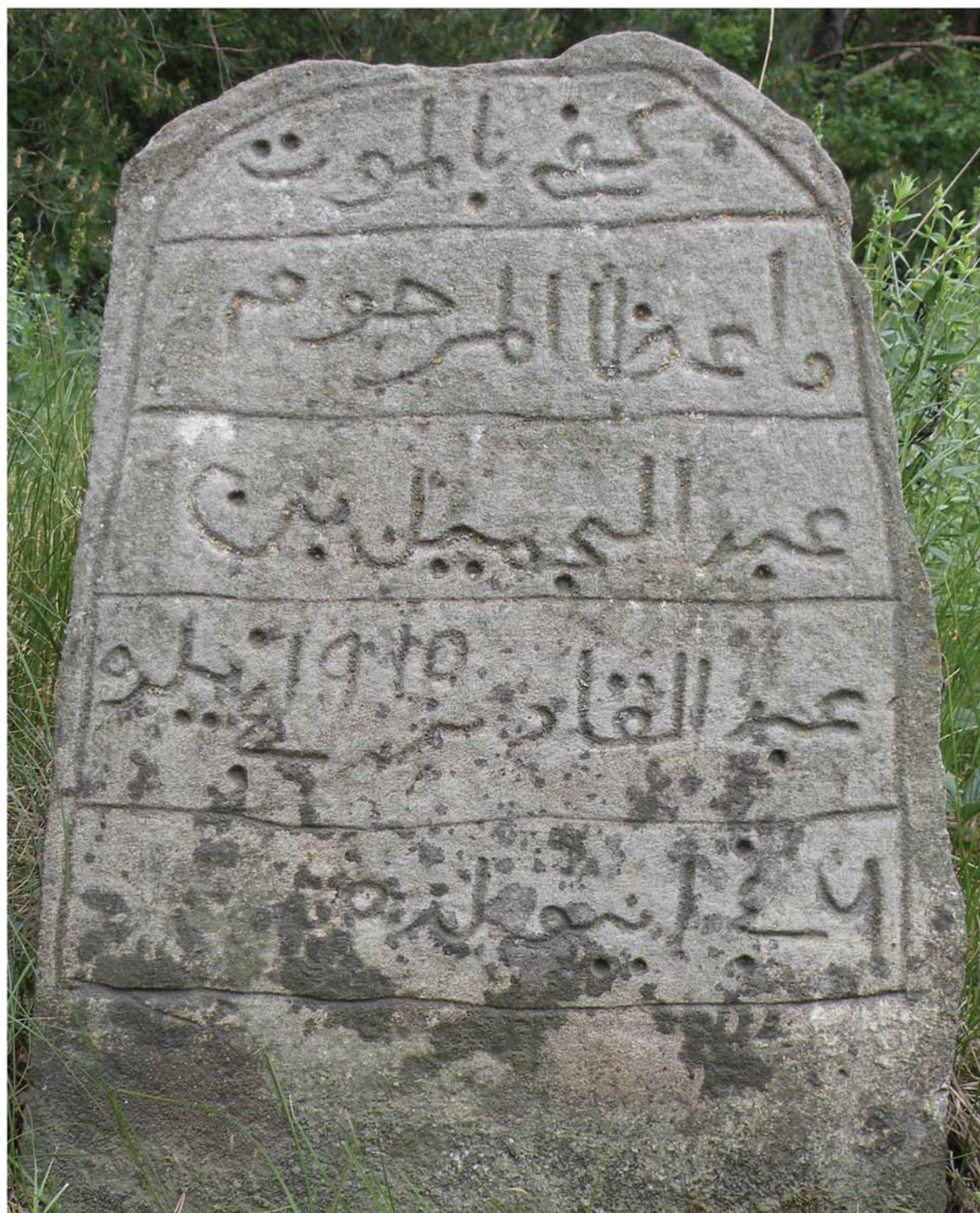
114=A
Илбәк авылы

115=A
Илбәк авылы

116=A
Илбәк авылы

117=A
Илбək авылы

118=A
Илбәк авылы

119=A
Каенлы Кул авылы

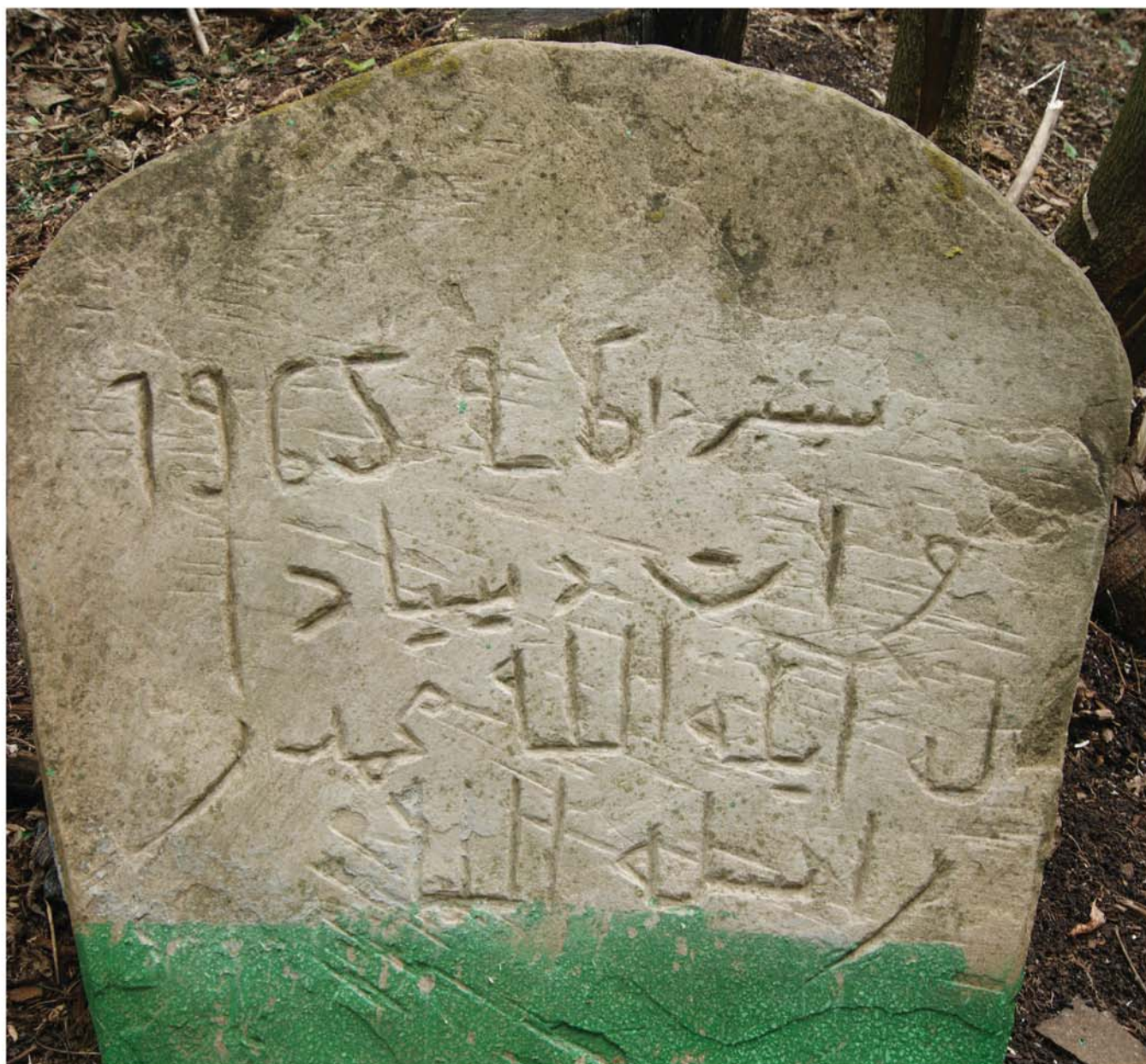

120=A

Камышлы авылы

120=B
Камышлы авылы

120-1

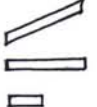

137
120-2, 142

120-3

121

122

123

125

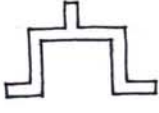

127

128
146

129

130

131
135

132
151

133

134

136

139

140

141

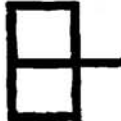

143

144

145

148

149

138

121=A
Камышлы авылы

122=A
Камышлы авылы

131=A
Камышлы авылы

132=A
Камышлы авылы

133=A
Камышлы авылы

141=A
Камышлы авылы

149=A
Камышлы авылы

153=A

Карамалы авылы

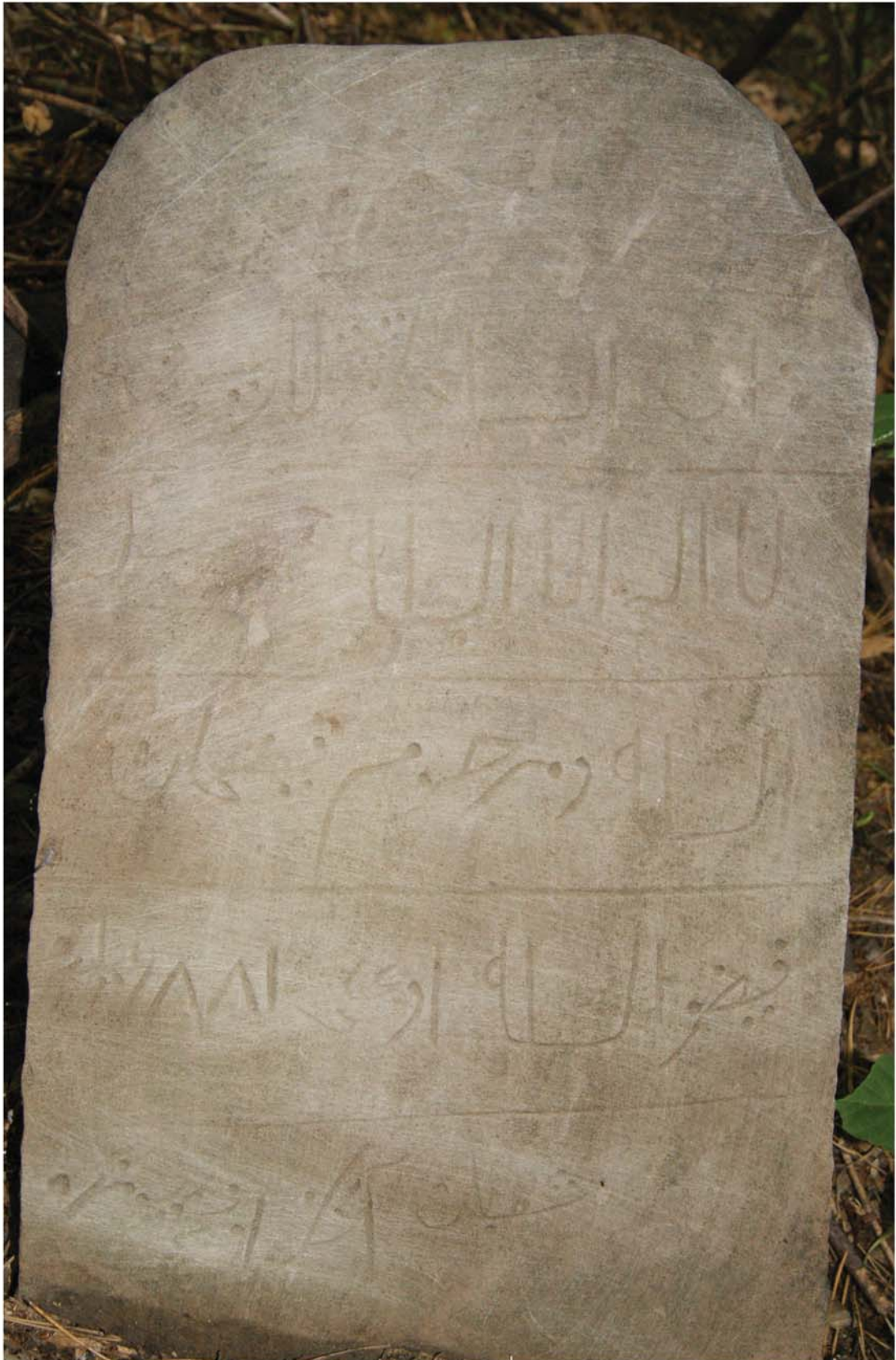

154=A
Карамалы авылы

154=B
Карамалы авылы

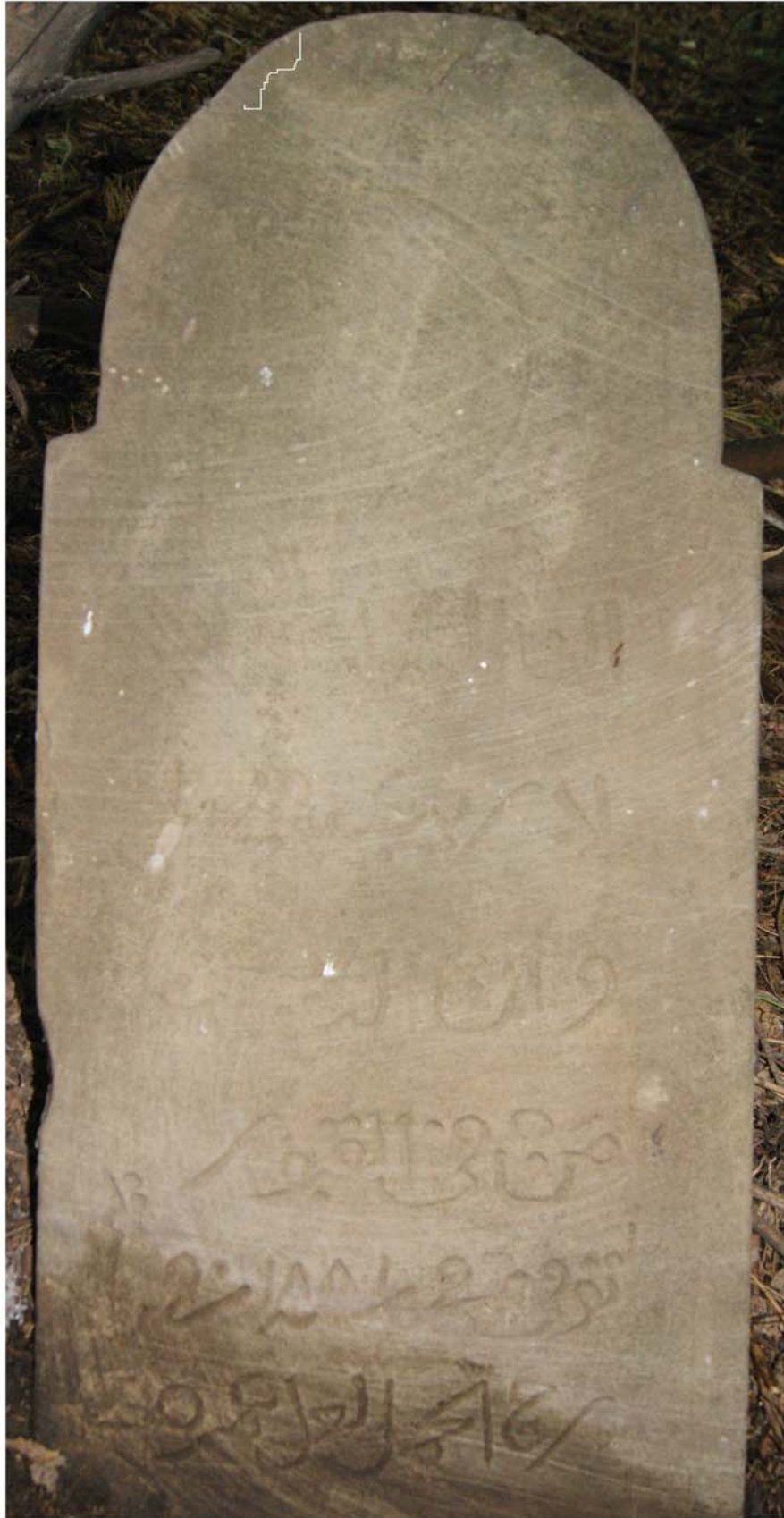

155=A
Карамалы авылы

156=A
Карамалы авылы

156=B
Карамалы авылы

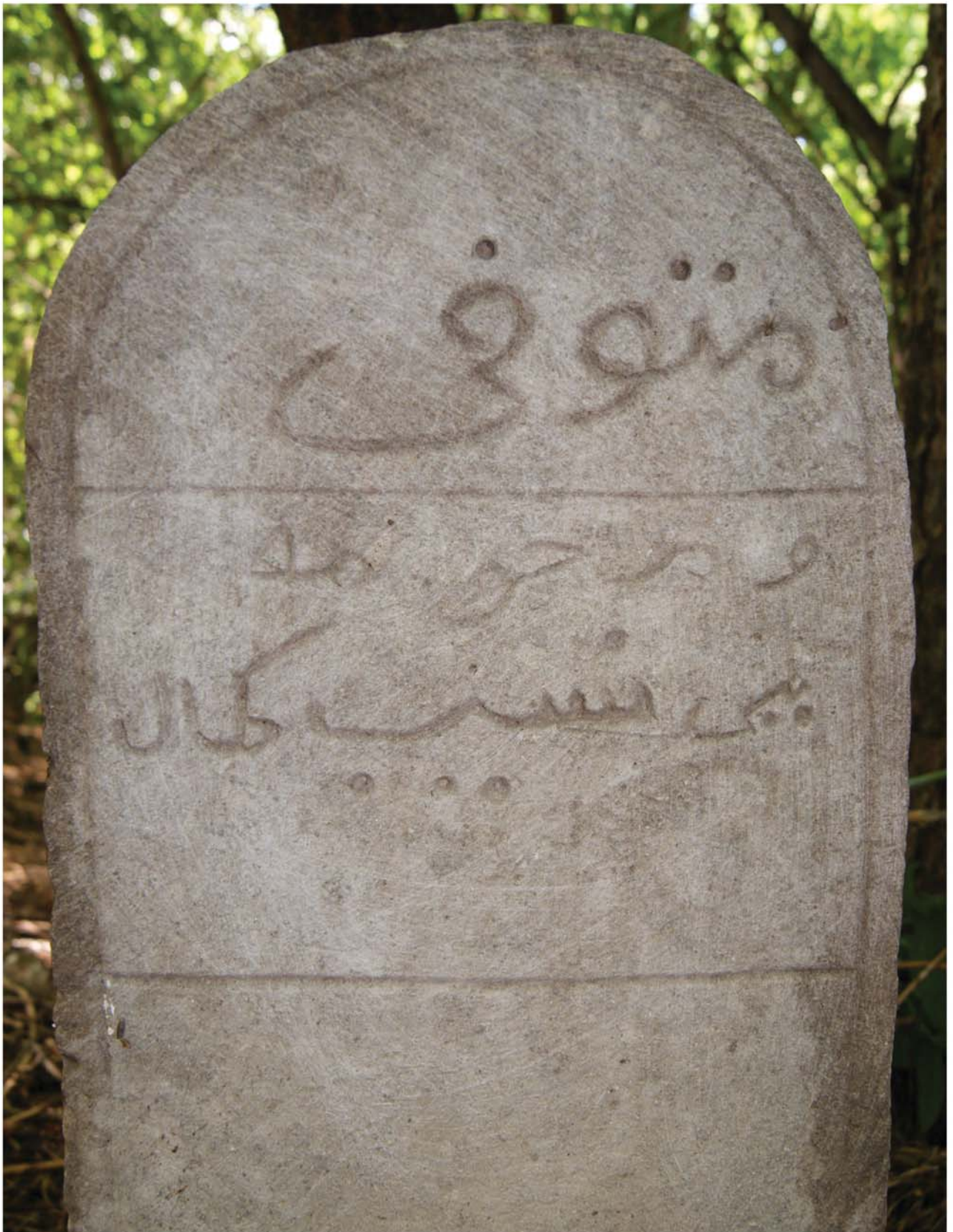
157=A
Карамалы авылы

158=A
Карамалы авылы

159=A
Карамалы авылы

159=В
Карамалы авылы

160=A

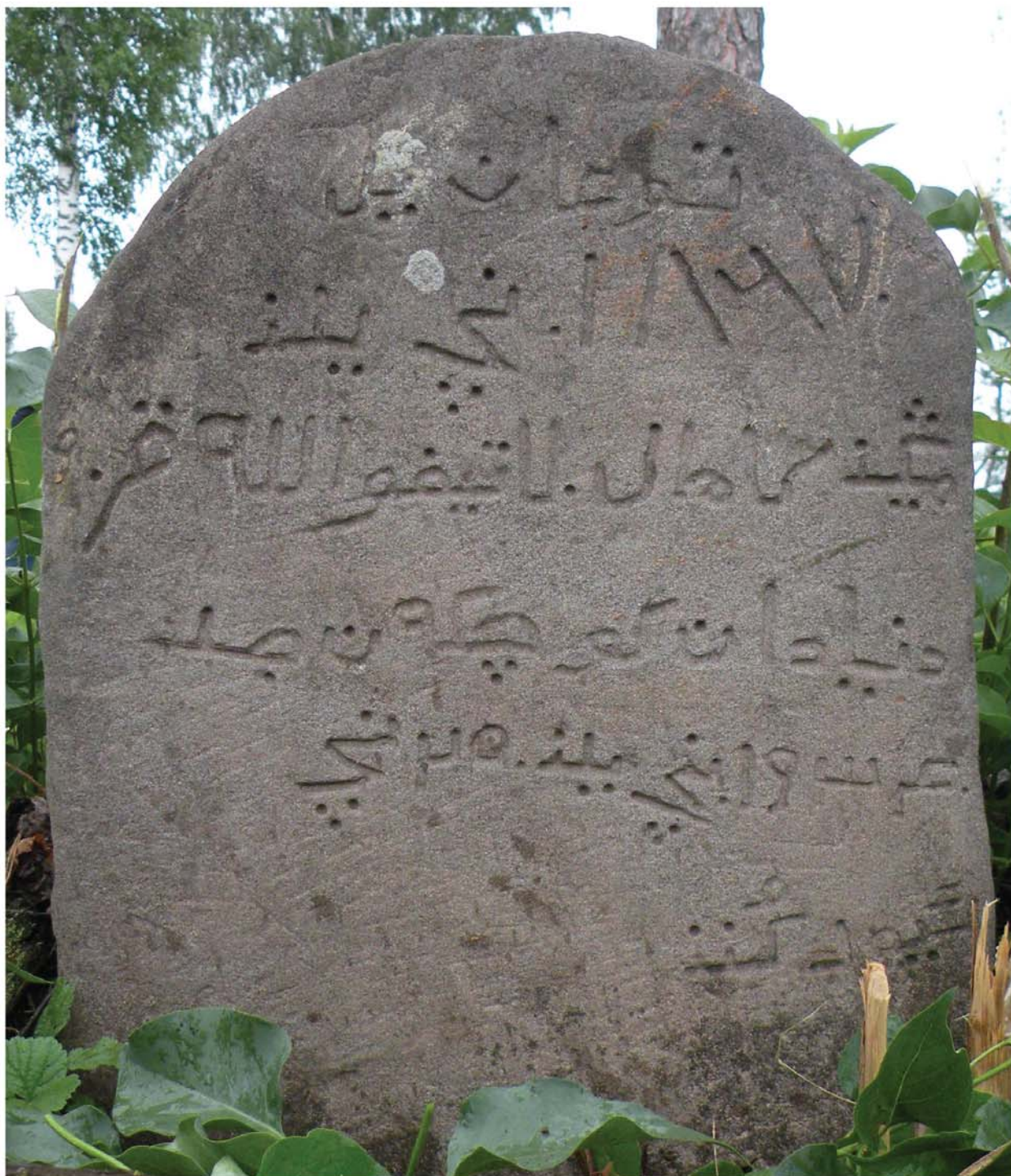
Карамалы авылы

161=A
Карамалы авылы

162=A

Карамалы Елга авылы

163=A
Карамалы Елга авылы

164

Кәкре Елга авылы басуында ("Мулла зираты")

165=A
Кәкре Елга авылы

166=A

Кәкре Елга авылы

167=A
Кәкре Елга авылы

168=A
Кәкре Елга авылы

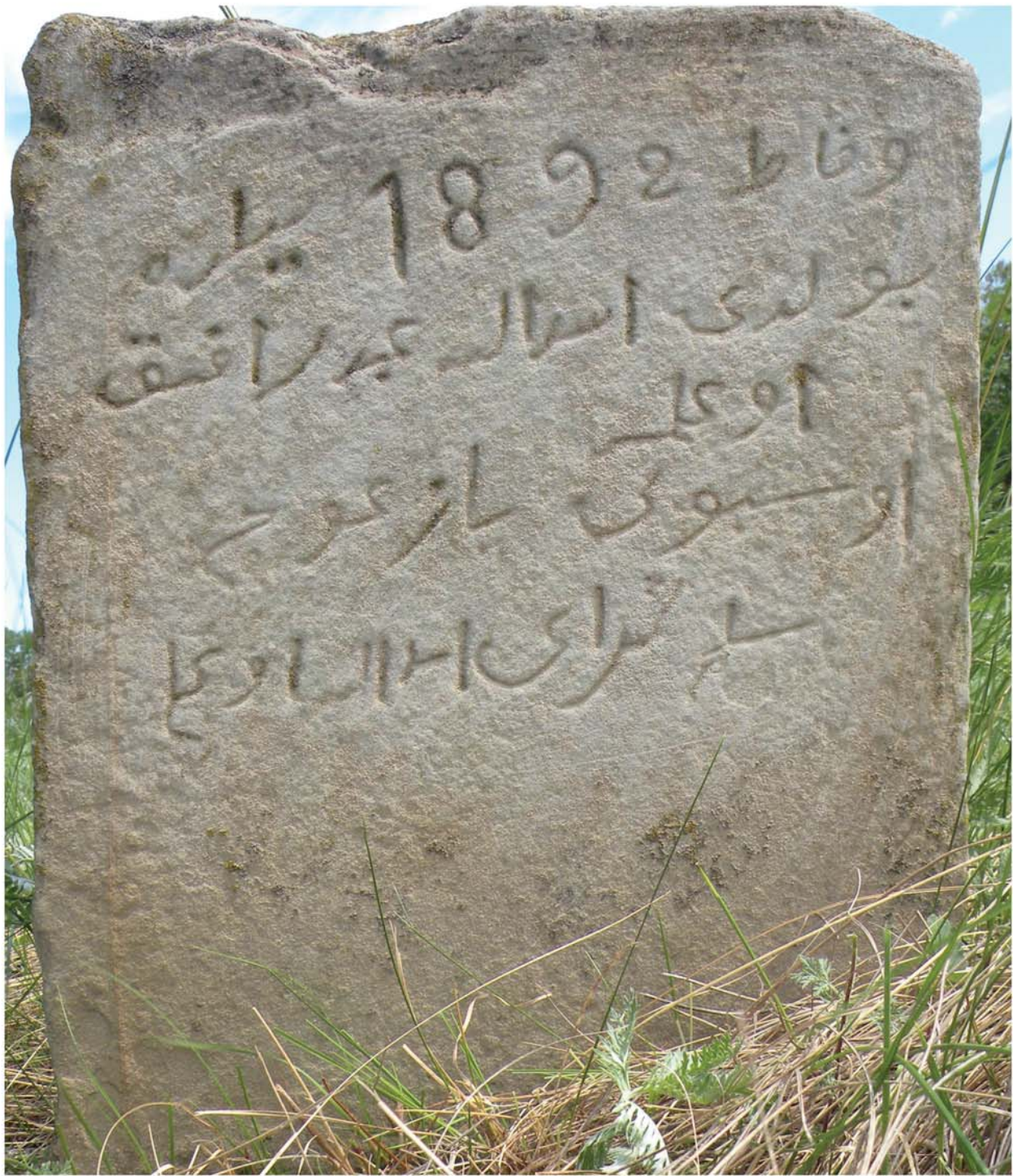

168=B

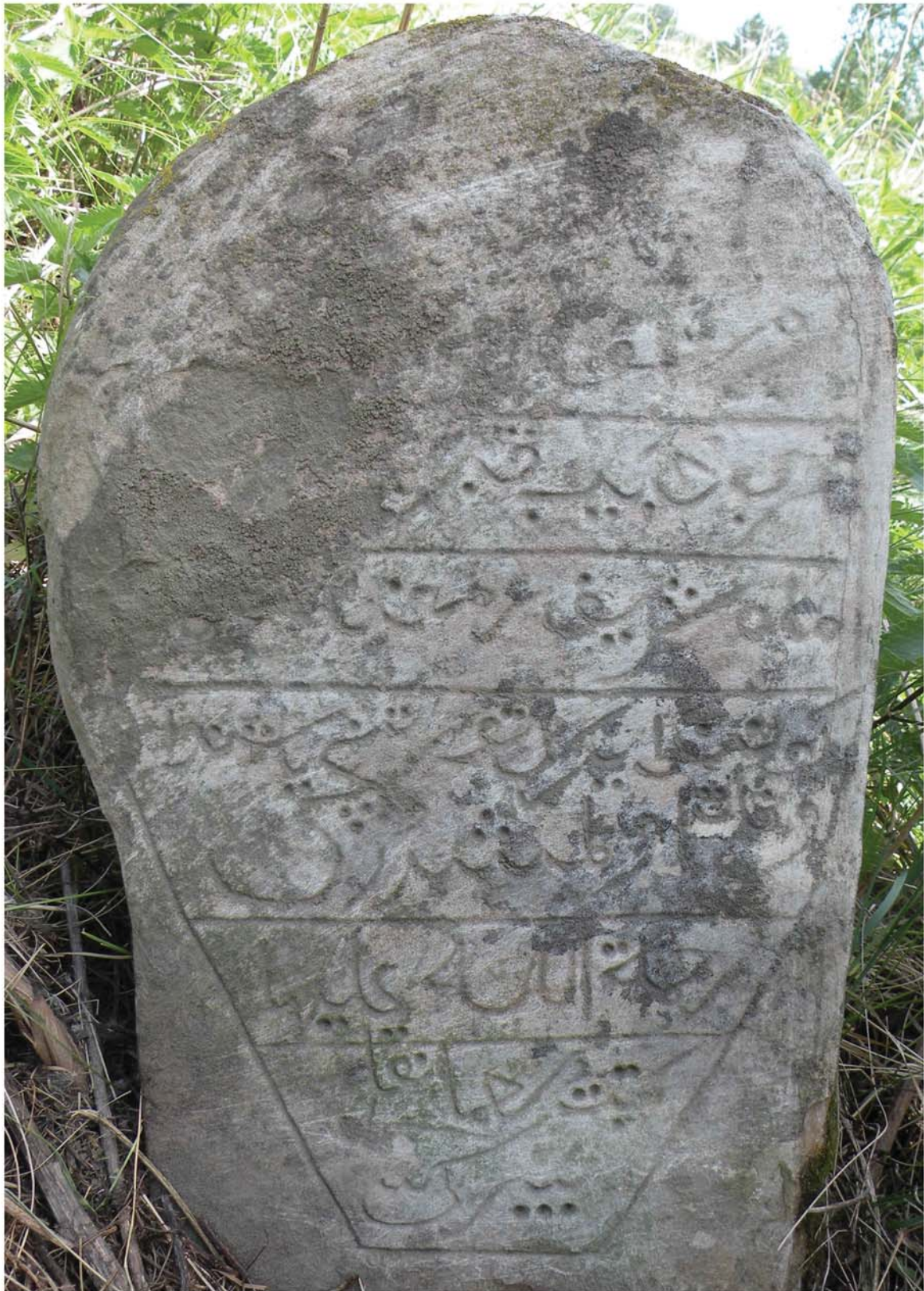
Көкре Елга авылы

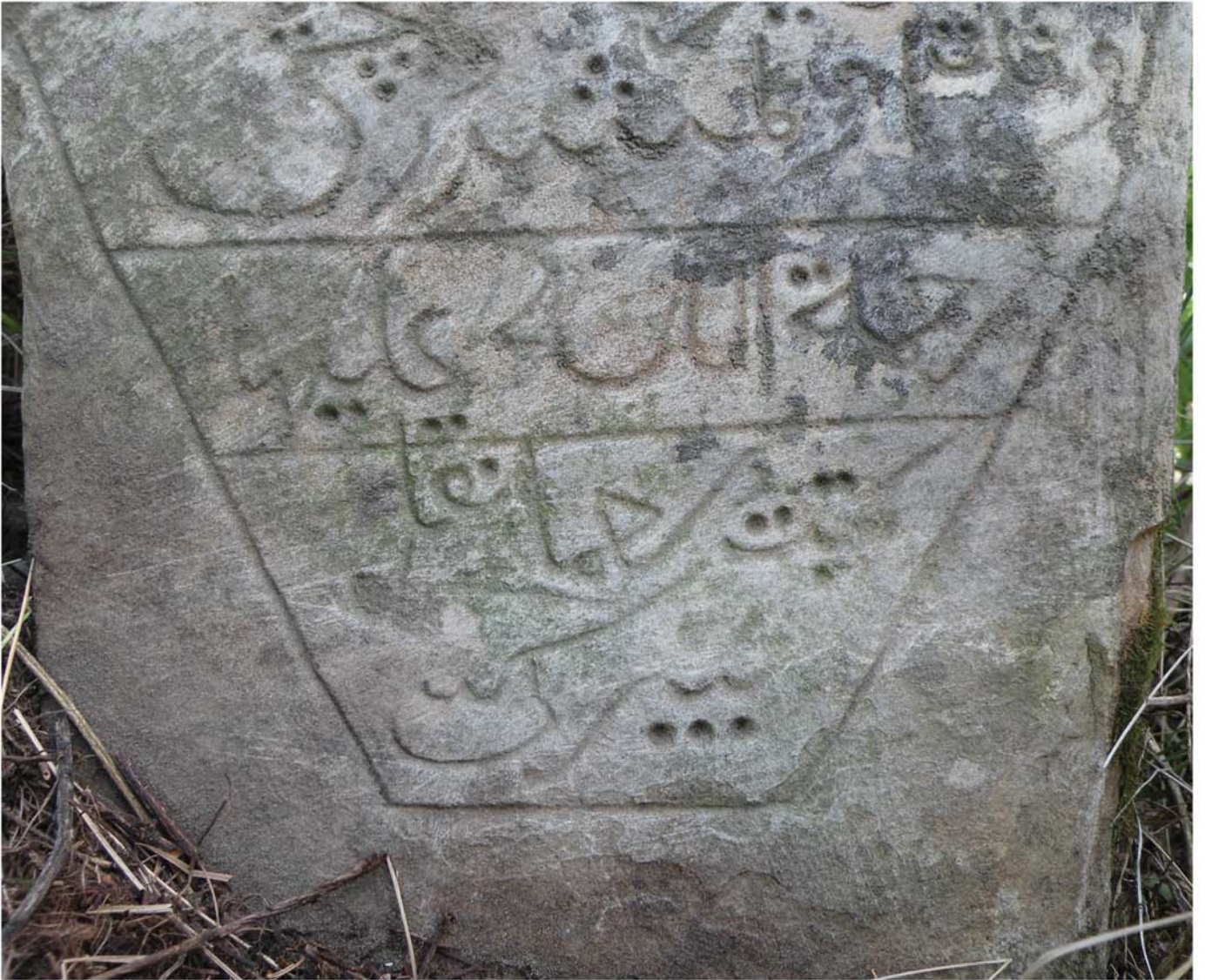
169=A
Кәкре Елга авылы

170=A
Кәкре Елга авылы

170=A=B
Кәкре Елга авылы

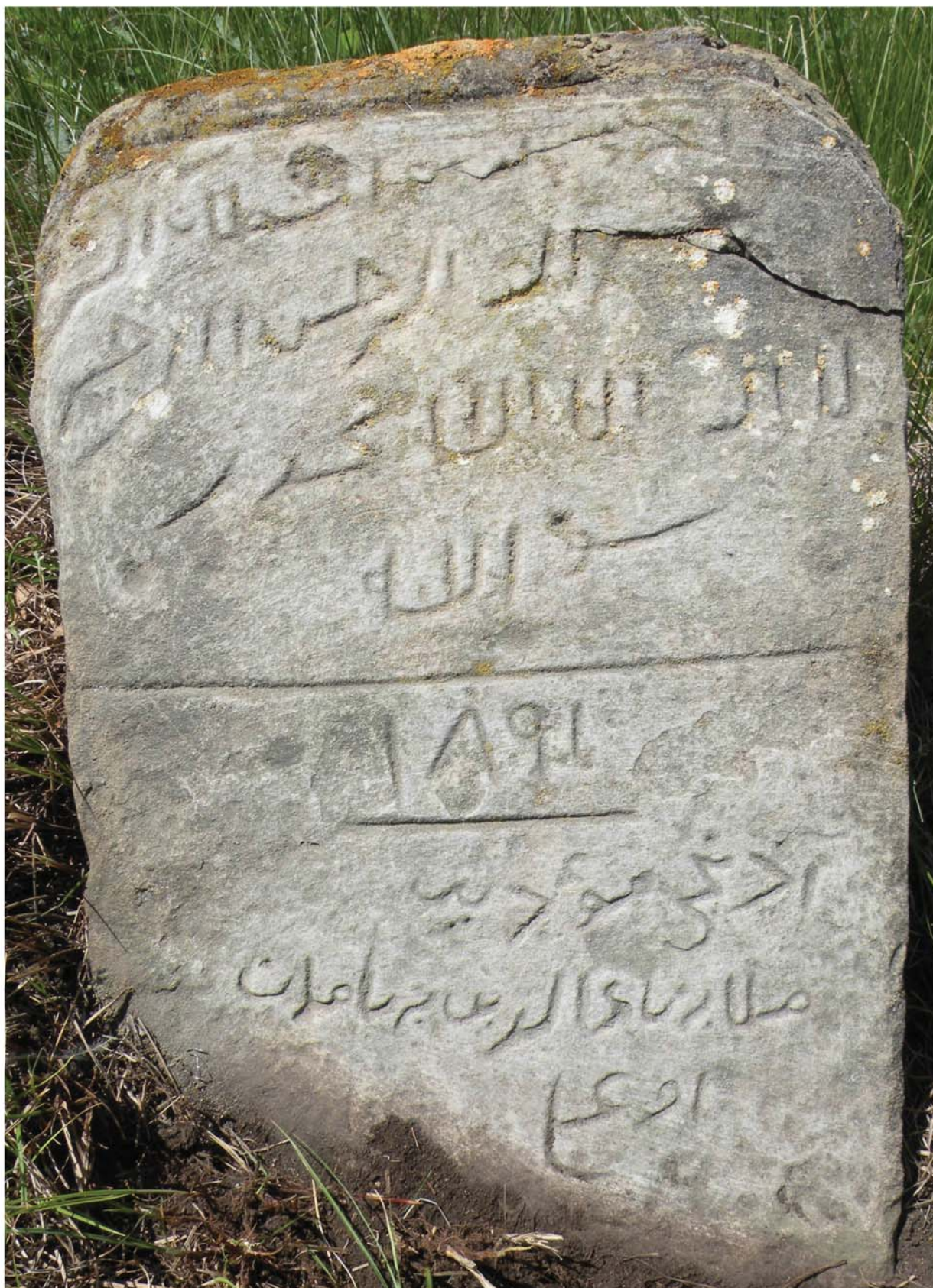

172=A
Кәкре Елга авылы

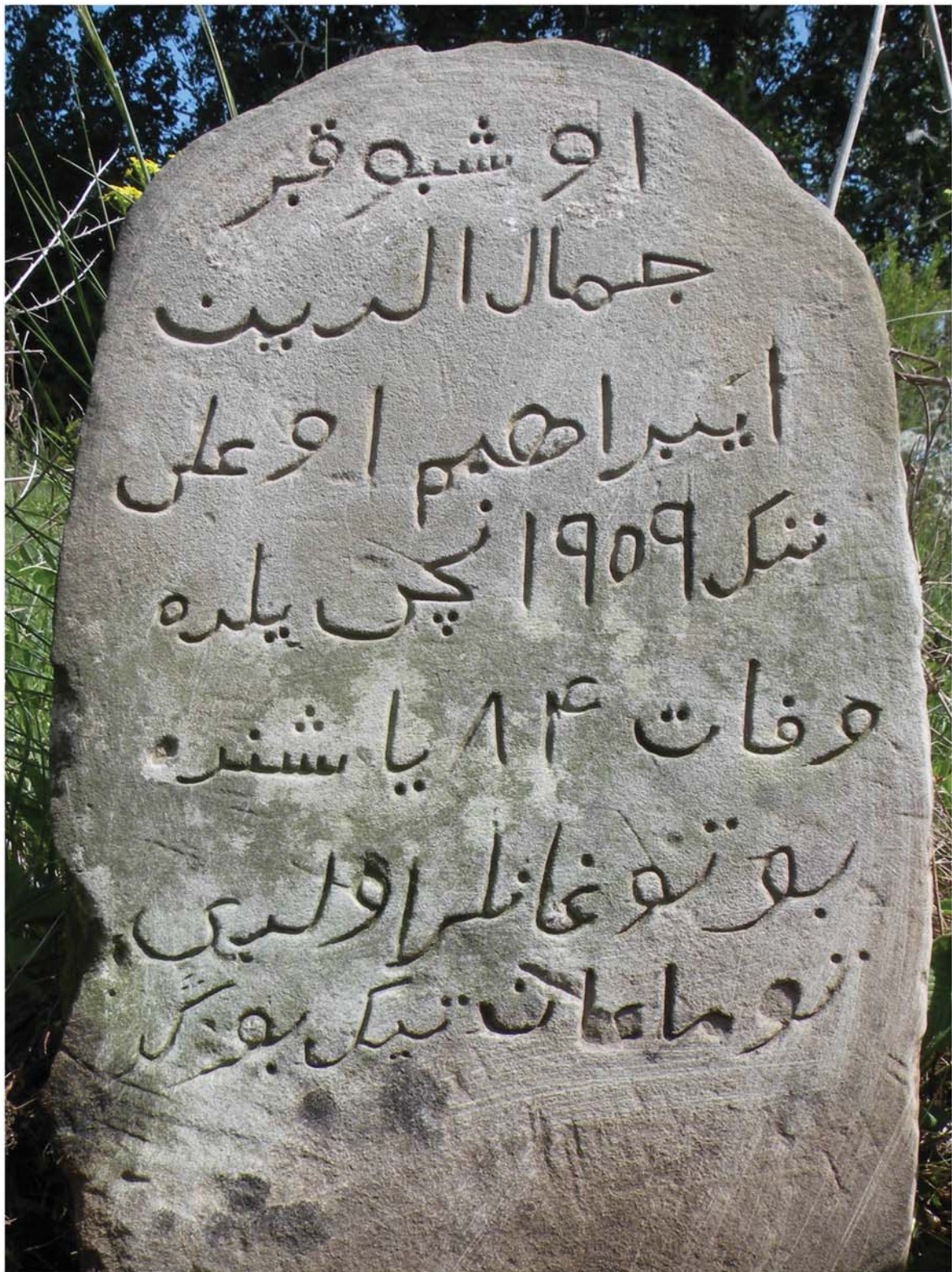
173=A
Кәкре Елга авылы

174=A
Кәкре Елга авылы

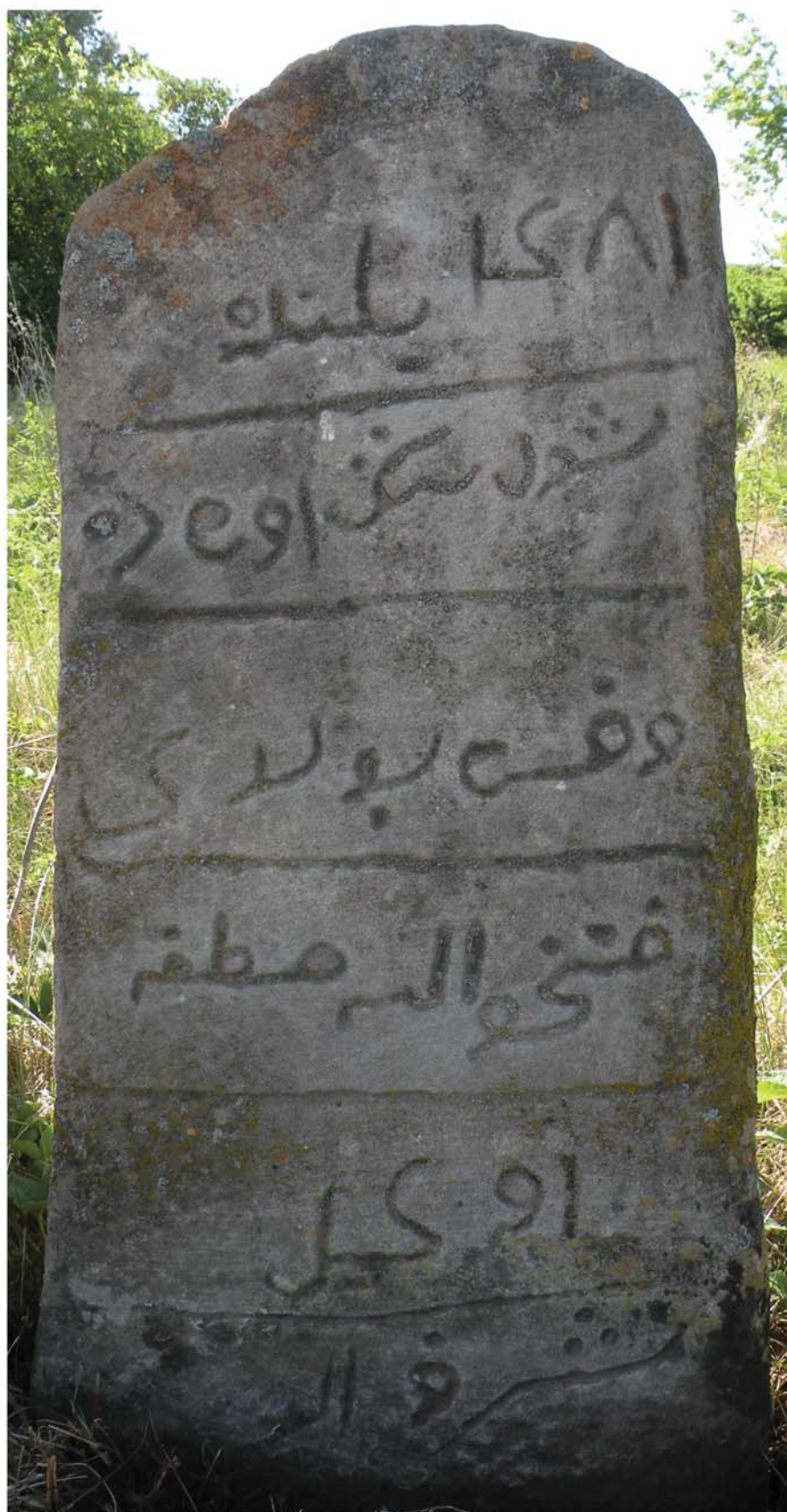
175=A

Кәкре Елга авылы

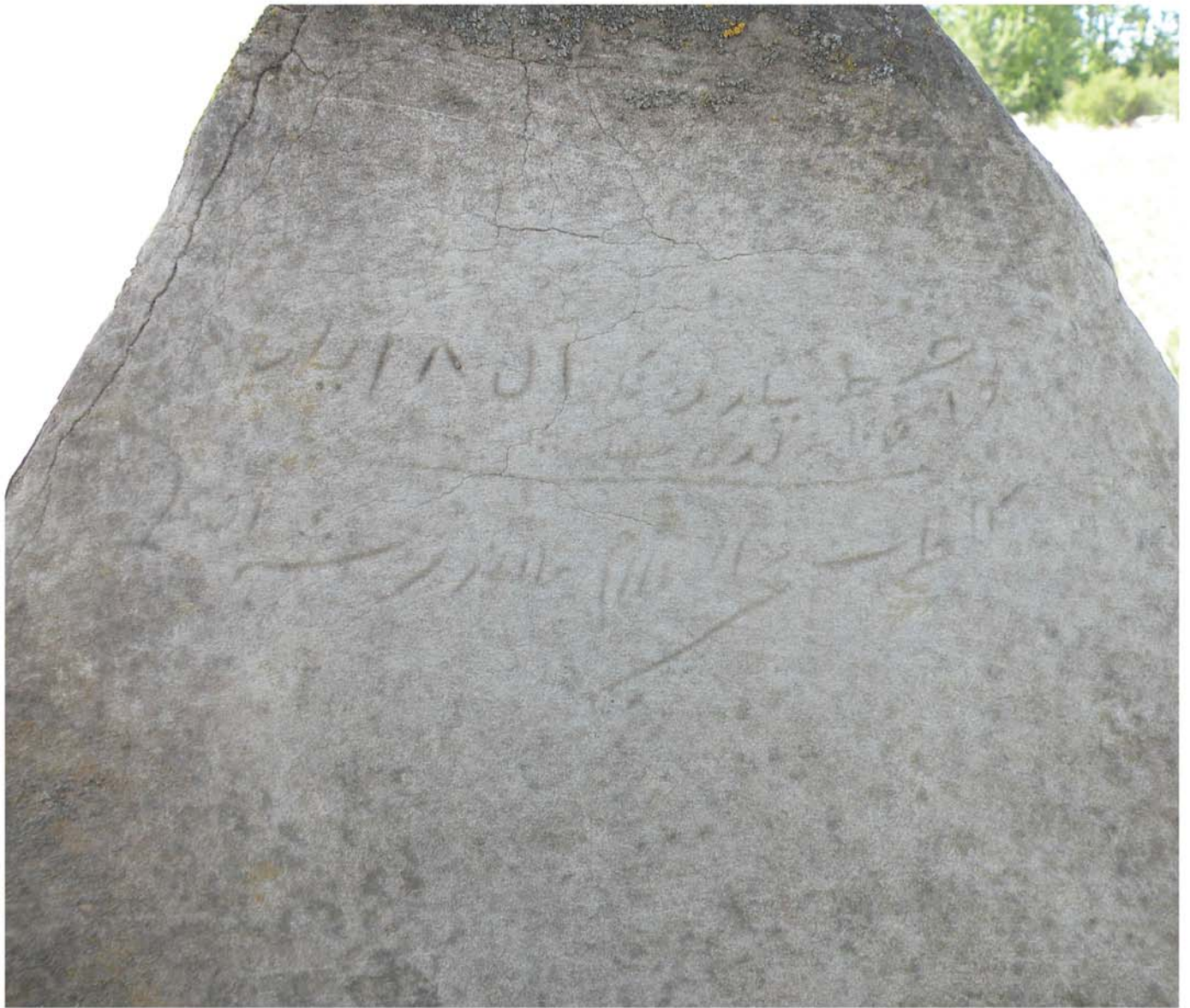

176=A
Кәкре Елга авылы

178=A
Кәтем авылы

179=A
Кәтем авылы

180=A
Кәтем авылы

181=A
Кәтем авылы

181-1=A
Кәтем авылы

181-2=A
Кәтем авылы

182=A
Кәтем авылы

183=A
Кәтем авылы

184=A
Кәтем авылы

185=A
Кәтем авылы

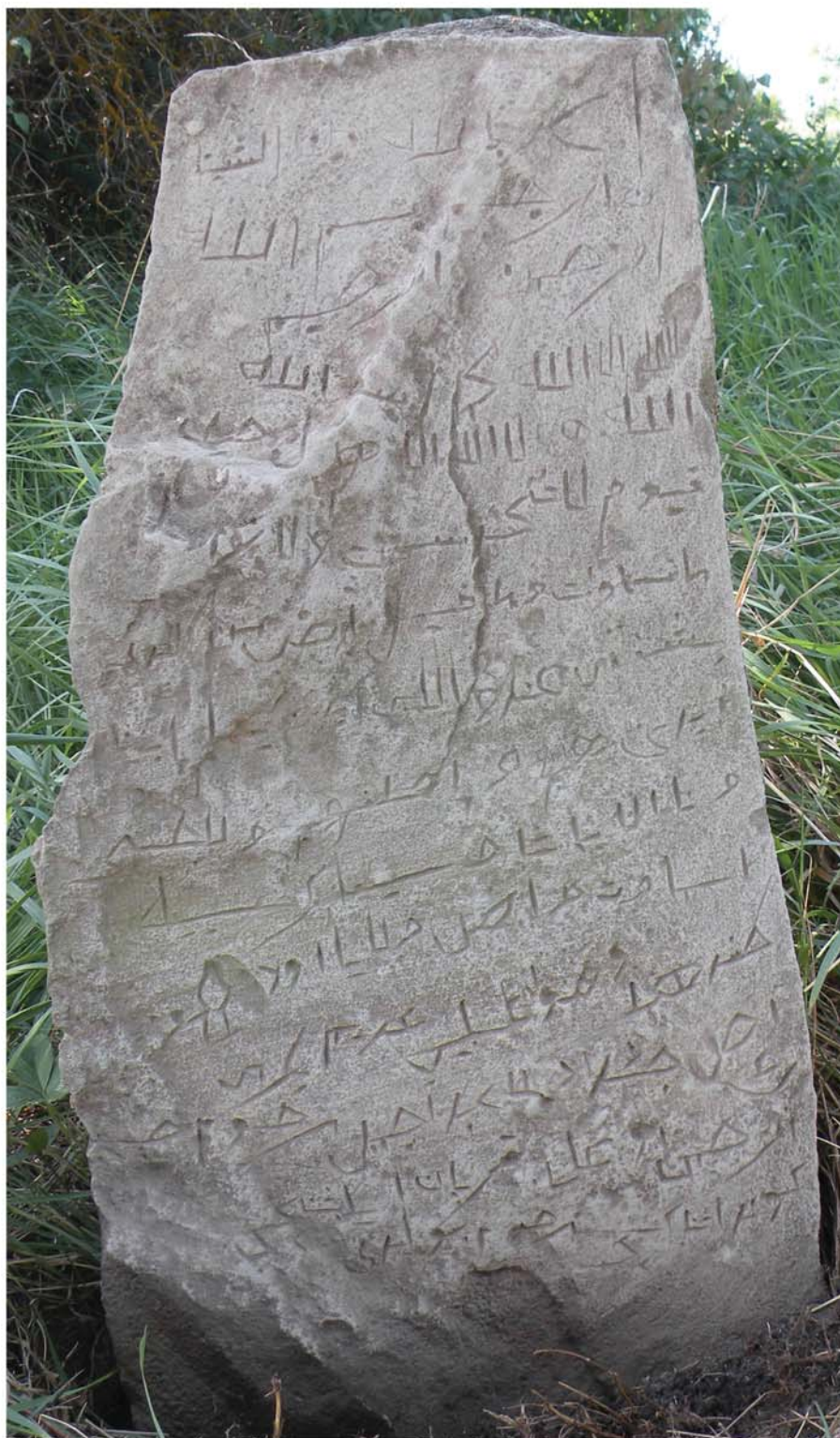

186=A
Кәтем авылы

187=A
Кәтем авылы

187-1=A
Кәтем авылы

188=A
Кәтем авылы

188=В
Кәтем авылы

189-1=A=6
Кәтем авылы

191=A
Күк Тәкә авылы, 1 нче (борынгы зират)

193=A
Күк Тәкә авылы

194=A
Күк Тәкә авылы

195=A
Күк Тәкә авылы

196=A
Күк Тәкә авылы

197=A
Күк Тәкә авылы

198=A
Күк Тәкә авылы

199=A
Күк Тәкә авылы

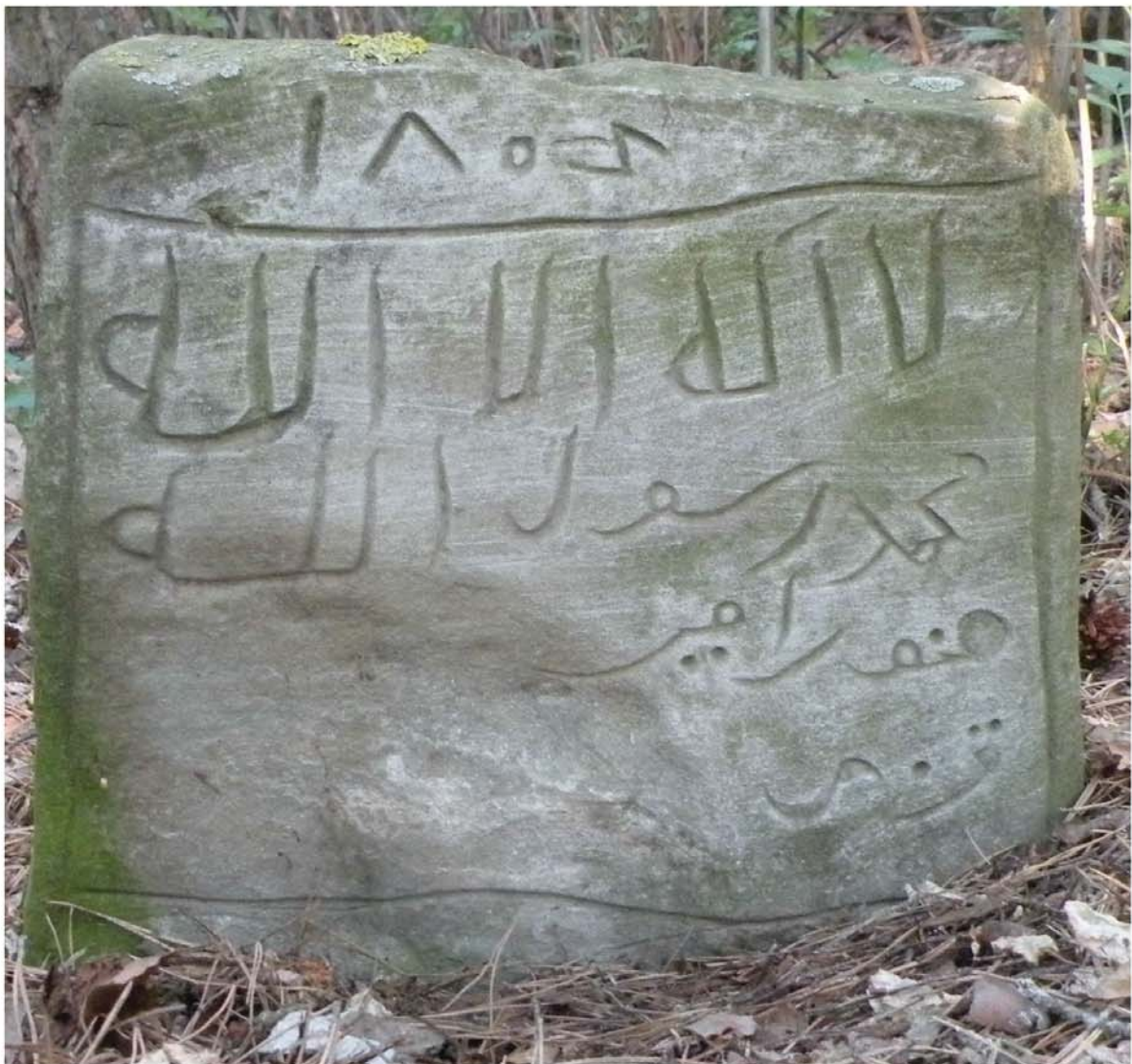

200=A
Күк Тәкә авылы

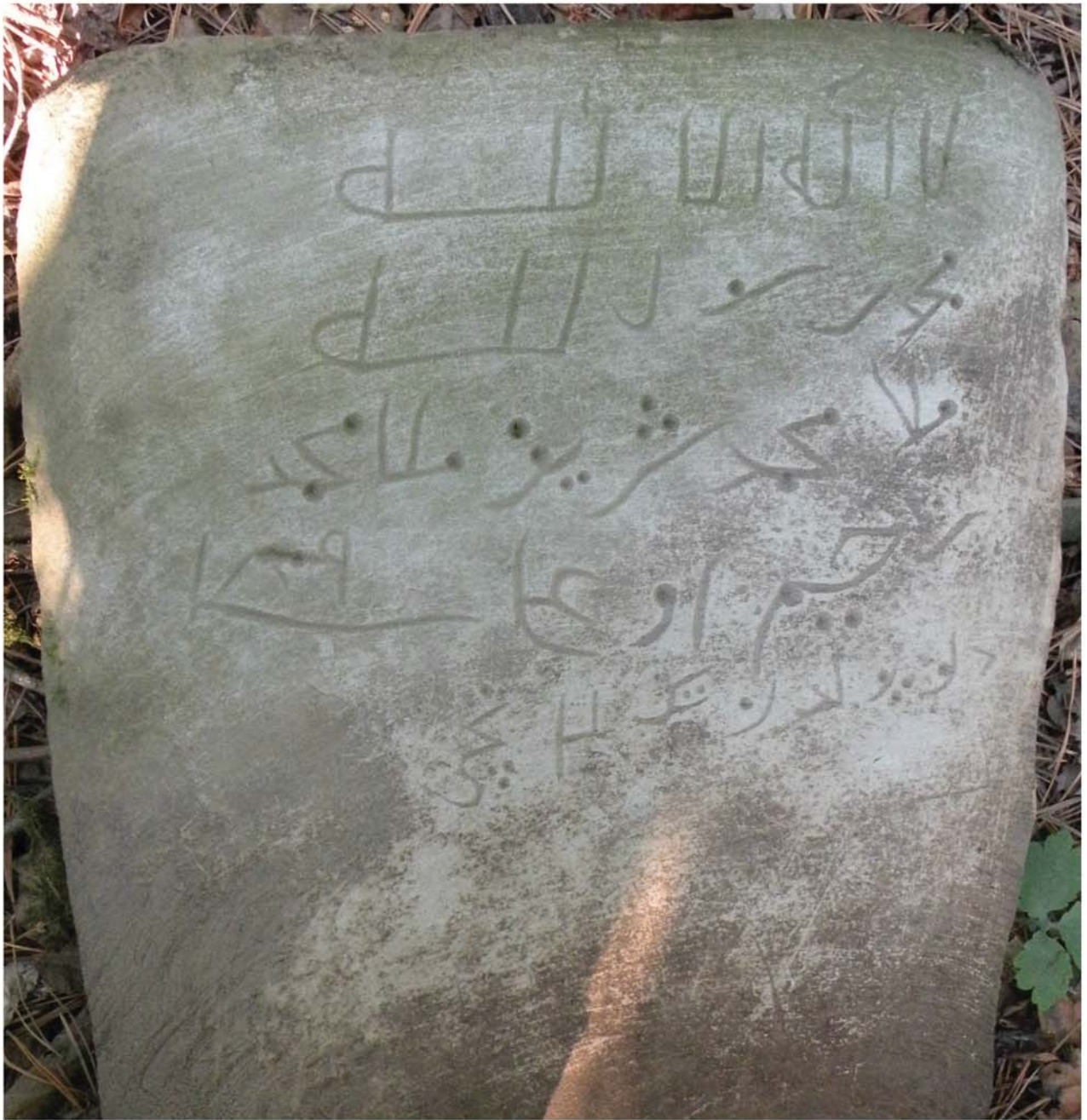

201=A
Күк Тәкә авылы

202=A
Мәлбагыш авылы

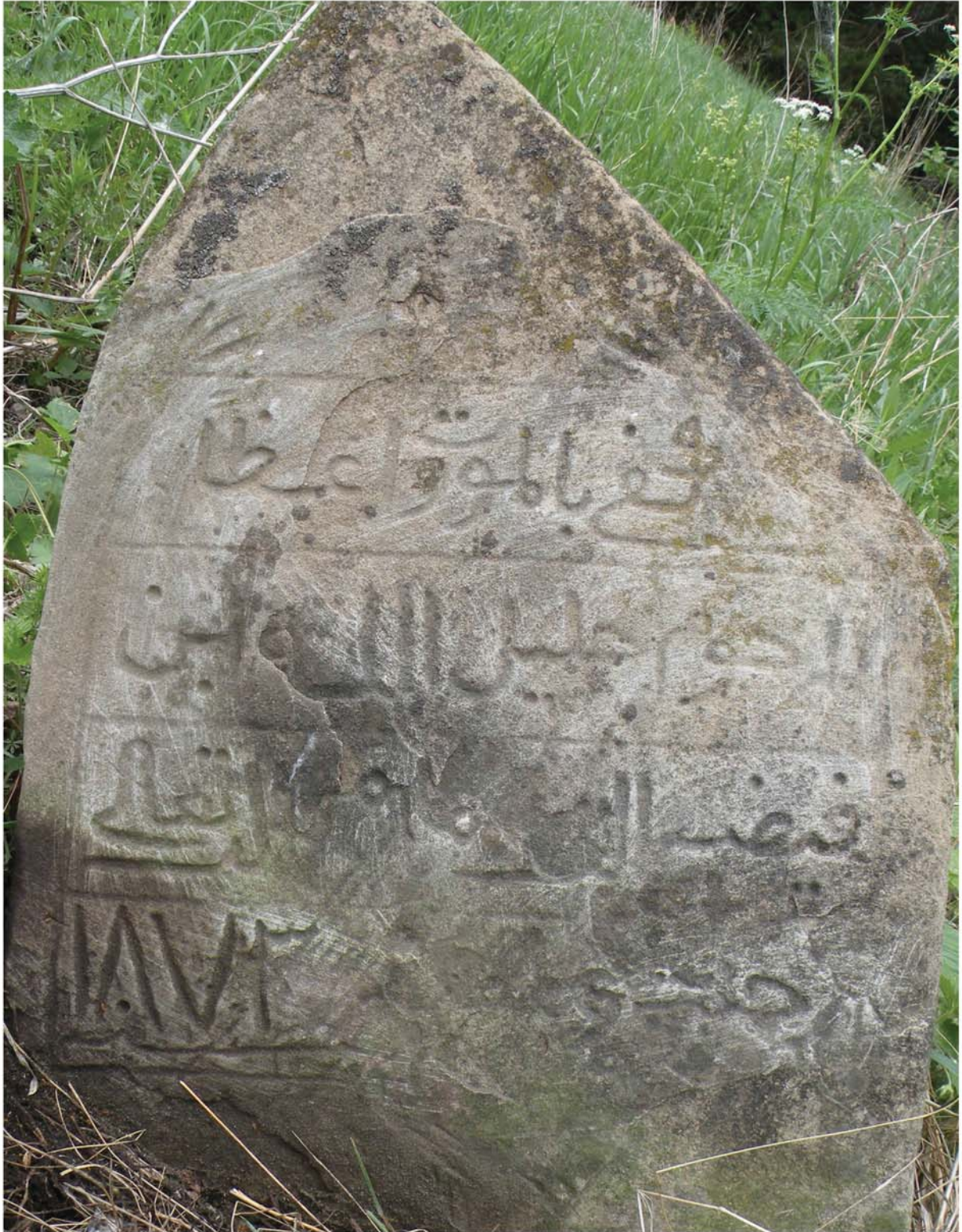

203=A
Мәлбагыш авылы

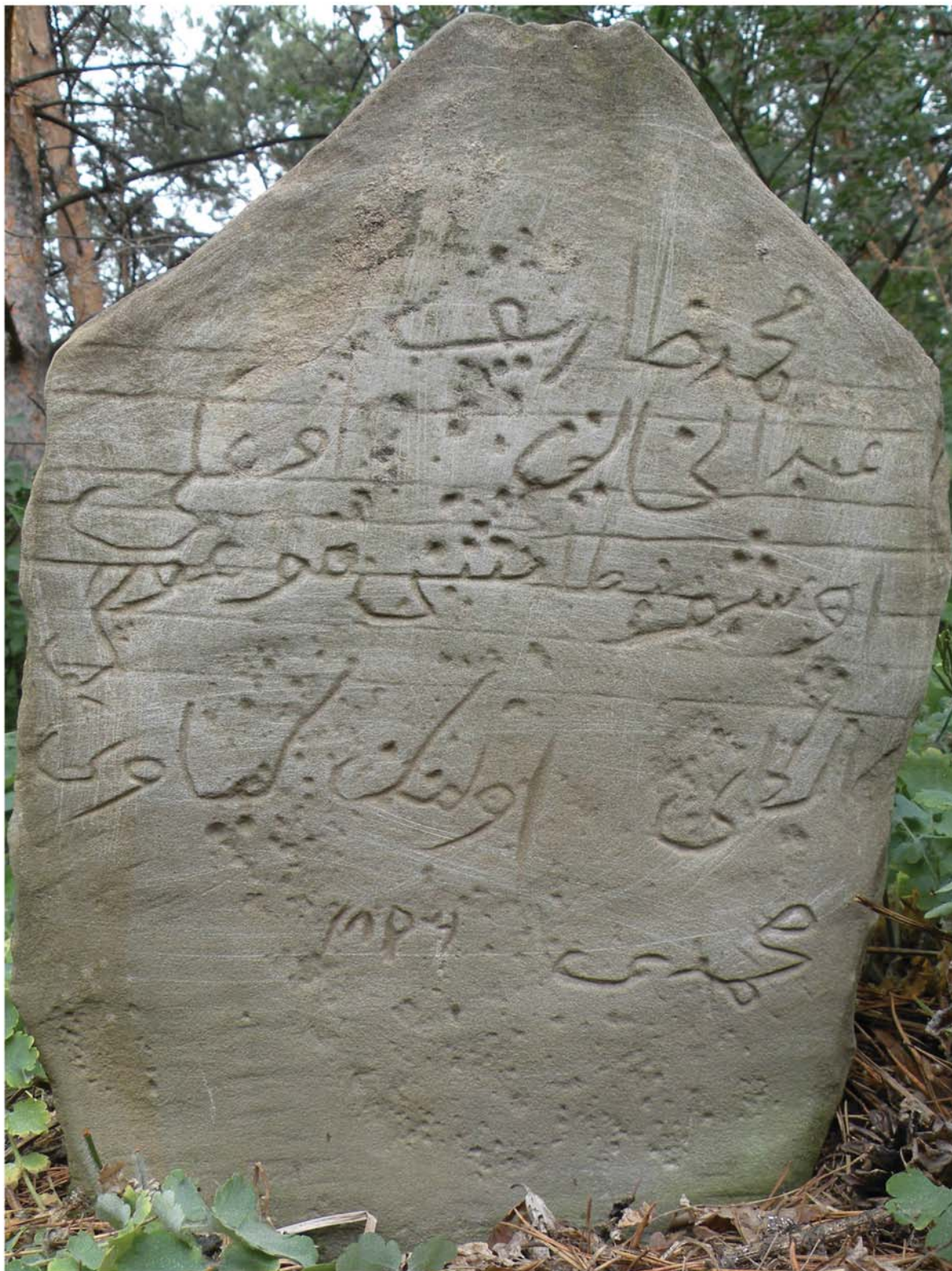
204=A
Мәлбагыш авылы

205=A
Мәлбагыш авылы

206=A
Мәлбагыш авылы

207=A
Мәлбагыш авылы

210=A
Мәлбагыш авылы

212=A

Мәлбагыш авылы

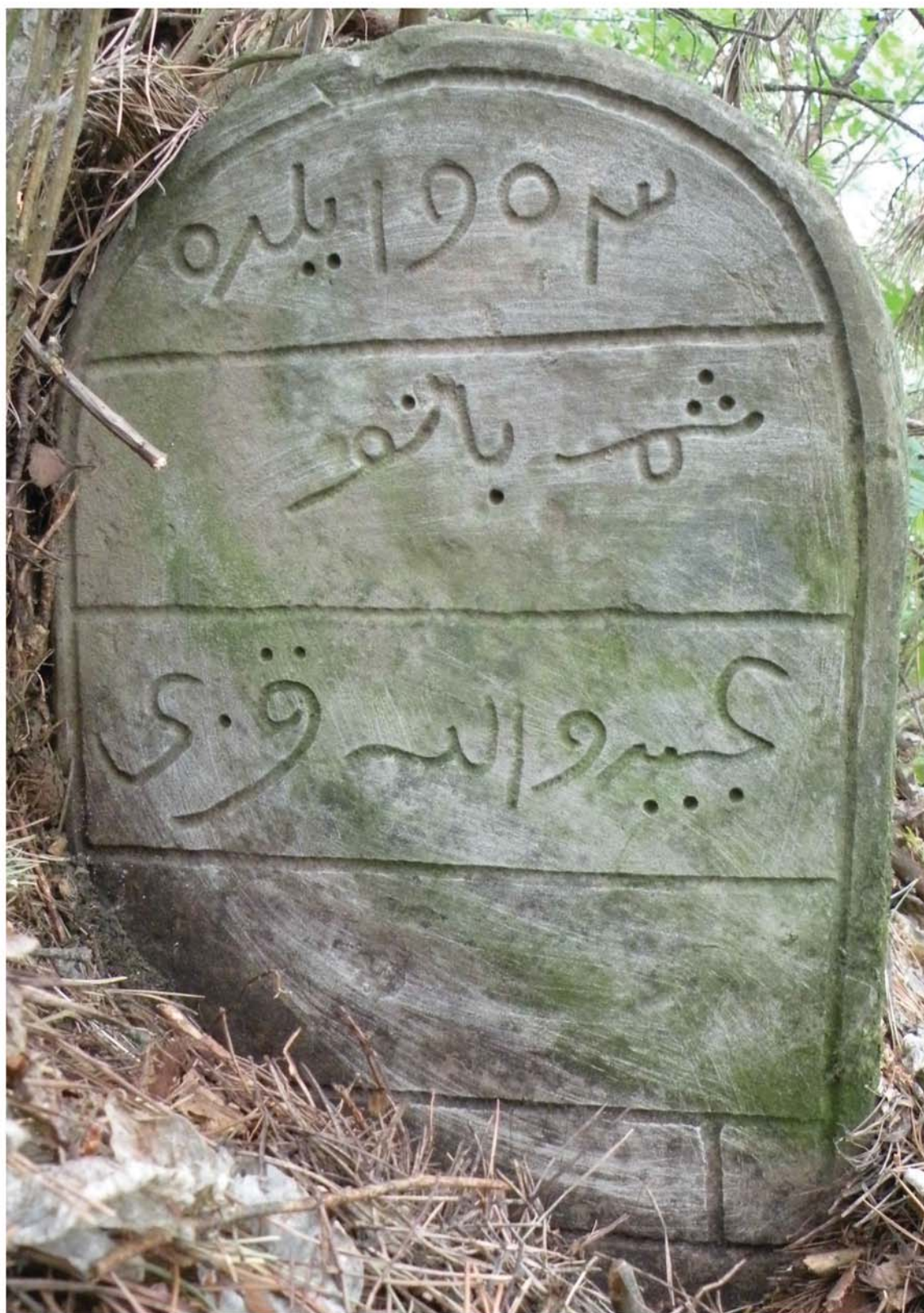

213=A

Мәлбагыш авылы

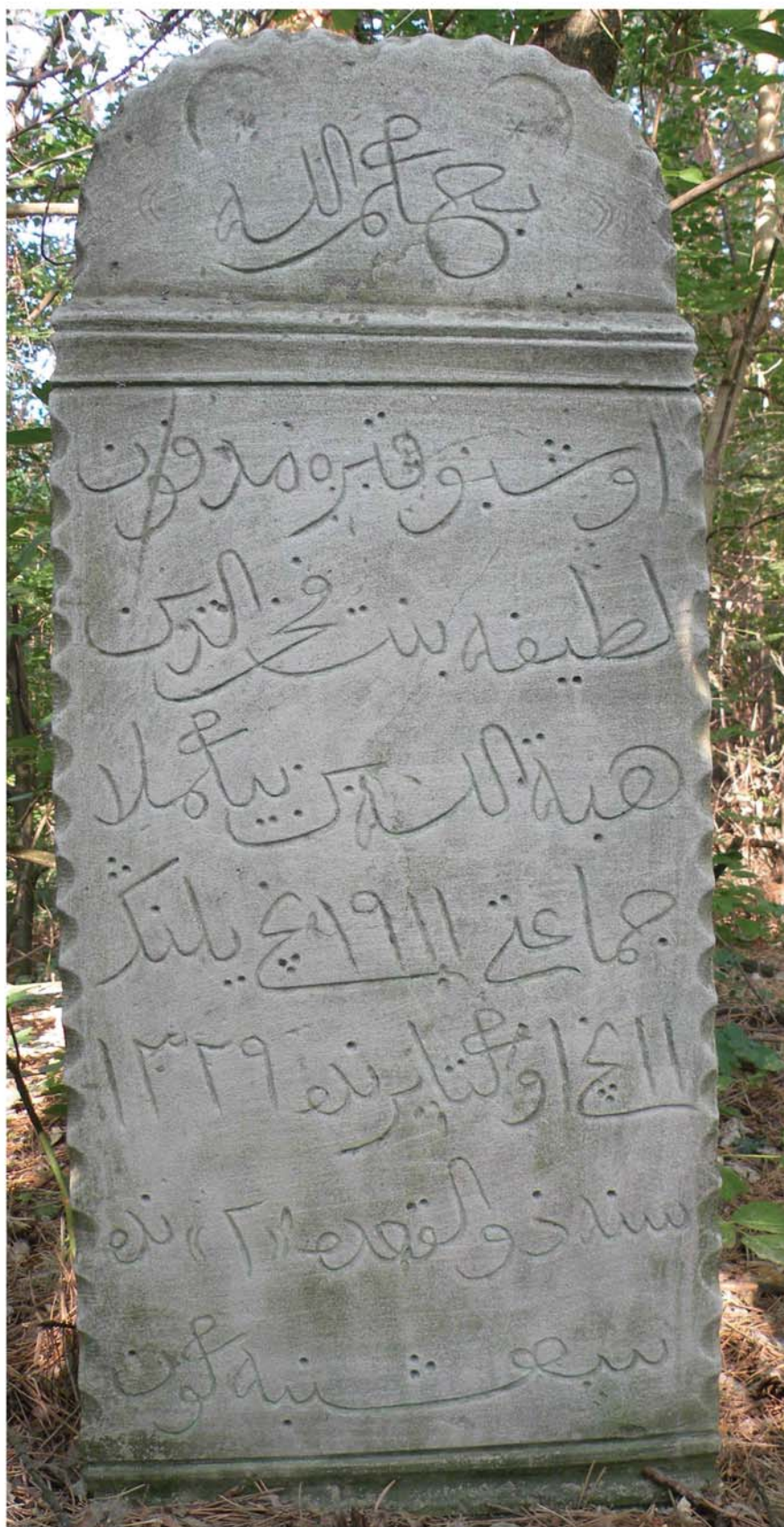

214=A

Мәлбагыш авылы

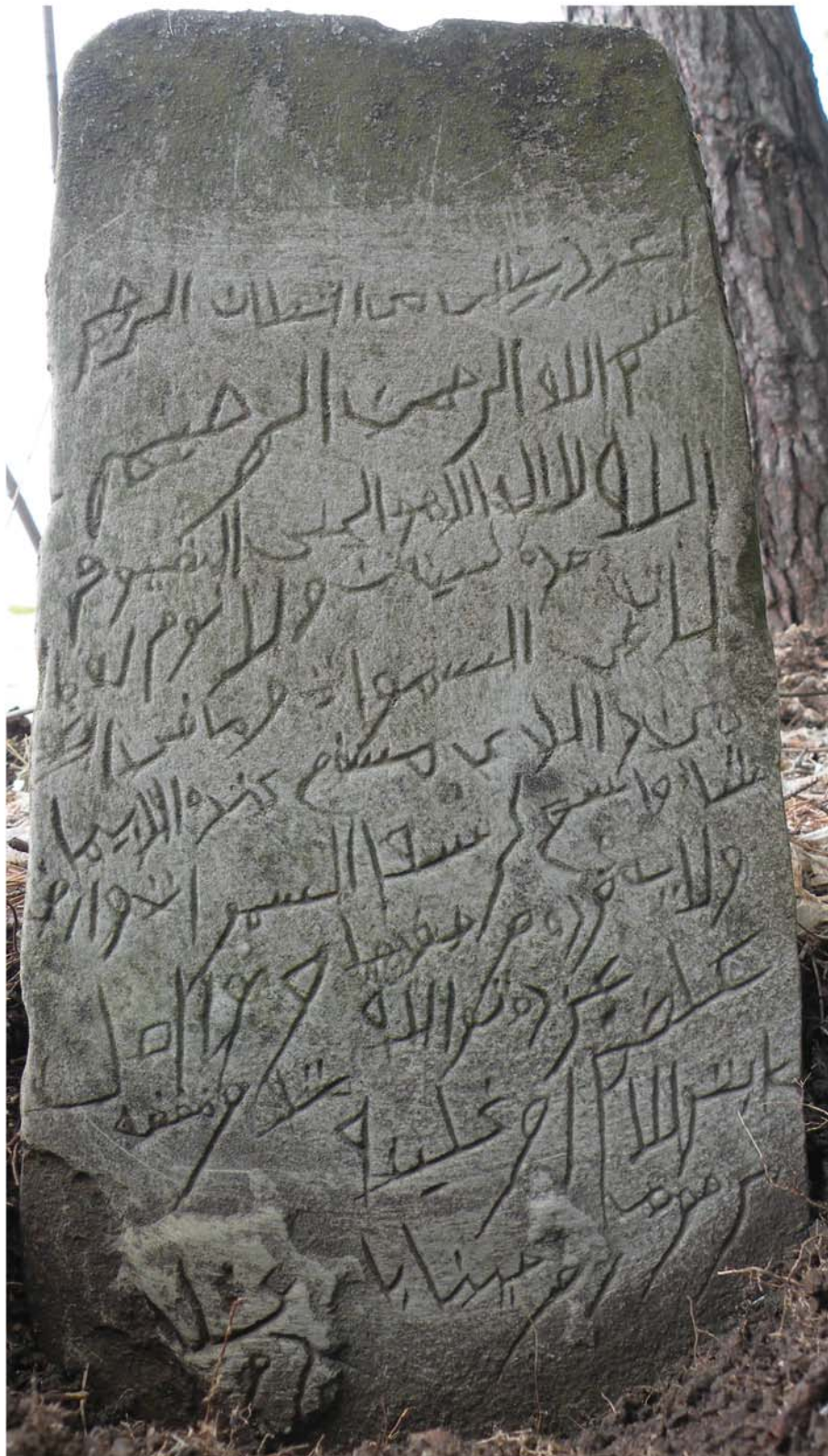

215=A

Мәлбагыш авылы

216-1=A

Мәлбагыш авылы

 120-4
152

 192

 217-5

 217

 217-6

 218-8

 217-10

 217-11

 217-14

 217-15

 217-17

 217-18

 217-19

 217-20

 217-21

 217-22

 217-9

 217-23

 217-25

 217-3

 217-27

 217-24

 217-13

217=A
Мәлбагыш авылы

217-1=A
Мәлбагыш авылы

217-6
Мәлбагыш авылы

217-7=B
Мәлбагыш авылы

217-2=A,Б
Мәлбагыш авылы

217-4=В

Мәлбагыш авылы

217-3
Мәлбагыш авылы

217-5=A
Мәлбагыш авылы

217-11=A
Мәлбагыш авылы

217-12=A
Мәлбагыш авылы

217-21=A
Мәлбагыш авылы

217-22=A
Мәлбагыш авылы

217-23=A
Мәлбагыш авылы

217-26
Мәлбагыш авылы

219=A
Мәндәй авылы

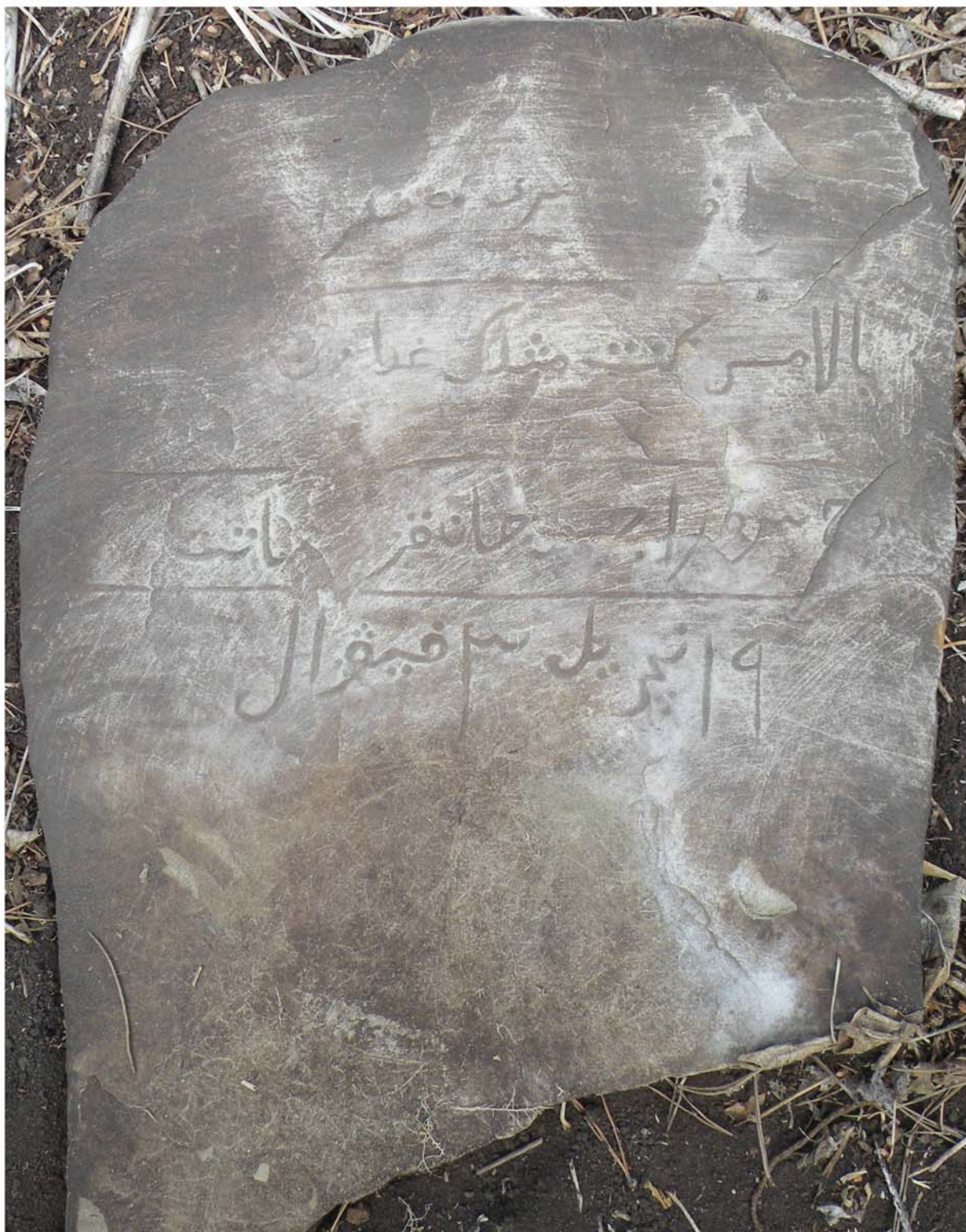
219=B
Мәндәй авылы

219-1=A
Мэндэй авылы

219-2=A
Мәндәй авылы

220
Мәсгуд авылы

220=A
Мәсгуд авылы

221
Мәсгүд авылы

222=A

Мәсгүд авылы

222-1=A
Мәсгүд авылы

222-2=A
Мәсгүд авылы

222-3=A
Мәсгүд авылы

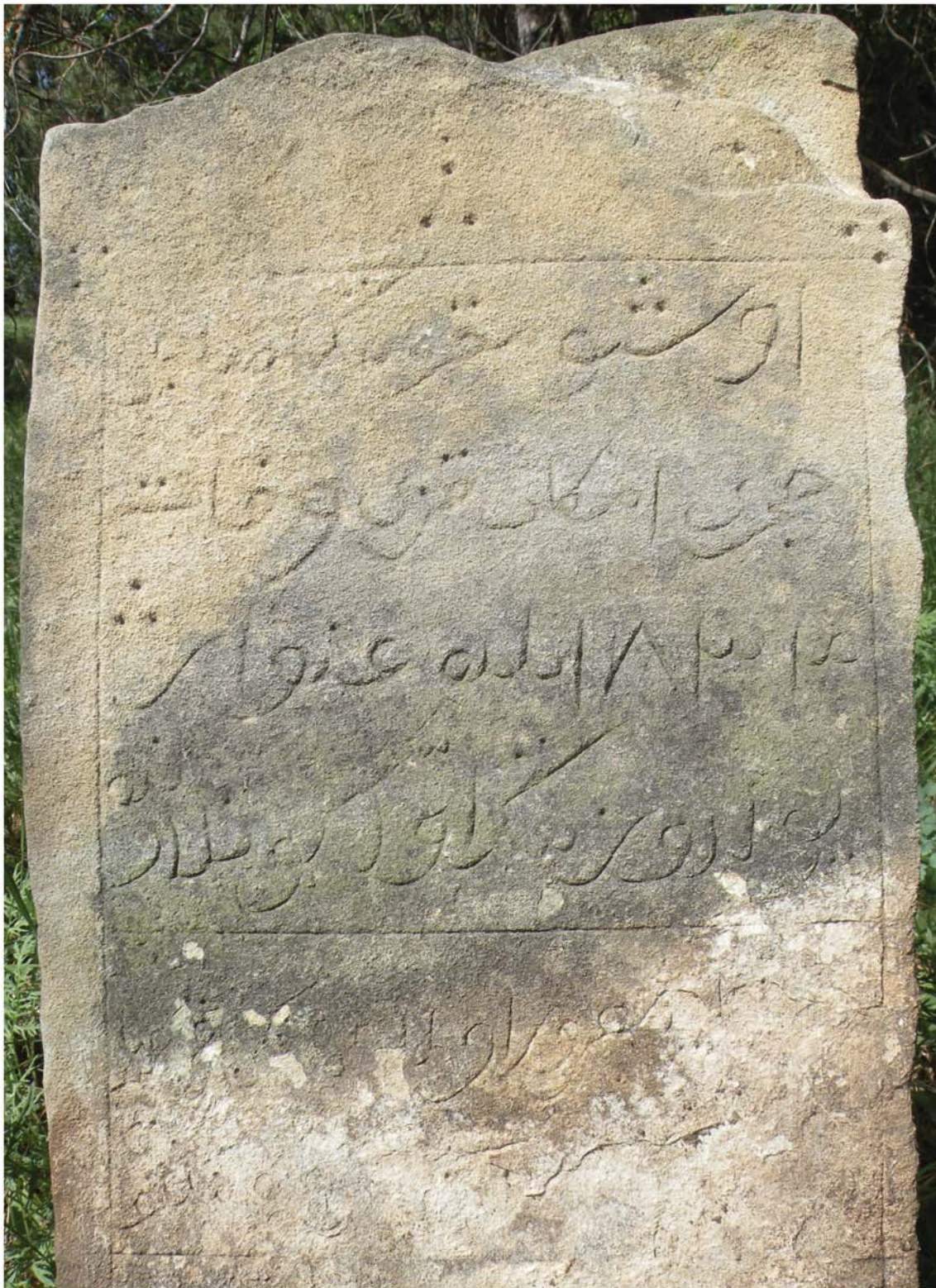
222-4=A
Мәсгүд авылы

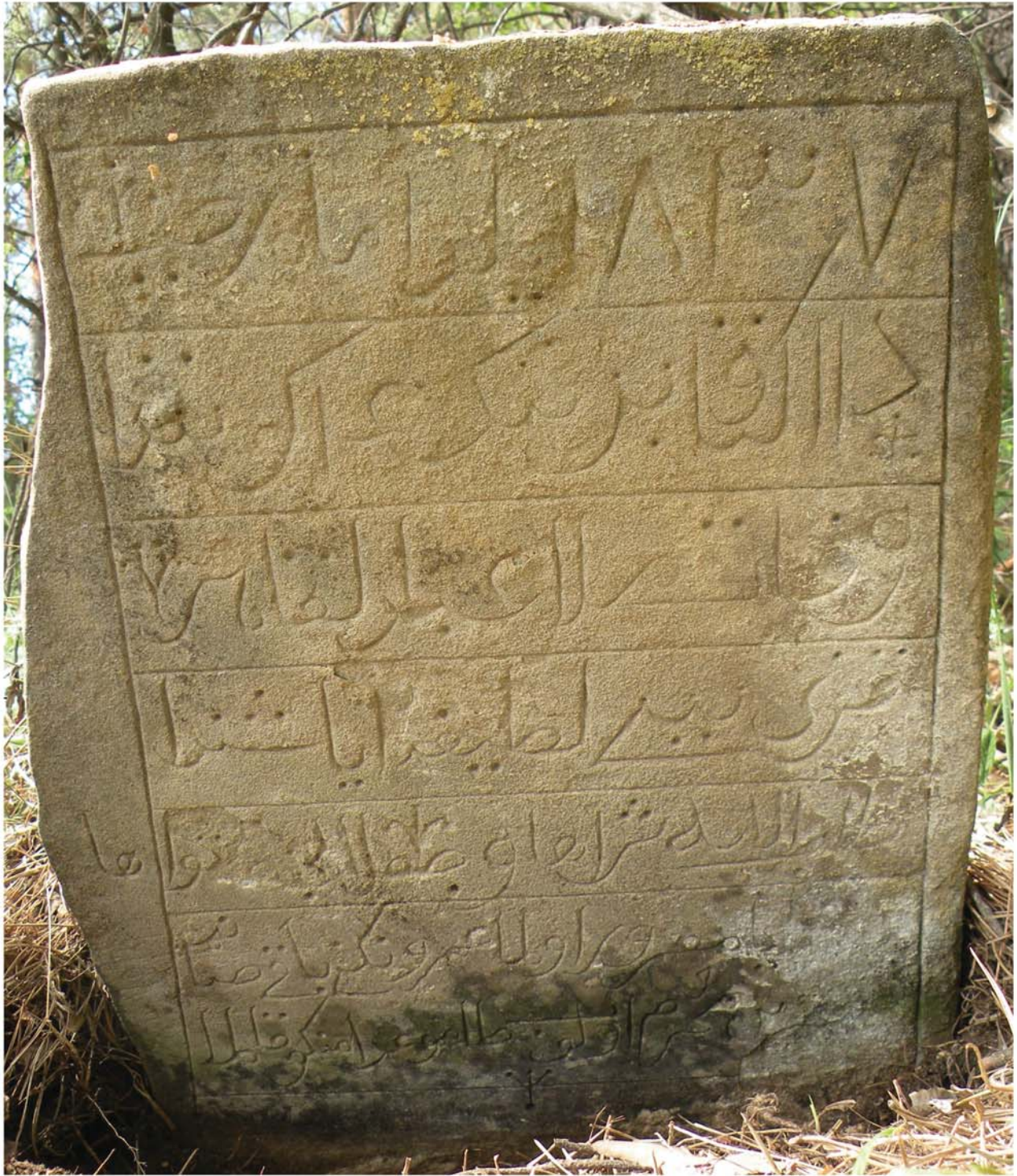
223=A
Мәсгүд авылы

224=A
Мәсгүд авылы

225=A
Мәсгүд авылы

226=A
Мәсгуд авылы

226=A=B
Мәсгүд авылы

227=A
Мәсгүд авылы

228=A

Мәсгүд авылы

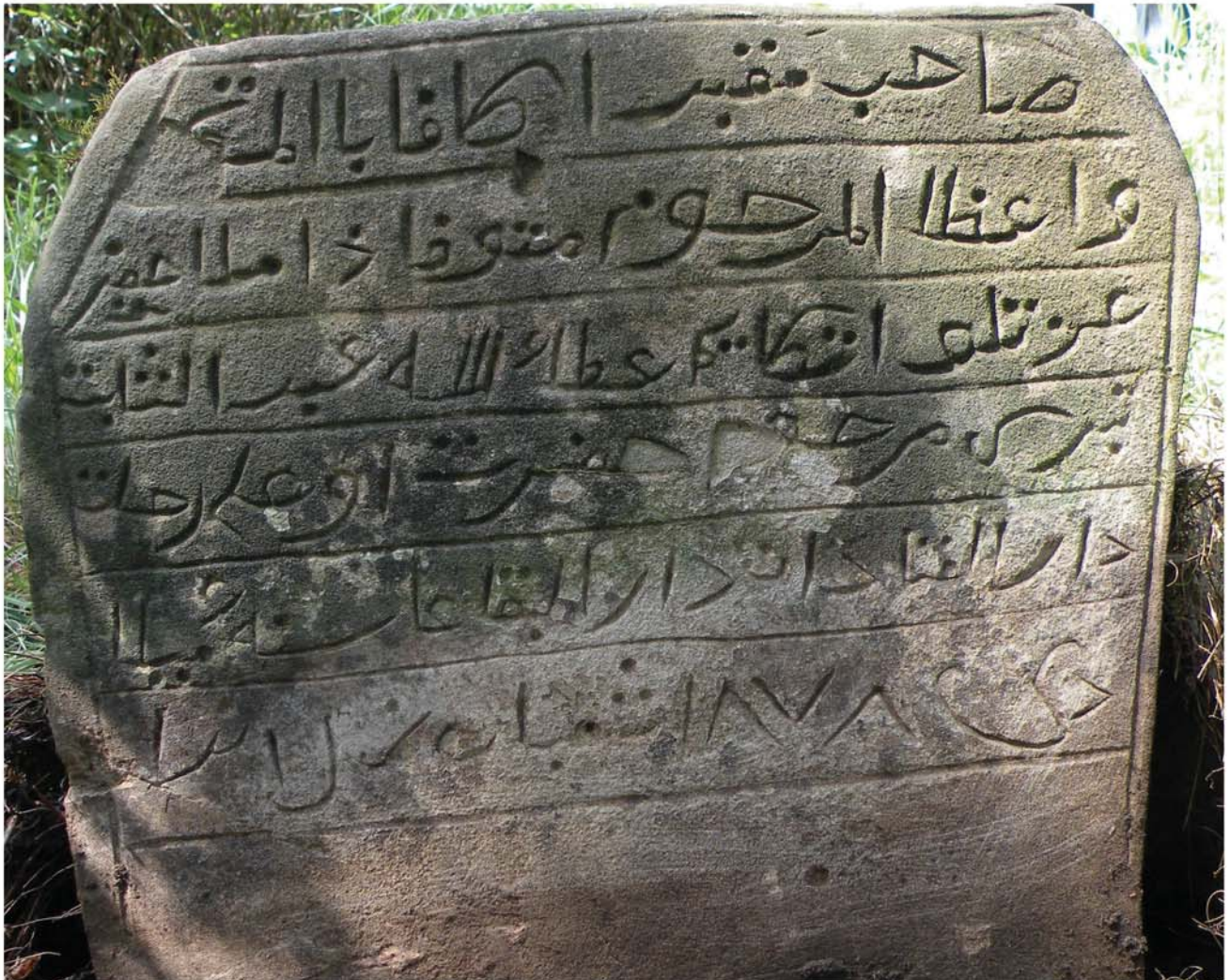
229=A
Мәсгуд авылы

229-1=A
Мәсгүд авылы

230=A
Мәсгуд авылы

231=A
Məsgud avyly

232=A

Мәсгүд авылы

233=A

Мәсгүд авылы

234=A

Мәсгүд авылы

236=A

Мәсгуд авылы

صاحب هذا القبر

كافا بالموت واعظا المر

حوم متوقفا تترقب الله سعة الر

بين مرحوم اوقار رحلت دار النوا

دان دار البقاغا سنة ١٣١٢ هـ

حرم الحرام في الحج يوم من اطاب الله

شراه الجنة مشواه رحيم الله
رحمتنا واستغنا

237=A

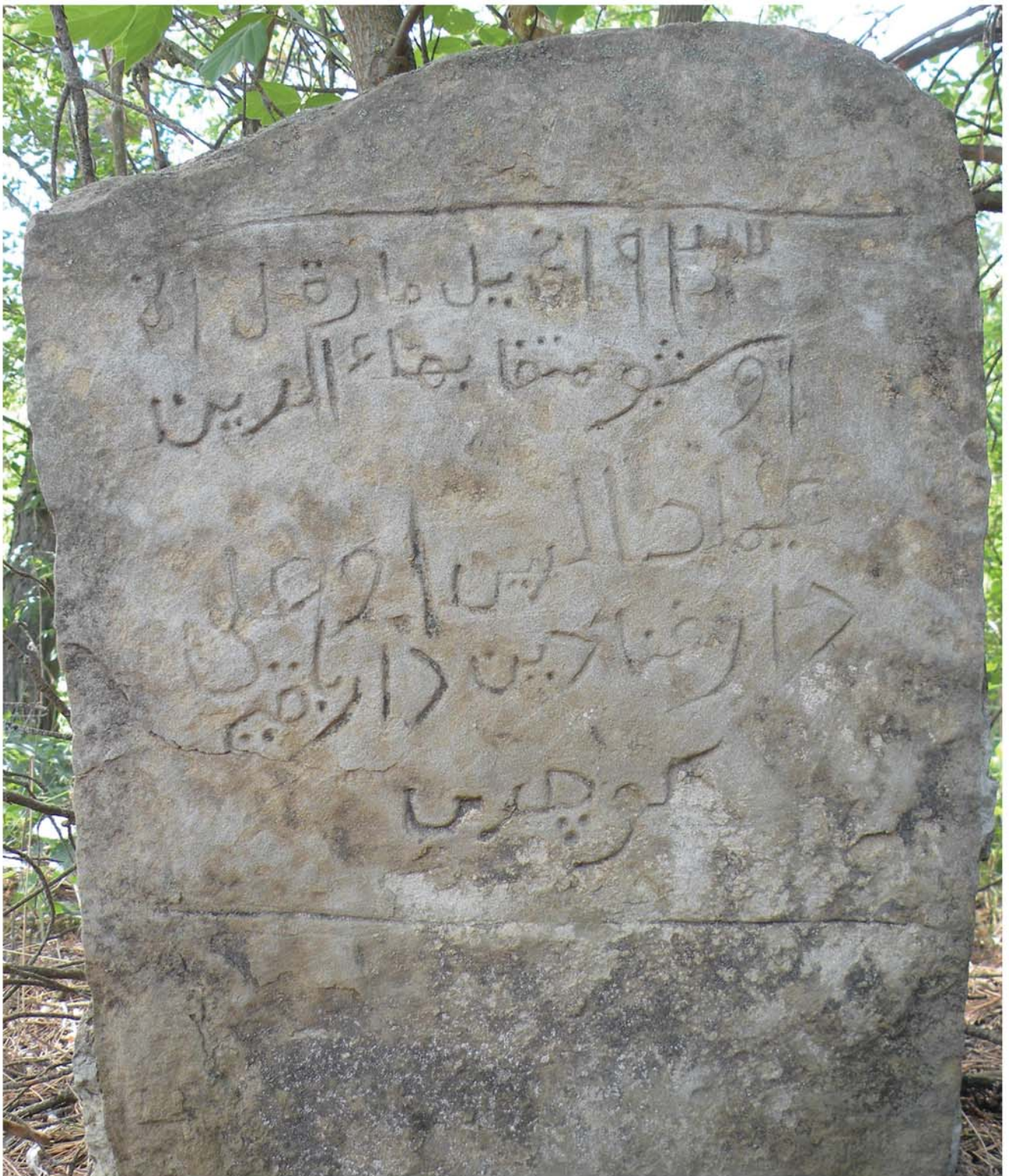
Мәсгүд авылы

237-1=A
Мәсгуд авылы

238=A, Мәсгуд авылы

239=A
Митрэй авылы

240=A
Митрэй авылы

241=A
Митрэй авылы

241=A
Митрэй авылы

243=A
Митрэй авылы

244=A
Митрэй авылы

245=A
Митрэй авылы

246=A
Митрэй авылы

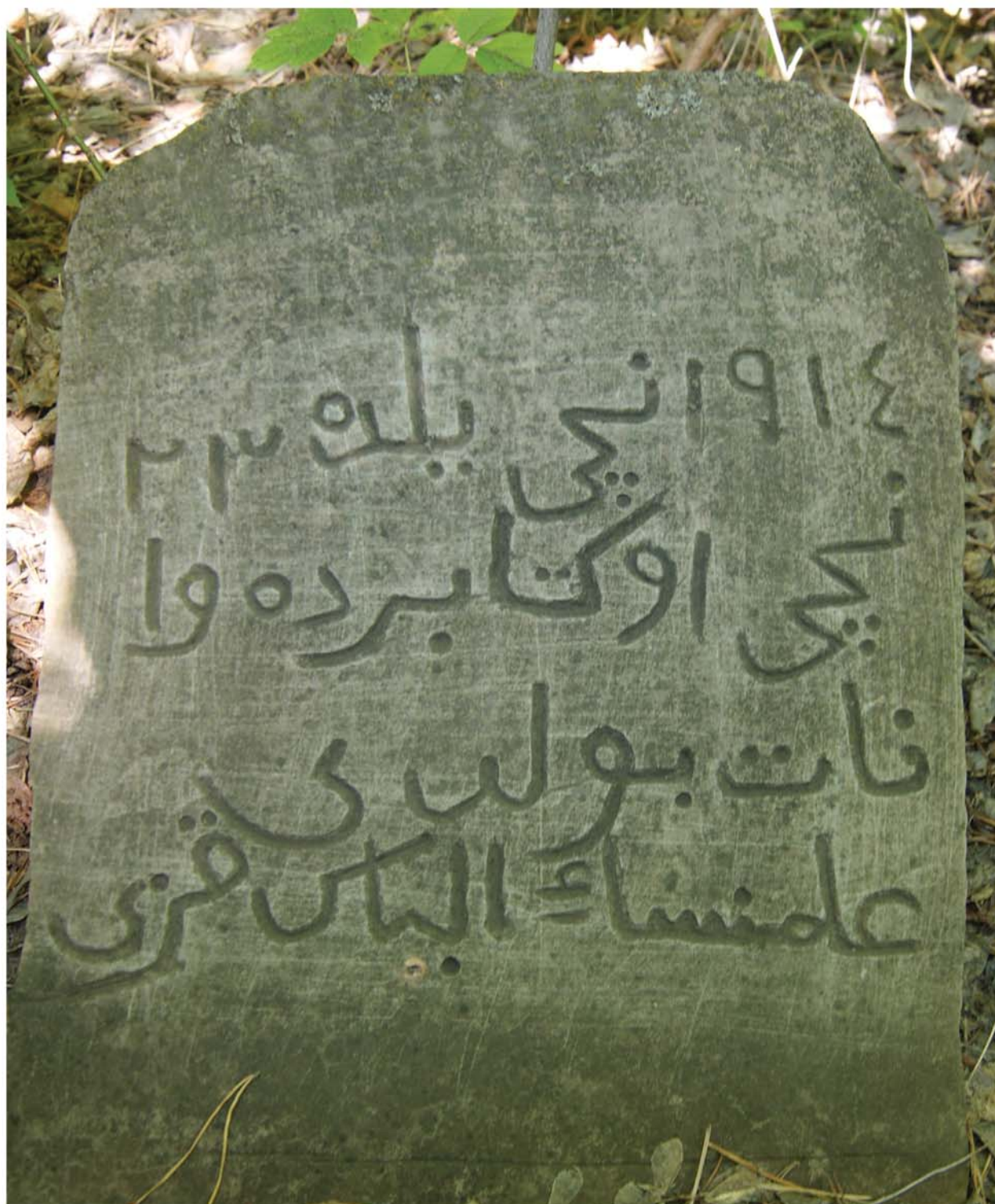
247=A
Митрэй авылы

248=A
Митрэй авылы

249=A
Митрэй авылы

250=A
Митрэй авылы

1927=A
Митрэй авылы

254=A=a
Сарлы авылы

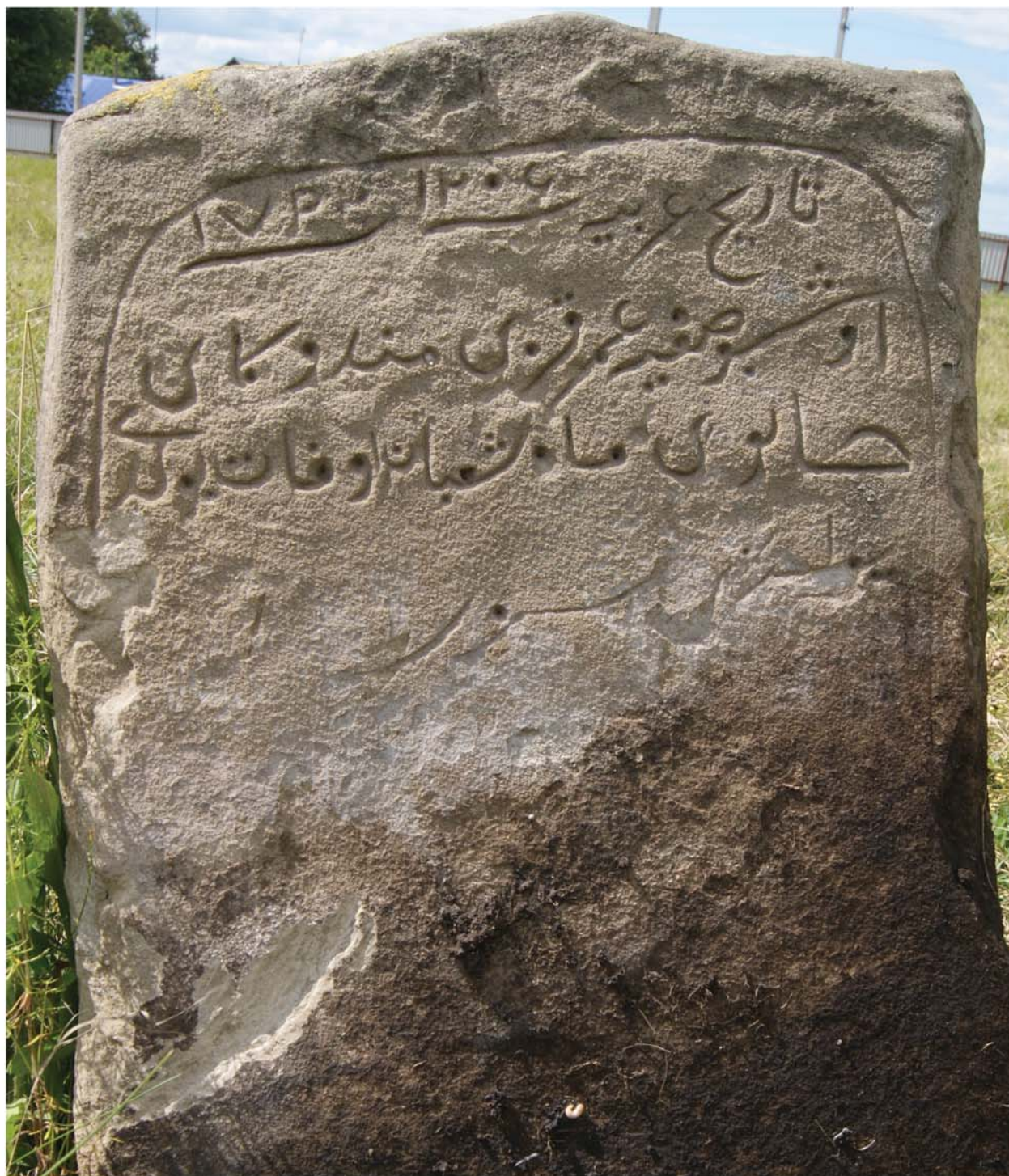

254=A=6
Сарлы авылы

254=A=в
Сарлы авылы

255=A
Сарлы авылы

256=A

Сарлы авылы

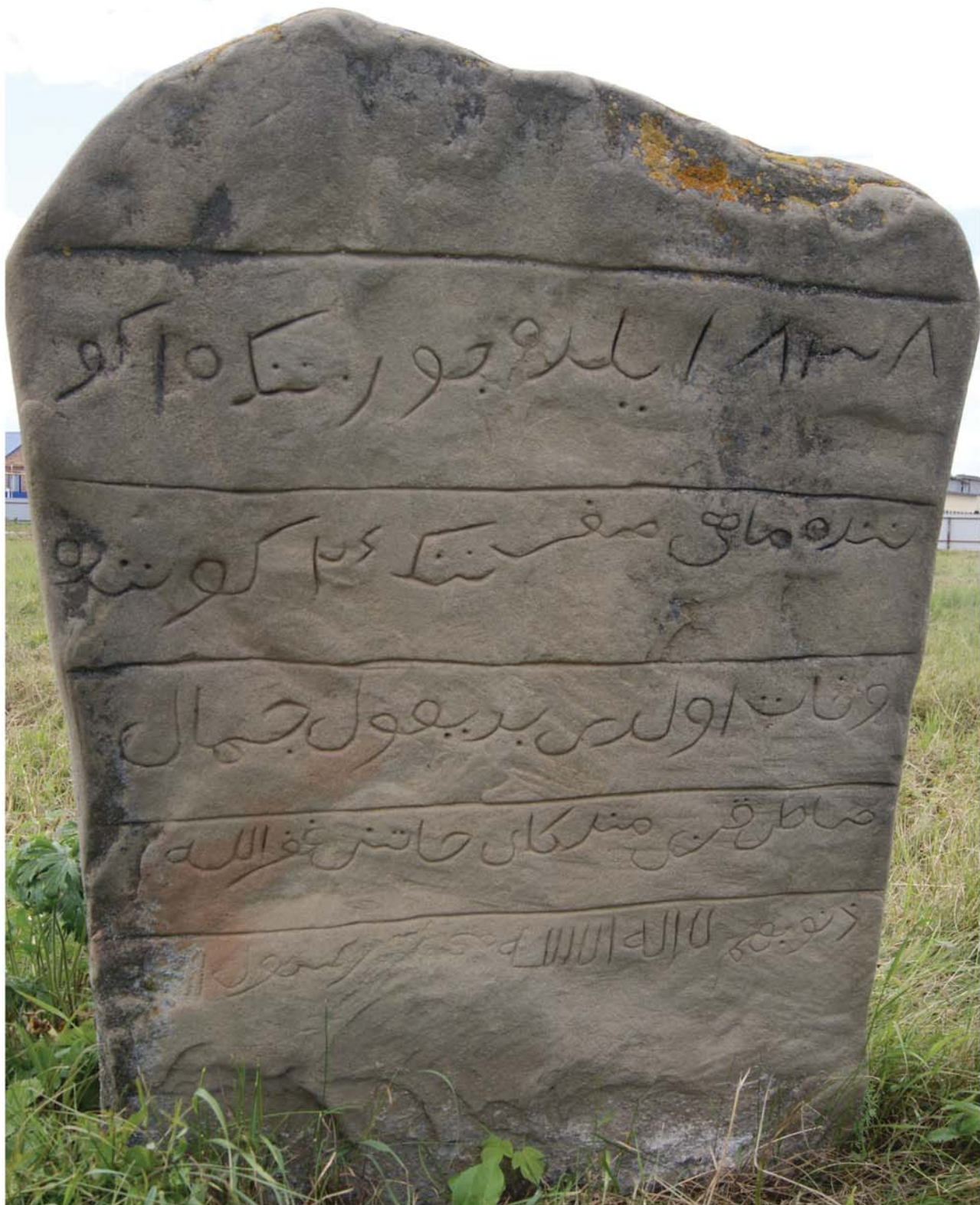
259=A
Сарлы авылы

260=A
Сарлы авылы

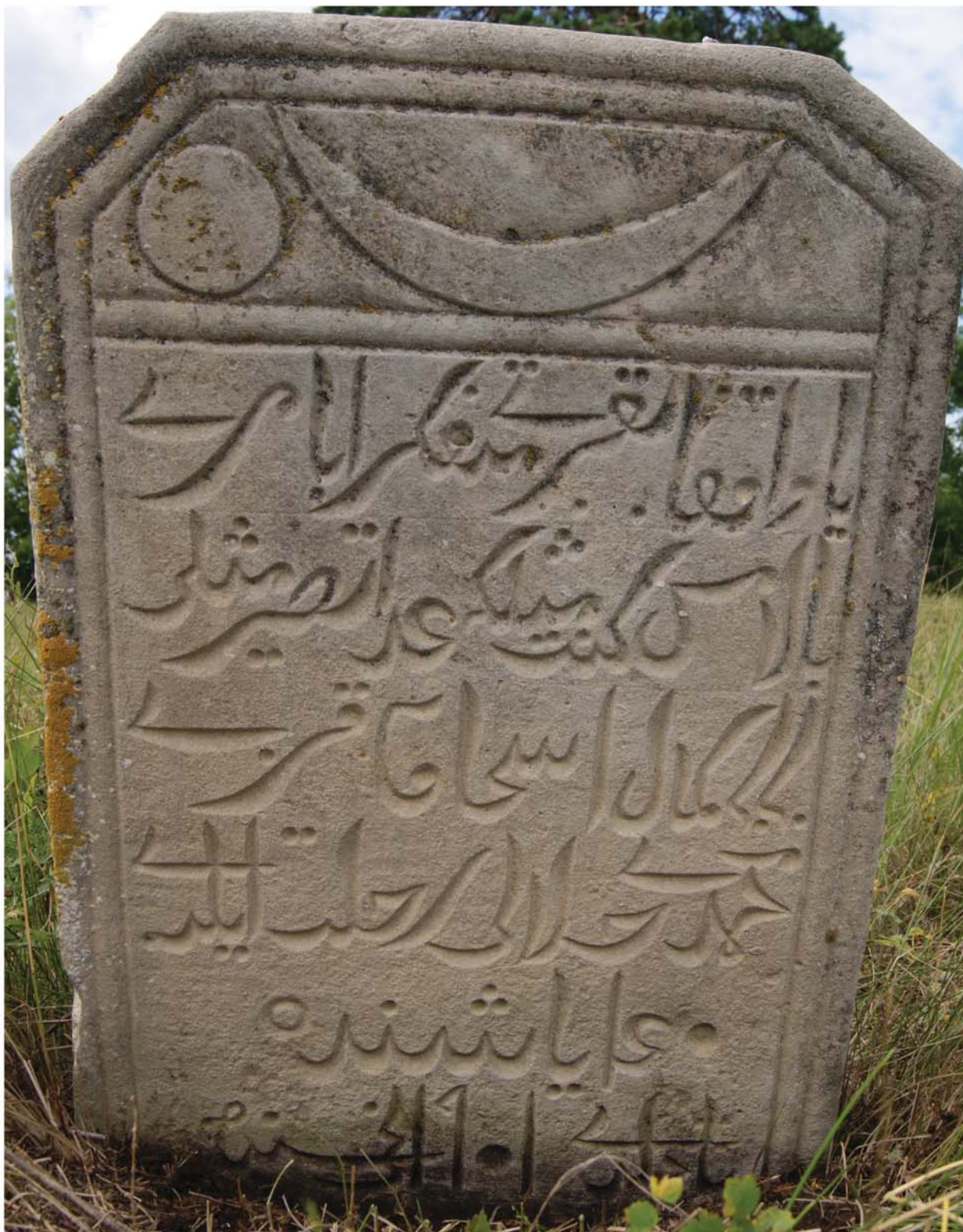

261=A
Сарлы авылы

262=A
Сарлы авылы

263=A
Сарлы авылы

264=A
Сарлы авылы

264=Б
Сарлы авылы

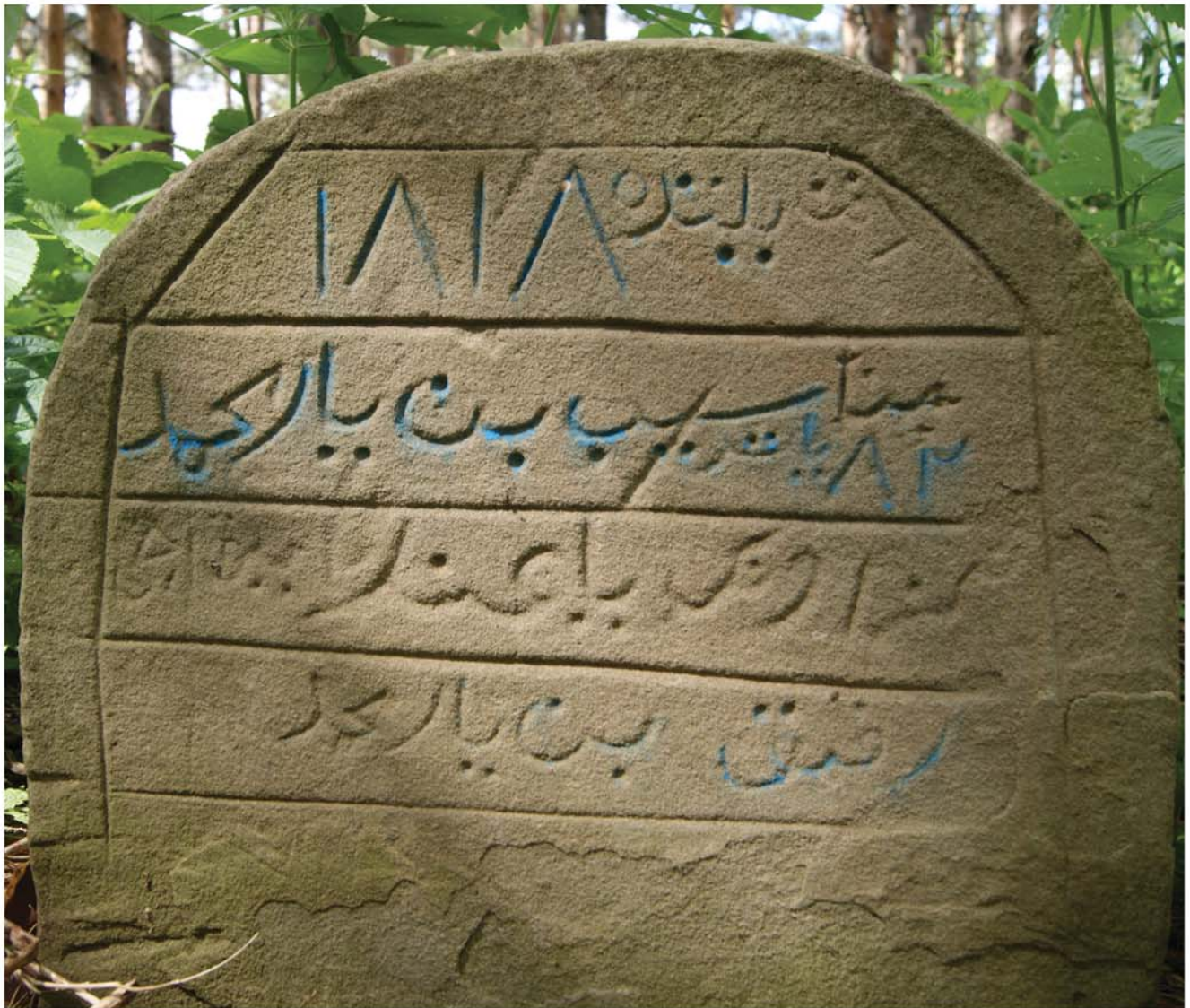
266=A
Сарлы авылы

267=A
Сәпәй авылы

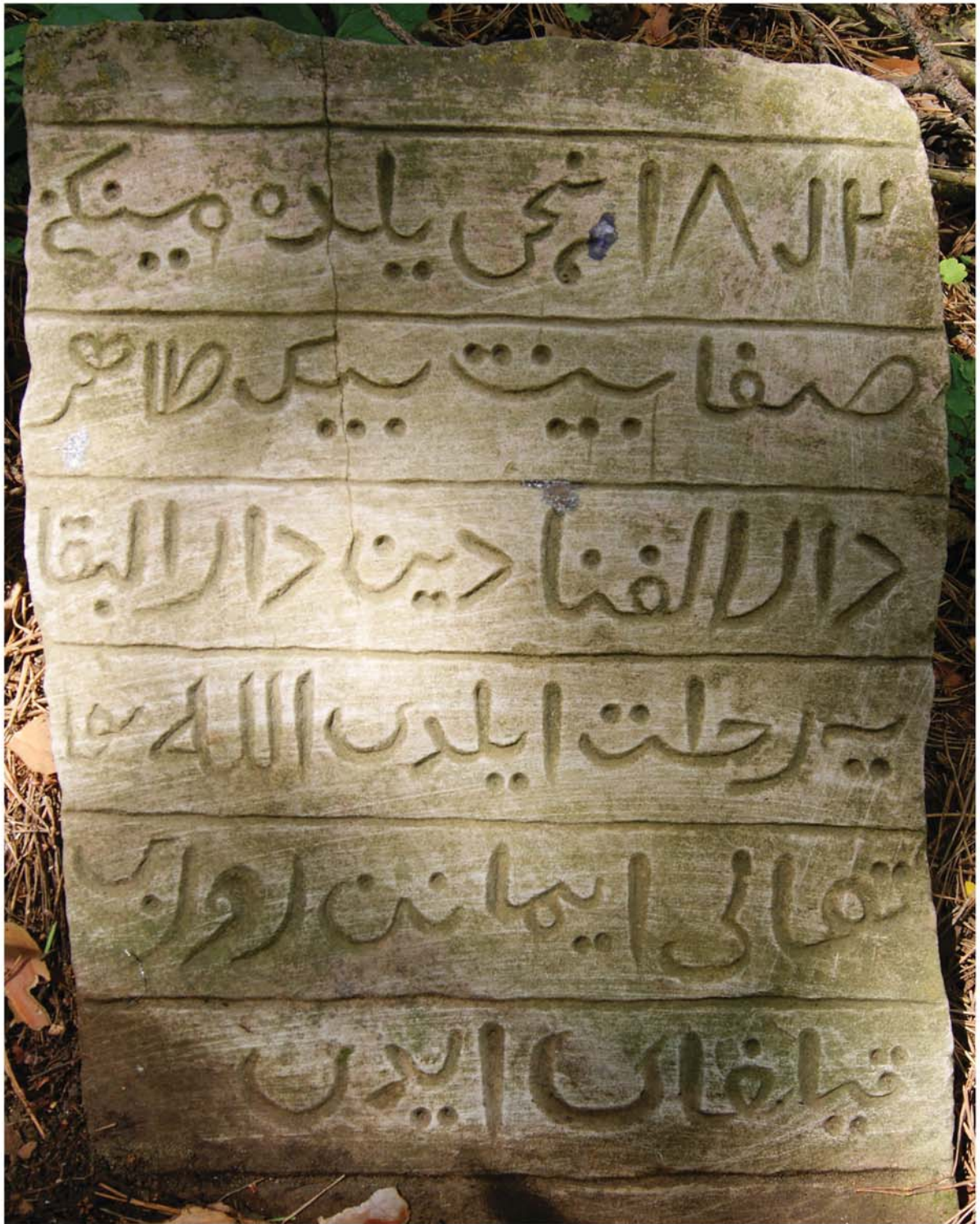
268=A
Сәпәй авылы

269=A
Сәпәй авылы

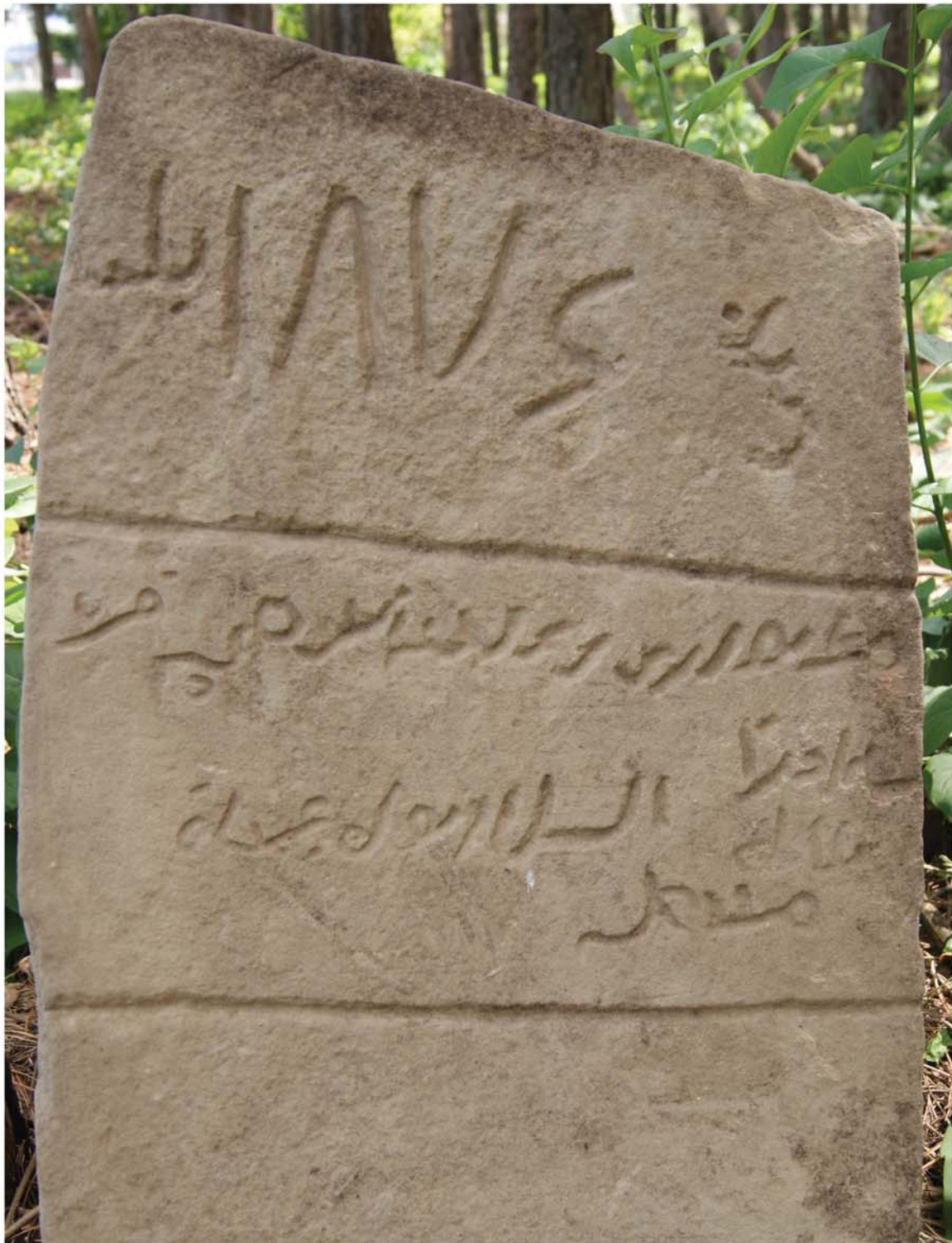

271=A

Сәпәй авылы

272=A
Сәпәй авылы

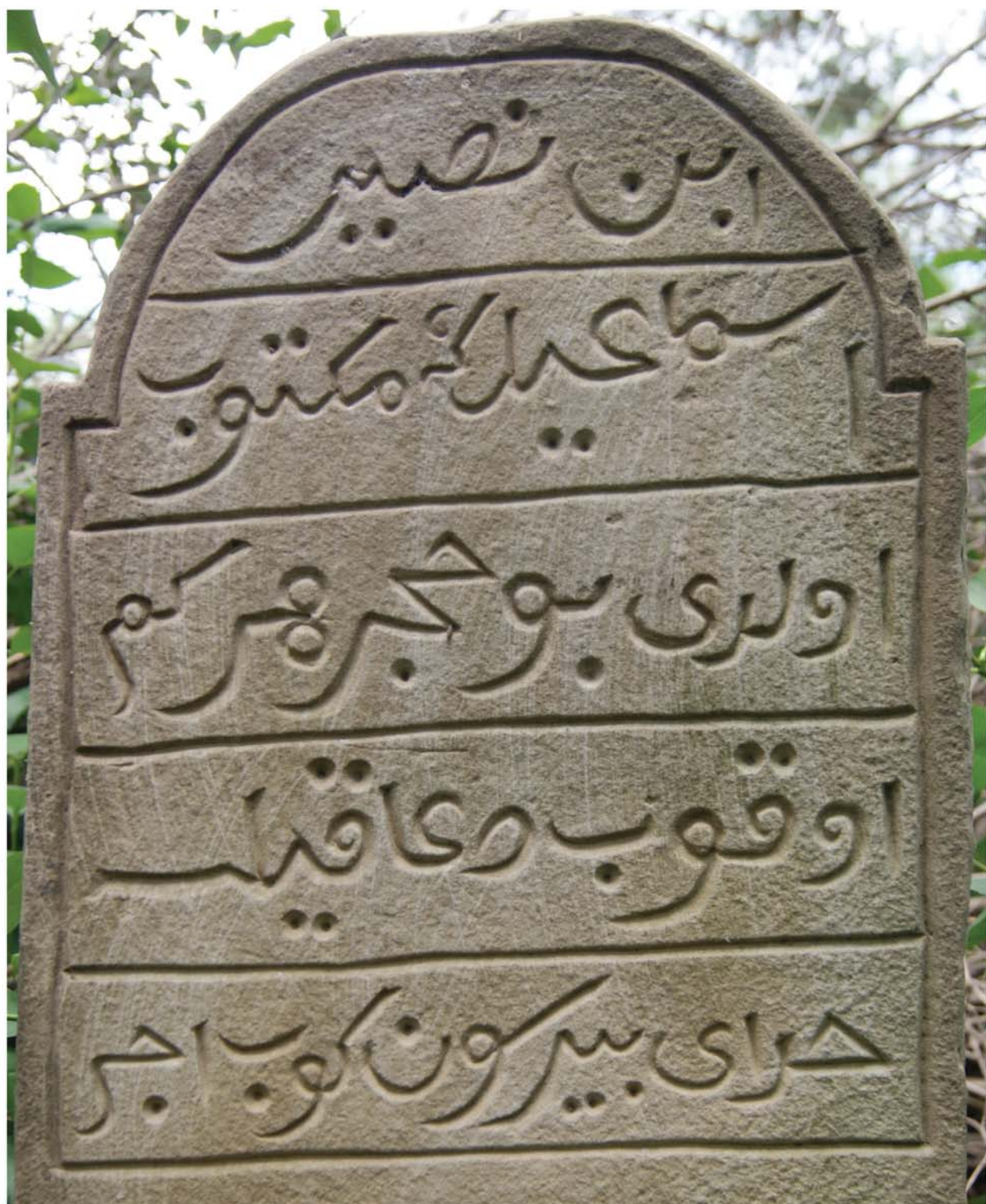
273=A, Г
Сәпәй авылы

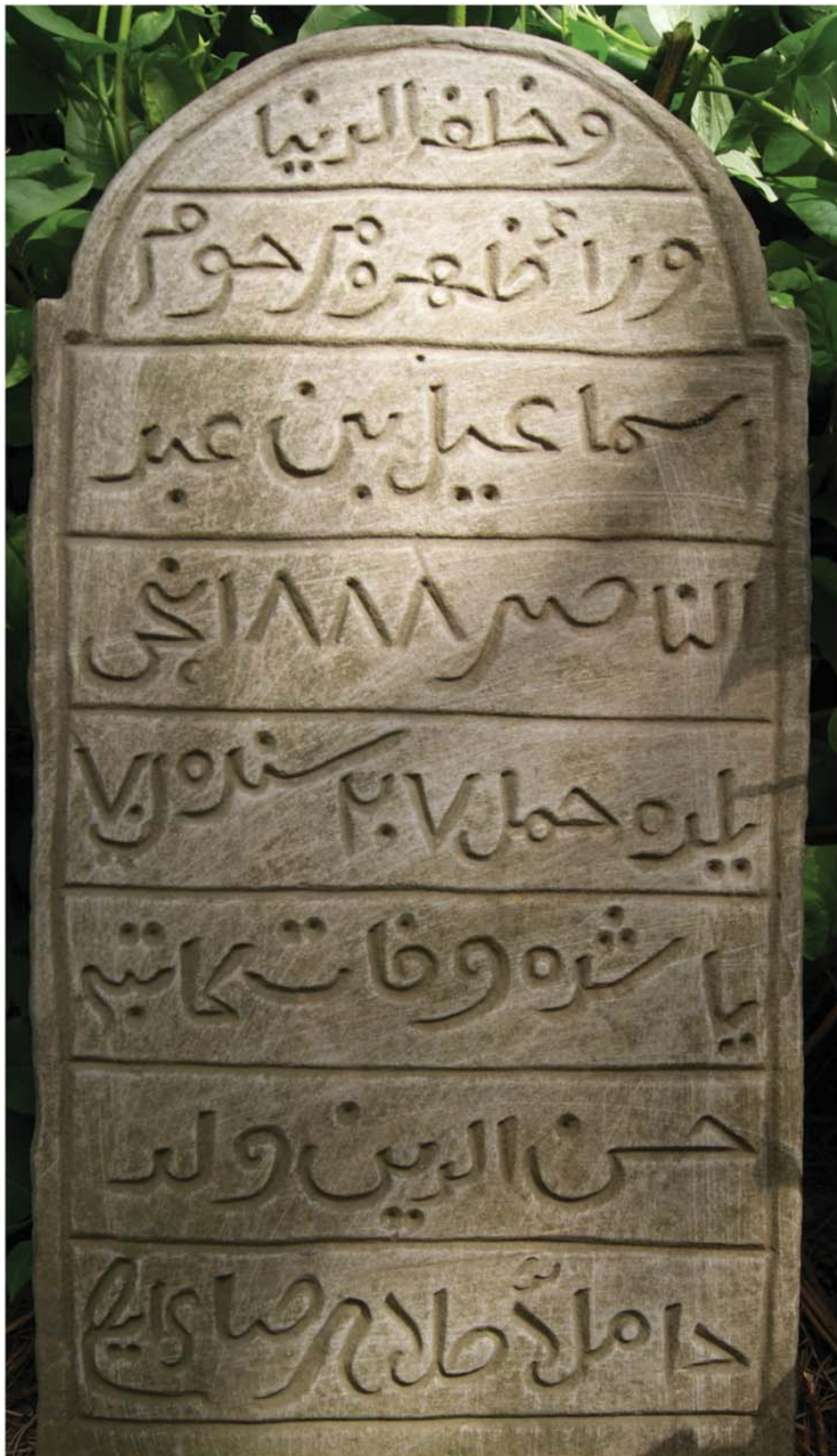
273=Б, В
Сәпәй авылы

274=A
Сәпәй авылы

274=B
Сәпәй авылы

276=A
Сәпәй авылы

277=A
Сәпәй авылы

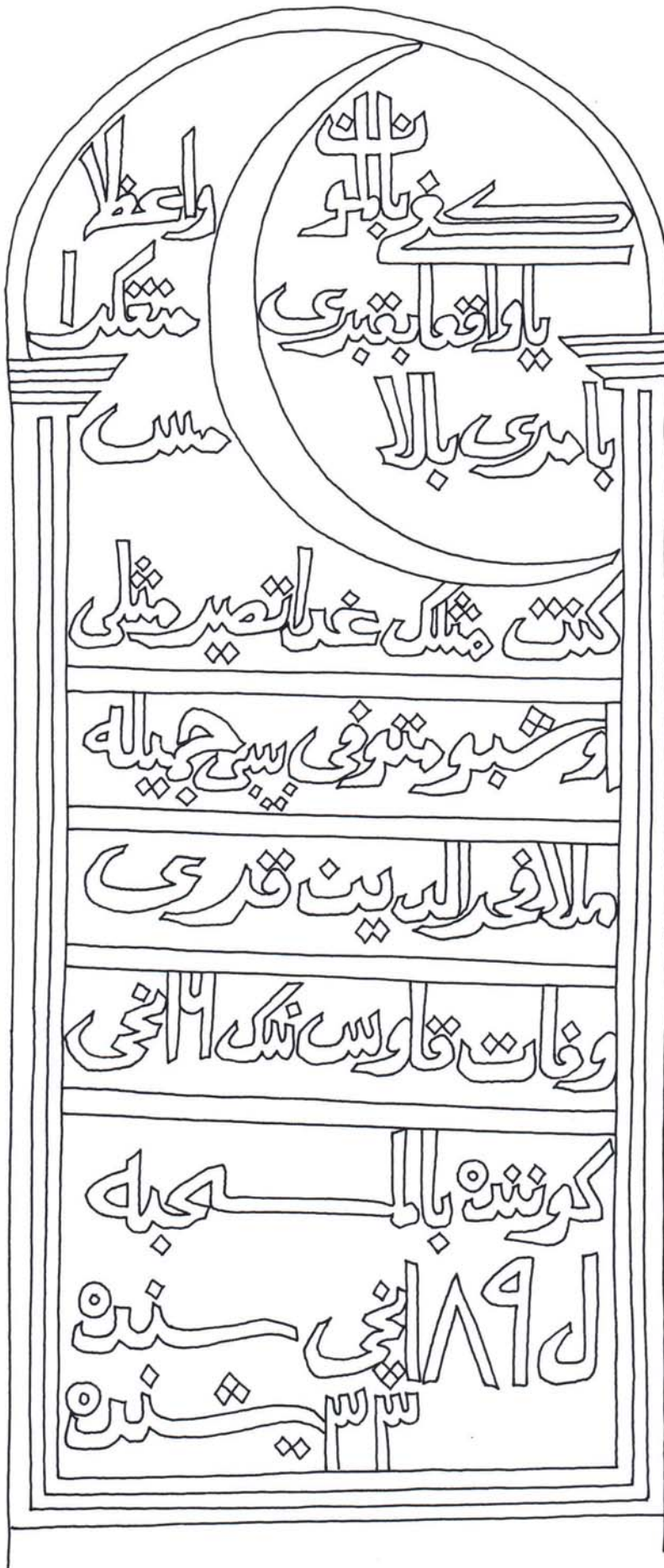
278
Сөөндөк авылы

278=A

Сөендек авылы

278=A
Сөендек
авылы

278=B
Сөөндөк авылы

279=A
Сөендек авылы

280=A, Г
Сөөндөк авылы

282=A
Сукаеш авылы

281=A
Сукаеш авылы

283=A
Сукаеш авылы

284=A
Сукаеш авылы

284=В
Сукаеш авылы

285=A
Сукаеш авылы

286=A
Сукаеш авылы

286=A=6
Сукаеш авылы

286=В
Сукаеш авылы

287=A
Сукаеш авылы

288=A
Сукаеш авылы

289=A
Сукаеш авылы

290=A
Сукаеш авылы

291=A
Татшуган авылы

292=A
Татшуган авылы

293=A

Татшуган авылы

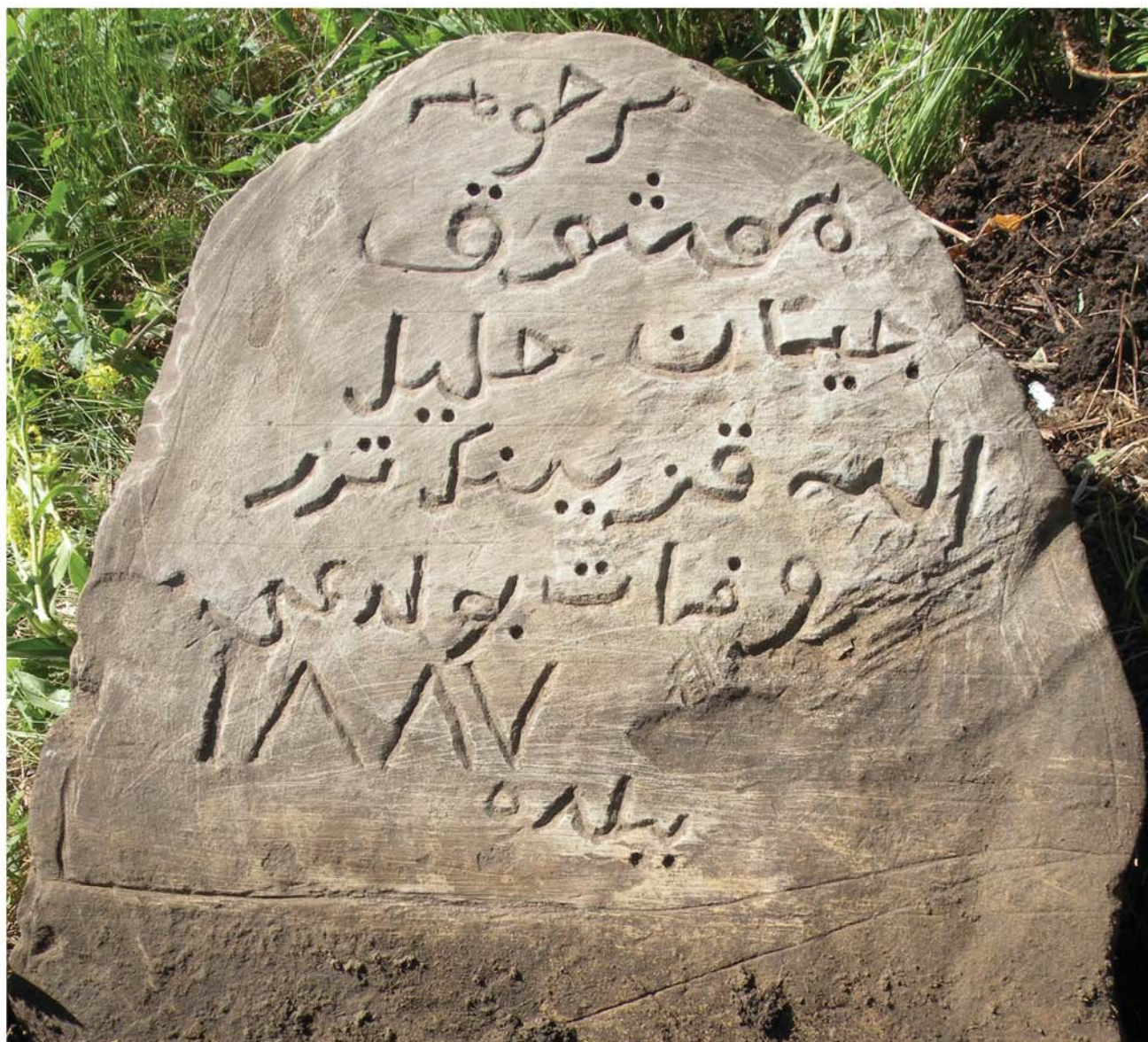
294=A
Татшуган авылы

295=A
Татшуган авылы

296=A

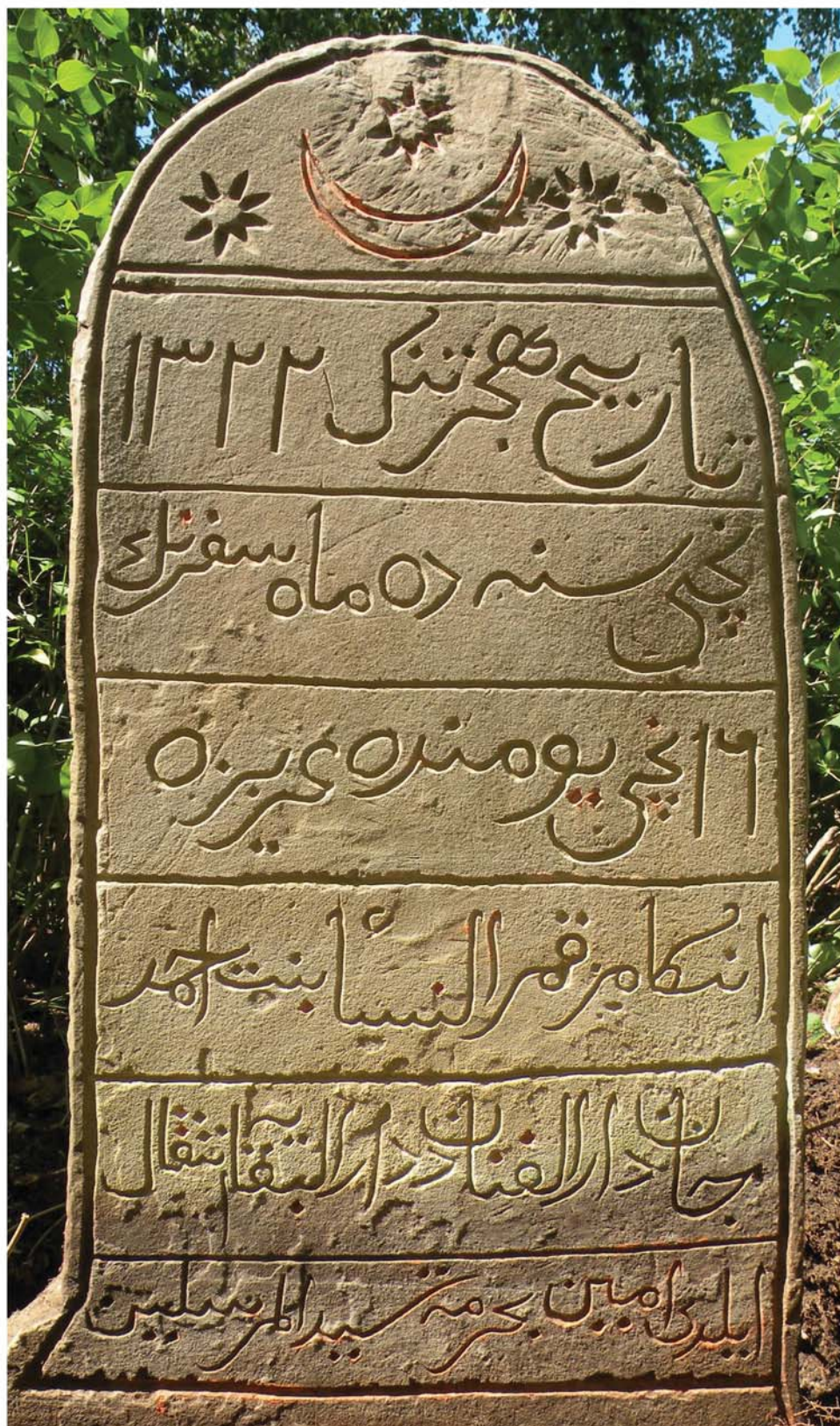
Татшуган авылы

297=A
Татшуган авылы

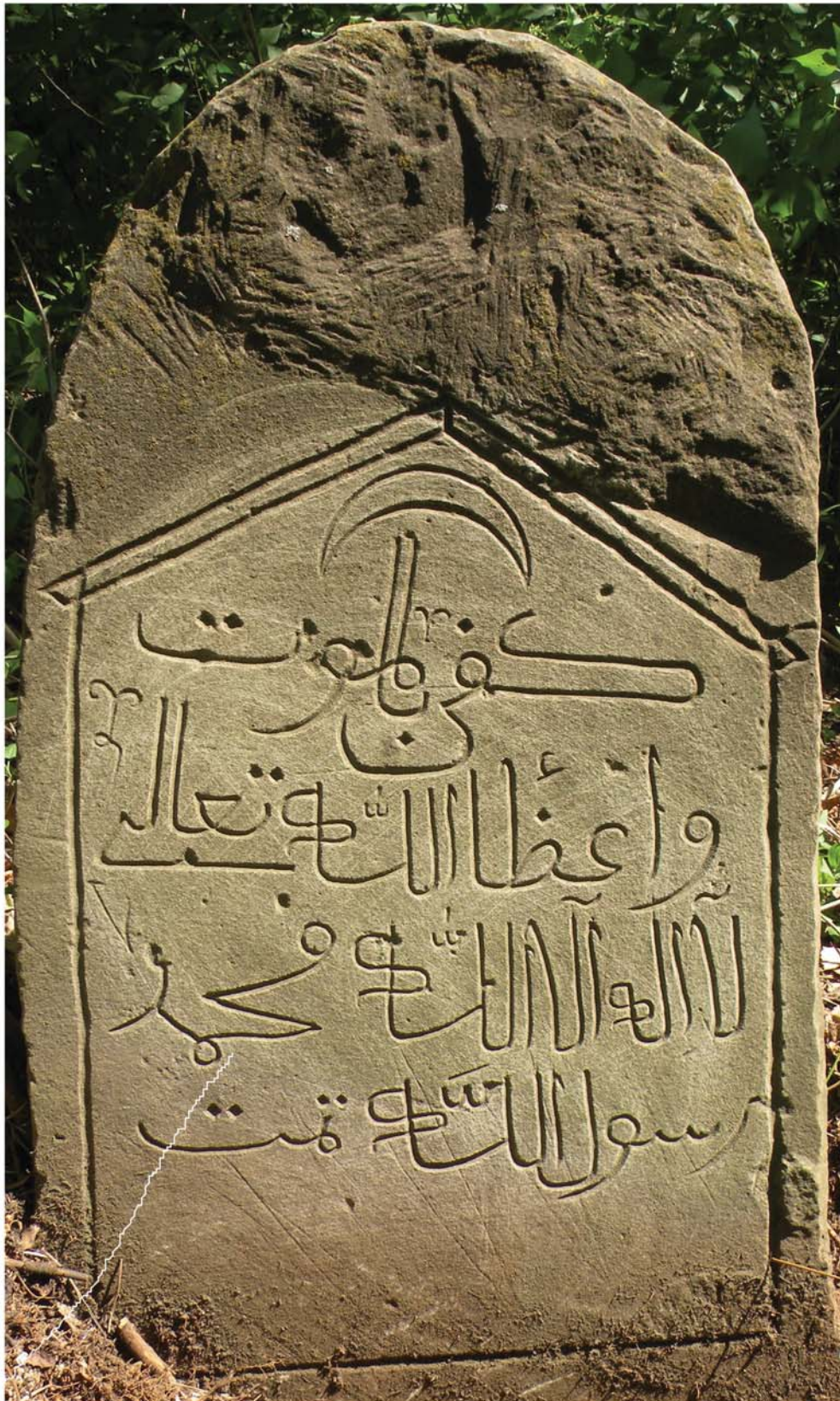

298=A

Татшуган авылы

298=B

Татшуган авылы

299=A
Татшуган авылы

300=A

Татшуган авылы

300=В
Татшуган авылы

301=A
Татшуган авылы

302=Б

302=A

Татар Шуган авылы

303=A
Татшуган авылы

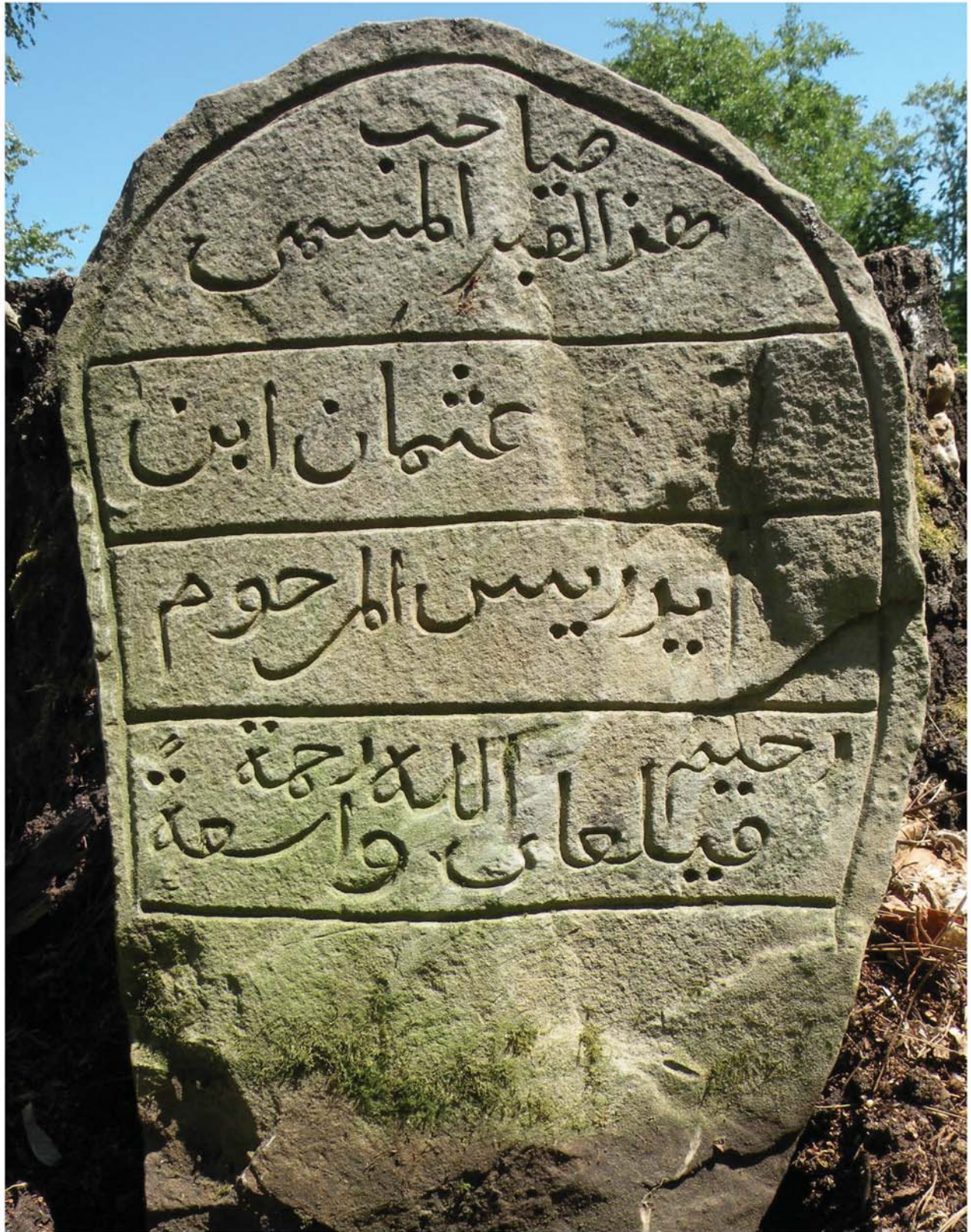
305=A
Татар Шуган авылы

306=a
Татар Шуган авылы

307=A

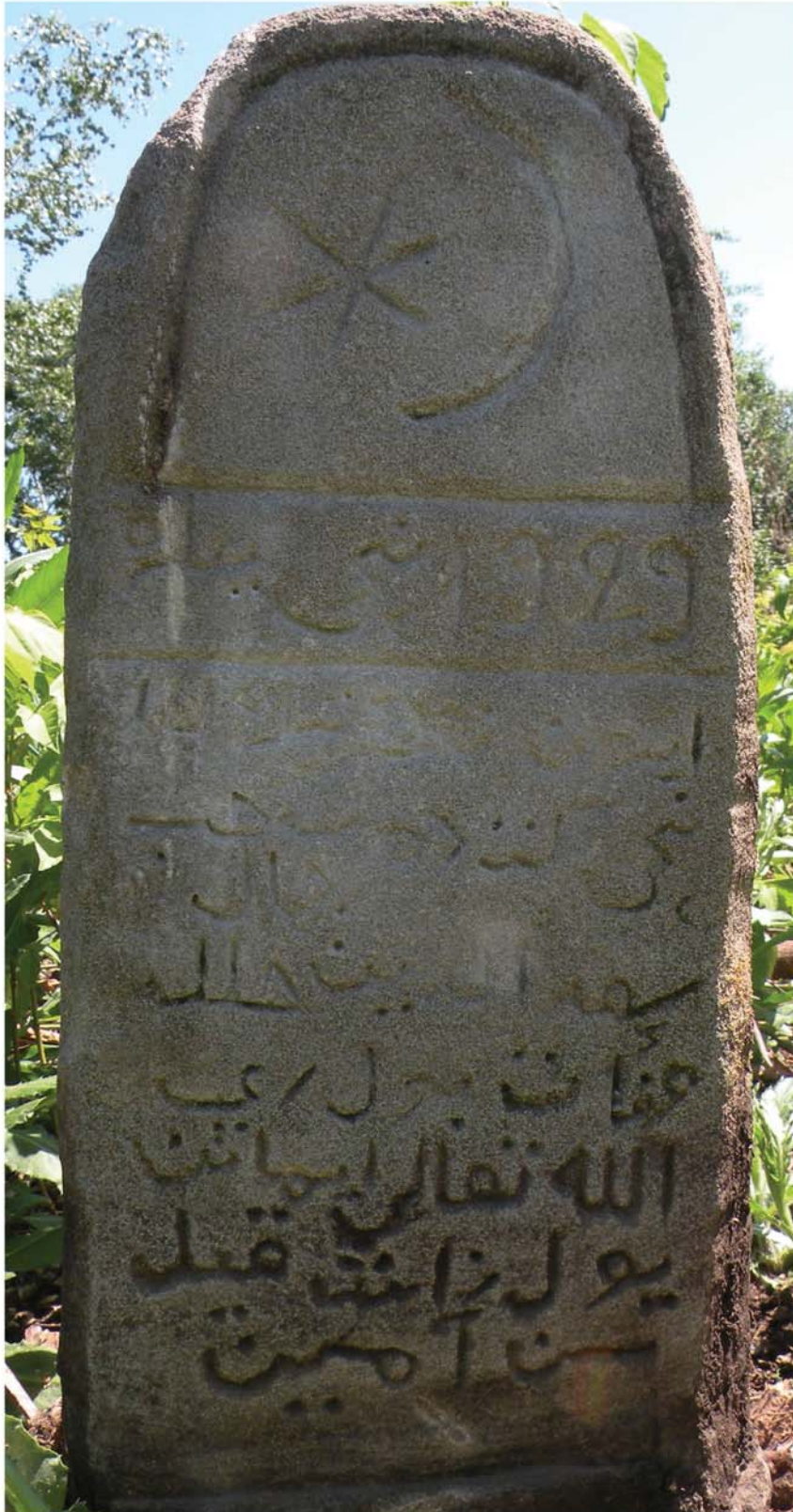
Татшуган авылы

307=B
Татшуган авылы

308=A

Татар Шуган авылы

308=В
Татшуган авылы

309=A
Туйкә авылы

310=A
Туйкә авылы

310=В
Туйкә авылы

311=A=a
Туйкә авылы

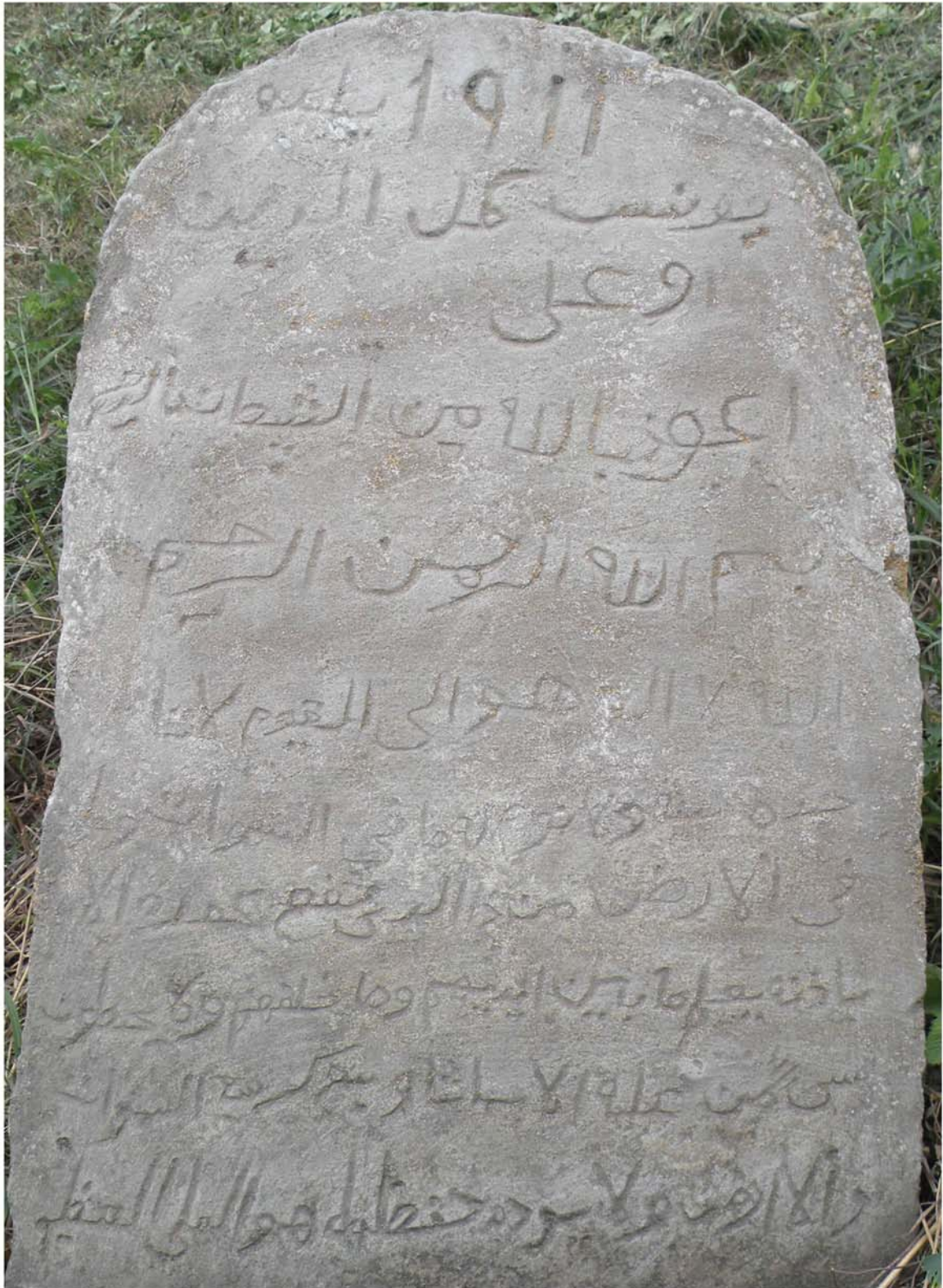

311=A=6
Туйкә авылы

311=В
Туйкә авылы

312=A

Туйкә авылы

313=A
Түбән Эстәрле авылы

315=A
Тымытык авылы

316=A

Тымытык авылы

مفتاح الجنة

للالله الحمد رسول الله

در تاج ابرت النبي صلى الله عليه وسلم

١٢٦٧ هـ ما ارجادى الا ذرئتك

١٩ رجب شنبه كون دار الفنادين

دار البقاير رحلت قلدى آيا شنده

آن كه انا اليه راجعون حق سبحان و تعالا

خلال الجنائز مشرفه قلماء ايدر امين بركة سيد

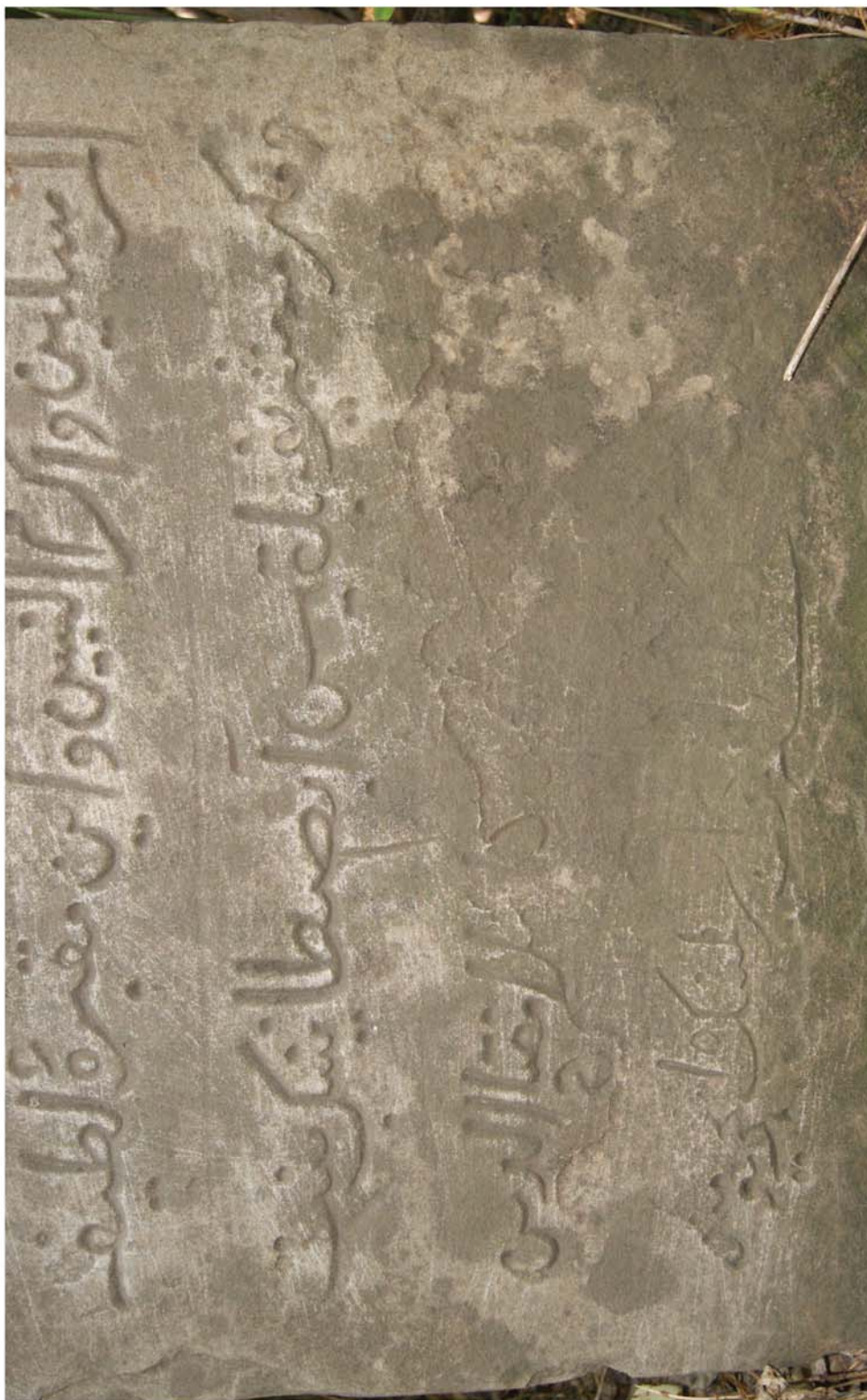
الرسولين و اكرام النبيين و امين مقبره لطيف

و مكر مشرفه قلماء ايدر امين بركة سيد

الرسولين و اكرام النبيين و امين مقبره لطيف

و مكر مشرفه قلماء ايدر امين بركة سيد

317=A=в
Тымытык авылы

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَالَّذِي يُضَوِّتُ النَّجْمَ
وَالَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ
وَالَّذِي يُنَزِّلُ الْمَطَرَ
وَالَّذِي يُحْيِي الْمَوْتَى
وَالَّذِي يُخْرِجُ الْحَيَاةَ
وَالَّذِي يُنَزِّلُ الْمَطَرَ
وَالَّذِي يُحْيِي الْمَوْتَى
وَالَّذِي يُخْرِجُ الْحَيَاةَ

وَالَّذِي يُنَزِّلُ الْمَطَرَ
وَالَّذِي يُحْيِي الْمَوْتَى
وَالَّذِي يُخْرِجُ الْحَيَاةَ
وَالَّذِي يُنَزِّلُ الْمَطَرَ
وَالَّذِي يُحْيِي الْمَوْتَى
وَالَّذِي يُخْرِجُ الْحَيَاةَ
وَالَّذِي يُنَزِّلُ الْمَطَرَ
وَالَّذِي يُحْيِي الْمَوْتَى
وَالَّذِي يُخْرِجُ الْحَيَاةَ
وَالَّذِي يُنَزِّلُ الْمَطَرَ
وَالَّذِي يُحْيِي الْمَوْتَى
وَالَّذِي يُخْرِجُ الْحَيَاةَ

وَالَّذِي يُنَزِّلُ الْمَطَرَ
وَالَّذِي يُحْيِي الْمَوْتَى
وَالَّذِي يُخْرِجُ الْحَيَاةَ
وَالَّذِي يُنَزِّلُ الْمَطَرَ
وَالَّذِي يُحْيِي الْمَوْتَى
وَالَّذِي يُخْرِجُ الْحَيَاةَ
وَالَّذِي يُنَزِّلُ الْمَطَرَ
وَالَّذِي يُحْيِي الْمَوْتَى
وَالَّذِي يُخْرِجُ الْحَيَاةَ
وَالَّذِي يُنَزِّلُ الْمَطَرَ
وَالَّذِي يُحْيِي الْمَوْتَى
وَالَّذِي يُخْرِجُ الْحَيَاةَ

وَالَّذِي يُنَزِّلُ الْمَطَرَ
وَالَّذِي يُحْيِي الْمَوْتَى
وَالَّذِي يُخْرِجُ الْحَيَاةَ
وَالَّذِي يُنَزِّلُ الْمَطَرَ
وَالَّذِي يُحْيِي الْمَوْتَى
وَالَّذِي يُخْرِجُ الْحَيَاةَ
وَالَّذِي يُنَزِّلُ الْمَطَرَ
وَالَّذِي يُحْيِي الْمَوْتَى
وَالَّذِي يُخْرِجُ الْحَيَاةَ
وَالَّذِي يُنَزِّلُ الْمَطَرَ
وَالَّذِي يُحْيِي الْمَوْتَى
وَالَّذِي يُخْرِجُ الْحَيَاةَ

318=A

Тымытык авылы

319=A

Тымытык авылы

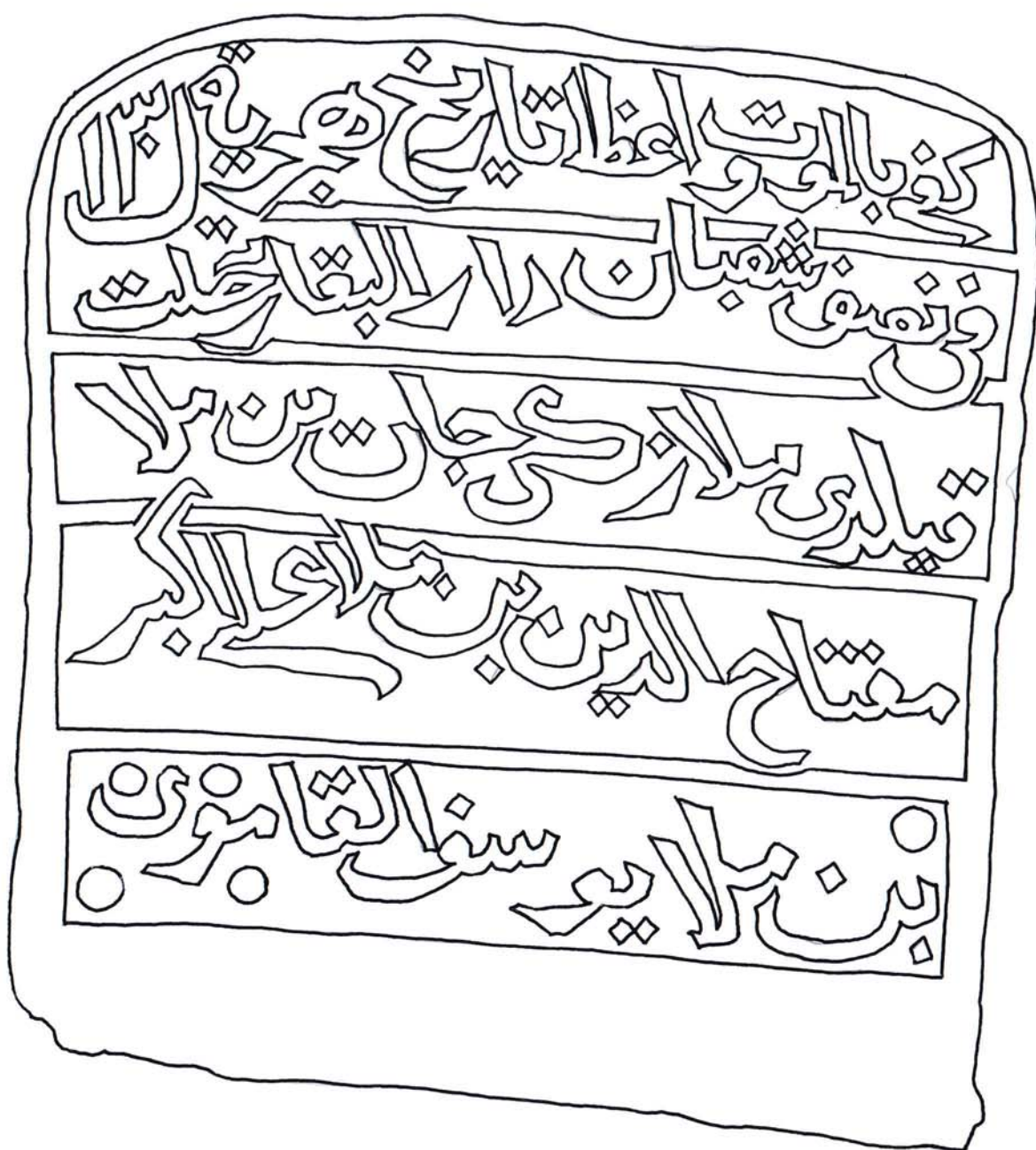

320=A

Тымытык авылы

1887=2=A

Тымытык авылы, Азнакай районы

321=A
Тымытык авылы

322=A
Уразай авылы

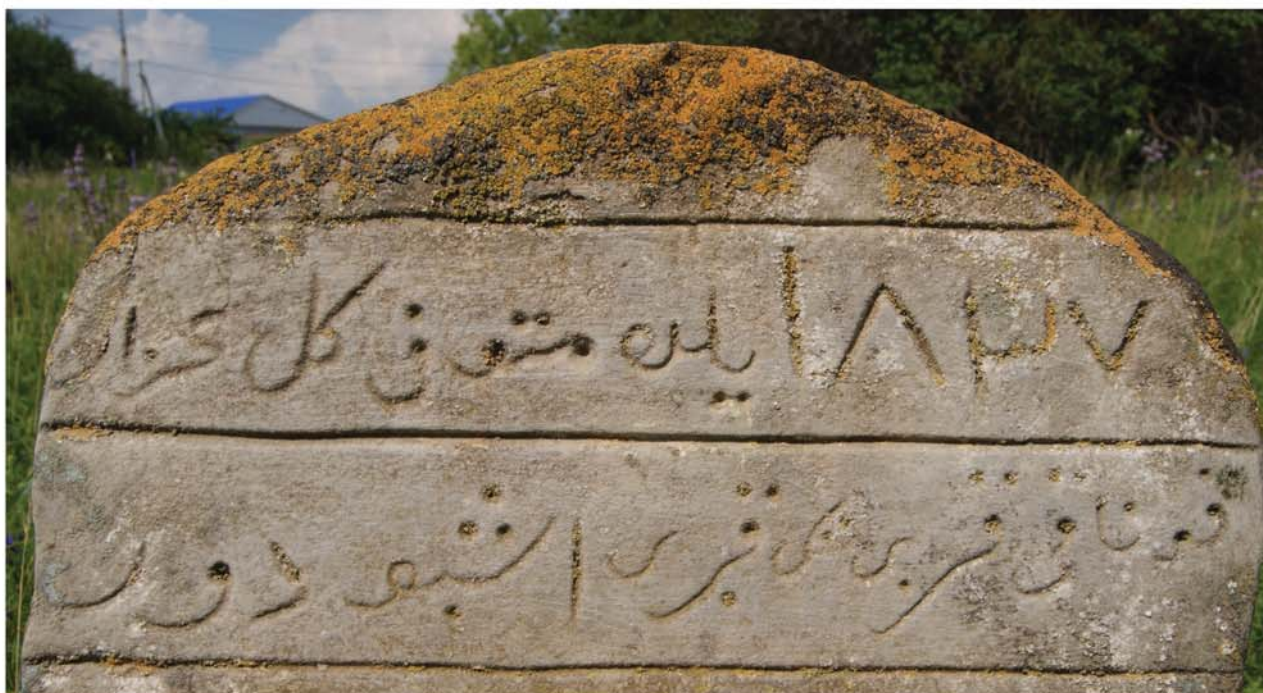
323=A
Уразай авылы

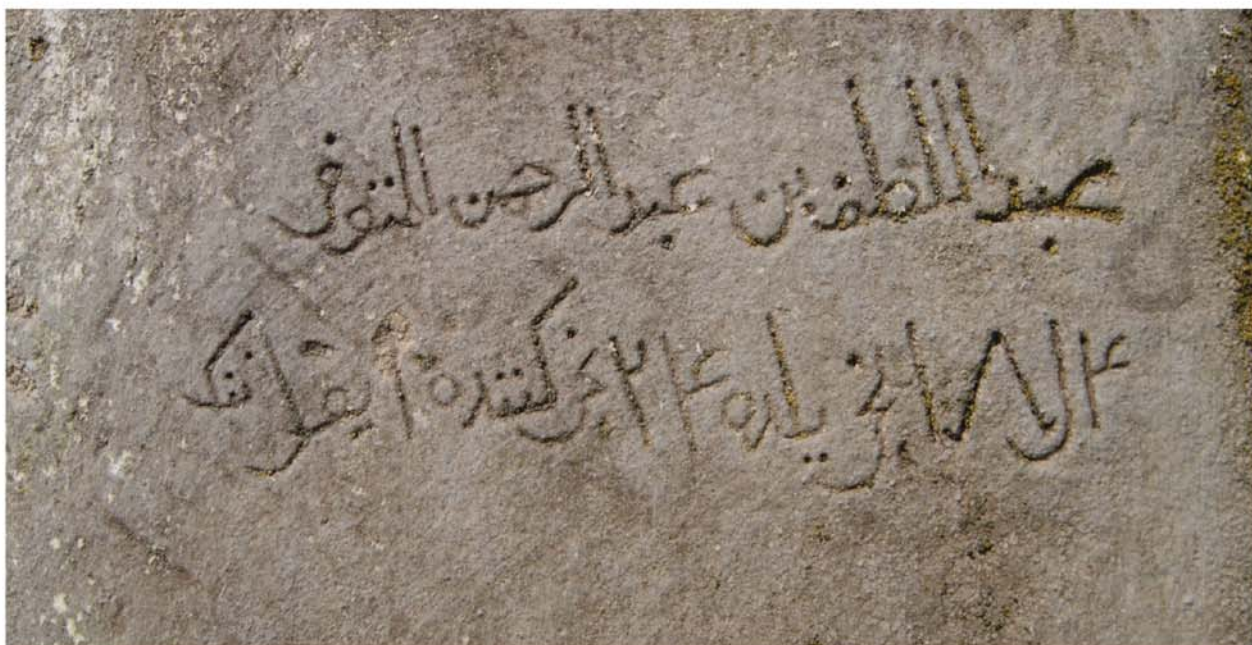

324=A
Уразай авылы

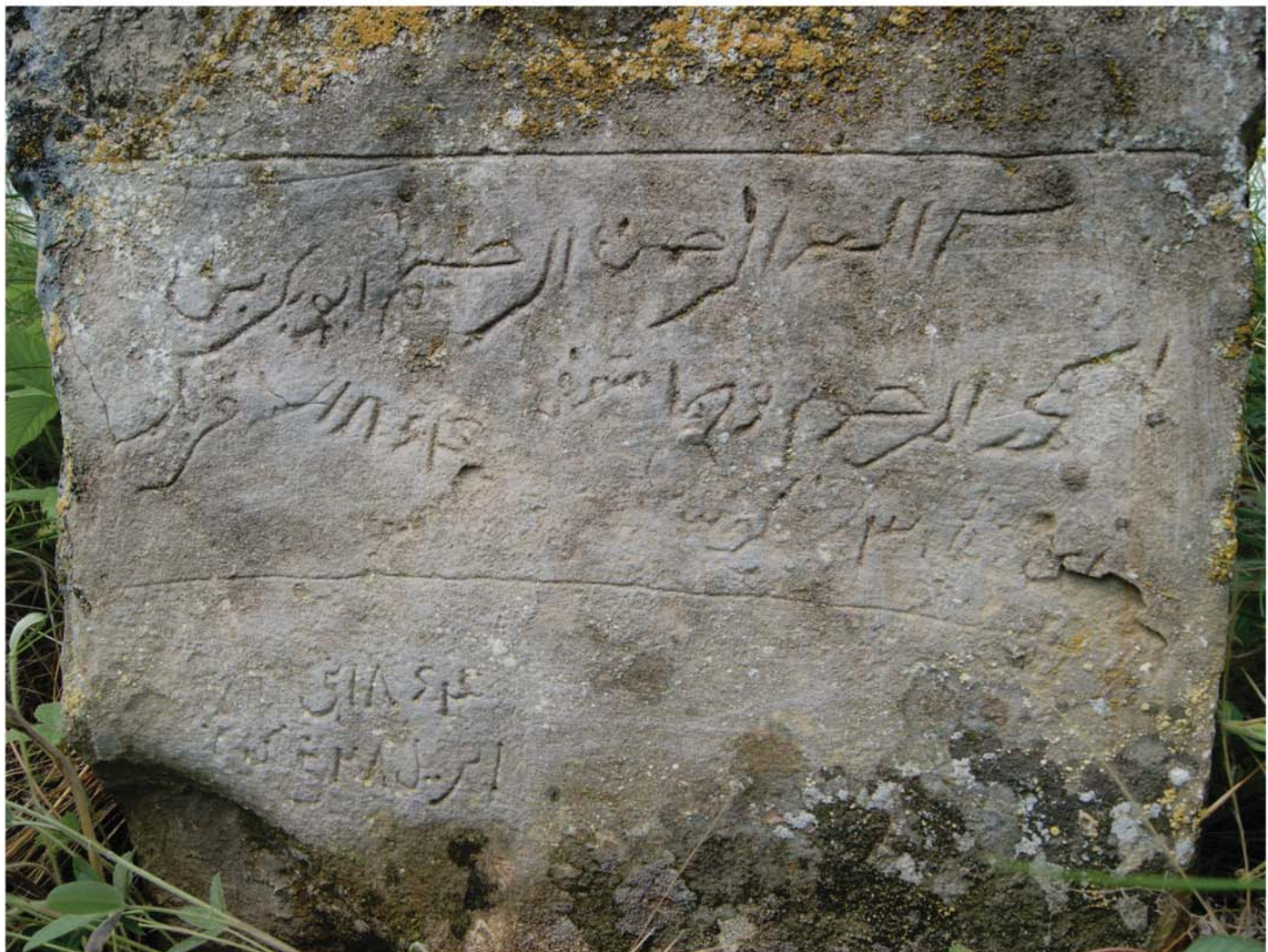

325=A
Уразай авылы

326=A
Уразай авылы

327=A
Уразай авылы

328=A
Уразай авылы

329=A
Уразай авылы

330=A
Уразай авылы

нәсел
тамгасы

331=A
Уразай авылы

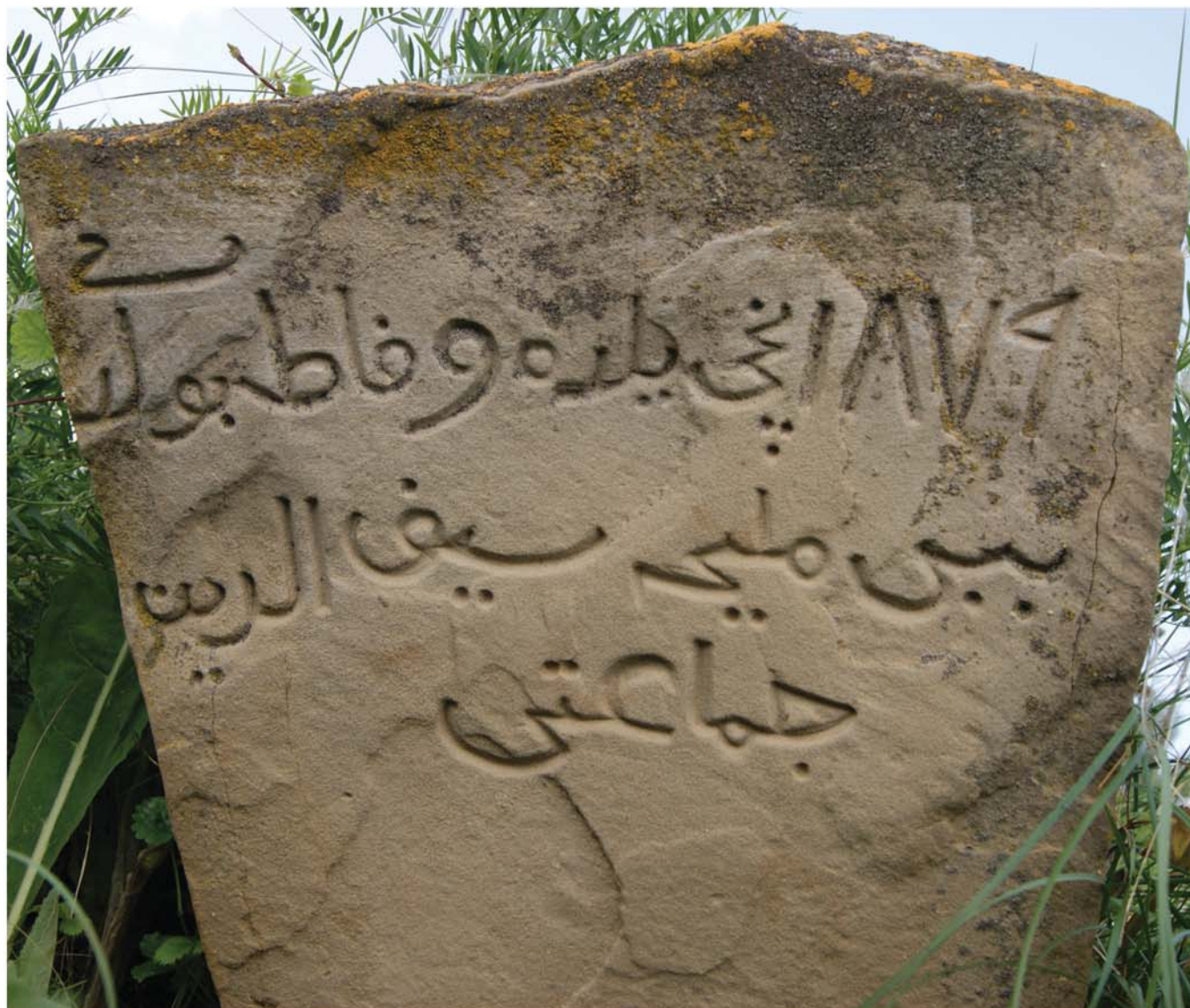

332=A=a
Уразай авылы

332=A=6

333=A
Уразай авылы

334=A

334=B
Уразай авылы

335=A
Уразай авылы

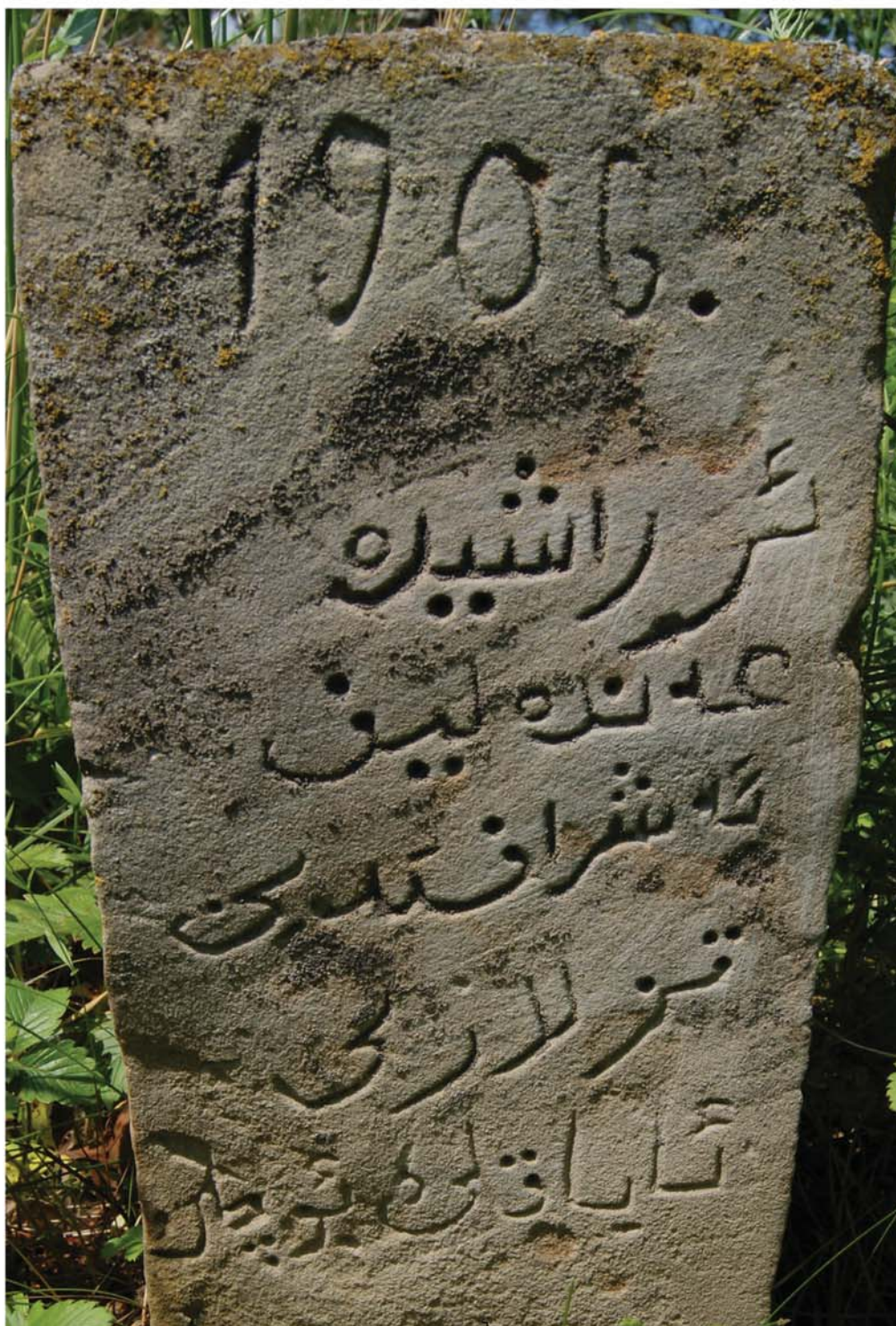
336=A
Уразай авылы

337=A
Уразай авылы

339=A
Уразай авылы

340=A
Уразай авылы

341=A
Уразай авылы

342=A
Уразай авылы

343=A
Уразай авылы

343=В
Уразай авылы

344=A
Уразай авылы

345=A
Уразай авылы

346=Б

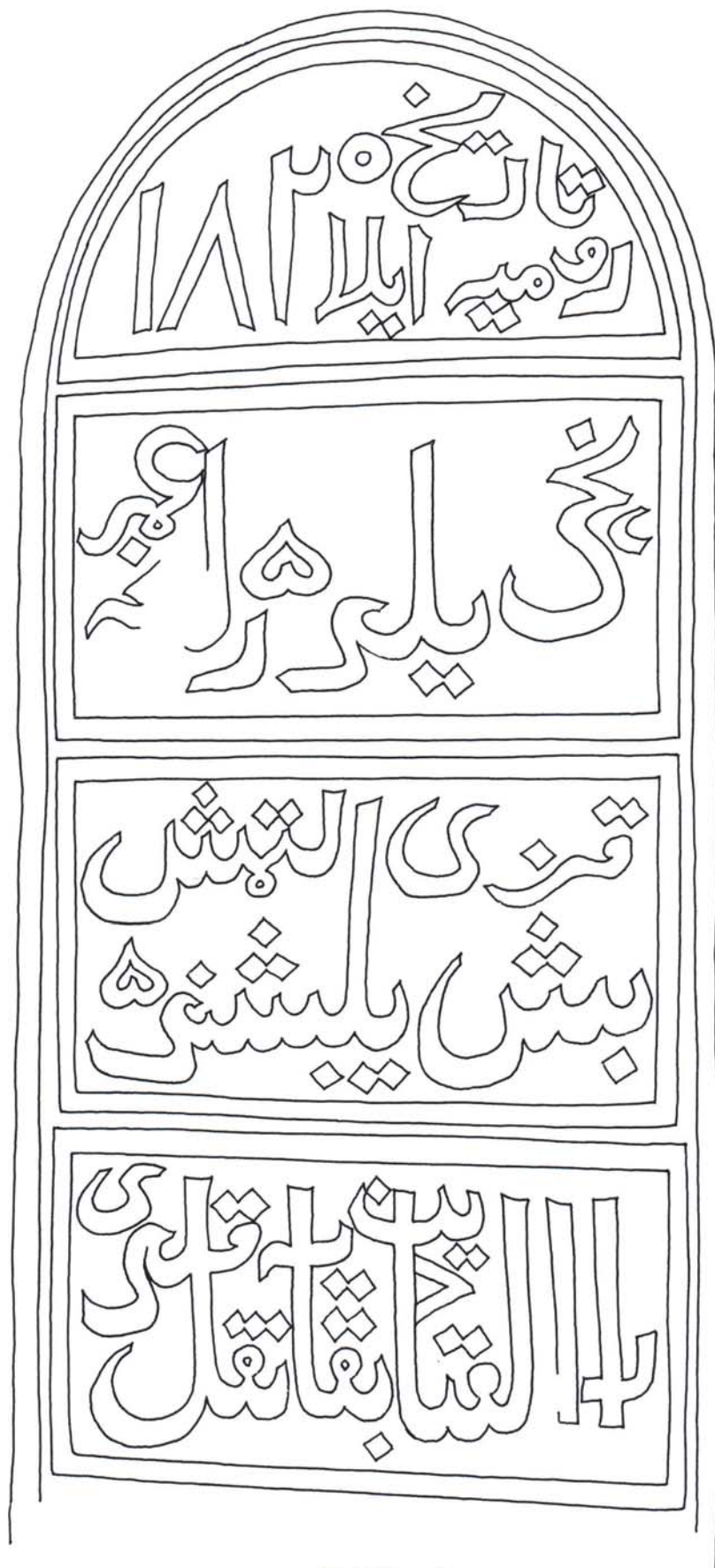
346=А

Уразай авылы

349=A
Урманай авылы

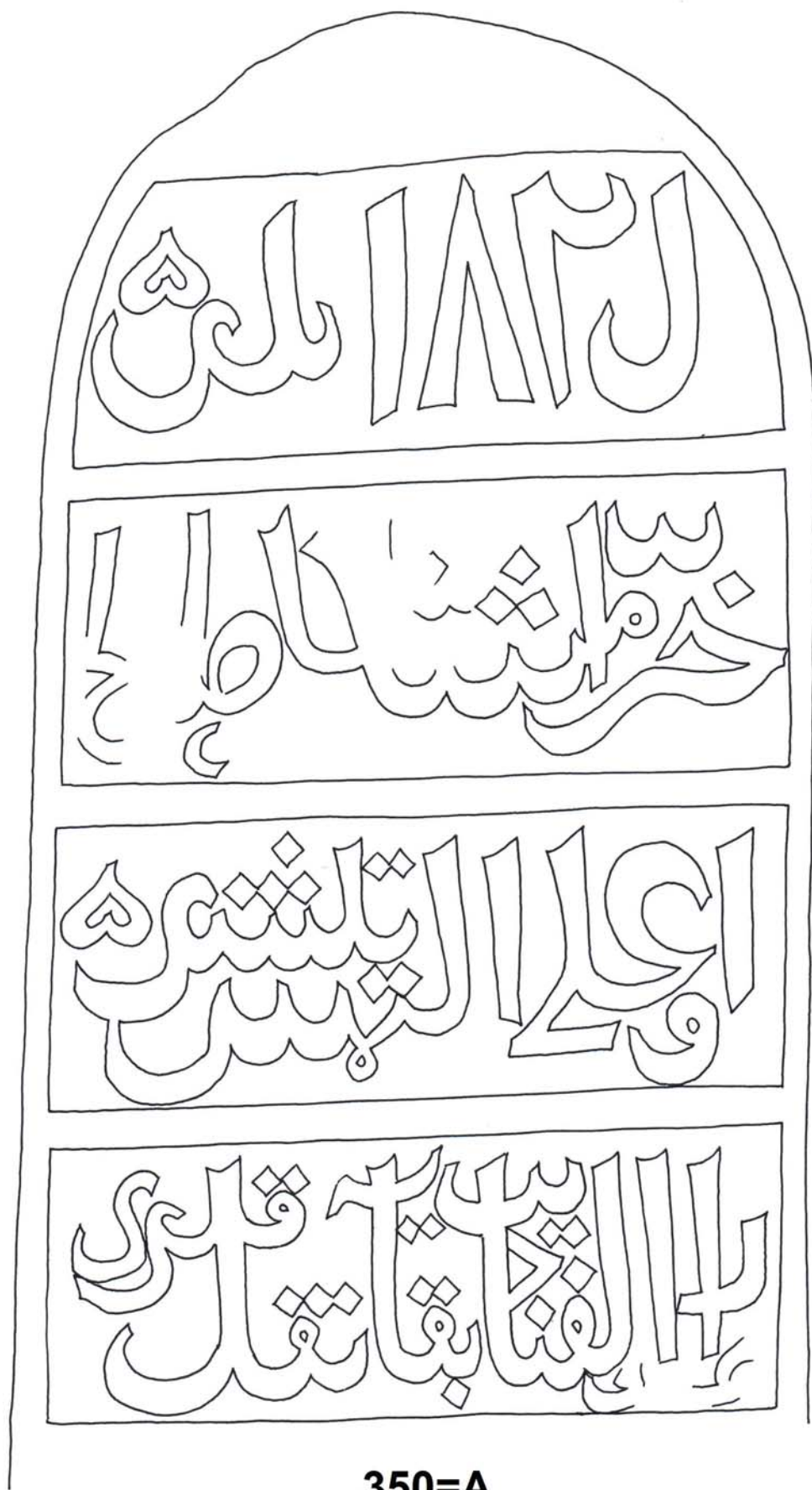
349=A

Урманай авылы

350=A
Урманай авылы

350=A

Урманай авылы

351=A
Урманай авылы

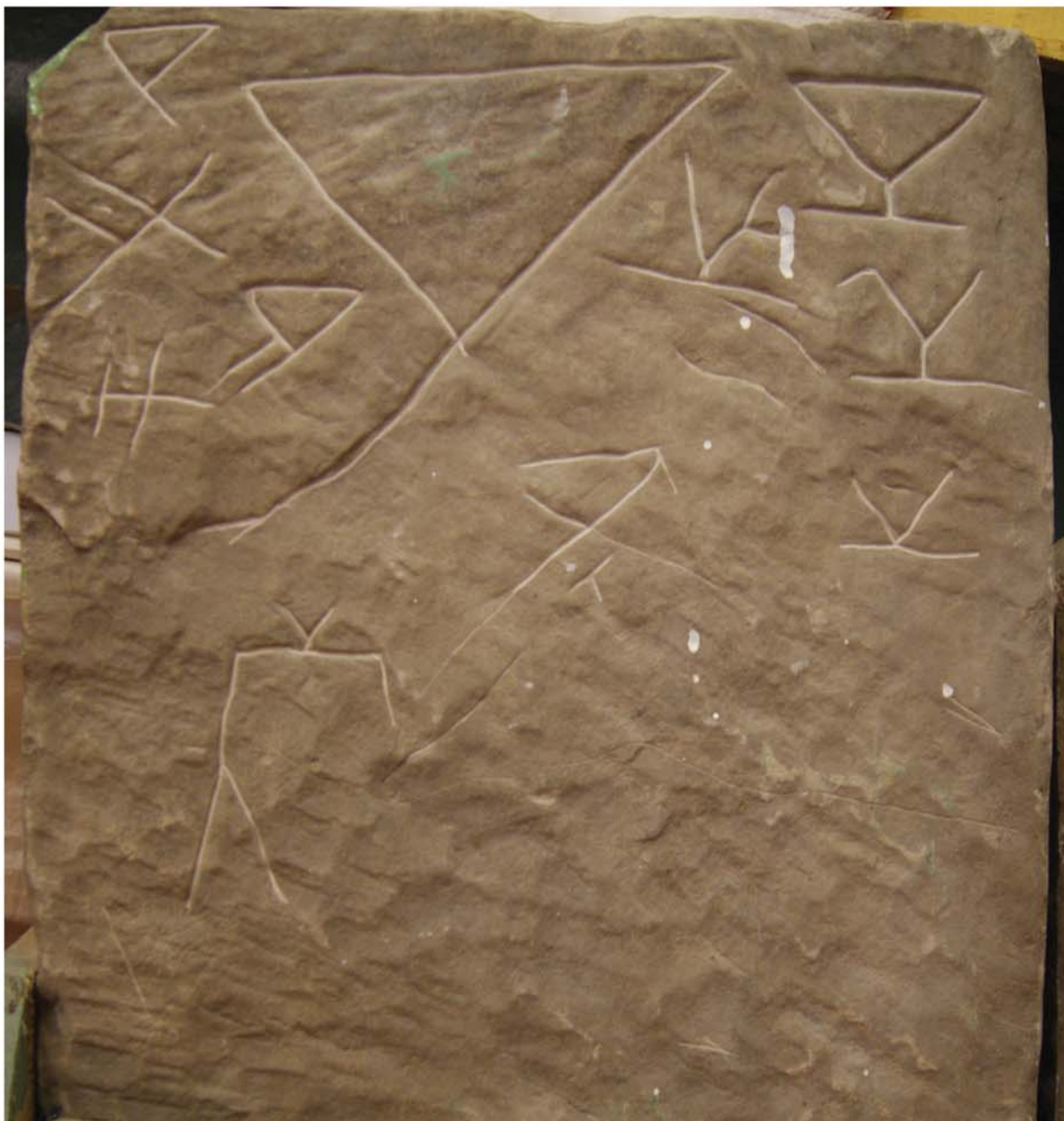
352=A

Урманай авылы

353=A
Урманай авылы

354=A
Урсай авылы

355=A
Урсай авылы

356=A
Урсай авылы

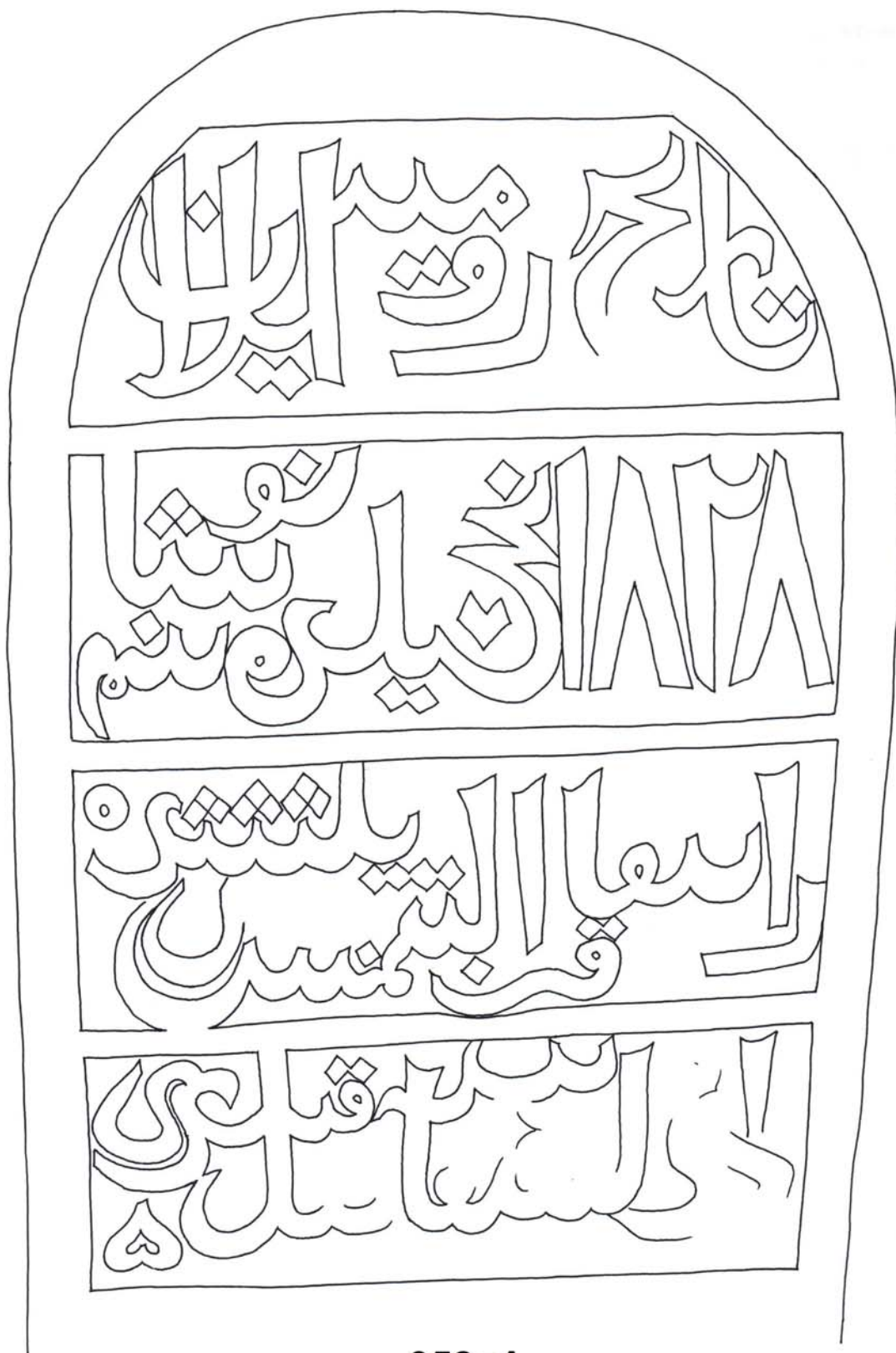
357=A
Урсай авылы

358=A
Урсай авылы

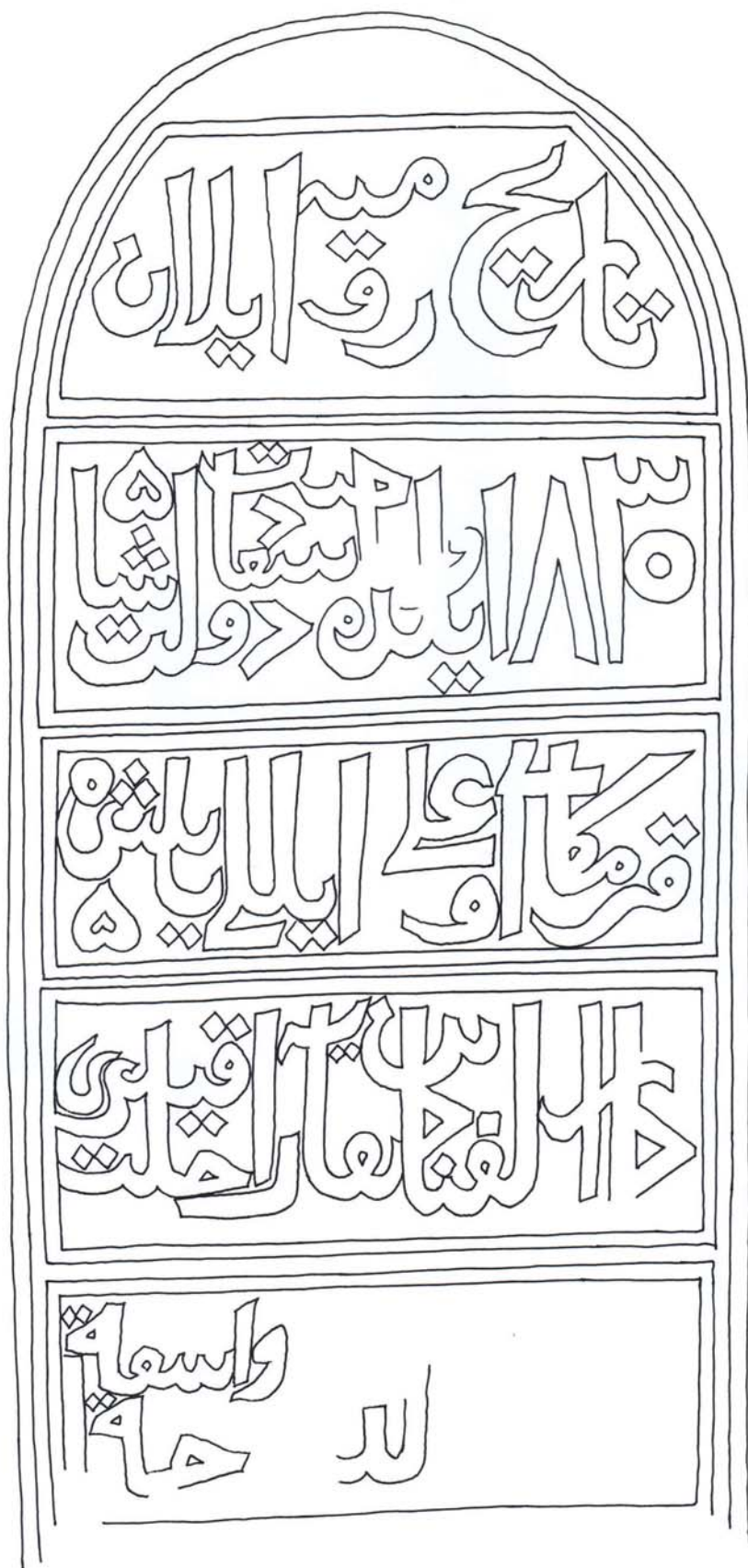

358=A
Урсай авылы

359=A
Урсай авылы

359=A

Урсай авылы

360
Урсай авылы

360=A
Урсай авылы

360=A
Урсай авылы

360=A=a
Урсай авылы

360=A=6
Урсай авылы

360=A=в
Урсай авылы

360=В
Урсай авылы

360=B=a
Урсай авылы

360=В=в
Урсай авылы

360=В=в
Урсай авылы

361=A, Б
Урсай авылы

362=A

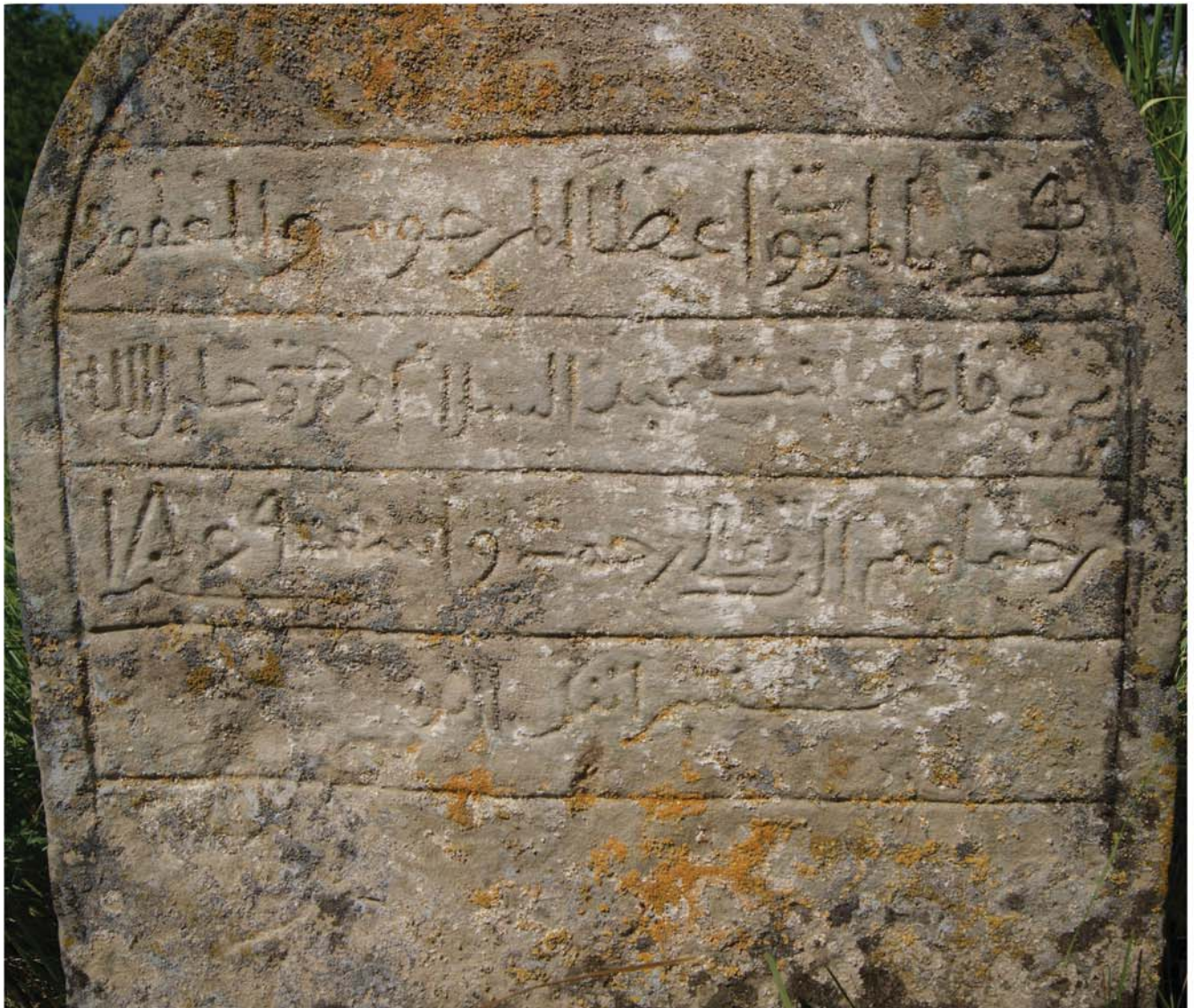
Урсай авылы

364=A
Урсай авылы

365=A
Урсай авылы

365=В
Урсай авылы

366=A
Урсай авылы

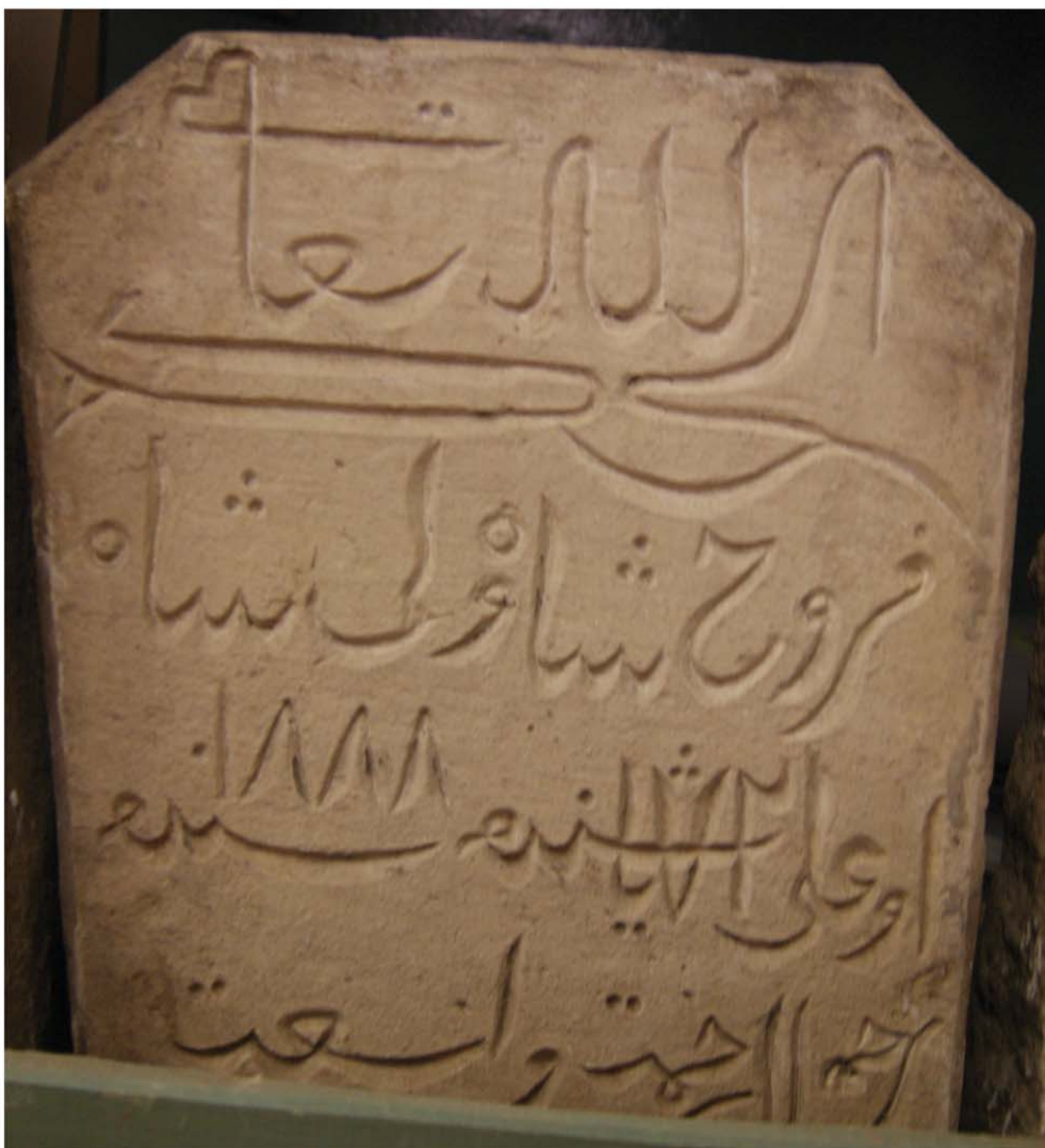
367=A
Урсай авылы

368=A
Урсай авылы

370=A
Урсай авылы

371=A
Урсай авылы

371=В
Урсай авылы

372=A
Урсай авылы

372=В
Урсай авылы

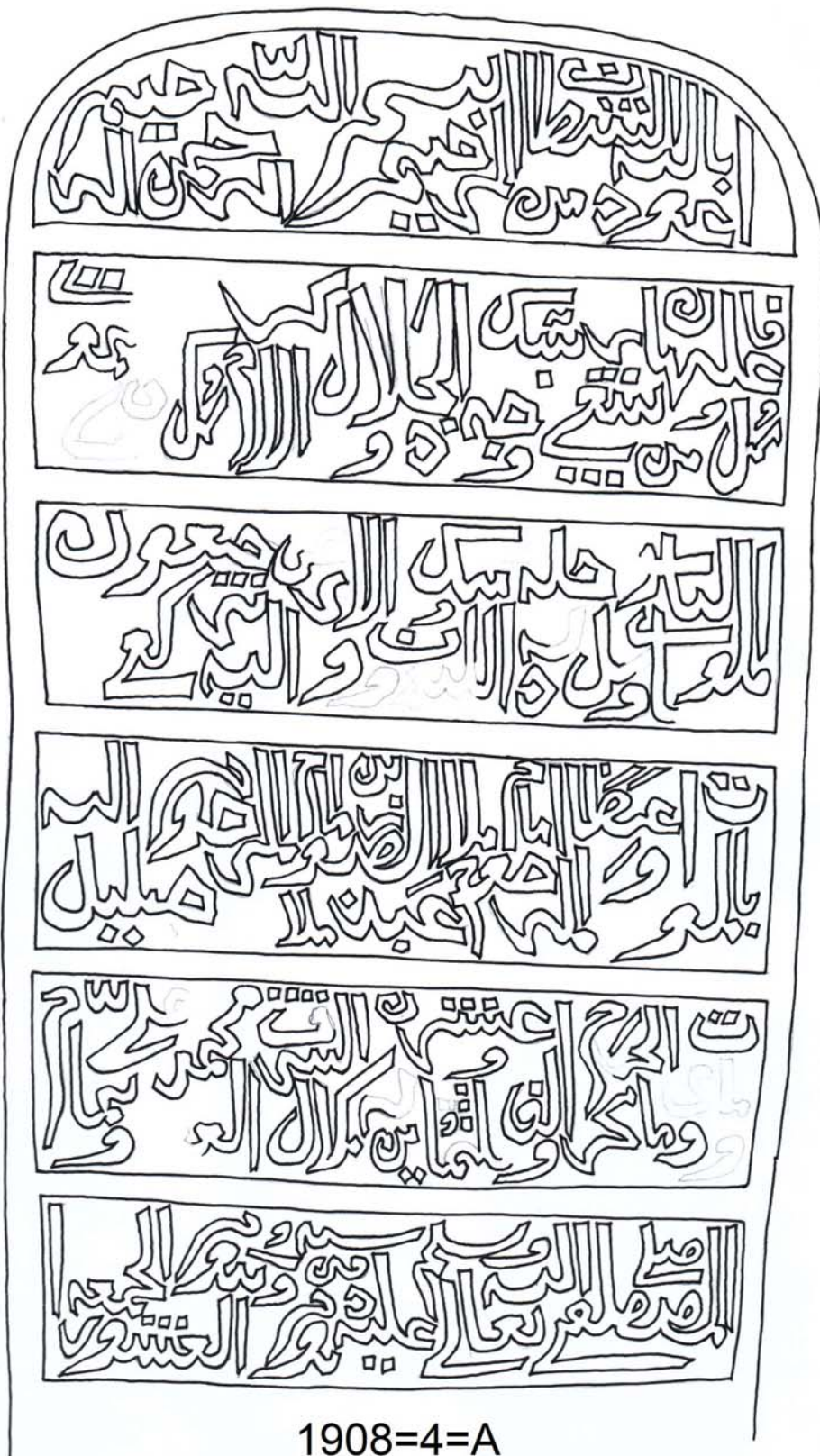

373=A

Урсай авылы

1908=4=A

Урсай авылы, Азнакай районы

374=A
Урта Эстәрле авылы

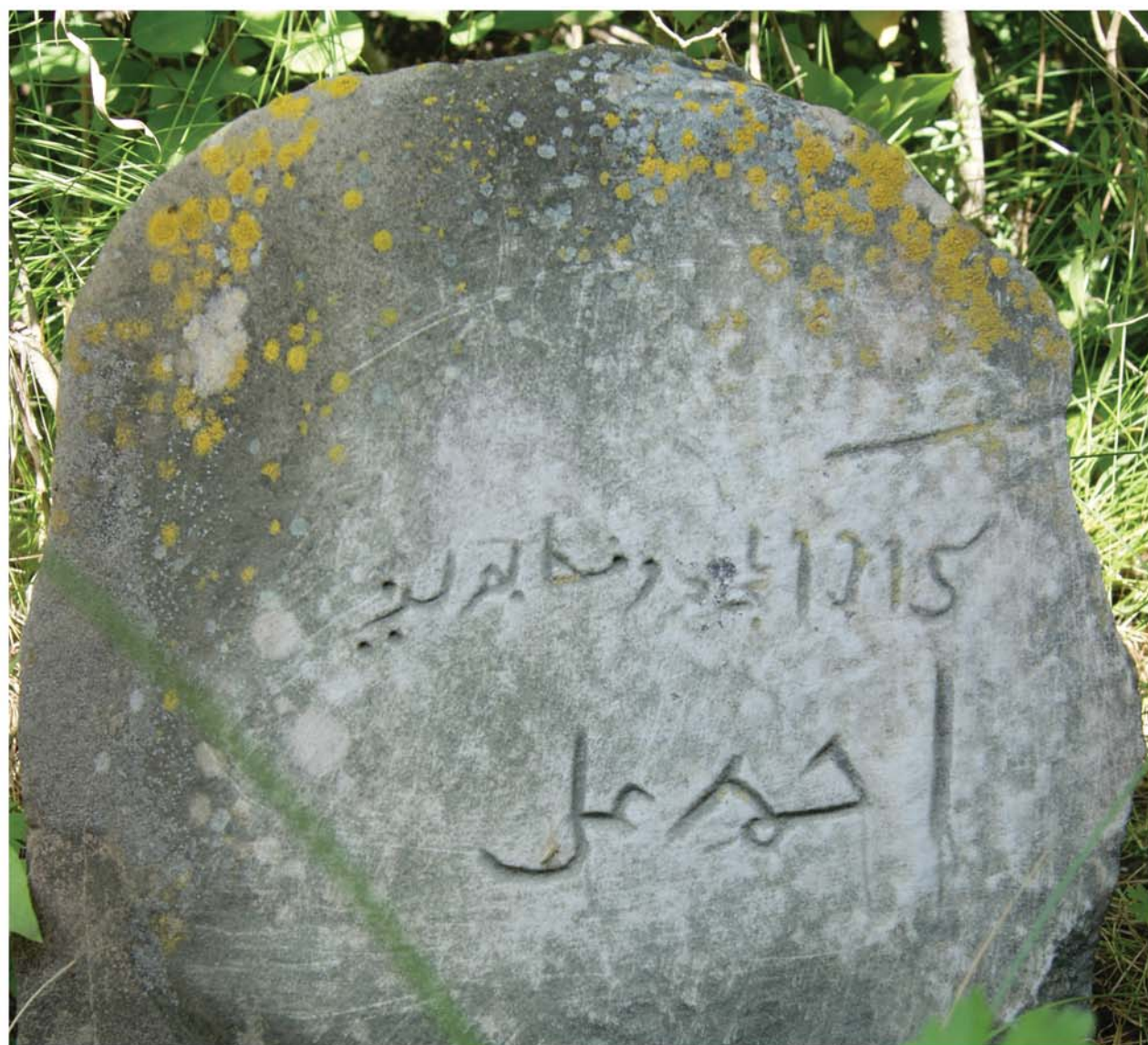

376=A

Урта Эстәрле авылы

377=A
Урта Эстәрле авылы

378=A
Үрге Эстөрле авылы

379=A
Үрге Эстәрле авылы

380=A
Үрге Эстәрле авылы

381=A

Үрге Эстәрле авылы

382=A
Үрге Эстәрле авылы

383=A
Үрге Эстәрле авылы

385=A
Үрге Эстәрле авылы

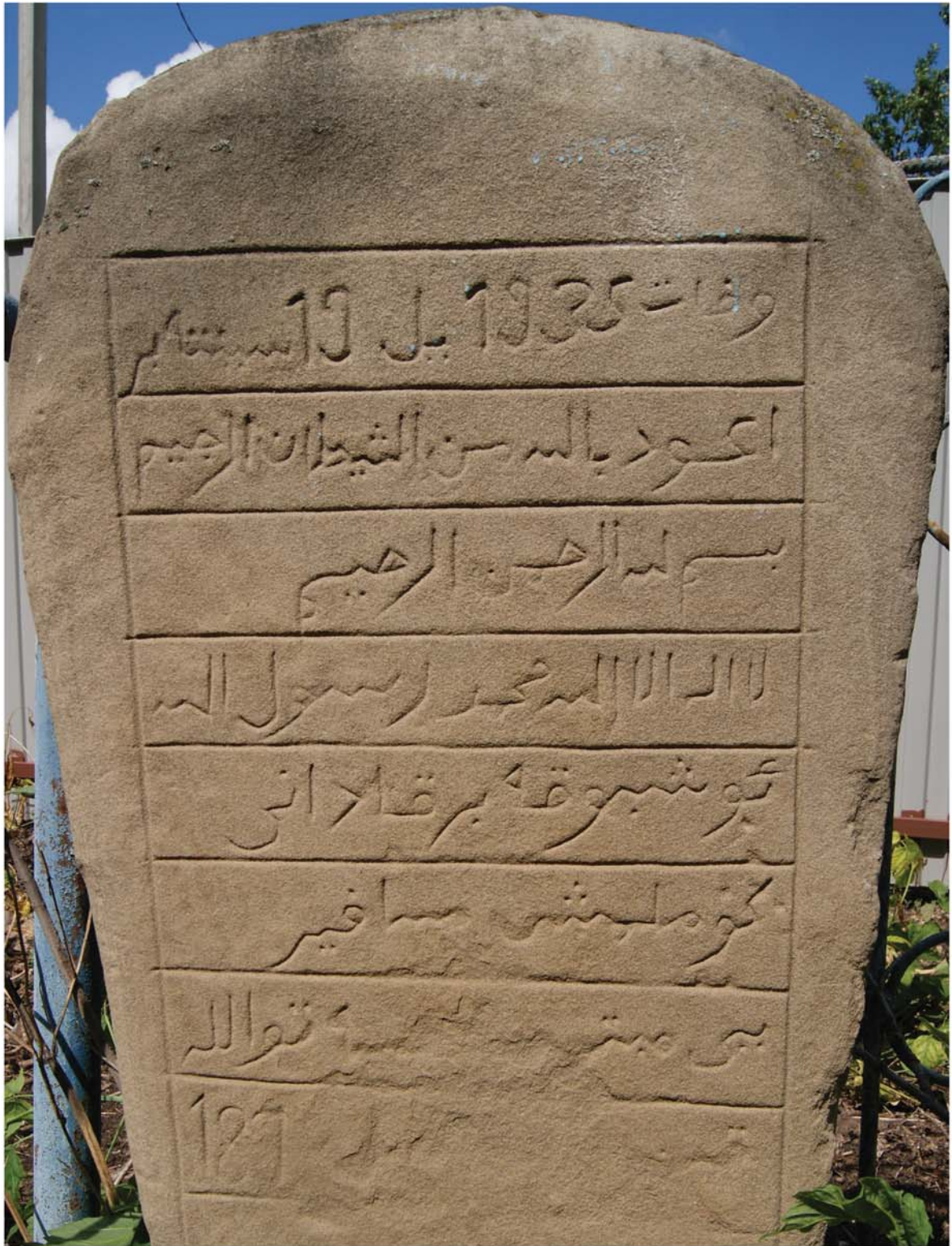

386=A

Үрге Эстәрле авылы

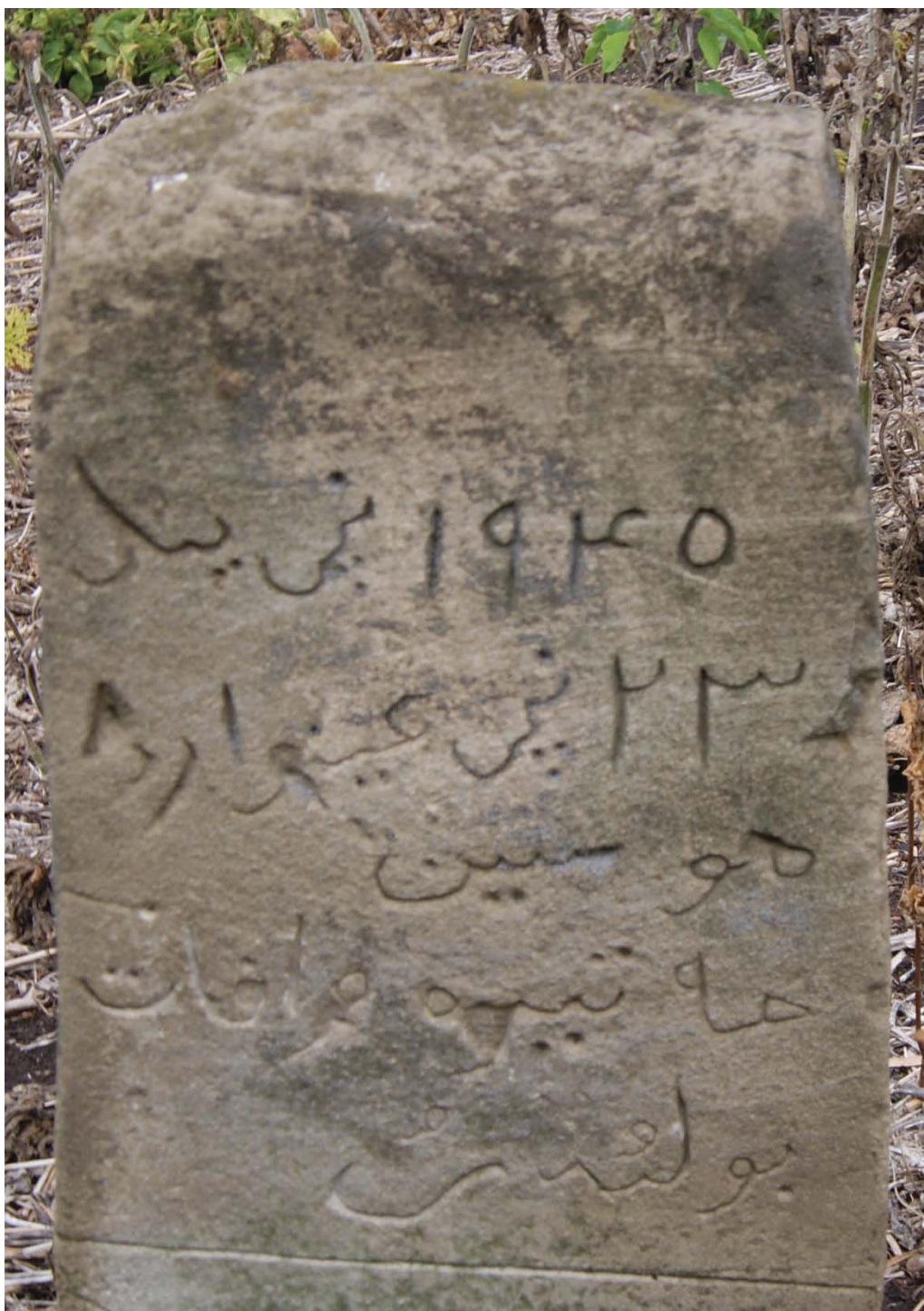

387=A

Үрге Эстәрле авылы

388=A

Үрге Эстәрле авылы

389=A
Үчөлле авылы

390=A
Үчәлле авылы

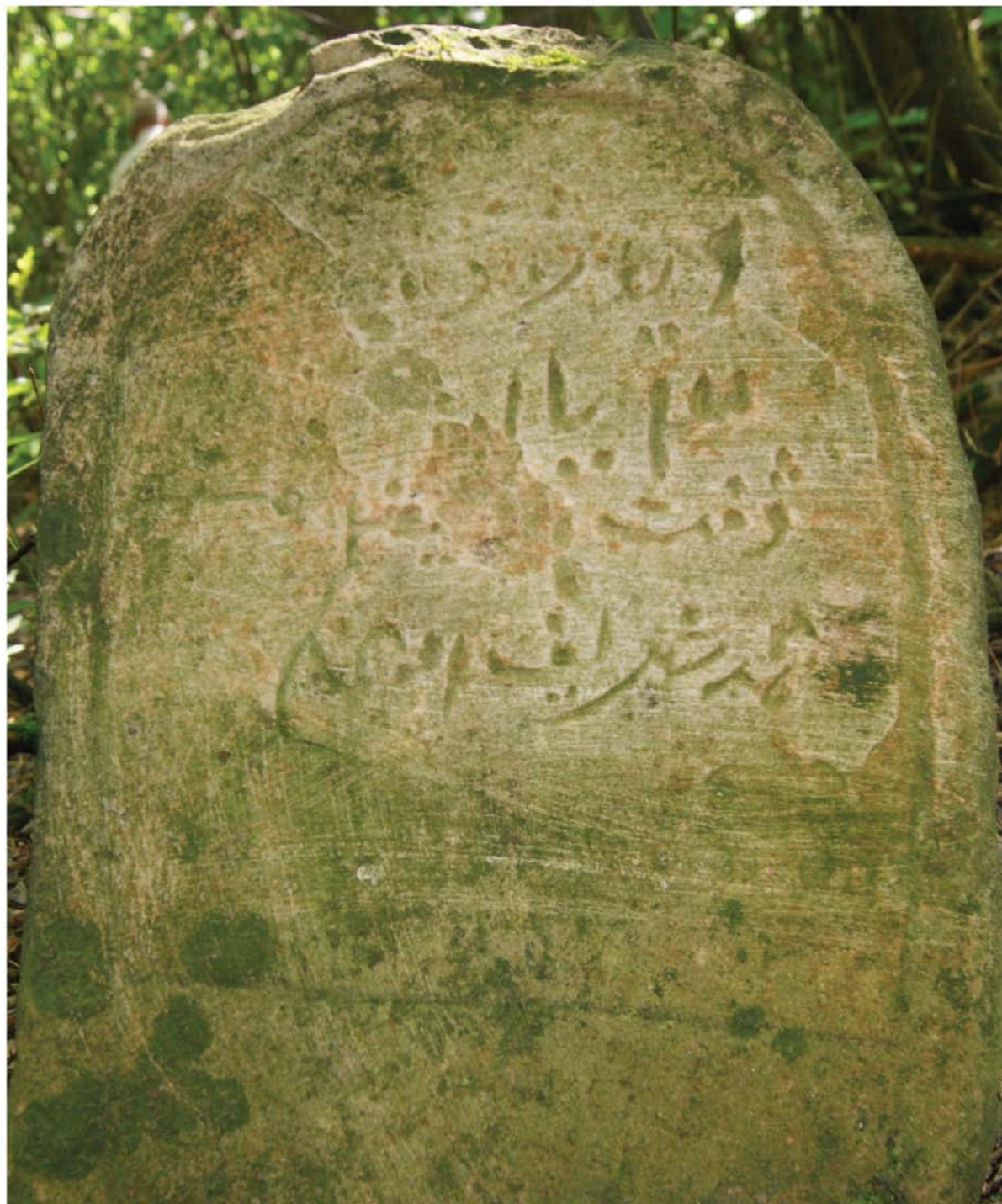
391=A
Үчәлле авылы

392=A
Үчәлле авылы

393=A
Үчәлле авылы

395=A
Үчәлле авылы

396=A
Үчәлле авылы

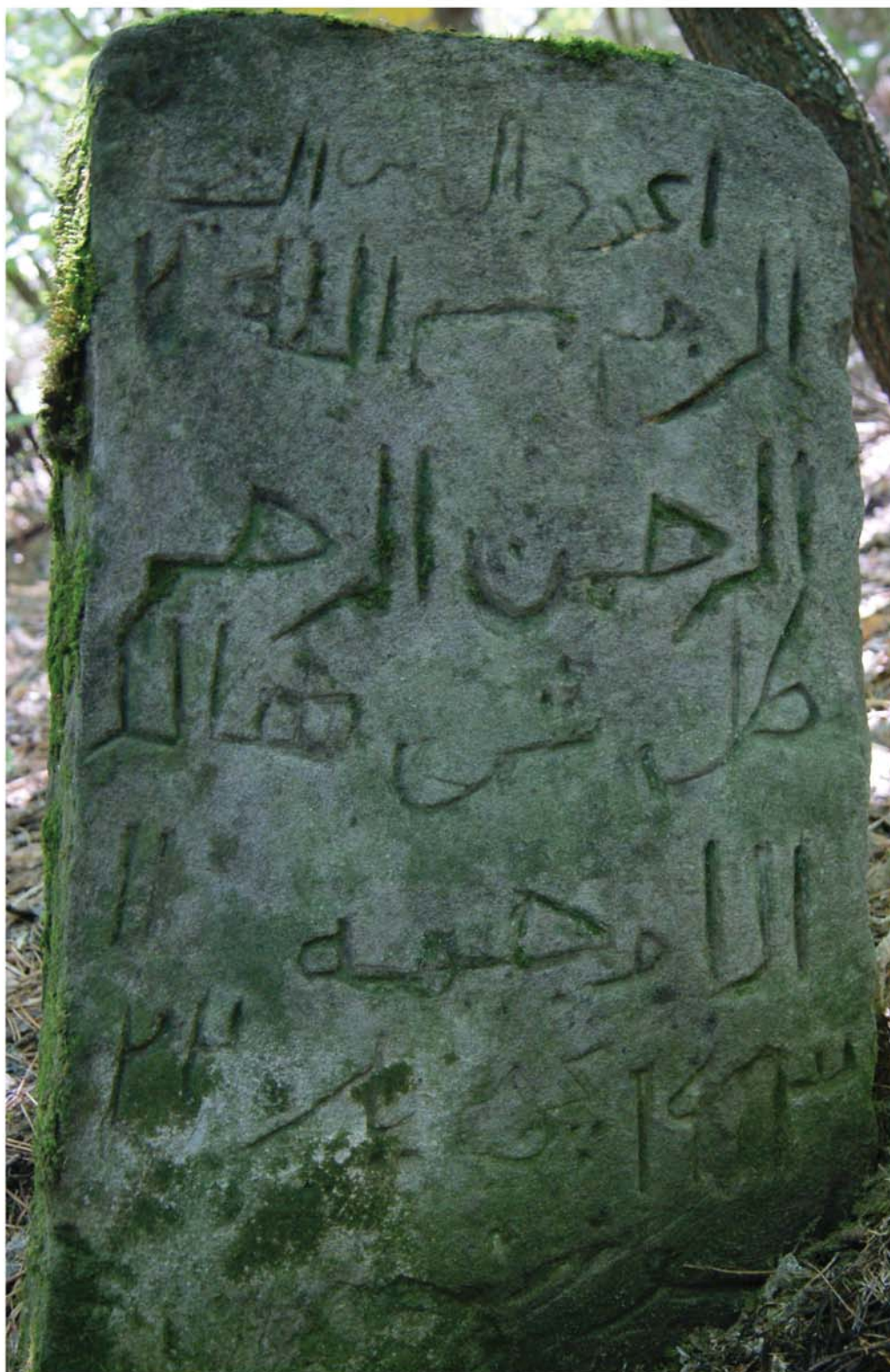
397=A
Үчәлле авылы

397=A=6
Үчәлле авылы

397-1=A
Үчәлле авылы

398=A
Чалпы авылы

399=A
Чалпы авылы

400=A
Чалпы авылы

401=A
Чалпы авылы

402=A
Чалпы авылы

403=A

Чалпы авылы

404=A
Чалпы авылы

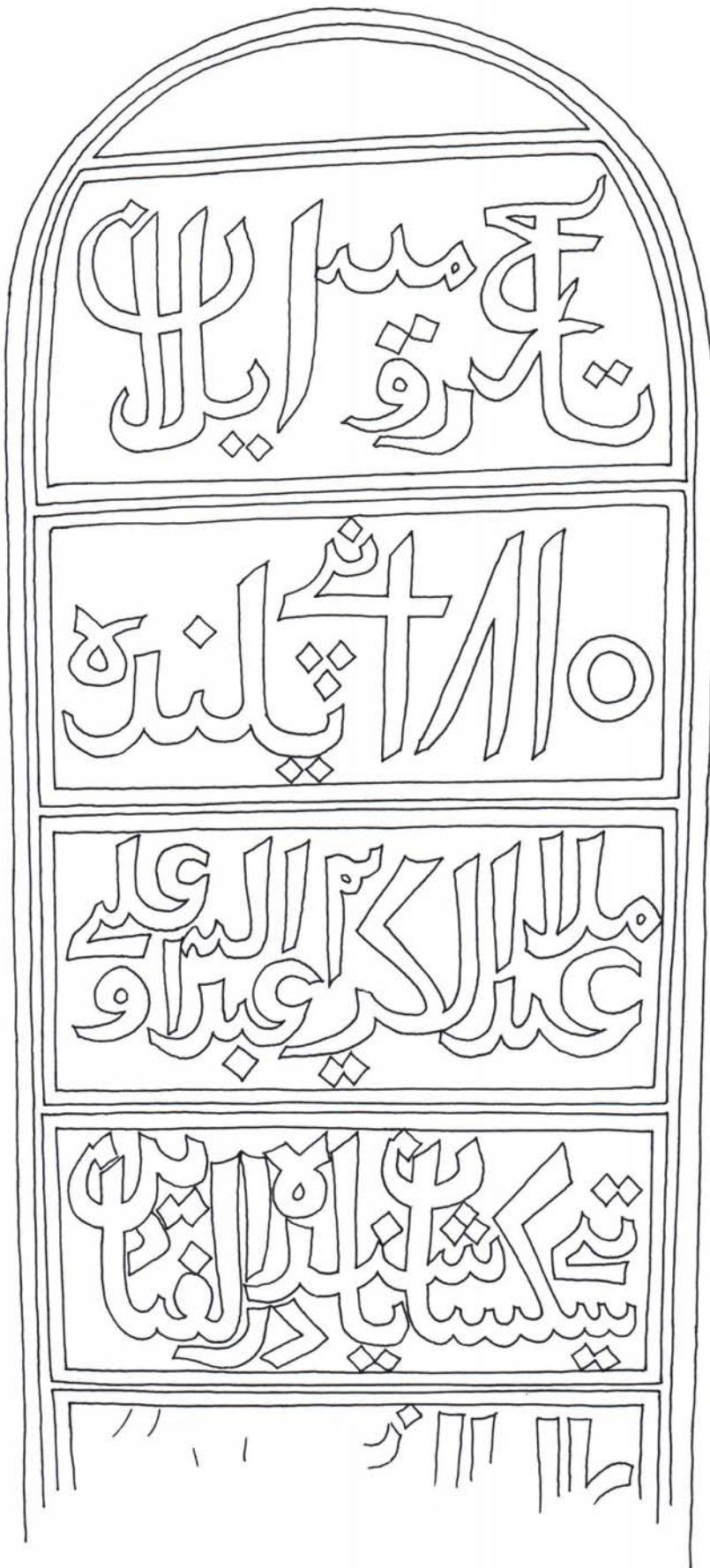
405=A
Чалпы авылы

406=A

Чалпы авылы

406=A
Чалпы
авылы

407=A
Чалпы авылы

408=A
Чалпы авылы

409=A
Чалпы авылы

411=A
Чалпы авылы

412=A
Чалпы авылы

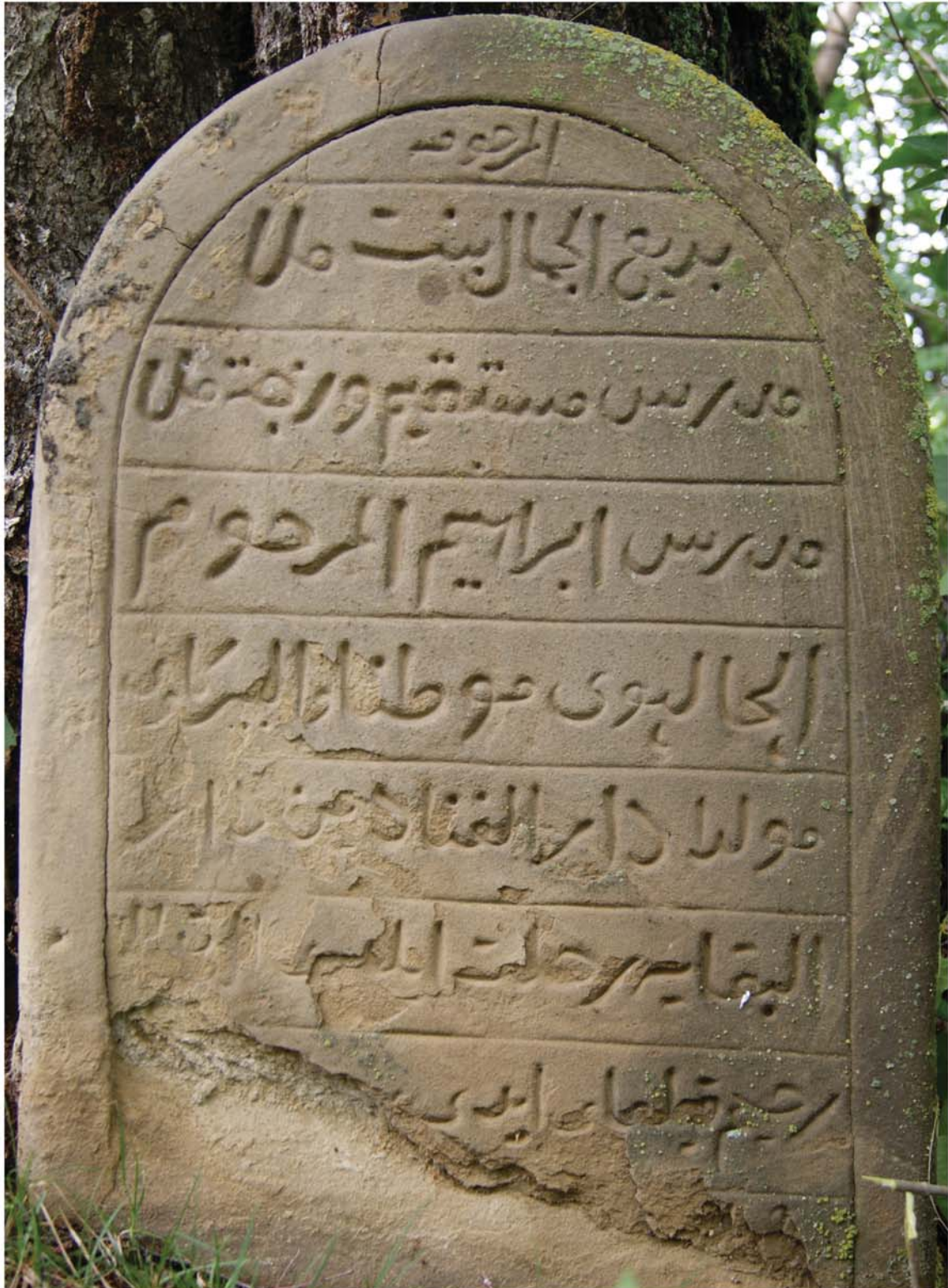

413=A
Чалпы авылы

414=A
Чалпы авылы

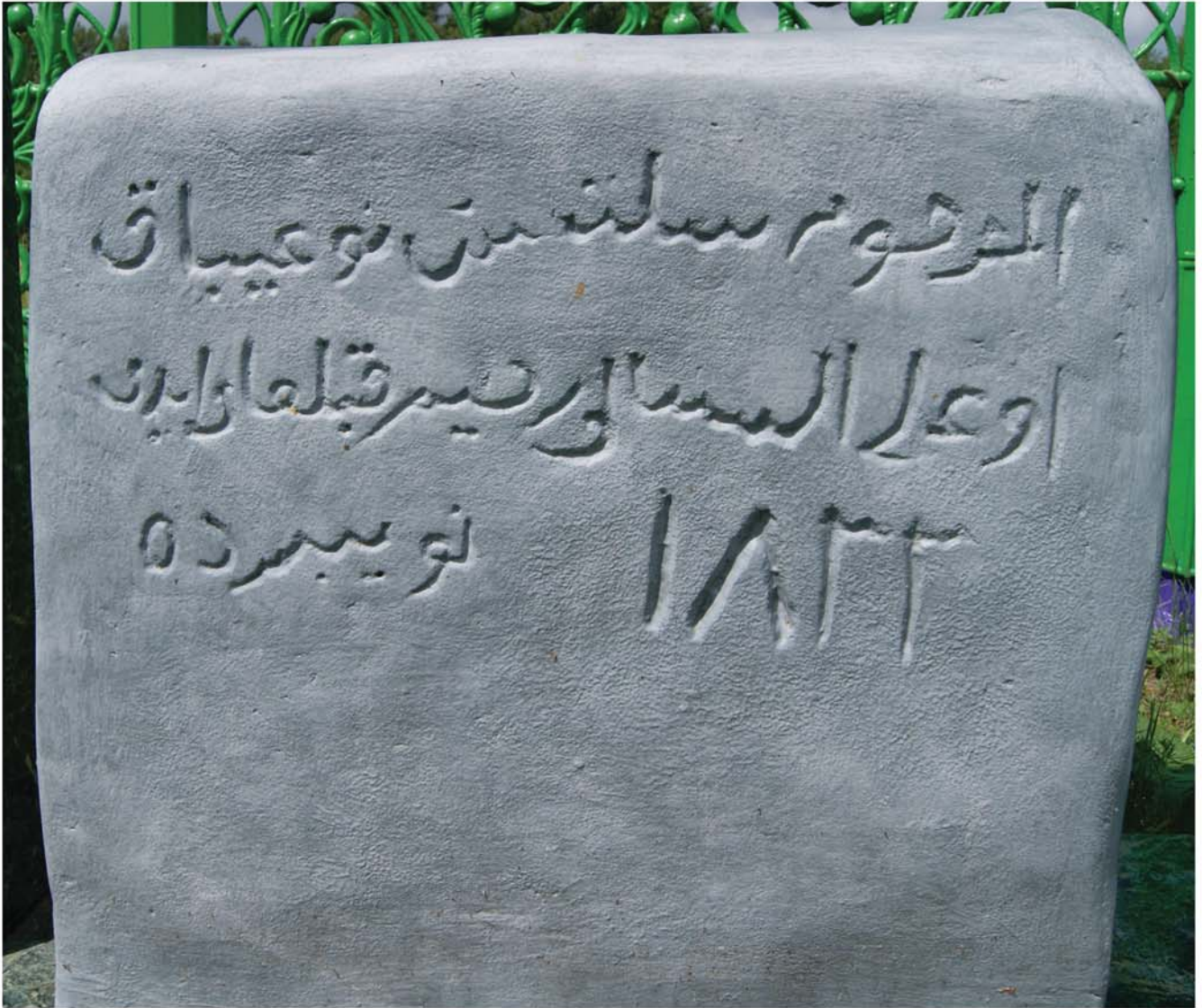

415=A

Чалпы авылы

416=A
Чалпы авылы

417=A

Чалпы авылы

418=A
Чалпы авылы

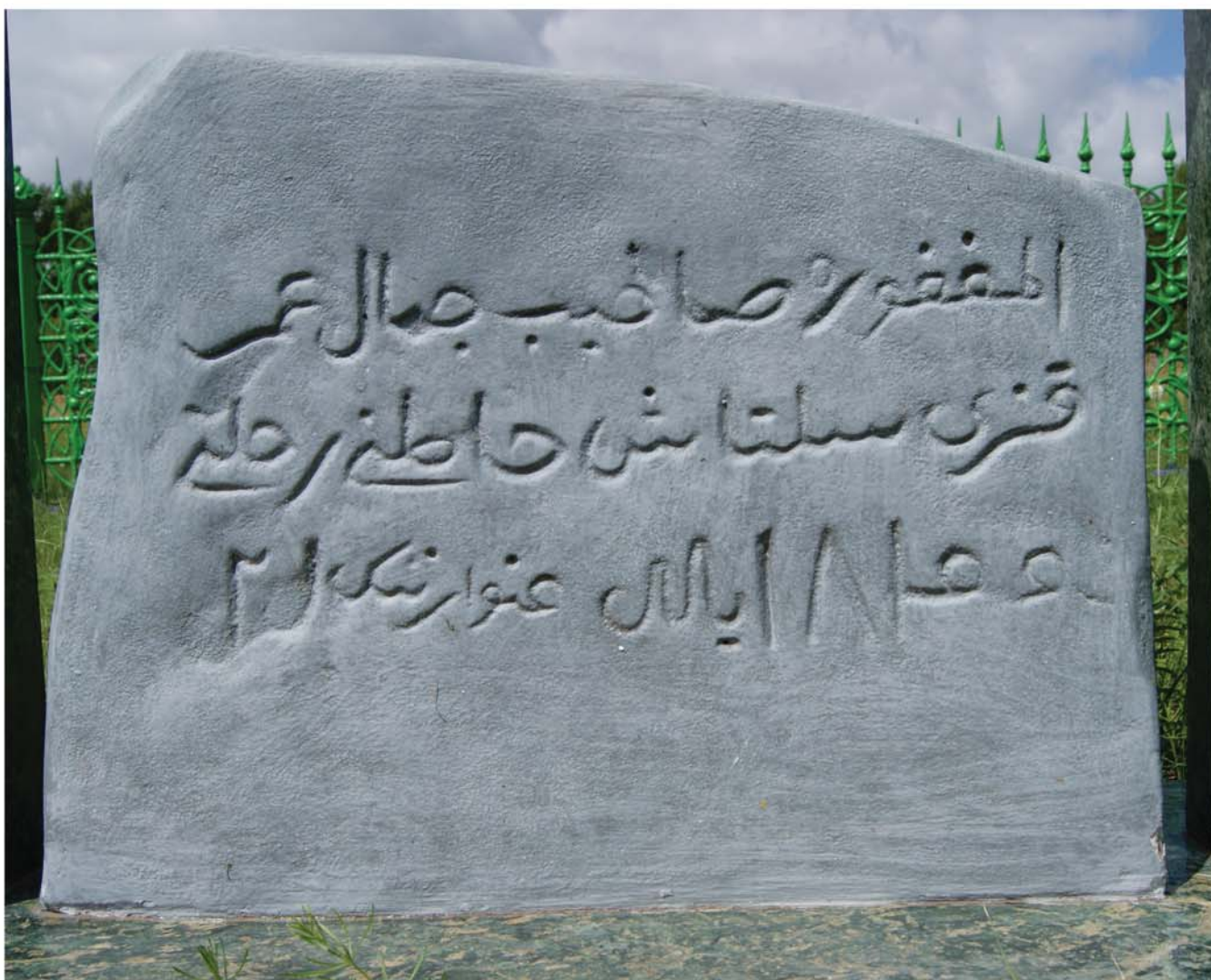

418=В
Чалпы авылы

419=A
Чалпы авылы

420=A
Чалпы авылы

421=A
Чалпы авылы

422=A

Чалпы авылы

423=A

Чалпы авылы

424=A

Чалпы авылы

425=A

Чалпы авылы

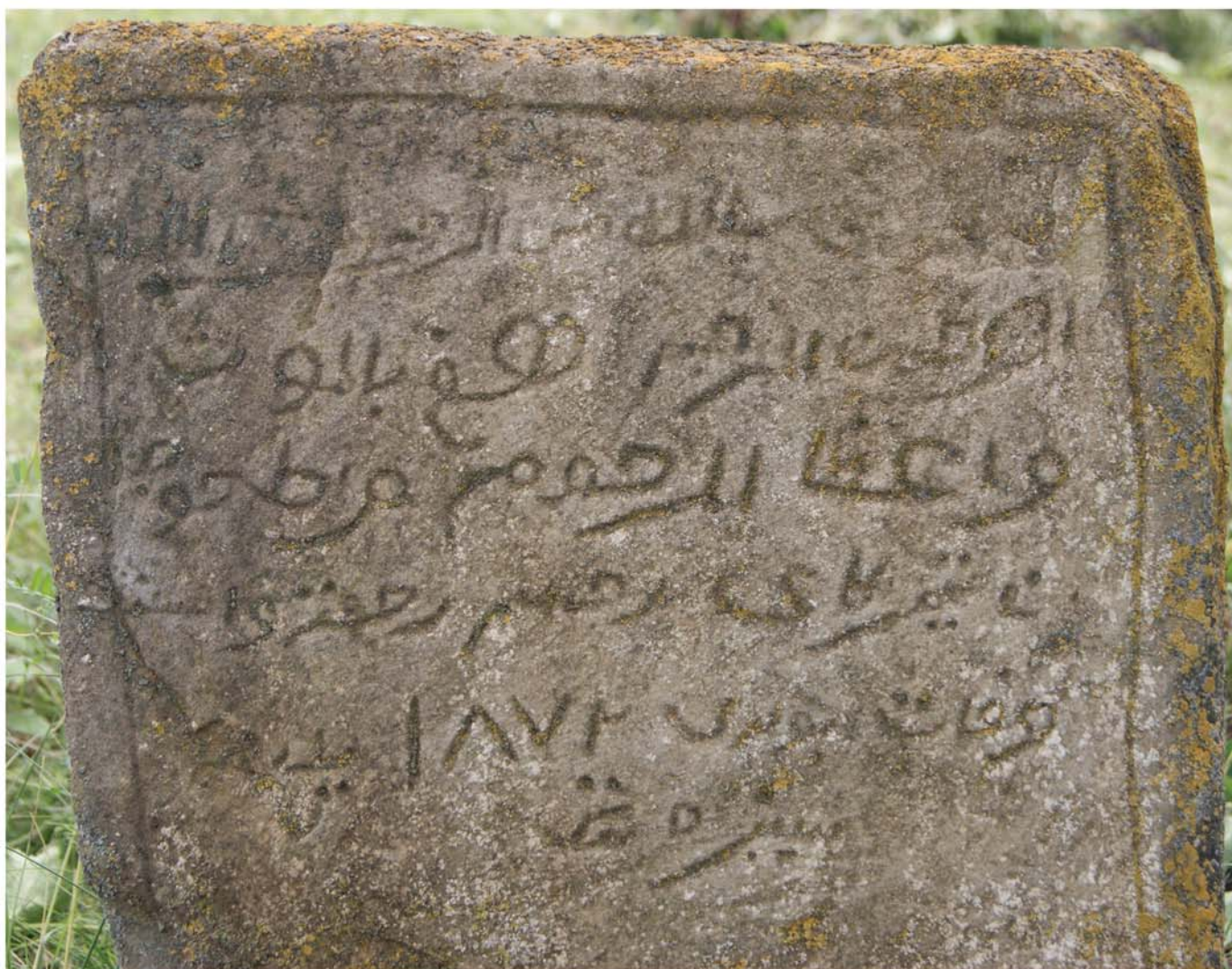

426=A

Чалпы авылы

427=A
Чалпы авылы

428=A
Чалпы авылы

429=A
Чалпы авылы

430=A

Чалпы авылы

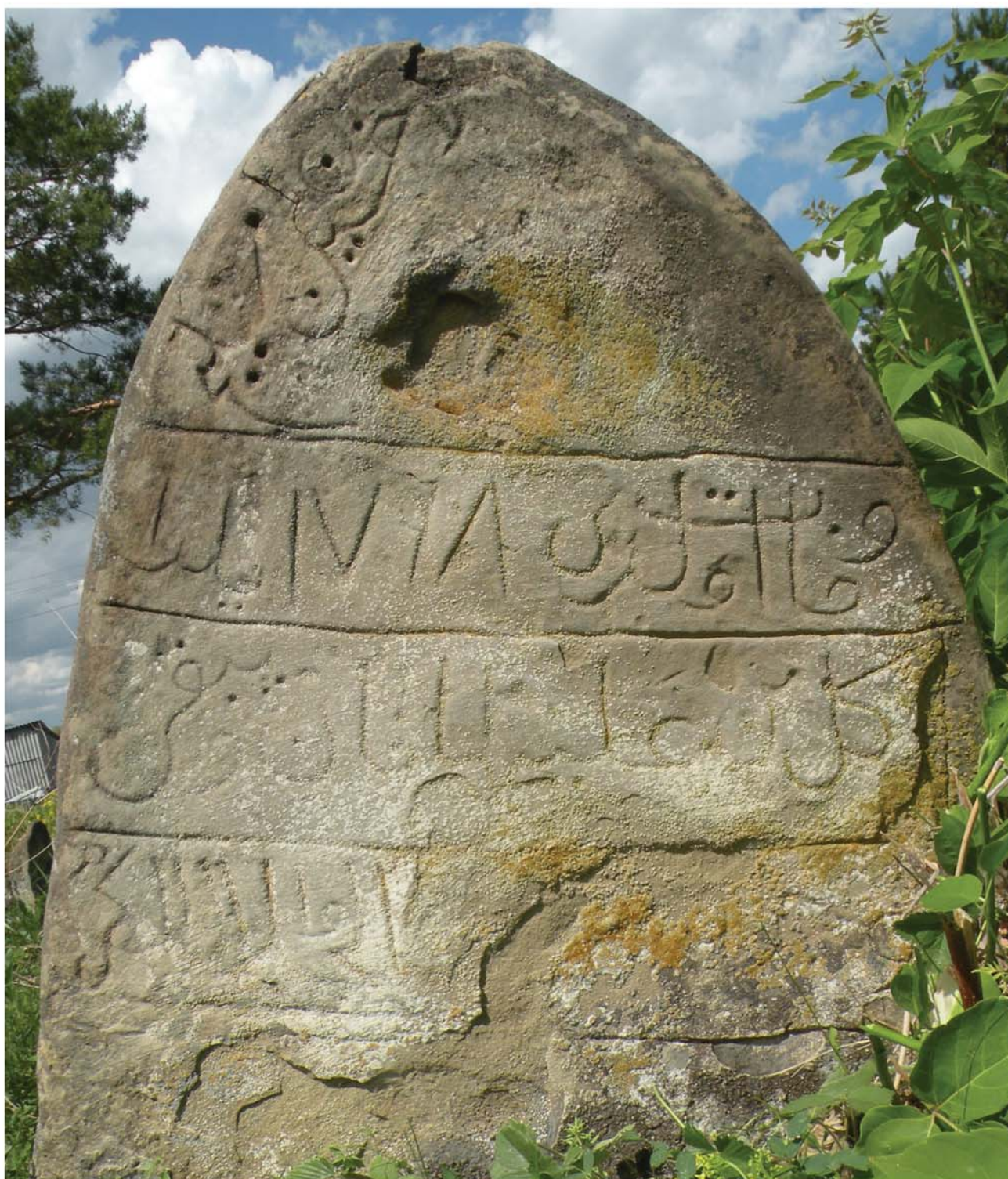

431=A

Чалпы авылы

432=A
Чобар Абдул авылы

433=A
Чобар Абдул авылы

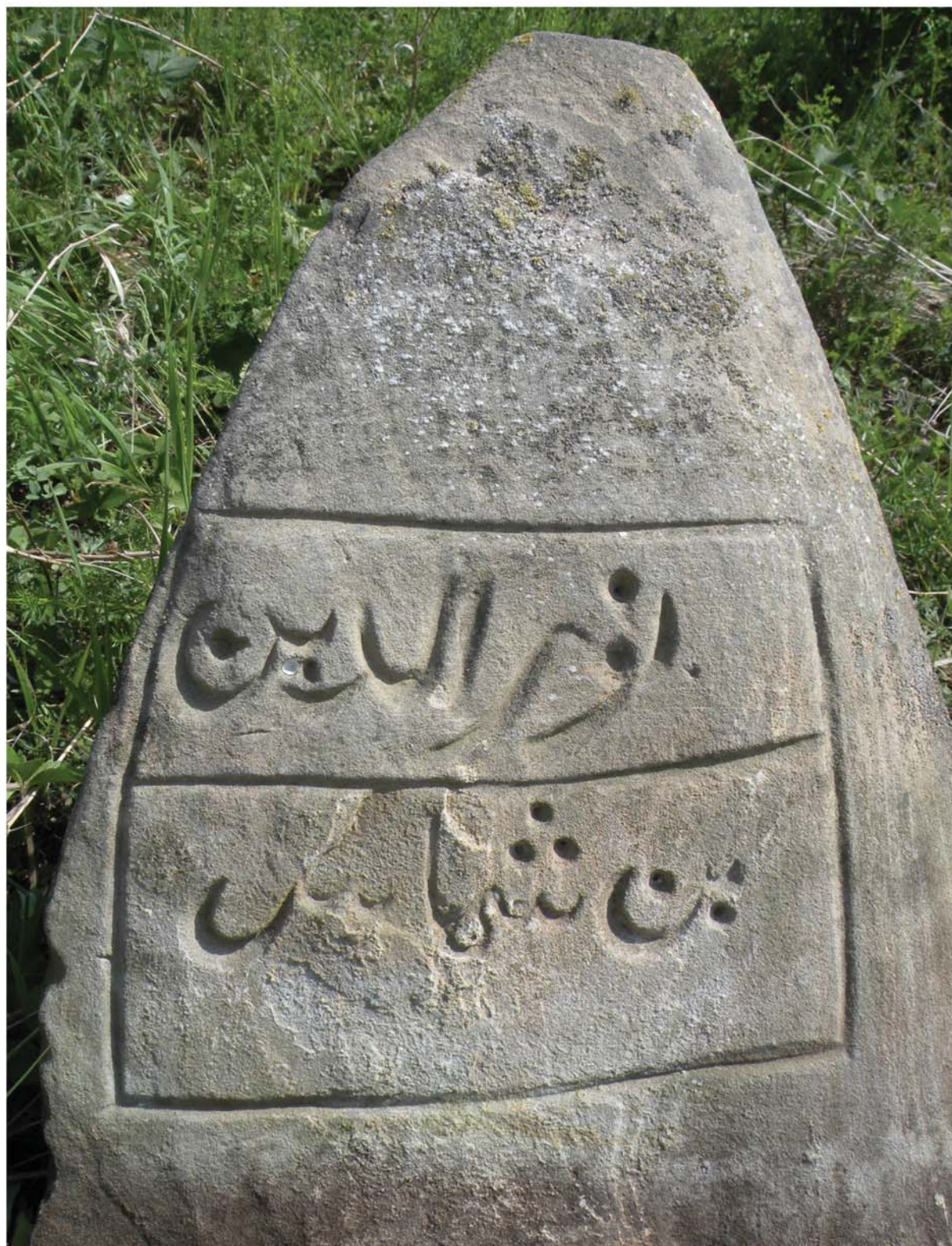
434=A
Чобар Абдул авылы

435=A
Чобар Абдул авылы

436=A

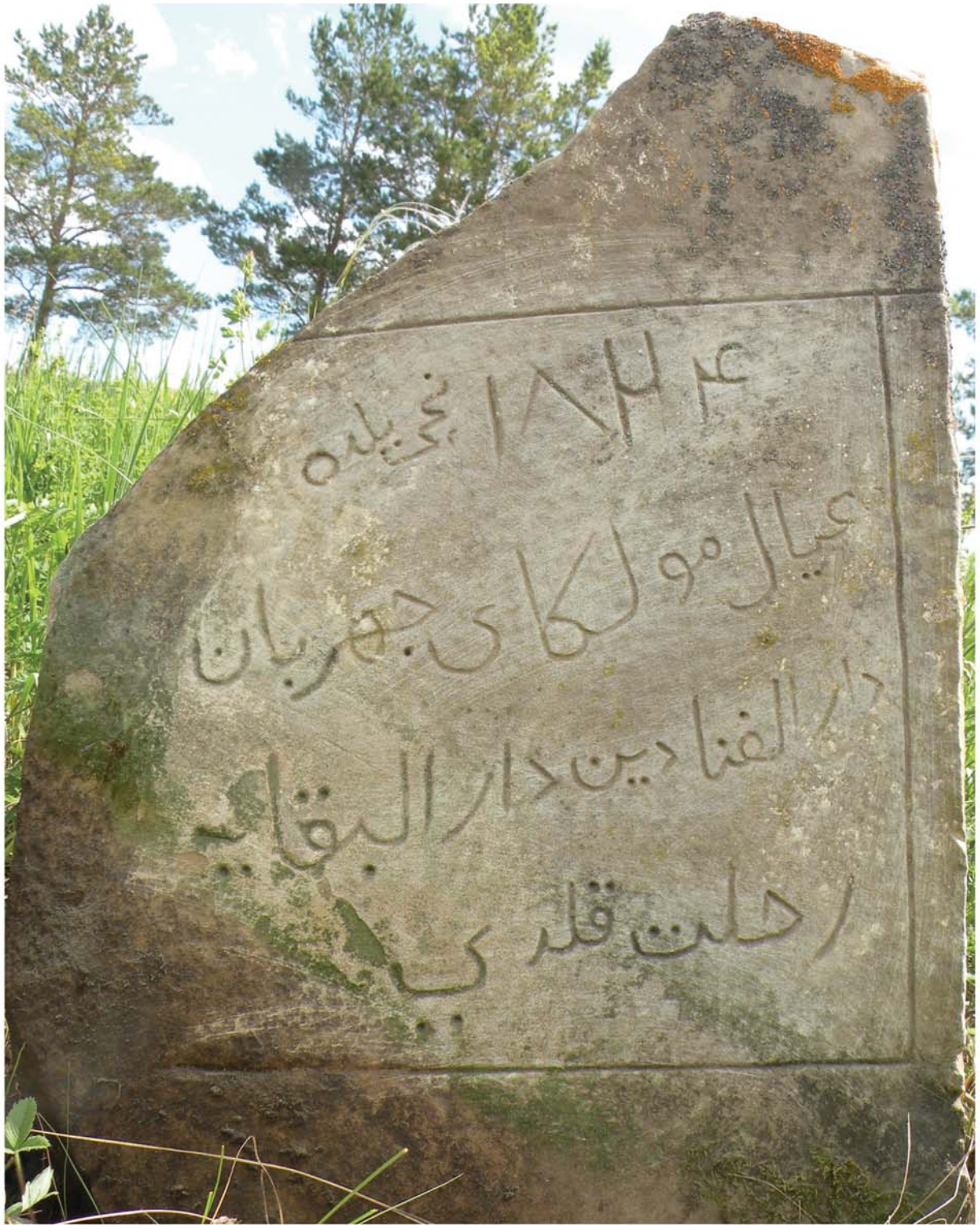
Чобар Абдул авылы

437=A
Чобар Абдул авылы

438=A

Чобар Абдул авылы

439=A
Чобар Абдул авылы

440=A

Чобар Абдул авылы

441=A
Чобар Абдул авылы

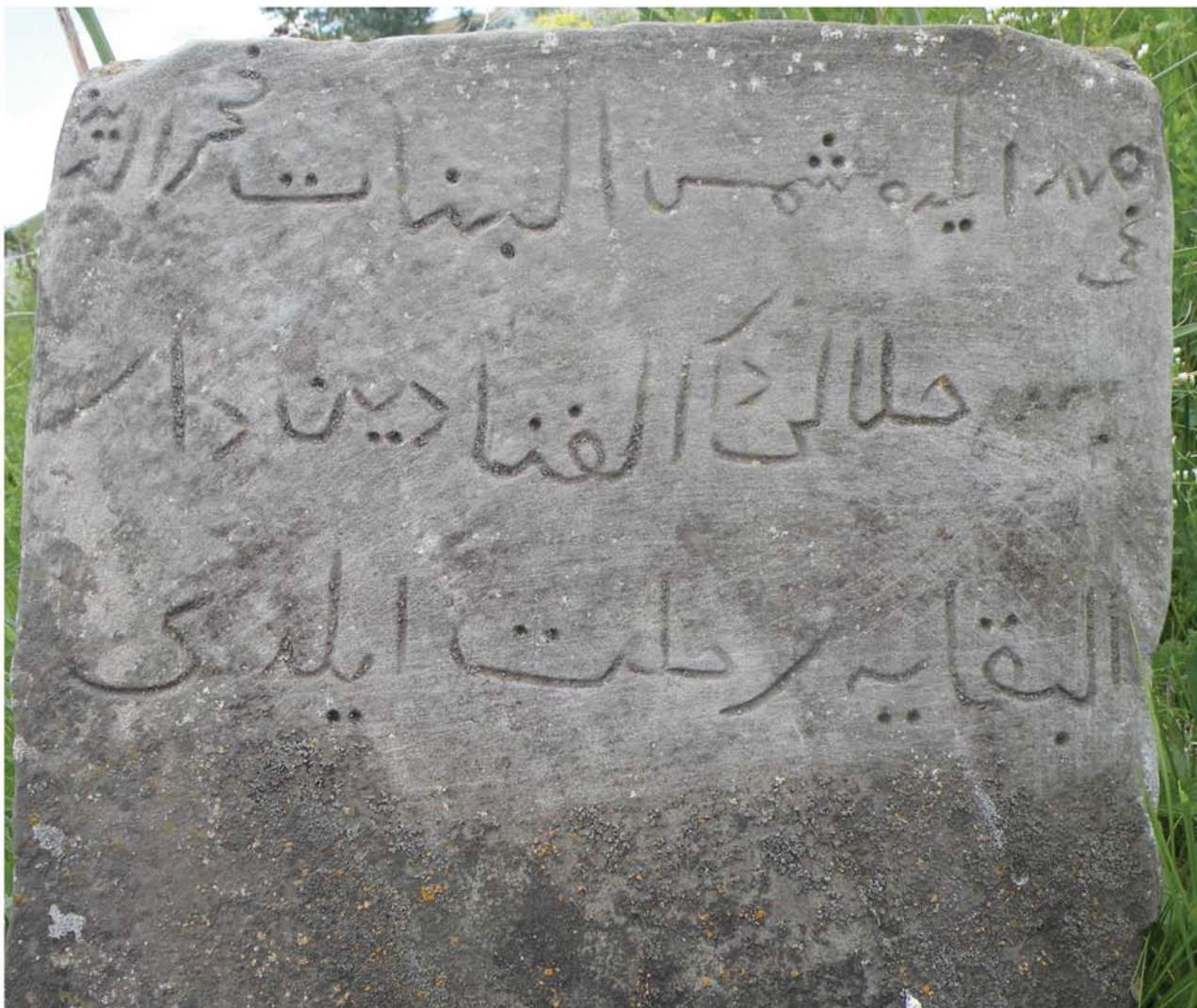
442=A
Чобар Абдул авылы

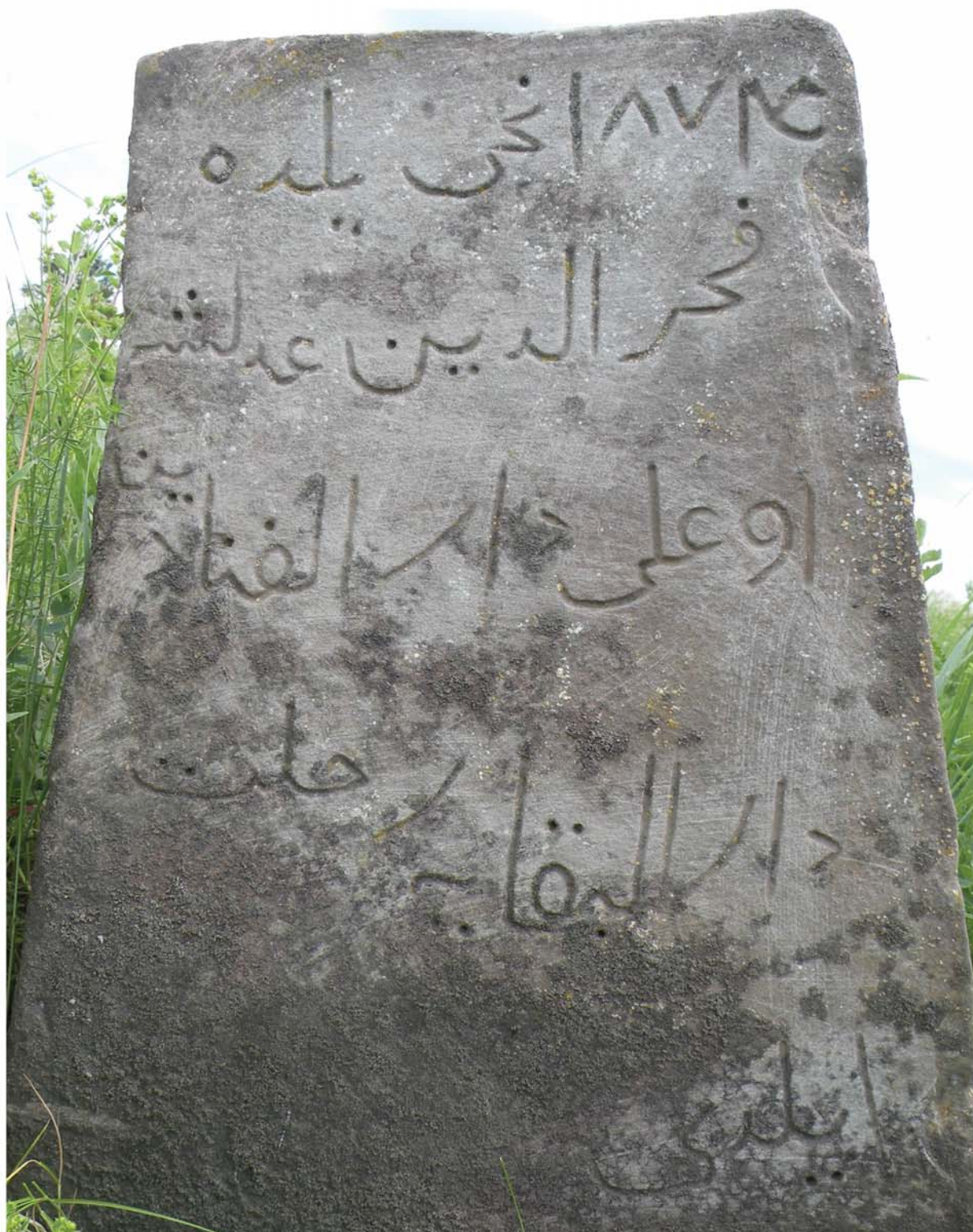
443=A

Чобар Абдул авылы

444=A
Чобар Абдул авылы

446=A

Чобар Абдул авылы

448=A

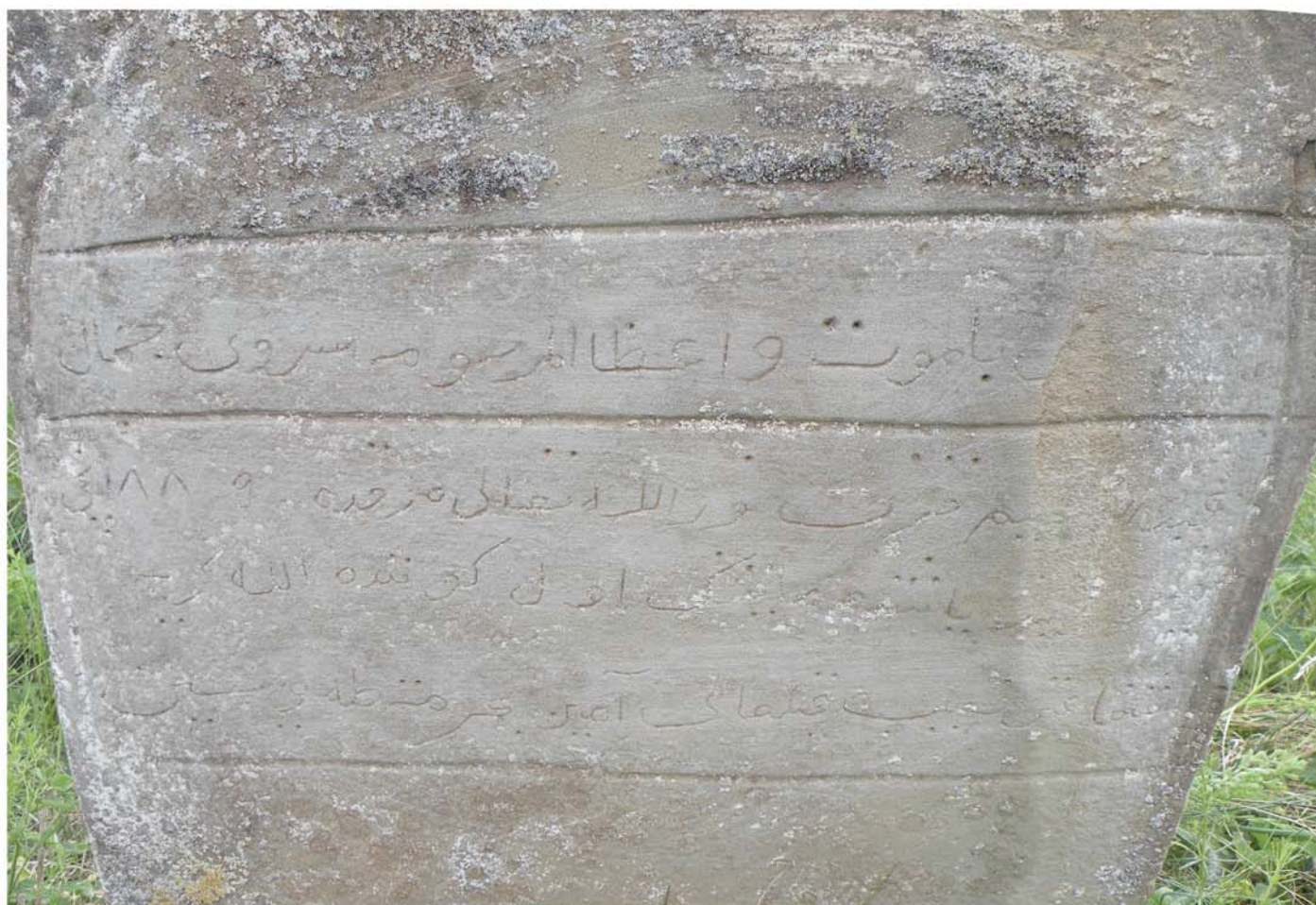
Чобар Абдул авылы

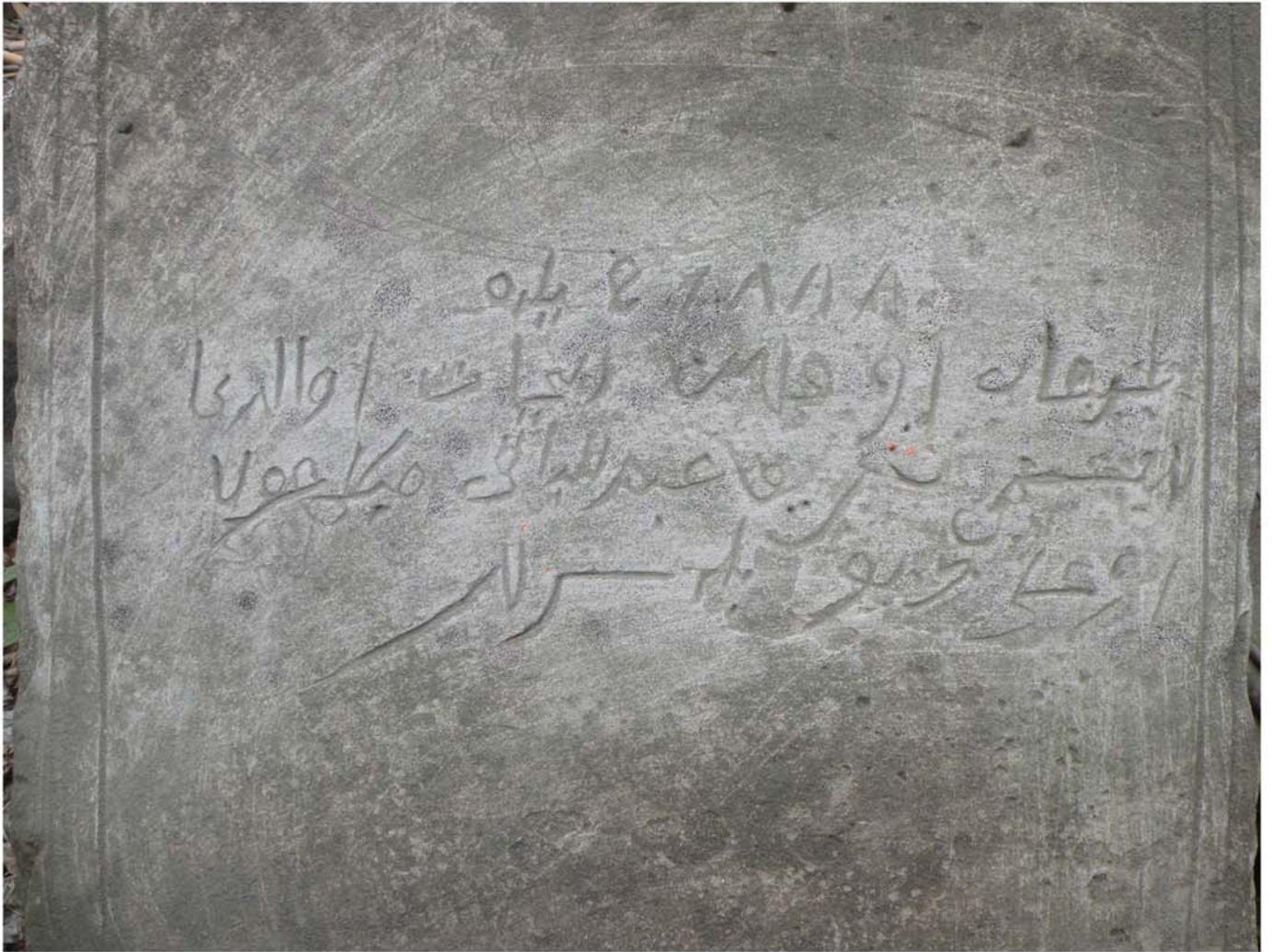
449=A
Чобар Абдул авылы

450=A
Чобар Абдул авылы

451=A
Чобар Абдул авылы

452

Чобар Абдул авылы

452

Чобар Абдул авылы

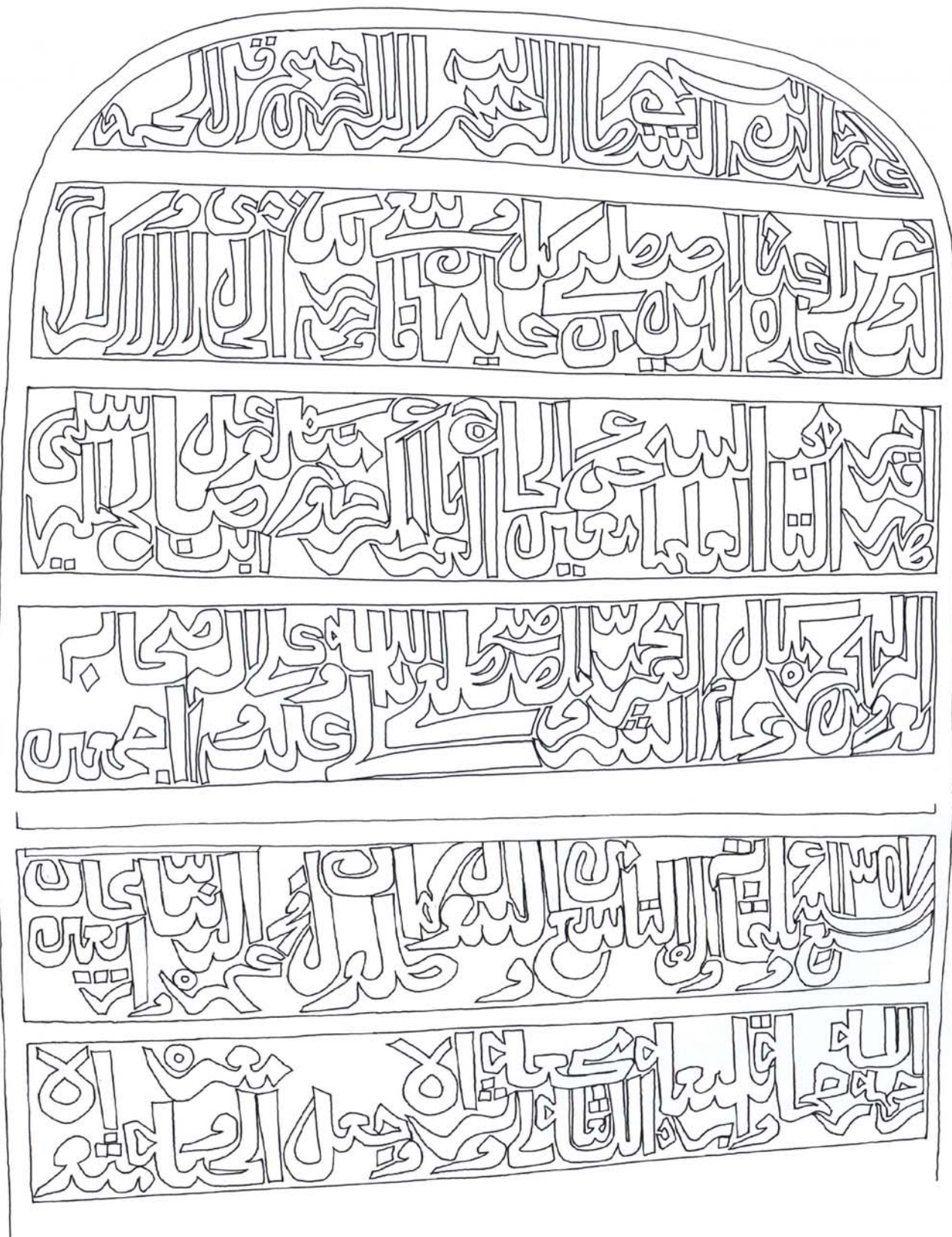

452=A

Чобар Абдул авылы

452=A

Чобар Абдул авылы

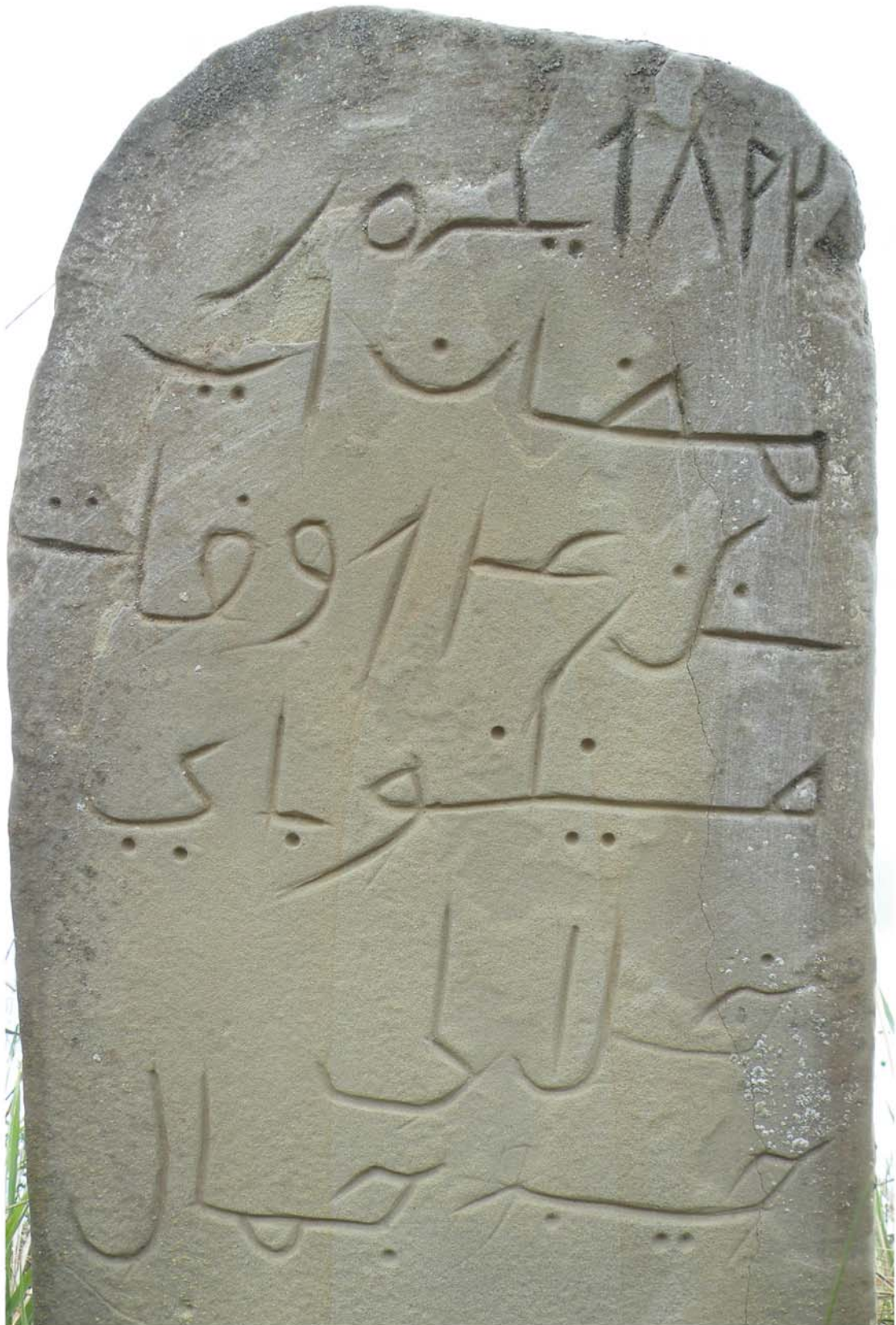

452=B

Чобар Абдул авылы

454=A
Чобар Абдул авылы

455=A

Чобар Абдул авылы

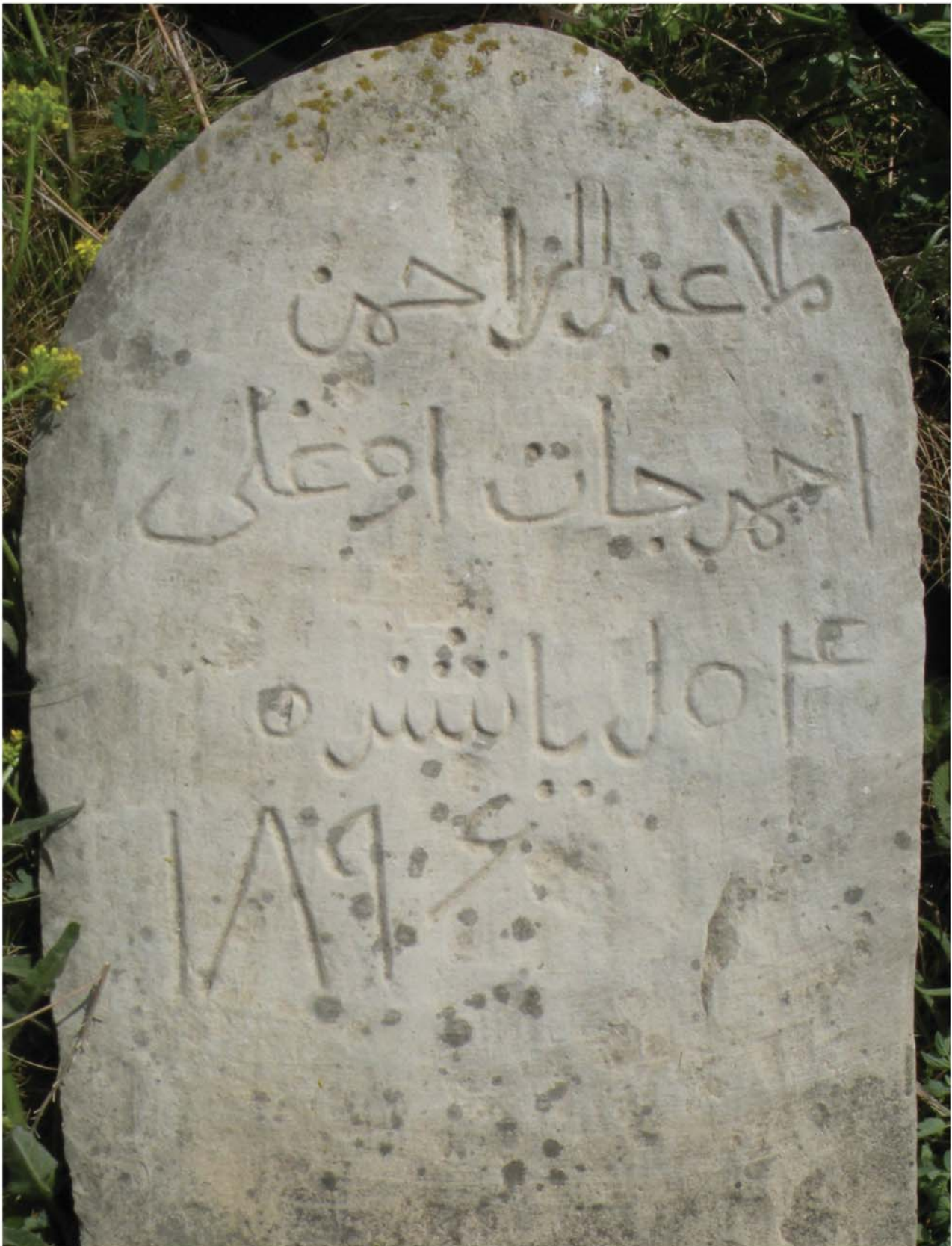
456=A
Чобар Абдул авылы

457=A

Чобар Абдул авылы

458=A

Чобар Абдул авылы

458=A
Чобар Абдул авылы

459=A
Чобар Абдул авылы

459=В
Чобар Абдул авылы

460-1=A
Чобар Абдул авылы

461=a
Чобар Абдул авылы

462=A
Чобар Абдул авылы

463=A

Чобар Абдул авылы

464=A

Чобар Абдул авылы

465=A
Якау авылы

466=A

Якау авылы

467=A

Якау авылы

468=A
Якау авылы

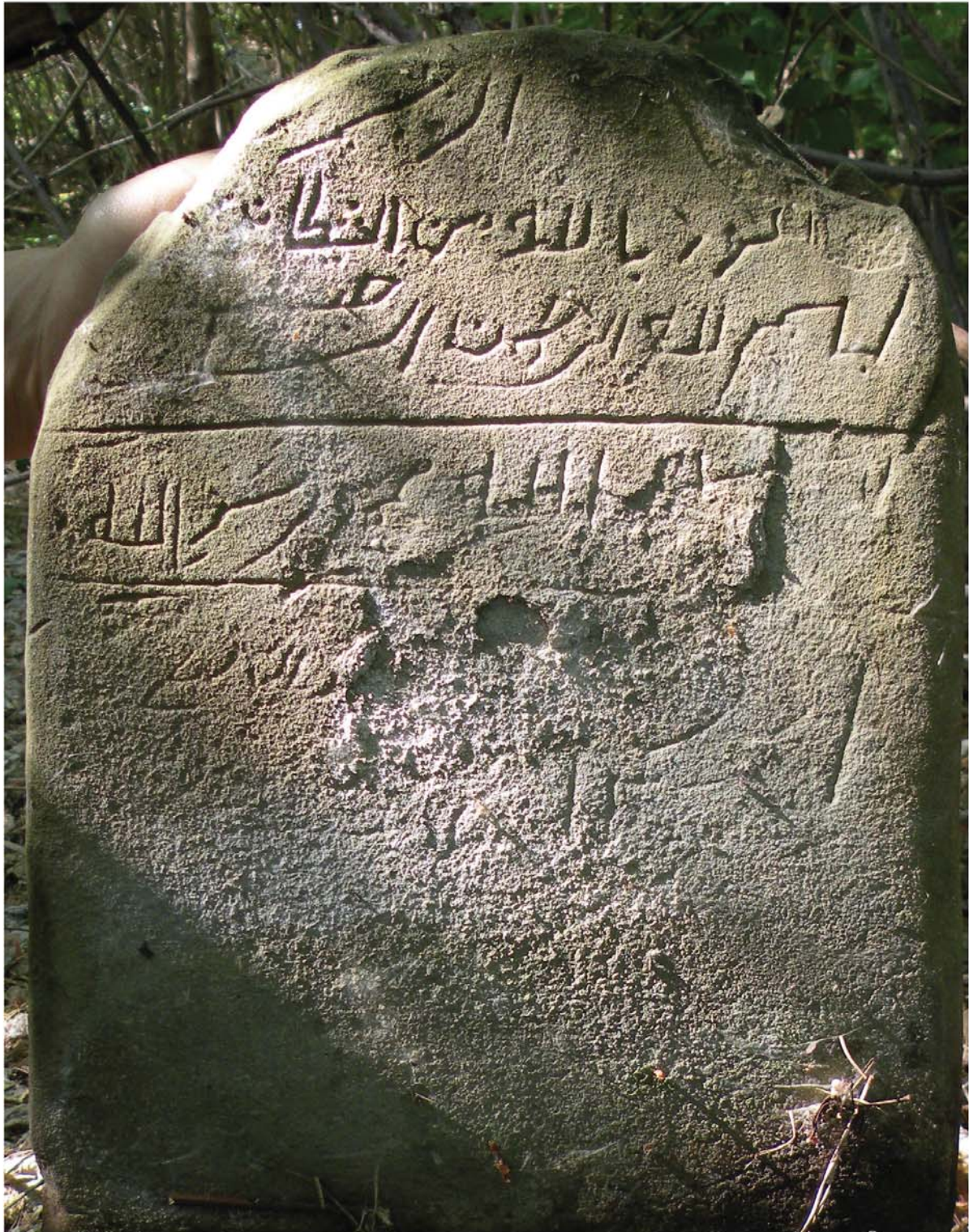
469=A
Якау авылы

469=A
Якау авылы

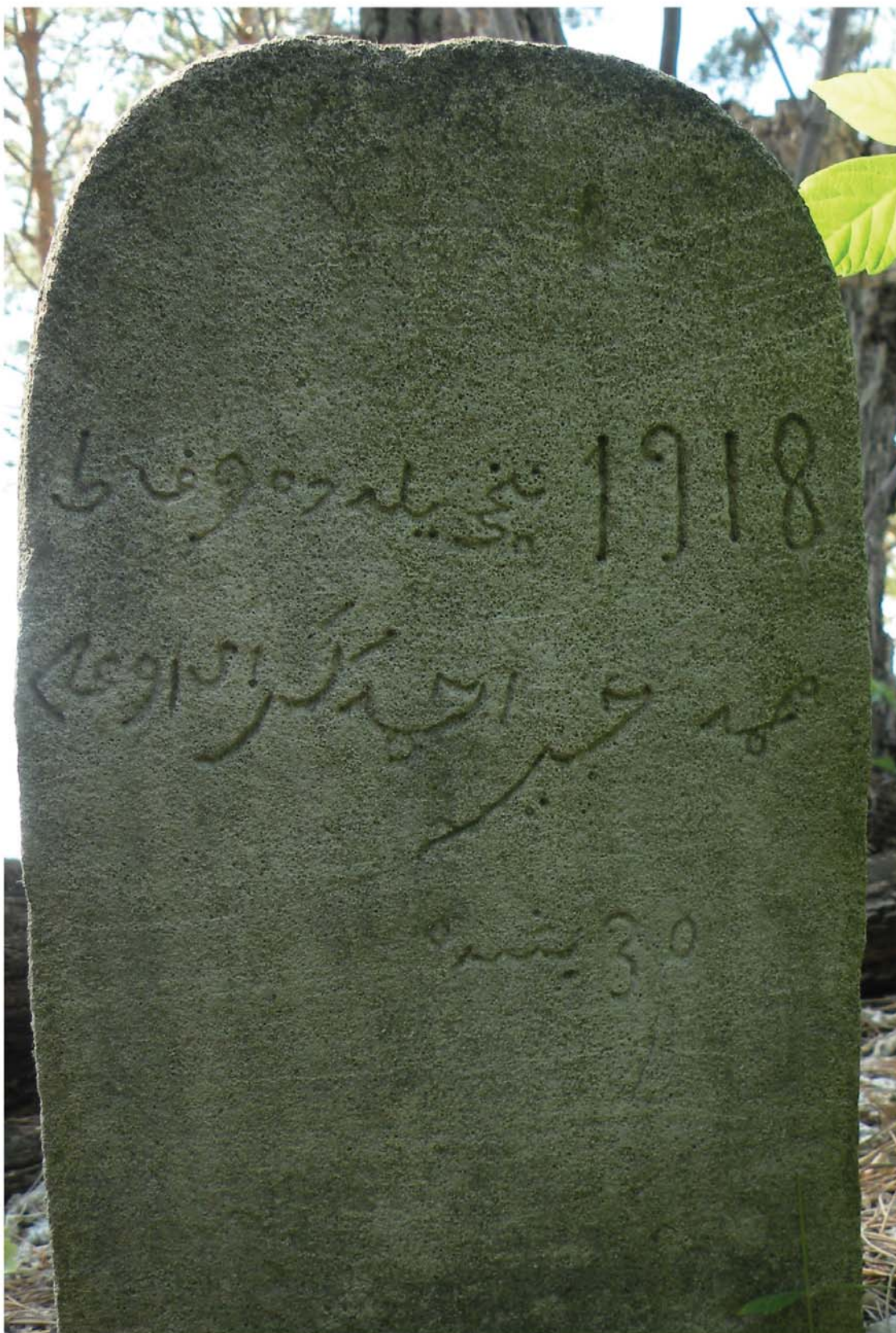
469-1=A
Якау авылы

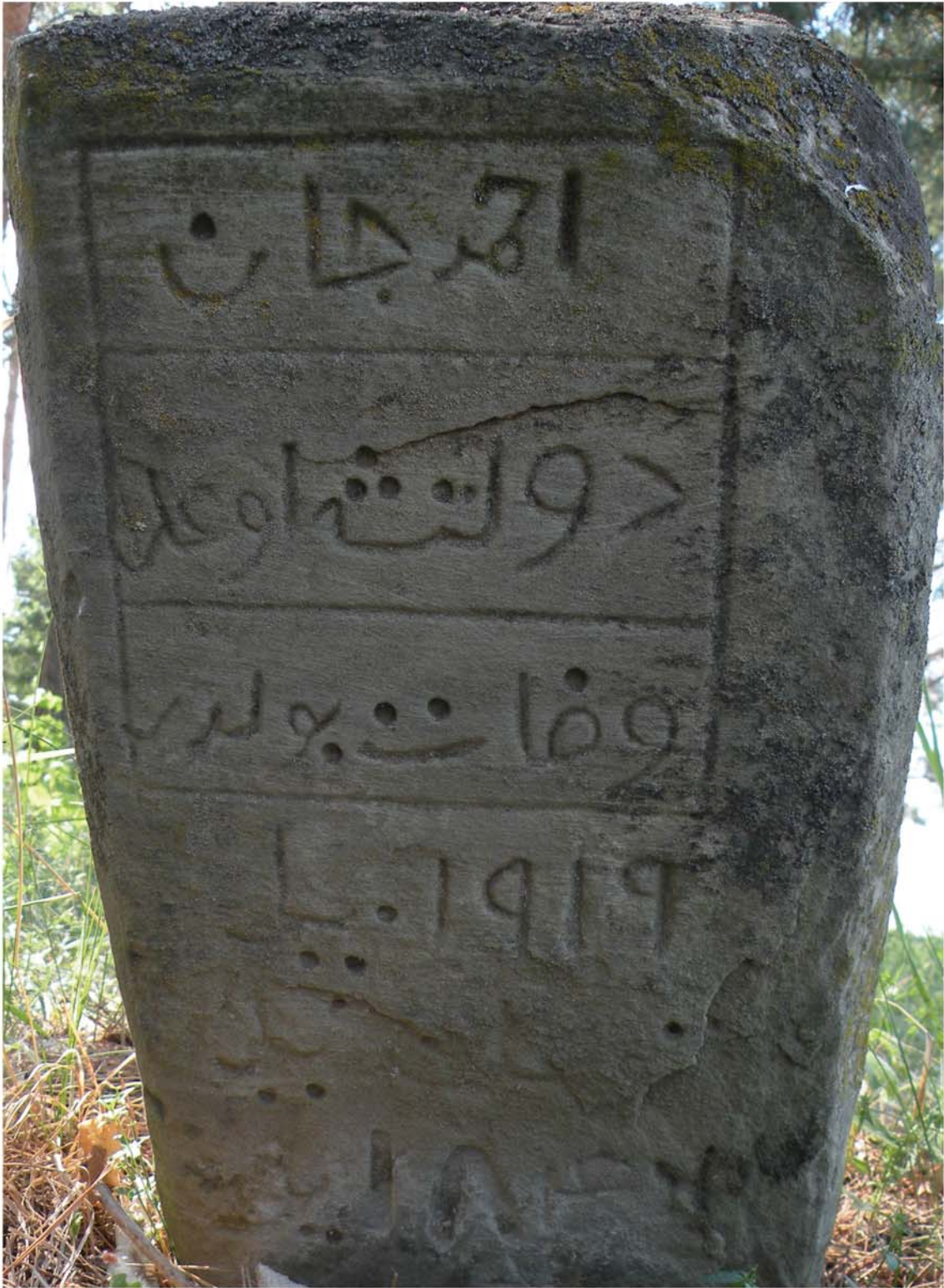
470=A
Якау авылы

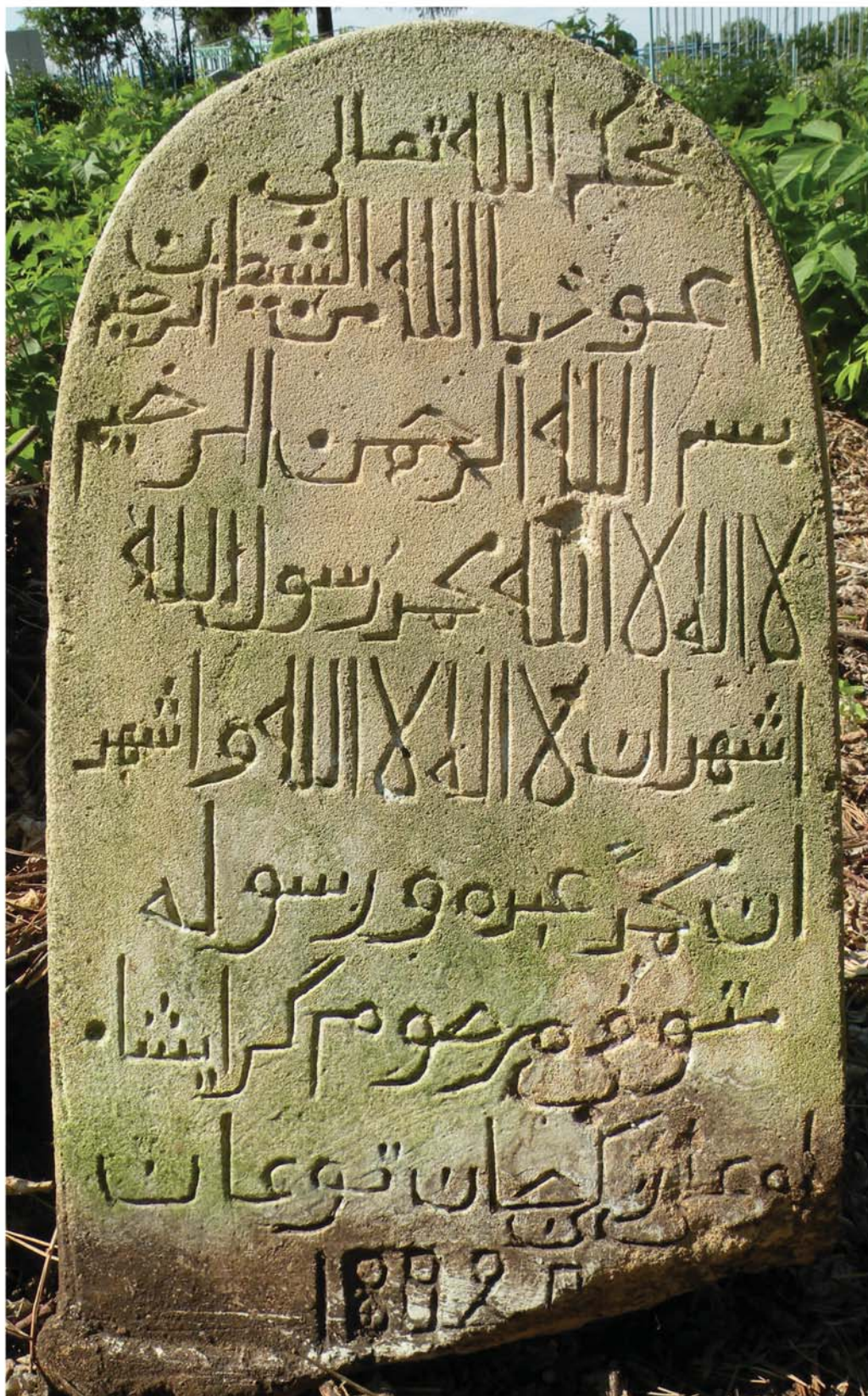
471=A
Якау авылы

472=A
Якау авылы

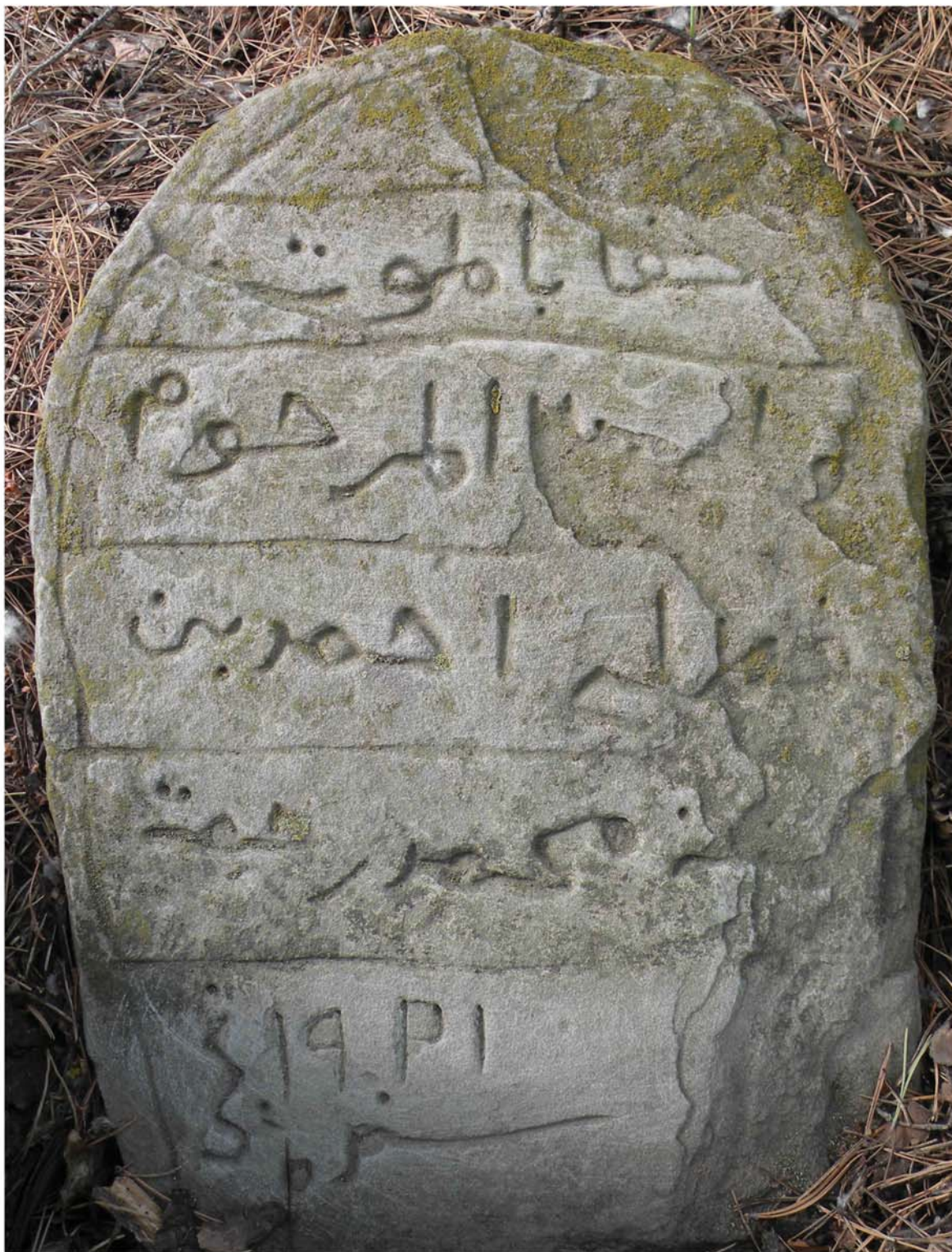

473=A

Якау авылы

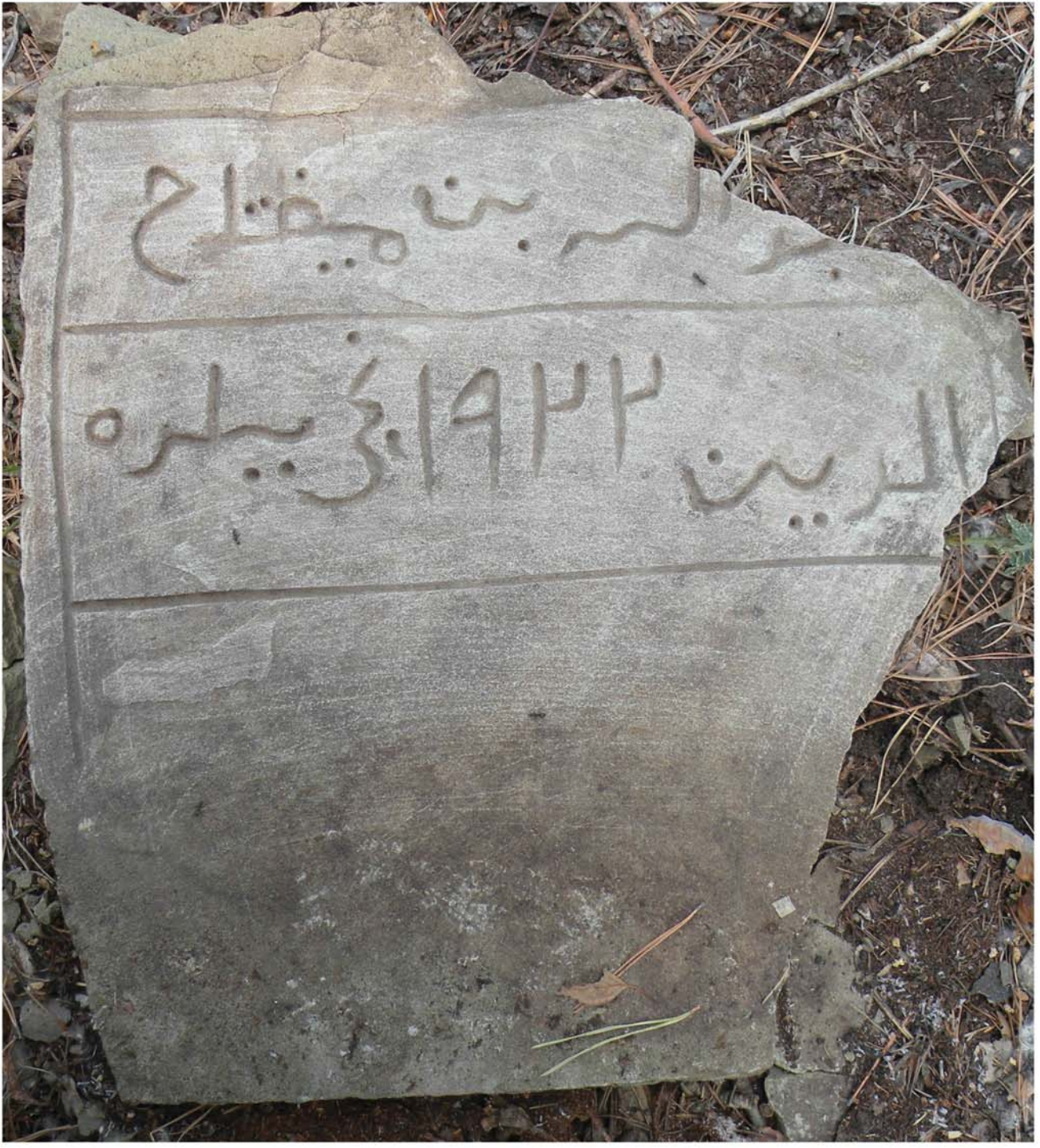
474=A
Яхшыбай авылы

475=A
Яхшыбай авылы

476=A=v
Яхшыбай авылы

477=A
Яхшыбай авылы